٢١

حسن پاشا

تورکی

کتاب تذکرة الشعراء لطیفی

[illegible]



قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الأعظم والخاقان المعظم مالك البرين
والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان
السلطان الغازي محمود خان وقفا صحيحا شرعيا حرره
الفقير احمد شيخ زاده المفتش
باوقاف الحرمين الشريفين
غفر لهما



بسم الله الرحمن الرحيم ۞ مطلع موزون كلام قديم
محامد منظومهٔ فصاحت نظام ۞ و مدايح منثورهٔ بلاغت انتظام اول
مفضئ فيض والهامه وملهم خير الكلامه كه لسان انسانه الفاظ ۞ رنكينله نطق
فصيح ۞ وعبارات عبرت قرينله بيان مليح ويردى ۞ لطايف اسمارذاتنده
دمعارف كبرياء صفاتنده نكته كوى و رموز آموز ۞ وسوزلرين ابدار
و پرسوز ايدوب طبع لطافت مشحوننى موزون و كلام منظوم سلاستنى
نمونئ رشك در مكنون قيلدى ميت للمولف ۞

شكر و منت كه عقل و جان ويردى ۞ نطقيه نطقله زبان ويردى
بر قادر قديم و صانع حكيم دركه ۞ لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم
نحوى نسخهٔ وجود انسان بر مشت تراب و بر قج قطرهٔ آب ايكن هو الذى
يصوركم في الارحام كيف يشاء ۞ مقتضا نسخه نكارخانهٔ ارحام ده
يد قدرت و قلم حكمتيله بر شكل صنم مهوش ۞ و بر هيكل بت دلكش تحرير
و تصوير ايلر كه طلعت منير قمر تنويرى سپهر صباحت و مطلع ملاحتدن
مهٔ چاردهمه يا طوغ و يا طوغدم دير نظم للمولف

بو نه قدرت اولور كه خاك حقير ۞ اوله بو وجهله لقاى منير
آفرين انكه اوله صنع و كمال ۞ خاك و آبه بو دكلو حسن و جمال

نثر زهى محسن حسن آرا كه خلق الله آدم على صورته مصداقنجه
مرجميلك جمالنده جلوه نما اولوب عين عشاق مشتاقه مرلطه بروزدن
عرض ديدار و كشف رخسار ايلر بيت
كر سر جمالش نشدى ره زن عاشق ۞ در وصف غزالان غزل خوش كى سرودى

برقادر و قدیر درگه بر اوج خاک حقیره پرتو جمال بی مثالندن بر وجهله لطافت
واح و یر ورکه نیچه لر عشقی یولنده ترک سر و جان ایدب حسرت و صالنده فان
آغلر و سیمای آینه سیما صفا نمالری باعث غزل سرایان طوطی گفتار و
موجب سحر گویان مدحت گذار اولوب شاعران سخن ساز و نکته پرداز
اوصاف خط و خالنده نکات عجیبه و ابیات غریبه ایله نیچه دفتر و دیوان
تدوین ایدب مر مقالده بیک درلو خیال ایلدیلر **بیت**
ای حسن آفت جهان که تویی ۞ که شناسد ترا چنان که تویی

در نعت فخر کاینات علیه افضل الصلوات

۞ و صلوات موزون ترین و تحیات مدحت قرین اول مطلع
دیوان نبوت و مقطع قصیدهٔ رسالت اوزره ایثار و نثار
اولسون که افصح العرب والعجم و ابلغ الرسل الی جمیع الامم در نظم قرآن
معجز نظامله شعراء سحر آفرینی الزام ایدب اول قایل اوتیت جوامع
الکلم کلام انا افصح برله فن فصاحتی حضیض تدنیس دن اوج تقدسه ایلتدی
بیت نظم بدیع سلک جهان خوش قصیده است ۞ بیت القصید نعت جلال محمد است

صلی الله علیه و علی آله الطیبین و اصحابه الطاهرین و من تبعهم اجمعین الی یوم الدین
در بیان فضیلت کلام موزون و مزیت شعرا حکمت پیام و سحر
نمون بلبلان باغ بیان بلاغت نمون و مرغان سجع سنجان فصاحت
فزون اعنی شعرا سابقون و نظما اقدمون جعلهم الله من زمرة لا خوف علیهم
ولا هم یحزنون که خزینهٔ سینه لری و دفینهٔ دل بی کینه لری قلوب الشعراء
خزاین الرحمن مضمونجه نسیم الهام ربانی و هوای فیض سبحانی
هبوب ایدب بحار ضمایردن امواج افکار ایله کناره گلن جواهر عرفان
و عوارف و لآلی معانی و معارف برله گنجینهٔ اسرار الهی و خزینهٔ
دارات نامتناهی واقع اولوب اول درر غرر صنایع و بدایعی
سرای غیب ده و سراپرده لاریب ده اولن عرایس نفایس
مقالاته و مقصورات نبات نکاته حلیهٔ حلل الفاظله زیور و زیب
و زینت دلفریب ویرب قلوب جهانبانی فریفته و آلفته و دیده
و آشفته قلمشلر در نیته کیم اول کامل گرامی حضرت شیخ نظامی خمسه ده بو درر

نظم

قافیه سنجان که سخن بر کشند ∴ گنج دو عالم بسخن در کشند

خاصه کلیدی که در گنج راست ∴ زیر زبان مرد سخن سنج راست

بلبل عرشند سخن پروران ∴ باز چه مانند باین دیگران

نثر حکماء دقایق شناس و اولیاء دقایق اقتباس شعره الهام

وشاعره امیر الکلام دیمشلردر نظم

شعر برآرد به امیریت نام ∴ کالشعراء امراء الکلام

کاتش فکرت چو پریشان شوند ∴ با ملک از جمله خویشان شوند

پرده رازی که سخن پرورست ∴ پایه از پایه پیغمبرست

پیش و پسی بست صف کبریا ∴ پس شعرا آمد و پیش انبیا

نثر و دخی اول شیخ معنوی و صاحب کتاب مثنوی مثنویده شعره

ثمره ولایت و علامت کشف و کرامت در دیو بیورمشدر نظم

از کرامات بلند اولیا ∴ اولا شعرست و آخر کیمیا

این سخن را تو ندانی سرسری ∴ شاعری جزویست از پیغمبری

نثر و دخی علما و حکماء کلام منظوم و کلمات منتظمه حقنده بی حد

و لا یعد فضایل و فواید تحریر ایدوب زمره انسانه زیور فضل و عرفان

و پیرایه نطق و بیان دن شریف و لطیف نسنه یوقدر دیمشلردر

نته کم فضلادن بری فضیلت انسان دن بری فضیلت سخن بانده کتاب

مستطابنده بیورمشدر بیت گر بدی گوهری ورای سخن

آن فرود آمدی بجای سخن ∴ و دخی بیورمشلردر که نظم

سخن آواز پر جبرئیل است ∴ فیض بخش دم اسرافیلست

سخن از عرش برین آمده است ∴ بهر پاکان بزمین آمده است

نثر حتی کلام قدیم واجب التقدیم ده و فرقان عظیم لازم

التعظیمده نیجه آیات عظیمه و بینات کریمه موزون واقع اولمشدر

مثال بحر رمل محذوف لن تنالوا البر حتی تنفقوا و مثال بحر متقارب

و یرزقه من حیث لا یحتسب و مثال بحر هزج تالله لقد آثرک الله

علینا ∴ خاصه که شعراء عربک افصح و اوضلری کلام قدیمک

کمال بلاغتندن آیات عظیمه‌نک اکثری تقطیع اولنمغه قابل و اسرار معانیده
بحر بی پایان اولدوغی جهتدن جمیع بحور و قوافی‌یه شامللردر دیو بیورمشلر
نه انکه بوندن غرض نظم قرآن معجز نظامه منظوم دیمک مراد اوله
و یاخود موزون واقع اولمسی محل اوله تا کیم اول شیخ نامدار نامی
حضرت عبد الرحمان جامی روح الله روحه و قدس سره سبحه‌ده بیورر **نظم**

بسمله تاج سر قرآنست ** زانکه سنجیده برین قرآنست
وزن اگر موجب نقصان بودی ** لفظ موزون نه ز قرآن بودی

نثر حتی کلام قدیمک مفسر و محققلری و نکته دان و مدققلری
یزید فی الخلق ما یشاء آیتنک تفسیرینده مراد طبع موزوندر
دیو بیورمشلردر اگرچه بعض محدثین قاتنده فخر کائنات علیه
افضل الصلوات کلام موزون صادر اولمدی یعنی اولنی دخی قصد
مقارن اولوب صدور بولمدی **قال علیه السلام انا النبی لا کذب**
انا ابن عبد المطلب کبی و دخی بوکه متشابه و مماثل نیجه کلام موزون

معجز نمون لسان حکمت بیانلرندن واقع اولدی لیکن شعریتی مراد
اولنمدی اما کلام انا افصح برله فن فصاحته و نظم پر بلاغته ترغیب
کوستروب **ان من الشعر لحکمة و ان من البیان لسحرا** بیوردیلر نه انکه اول
مجمع کمالات علوم شعر فی حد ذاته بر امر مذموم و شعرایی انک ایرادی
ایله معاتب و ملوم عد ایدوب کلام موزوندن ابا و اجتناب ایدیدی

بیت نبی در آنکه شاعرلیق یرشمز ** ید موسی ده ساحرلیق یرشمز

نثر بلکه منکرین و مشرکین انکار و عناده مجال بولوب و قرآن عظیمی
شعره حمل ایدب اختلاف و اختلاله موجب و باعث اولمه‌سندن
حذر ایتدیلر نته کم شعرا فرس بیورمشلردر **نظم**

آن بر از گوهر قرآن شستش ** زان نیالود بشعر انگشتش
تا نه خلقی بگمان در مانند ** کین دو گوهر مگر از یک کانند

نثر کتب تواریخده مسطور و السنه ارباب اسمارده مذکوردر
که حضرت آدم نبی و ابو البشر صفی که مسجود ملائکة المقربین و مهبط

اولین و آخرین درشعرا اول آندن صادر اولدی اول زمان که قابیل
هابیلی قتل ایتدی آنی کوروب آدم صفی نک سینه سی پسندندن سکون قرار
کندی بچه روزکاره واله وزار اولوب مرثیه طرزنده بو برقج بیتی
اوقوردی **نظم** تغیرت البلاد و من علیها ؛

فوجه الارض مغبر قبیح ؛ تغیر کل ذی طعم و لون
وقل بشاشة الوجه الصبیح ؛ فوا اسفی علی هابیل ابنی
قتیل قد تضمنه الضریح ؛ اما بر سایل سوال ایتسه که

آدم صفی خود لسان سریانی تکلم ایدردی بو پسندیده اولان ابیات
و منظوم کلمات عربی اولمق ندن کلدی معترضک اعتراضینه
ایکی درلو جواب وار در بری بودر که وعلم آدم الاسماء کلها
مفهومنجه یا حضرت حق و فیاض مطلق جمیع السنه ایکا علی طریق
الالهام بلدرمش اوله و یا خود فضلای ارباب تواریخ لغت
سریانیدن لسان عربه دوندرمش اوله والله تعالی اعلم ؛

و بر قولده کلام موزونی بیدجی فلک ده بر ملکدن صادر اولدی
رب عرش علایه یعنی حضرت حق جل و علایه موزون و منظوم تسبیح
و تقدیس قلدی دیو بیورمشلر **نظم** ذکر مجیدین انمسه روح ملک اولور ملک
شکر و حمدین قلمیه نفس نفیس اولور نفس **نثر** و حضرت آدم صفی دن غیری
یوسف نبی دن و انبیانک بعضندن صادر اولدی اما حضرت
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم زماننده شعر زیاده شهرت و رغبت
بولدی حتی سلطان انبیا و برهان اصفیا یعنی حضرت محمد مصطفانک
اصحابک شعراسی و احبابک بلغاسی منظوم نعتلر و موزون
مدحتلر دیوب عز حضورلرنده اوقورلردی بر نیچه کیدرک
بو ممنوع عدر واو قومک بونا مشروع عدردیمدی عجب بودر که زمانمزک
اولولری قاتنده شعر کفردن بدتر اوله جمیع معاصی دنیادن اضر
واشردر انا کنده حالانه نظر ایلیزلر و سوزلرین انصافله سویلرلر
بن تکلم شعرادن بری دیمشلر **نظم**

ایکن دم اتمه صوفی باب شعری ∴ ریادن ارتدن بد کلدر

نثر حضرت فخر کاینات ومفخر موجوداته دیدوکلری نعت دن

ومدح ومحمدت دن بربیتی بودور ∴ له همم لا منتهی لکبارها

وهمته الصغری اجل من الدهر ∴ خصوصا حضرت چاریارک

وبعض صحابه کبارک منظوم تدوینات ومدون ابیاتی واردر ونو

ایکی بیت عربی خود اسد الله غالبک علی ابن ابی طالبک ایدکی بین الجمهور

مذکور ومشهوردر شعر رضینا قسمة الرحمن فینا ∴

لنا علم وللاعداء مال ∴ فان المال یفنی عن قریب ∴

وان العلم باق لایزال در بیان علت شعر گفتن شعرا

ووجه نظم کردن الفاظ ومعنی شول شعرا فضیلت شعار ونظمای حقیقت

گفتار که لسان الشعراء مفتاح الجنة مقتضاسنجه مفتاح زبانلری

کلید در گنجینه کشف وبیان ومفاتیح ابواب جنان در صنایع اشعار

وبدایع اسحار له کنوز حقایقی اشعار ورموز دقایقی اضمار ایدب

گاه نظم مثنوی برله مقامات توحید الواصلین وگاه ابیات معنوی

برله مواعظ تهدید الغافلین ایدرلر گاه اسباب حسنی واحوال عشقی

سبب ایدوب ارباب حسنک اصحاب عشقه عشوه وکرشمه سین

واستغنا وشیوه سین بیان ایدرلر وگاه نار محبت سوخته لرینک

آتش اشتیاق ونار افتراقله سوزوگداز ین وناله ونازین نظم

ایدوب جور حبیب وظلم رقیبی برداستان دلستان ایدرلر نظم

گر عشق نبودی وغم عشق نبودی ∴ چندین سخن خوب که گفتی که شنودی

نثر اگرچه ظاهرده سوزلری تعریف حسن وجمال وتوصیف

خط وخال درلکن معنیده تحمید صانع متعال در نتکم اول گلستان

نظمک بلبل سخن سرایی وشکرستان شعرک طوطی شکرخایی اعنی

میر علیشیر نوایی رحمة الله علیه بیورر نظم

گل یوزنده بلبلک اسرار که ناطق ∴ شمع ادیتدا پروانه نینک حسنکه شیدا

وبالجمله حسن وطلعت وجمال وبهجت عارف ایله حق ارایینده

بر صورتدر لاجرم ارباب معنی صورتده قالمیوب هر جمیلک جمالنده
پرتو دیدار حقی و سر نور جمال مطلقی سیر ایدیب فاینما تولوا فثم وجه الله
مفهومنجه نقشنن نقاشی و اثرنده مؤثری مشاهده قیلورلر قطعه لمؤلفه

او در عالمده محبوب حقیقی ؛ بیلور آنی که عرفان صنعت در
جمالی مظهر ایدر حسن خوبان ؛ جمال آیینه لرده عاریت در

نثر بو تقدیرجه شعرا صانع قدیمک وصافلری و اسرار حسن
تقویمک مداحلری و ستایشگرلری در فی المثل مثالی بر کیمسه بنای زیبا
و عمارت رعنا بنا و بنیاد ایتسه اول جامع پر صنایعی تفرج و تماشا
ایدنلر مدح و تحسین و ثنا و آفرین ایتسه لر اول مدح و تحسین فی الحقیقه
بانیه دکل بلکه بنایه راجع در هر کیمسنک استعدادینه کوره بر آلتی
و قابلیتنه کوره بر دارایشی اولور بیت بهار عالم حسنش دل و جان تازه میدارد
برنک اصحاب صورت را ببوی ارباب معنی را نثر و اکر شعرانک
شعر مجازی لباس حقیقت اقتباسنده دف و نی و معشوق و می

اشعار ایدر عبارات و استعاراتی کلورسه ظاهرنه ناظر اولوب
اوصاف شراب و شاهد و خیال ساقی و ساغر ملاحظه اولنمیه
که لسان ارباب طریقتده و زبان اصحاب حقیقتده هر لفظک
بر معناسی و هر اسمک بر مسماسی و هر کلامک بر تأویلی و هر تأویلک
بر تمثیلی اولور نتکم اول عشق میخانه سنک پیمانه پردازی
و معشوق و می الفاظنک نکته سازی اعنی خواجه حافظ شیرازی
سقی الله براح الرحمة روحه بیورر نظم

سخن شناس نه دلبرا خطا اینجاست ؛ چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست

نثر و بالجمله اکر اوصاف خوبانه و اکر مدایح شاهانه محقق حق بین
و اهل الله وحدت آیین مذهبنده خالق ذو الجلال و الجماله و حضرت
خدای متعاله عاید و راجعدر جل شانه و عم برهانه نظم

گر نعت جلالش نشدی رهبر مادح ؛ شاهان جهان را بمدایح که ستودی

نثر علی الخصوص که نادحک محمد وحی پادشاه اسلام و سلطان

غزات ایام اوله پادشاهم حضرت سلطان سلیمان و اسکندر
دوران گبی مدح و ثناسین اتمک عامهٔ مؤمنینه فرض و واجب و
خیر دعاسین قیلمق تامهٔ مسلمینه هر وجهله لازم و لازب در در مدح پادشاه اسلام
ظل الله الملک العلام دام ظله الی یوم الحشر و القیام اول مالک ممالک
اقبال و عرفان و ناظم انتظام انس و جان مفخر سلاطین آل عثمان
الا و هو السلطان بن السلطان سلطان سلیمان بن سلیم خان بن بایزید
خان خلد خلافته و ابد سلطنته مجموعهٔ اقالیم سبعه ممالک محمیه سندن
بر قچ ورق و جرایده مملکت سنیه سندن برایکی پر قدر عتبهٔ علیه سی
مجمع ارباب فنون و فضایل و سدهٔ رفیعه سی مرجع اهالی و افاضل
در گلستان و صافنده اوصاف مفاخره سین ایدر هزار
عنادیل نظم سرا مترنم و شکرستان مدایحنده اصناف مآثره سین
ایدر هزار طوطی سخن آرا متکلم دربر صاحب قران بر اقتدار
در که ساعدت عدت قوت قاهره سیله نیجه روزگاری بوزمشلردر

و بر قهرمان روزگار در که تیغ زر غلاف سینه شکافی ایله جبابره
اورشدرر و بر پادشاه غازی و شهنشاه صاحب مغازی در که نیت
غزا و قصد کافر حمایل تیغی هر دم بلنده و مثال سبحهٔ اخلاص عنان
ظفر قرانی دایم النده در توجه همت همایونه سرحد چین و انتهای
روی زمین بر لحظه لیق یولدر و توسن ارض زیر ران عزیمتنده
زبون و ذلول در بو سطوت و صلابتله هر قنده بر عدوی دین و
بر سرکش سردار متمرد دین وارسه قلیجی الننده مغلوب و مقهور
ایدب قوت قاهرهٔ دین اسلامی هر وجهله اظهار و اعلام
ایتمشدر نظم للمؤلف سام و رستم گبی کارزار و حرب و ضرب
تیغ الننده زبونی در سراسر شرق و غرب ؛ بر سلطان عظیم
الشان و خاقان سلیمان نشاندر که هر خطه ده خطبه سی
اوقنور و اقالیم سبعه ده سکه سی یورر و بیک بر قلعه ده
نوبتی اورولور بیت للمؤلف قاقدن قافه نوله حکم ایتسه اسکندر گبی

کم ایرشدی ملکنک سرحدی حد ظلمته **نثر** اقالیم سبعه سردارلری
اوکینجه خادم خدمت گذار و ربع مسکون شهریارلری خدمتنده
آلوده غبار اولوب عرض عبودیت ایدرلر معلوم دکل که عرصهٔ
خاکده و تحت افلاکده ذات اعلی و بی همتاسنه معادل
و مماثل بر ظل الله مماثل اوله **بیت لمؤلفه**

سلطان بر و بحر و جهاندار شرق و غرب ٭ اسکندر زمان و سلیمان روزکار

لابد تیغ فتح آیت ظفر علامتی خیل اعدایه کسر ایدوب ممالک
ملوکی رومه ختم اتدوکی کبی نیام دهاندن تیغ زبان چکوب
سخن ولایتنک فاتحی و عدل و احسان آیننک شارحی اولمشدر
ذات پاک روشن نهادی مجمع مجموع علوم و کمالات و ضمیر
منیر تابناکی موقع فیوض و الهامادر **بیت لمؤلفه**

نه علم اولدی نه عقل کلده حاصل ٭ اولور عقلی آنک کلنه شامل

سبب تألیف رساله و باعث تسطیر مقاله

بر کون که زهرهٔ زهرا ترنم شعری شعرایه ایرکورب شعرانک مطلع
آفتاب کبی روشن مطلعلرین هزار رشو قله تقریر و دبیر تیر اول
مطلعلری مهرک خامهٔ زرینی ایله جریدهٔ سپهر برینه تحریر ایدردی
بن داخی بو شوق و شغبدن و حالت ذوق و طربدن
خامهٔ خوب خرامی و دفتر اوراق کلفامی اله آلوب سرو قدلر
و لاله خدلر وصفنده وارد اولان کلام موزونی و کلمات پرفسونی
قبل حلول الاجل تدوین اتمک مراد ایدینوب بو بیتی اوقوردم **بیت**

کل ای لطیفی دفترکی در مدین فلک ٭ دیوانه اولمه شعرکی دیوان و دفتر ایت

نعم الانیس الکتاب النفیس مفهوم منجه فضلاء سلفک مؤلفاتن
الیف جان و مصنفاتن انیس جان ایدینوب بو شعری
حسب حال و دلده مقال ایدنمشدم **شعر لمؤلفه**

هر دم اهل دلک یاننده یار بدر کتاب ٭
٭ مونس اوقاتی یار غمکسار بدر کتاب ٭

نیسکم اگلنجه سیدر مال و جاهی جاملک
اهل عرفانکده مال سینی شمار یدر کتاب
یکدر ریک کان زر دن اهل فضله برورق
جاهل آلمز بر پوله نتسون نه کاریدر کتاب
غنچه وش دلتنگ اولانک کوکلین آچر گل کبی
صیانر گل صد برگ فصل نوبهار یدر کتاب
اول کیشی بولدی جهان اچینده یاربی خلل
ای لطیفی مرکمک یا ننده یاریدر کتاب

نثر لاجرم الوحدة خیر من جلیس السوء مضمونینه تلوث علایق خلایقدن ال یویوب و پای اختلاط و ارتباطی دامن عزلته قویب کنج فراغت و گوشه وحدت اختیار ایتمشدم و یقین بلمشدم که وحدت کبی راحت روح و عزلت کبی سبب فیض فتوح اولمز و عالمده قناعت

کبی غنا و احتیاجدن بدتر عنا بولنمز زیرا بولنلر عزتی عزلتده و غنایی قناعتده بولمشلر و دامن طمع و حرصه تشبث ایدنلر یمن توکل و تفویضدن محروم اولمشلر بیت

ز ابنای دهر وقت کسی خوش نمی شود خوش وقت آنکه معتکف کنج عزلتست

بو طریق حیله وحدت و راحته واسطه و وسیله اولوب عالمک دوست صورت و دشمن سیرت نامه صفت ایکی یوزلو و خامه مثال ایکی دیللو مفسد و غماز و حسود و همازلرندن ایمین و مطمئن اولدم بیت

هرکس دوستی کردی شد آخر دشمن جانت
بخود دیگر نیستی دشمن بهر دم دوستی کم کن

نثر بو طور و طریق اوزره دفاتر و دواوین ایله انس تام و طوامیر و سفاین ایله الفت مالاکلام و اردی بحسب الاستعداد مایده معرفتک لذت یافته سی و شهد فضیلتنک علی قدر الحال ذوق چشیده سی ایدم روی کتاب یار خوش منظر کبی منظورم و تکاسل

وبطالت منفور ومحذورم ایدی بو هوس ورغبتله هر
کتاب ودفتره نظر مده بر دلبر نوخط وسیمین بر ودلربای مه پیکر
ایدی وحروف ونقط صفحهٔ عذارنده مانند خال وخط اولوب
هر سطر پر سلسل مسک آگین مثال زلف گره گیر پر چین وشکل
زنجیر عنبرین گورنوردی وسواد ظلمت خط ایچره خضر دله
آب حیات بولنوردی

بیت

آب حیوانی که اسکندر بتاریکی نیافت • در سواد خط مکتوبات مضمر یافتیم

نثر خاصه که هنوز طفل نوآموز ایکن نظم وانشا ایله انس
والفتم وفضل وهنره صمیم جاندن وجناندن توجه ورغبتم
اولمغین • لیس للانسان الا ما سعی • موجبنجه واهب الآمال و
فیاض متعال کمال لطفندن مأمولمی مبذول بیوروب خاصه
قریحمدن عبارات فصیحه واستعارات ملیحه بر له منظوم
ومنثور شهور سنه ایام وبرج سپهر مینا فام گبی اون ایکی

عدد کتب ورساله ومنشآت ومقاله تحریر وتألیفنه مقدم
اتفاق اول روز فیروزده بو عبد عاصی پر معاصی ایله الیف
وانیس اولمش انواع معارفله معروف بر یار بی ریا واردی
که بهرهٔ علم وعرفاندن بالتمام بهره مند ونطق وبیان
وعذوبت لسانله بین الانام امجد وارجمند ایدی وطبع
پاک ولطف ادراکله طریق نظم وانشا یولن وارمش وفن
لغز ومعماده خیلی آدم چیقرمشدی وبر کامل العیار ایدی
که صحیفهٔ خاطر وسفینده سفینه وجونک گبی ابیات واشعار
ولطایف واسمار بیشماردی واول قدر طالب فضل و
هنر وراغب دیوان ودفتر ایدی که بر دم الدن
جدا ایدوب بر یل وبر دم دلندن کلمات افاضل گتمزدی

بیت

وجودی حلیهٔ فضلیله حالی
حدود ملک نظم ونثره والی •• لابد اول فاضل

فضیلت مآب الذه بر کتاب بلاغت نصاب واردی
آچوب هر فصل و بابندن بو فقیره خیلی خطاب ایتدی که اول
کتاب گرامی بهارستان حضرت شیخ جامی ایدی افاض الله
نوره و قدس سره کتاب مذکوری شیخ مزبور ریاض
رضوان و حدایق جنان گبی سکز روضه یه تقسیم ایدوب
بر روضه سنده افاضل شعراء عجم مراتب و مناقبن
بیان و مقادیر و مآثرن عیان ایتمش و اول نمط و نسق
اوزره اول شکرستان نطقک طوطی شکرخایی و گلستان
شعرک عندلیب سخن سرایی امیر علی شیر نوایی نور الله مرقده
و طاب مشهده کندو لسانی اوزره مجالس النفایس آدلو
بر کتاب نفیس ترتیب و تحریر ایدوب شعراء سلف و سلک
بعضی ایله کندو دیارنده و اوز روزگارنده واقع اولان
عزیزلرک انفاسن تعیین اول کتابک اتممکله اثر وجودلرن

احیا و نام و نشانلرین جهان فانیده ابقا ایتمش بیت
دو چیز حاصل عمرست خیر و نام نکو ۰ ازین چو درگذری کل من علیها فان
والحاصل اول یار قدیم و غمگسار کریم بو بیر کم و کاستدن
درخواست ایتدی که ولایت روم شاعرلرنی و ترکی
عبارت ناظملرینی عفی الله عنهم ذکر اولن اسلوب اوزره
اسمی و رسمی ایله تحریر و تذکره ایدوب هر برینک کمیت و
کیفیتن و استعداد و استطاعتن باذل فاقه علی قدر
الطاقه عیان و بیان ایدم تا که بونلر دخی خیر دعادن یاد
و روح روانلری شاد اولمسنه موجب و باعث اوله بیت
جهانک حاصلی باد فنادر ۰ همین بوندن مراد اولن دعادر

در بیان اظهار کردن عجز و اعتذار این قایل قصوری مقدار

بیت
اما بو کمینه کم مقدار هزار عجز و قصوری اظهار ایدوب بو جمله
اعتذار ایتدم که شرایط ایجاد و تألیف و روابط ایراده

تصنیف دن بری التفات پادشاه روزکار و مساعد
بخت و اقتدار درتا کم مؤلف کتاب اولن تشوش معاشدن
وقیدا نقشدن فارغ البال وآسوده حال اولوب
مانند سحر حلال تزیین مقال ایده و هم بو خصوصده چوق جد
بلیغ وسعی بی دریغ کرک که ارباب فضل و کمال حضورنده
فی الجمله توجه نظره قابل اوله زیرا ابناء زمان غایتده نازک
و نکته دان اولمشلردر بر کلام استرلر که انواع صنایعه
شامل و بر لفظ دیلرلر که برنیجه معنی اخذ اولمغه قابل اوله
زیرا بو دمده دک افاضل سلفک بدیع و عجیب و سحر
و اعجازه قریب تألیفات و تصنیفاتن تتبع و تفحص
اتمشلردر که هر برینک اسلوب غریبنده عقل چالاک
چاک و طرز دلفریبنده ادراک دراک متحیر و اندیشناک
اولور ، نظم لمؤلفه پیامبری کوریسه اکر نظم فسونسازلرین

دیده سحاره که وارسه بو در سحر حلال ، علی الخصوص بو نجه
فضلا و فصحا مقادیره و مراتبن بیان ایتمک خیلی چه کار
و بو قدر شعرا و بلغانک بر بر ندن فرق ایتمک غایتده مشکل
و دشوار در دهم بو کمینه که کم بضاعه ده اولقدر بضاعت و استطاعت
یوقدر که اهالی و افاضل مراتب و مآثرین تعیین و تبیین
ایدم بلکه بو اندیشه مباشر اولنک مقادیر عالیه دن بهره سی
و فضل و فنونله شهره سی کرکدر کم هیچ کم هر نه دیرسه
مولانا فلان الدینک در دیو زمانه ده هر بر مقلدک
و طایفه اهل تقلیدک مانند نص قاطع و مثال برهان
ساطع یاننده مقبول و مسلم اوله بیت لمؤلفه
تشخیص نیک و بد قتی تقلید در همان ، او مرسن که دیکه کشیده هنر اولا
نثر کمینه خود بر درویش بی نام و نشان و دلریش
لامکان و بی خان و مان شوریده حال و شیدا مشرب

ودیوانه رنگ ولاوبالی مذهب نه دولت ودنیا ایله اهل قدر
ونه فضل وهنرله صاحب صدر بو مقوله شخصک تمیزینک
وبدین کم فرق ایدیب سحر بلکه نیم کبی کسنک طمنذغی موسیقی برینه
کچر بیت آفتاب اولسک کلیله ستر ایدرلر بی دریغ ۞ حایل اولورلر
شعاع فیضکه مانند میغ صفت اهل حسد وارباب بغض ورد
خصوصا زمانده ارباب حسد وبدبین وبدپسند غایتسز
بیحد وبی‌نهایتده لابد درهر برینک صفحهٔ حالنده الحسود لایسود
نکته‌سی مرسوم وقتامهٔ اعمال وافعالی ارقام بغض وبخلله مرقوم
دراکر اقسام علوم وفنونله انواع حقایق ودقایقی
تألیف وتصنیفکده اصناف صنایع وبدایعله درج اید.
نمونهٔ سحر حلال هر مقالده بیک خیال اتسک یعنی سوزی
سرحد اعجازه ایلتسک قدح وتعییب نیه مقرر واعتراض
وانکار رهرابنه مقدر در بیت مولفه

منکرانه اوار ذات عارفان بیوذ قبول ۞ کافرانه معجزات انبیاکی باور ایت
نثر بو باعثدن که ابنا جنسدن امثال واقران کنجینه لرک
اکثری بربرینک عنوان ورجحانینه قایل اولمیوب انا خیر منه
دیدکلری غایتده ظاهر در ونه قدر کزین وکزیده ایسک کوزه
کوسترمیوب خلقه فضل صانمغ ایچون مربی فضل وهنرلی معرض
عیبده کوسترمکه قادر در اکر محل تحسین وموقع آفرین اولسه
بر قوری پسنده عار واستماع واصغا پسندن استغنا واستکبار
ایدرلر بو علتدن که اهل هنره حسد ایدر چوقدر وبی هنرکمینه
رشک وغبطه یوقدر لابد بوسبله ملوکلر محسود اقران
وهنر طعنهٔ حساده نشان اولورلر بیت مولفه
چشم بداندیش که برکنده باد ۞ عیب نماید هنرش درنظر
نثر واکر حروف ونقطه دن خبطه وخطا وسهو و
غلط واقع اولوب بر نادره صادر اوله سبب سوء ظن

وباعث دخل وطعن ایدنیوب ذم وقدحه مجال بولورلر وانکار
واهانتله نکاه ایدب نه قدر بی بهانه ایسه بر اوملزنسنه بهانه
قیلورلر بیت مؤلفه برعیبک اولورسه بیک هنرده
اولدرکورنمز نمان نظرده صفت شآمت دور روزکار
وحالت تأثیر چرخ مقلب اطوار مع هذا زمانه ده مقوله فضل وهنر
اولقدر متاع معتبر دکلدر که موجب دولت ومستوجب عزت
اوله بلکه موجب ذلت ومورث فقر وفلاکت در بیت
شعار شعره پر عیب اولورمرد ،، اکر اولسه هزاران فضلله فرد
اکچون نظم غرا اولدی معدوم ،، که نااهل اولدی ممدوح اهل مذموم
نثر مذاق اهل دنیادن لذت شهد معرفت کتمشدر وشاهد
نظم ونثر که محبوب کذشته کبی صفتلی بتمشدر فنونک اکثری
کتب منسوخه کبی عملدن قالمش وسیوف خطبا مثالی
زوایای بیوت نسیانده زنک آلمشدر ارباب فضل وکمال

دور الذئه پایمال ولایق قدر وشایسته صدر ایکن ارا ذل و
ادانی کبی یرلری صف نعالدر نظم
فضل اهلی جهانده خوار ومحتاج ،، هر سفله عزیز واهل دیباج
جاهل زر وسیمه سرسبر غرق ،، عارف سر وپا برهنه ایده مزفرق
نثر خلق عالم مبلغ مبالغه ایله زر وزیوره دوشب فضل و
هنردن برمرتبه ده مستغنی اولمشلردر که اهل ذهنیک لذتن شهرت
وشهونده وریا وریاپسندیده بولمشلردر برمرتبه ده یال درهم
ودینار وبنده دنیای غدار اولمشلردر که بیک درلو معارفدن
بر ذره زینت زخارفی هزار کره یک کوررلر چیده انتهی
ومجموعه نظم دلکشایی خوددکیم اوقورکیم دینکلر بیت
معرفت نیست درین قوم خدایا سببی ،، تا برم کوهر خود را بخریدار دکر
وبالجمله بو کونه بی قیمتدار که قدر وقیمتن بلور بر صراف کلام ومیز
ناقص وتمام قالمشدر که اکا عرض هنر واظهار کهر ایده بیلسن

طوتلم که جواهر کلامک و کلمات لآلی انتظامک درّ مکنون اولمش دم
نقدله جوهری بولنمیه که بری کیمه صترشسن و اول در ثمینک
ثمن سنگینن بولمایجق پاره سنگ کبی بیانمی ارتسن نظم
تماشه قیمتا اولمز مشتری سیز :: گهر بر پاره طشدر جوهری سیز
نثر زمانه خود تمیز نیک و بد واذعان قبول ورد برمز دیکه
فرق خطا و صوابده نقصه تحسین کماله عتاب ایلرلر نظم
پری نهفته رخ و دیو در کرشمه حسن :: بسوخت عقل زحیرت که این چه بو العجبیست
نثر محصل کلام و ملخص مرام اولدر که فضل و کماله میل
و رغبت و متاع معرفته قدر و قیمت اشی تمام اولمشدر
برنسنه که زمانه ده زاید اوله اندن اهلنه نه عاید اوله واکر
تارلیغدن مراد عالمده بر اثر و سبب دعای خیر ایسه
بونک کبی زمانده اثر قویوب نقدر نام و نشان ایسی اولدیغی دیلکده
خنک اوکرنوب قیامتده می حلیم عنوان جوابیندن بو آنه دک

تعب بیهوده چکوب منظوم و منثور بونجه کتب و رساله
و منشآت و مقاله تحریر و تدوین ایتدم بر ندن بهره مند
اولمدم و بر بیسی مقصودده وسیله اولوب حصول مراده
وصول بولمدم بیت هنرنمی خرد ایام از آن شکسته دلم
کجا روم بتجارت بدین متاع کساد :: تمتعی که من از فضل در جهان دیدم
همه جفای پدر بود و سیلی استاد نثر و هم تحریر و تالیفه کشیده
فی الجمله مجال و وسعت حال کرکدر که ترتیب الفاظ و معانی
ترکیب اولنجق مواقعنده حلل خیالات و حلیه نکاتله مجلی
و مزین اولوب محل قبوله قرین اوله روزکار محنت غبار
بو حقیر خاکساره کرد درد بی شماردن کوزومی آچدورر
کرد دنیا یوزین کورم و بو دل رمیده آرمیده اولوب
جمعیت خاطر میسر اولور که علم و ادب برنج سوزه
ارتباط و انتظام ویرم دم اولمز که آتش غم و المدن

دود دلم کوکه اعمیه و سهام حوادث چرخ اوقی کبی فلکدن
اوپسته یا غمیه **مطلع لمؤلفه** بکا بو طالع بد دنی یا رب بونجه محنتلر
بو کونا کون ملامتلر بو مرهم سنز جراحتلر **نثر** بس بو قدر آلام و ملالله
طبیعت کال بولمشکن بو دلفگارک افکاره نه مجالی و بو دل
افسرده و خاطر پژمرده ایله قیل و قال ایدجک نه حالی اوله دیرسن
مصرع کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد **نثر** و الحاصل
نهایت اعتذار و غایت اطناب و اکثار اولدرکه بو دل
نامراد و ناشادلر بونجه غموم و همومک هجومندن عقل عقیم
و طبع سقیم ایکن بو شغل عظیمه مباشرت همان سبب خندهٔ
اهل عرفان و باعث ضحک طعنه زنان اولور **بیت**
هیچ دلدن دلا دوشورمزلر ۰ دهن خلقه دوشمسون کمسه

در بیان عدد دیگر در حق شعرا از مقلدین و قاصرین

علی الخصوص بونک کبی زمانده و بو مقوله اوانده شعرا و نظمانک اکثری

تذکره و تبصره یازوب عقلا و سفهانک دخل و طعنه و لوم و سومنه
مظهر دوشمک سمت فکر صحیحدن دور و صوب صوابدن صد مرحله
بعید و مهجوردر زیرا زمانه ده شاعر و متشاعر نامعلوم اولوب
عرصهٔ نظم مقلد و اهل تقلید له طولمش و السنهٔ معتبرده بر لفظ فاش اولمش
تکرار بکرار مخلص اولمشدر تکرر و قوافی نذر بلمدین و تقطیع اوزاندن
خبردار اولمدین هر کلستان اوقین شاعر و ایکی مصرعه قادر اولنلر
مبدع و ماهر کچنوب و پیش پیه مالک اولنلر جواب پیچ کنجه قصد
ایدب صاحب خمسه یله هم پنجه دربلور **بیت لمؤلفه**
شعرک لطیفی اولدی اشتی پیتی بوزدلر ۰ عالم مقلد اولدی جهان صنعت اوغریسی
نثر عجب بودرکه شعردن شعری بلمینلر و صنایع شعری
اصلا شعوری اولیوب کندوشانینه ملایم و مناسب بر مخلص
بولامینلر سخندان اولمدین سخن رانلق قصدین ایدب فی الجمله
کلام موزونه قادر اولمغله کندولری زمانک حسانی و دورانک سلمانی تصور ایدرلر

بيت كشيدۀ پشته كوره گرگ لاف ... كه دكمز اطلس و زربو ريا باف

نثر واكثرينك اوراق اشعارين تتبع وتفحص ايدر اولسك
كلمات مأخوذه سينك مأخذى معلوم اولوب مرتبى بر ديواندن
آلمش و هر معنايى بر صاحب عرفاندن چالمش در خاصه كه الفاظ
نظمه اغزى تقسيم وكندويه اسناد ايدوكى صنايع ومعانى اصلا
اغزنه دوشمز امعان نظر قلسك ايراد وابراز اتدوكلرى
كلام كرامت پيامله رينه لرينك قطعا مناسبتى وشمول ولده بكزر
كه والده نه اصلا مشابهتى اولميه بيت لمؤلفه

دز ديده بوداكه نماند بخداوند [illegible] مضمونچه سخن دان وصاحب
عرفان اولنلر كورنجه بيلورلر وكندو زاده طبعى يله غيرك خاصه
فرقيني معلوم قيلورلر بيت اكر سوز كوهرى عالم طلودر
بلور صراف اولن اولمز طلو در نثر بو وجهله هر نادان
ونا خلف غارتكر معانى ديوان سلف اولوب صنايع مستعار

وعاريتى شعار ودثار لكندويه غرور ويرر وبكر فكره قادر اولدم
ديو بره كو آلتيله كرده كه كيرر و تدوينات متقدمين دن افراز
واقتباس اتدوكلرى معانى مأخوذى وجه نجاهلدن بزم
اماليدر خاصه وتزايد درلر و سرقۀ صحيحه لرى معلوم اوليه
صورت تغافلدن تضمين وتوارد در ديرلر وكمى برتج الفاظ
نامربوطى بركه تشبيه وتمثيل بى معنى ومالايعنى ايله مخلوط ايدب
كندويى صاحب كتاب وسخن كذار ونادرۀ روزكارم
ديو زعم وپندار واستغنا واستكبار له نه حضرت شيخ
نظاميه ونه حضرت مولانا جاميه باش اكر بوكونه زعم فاسد
وخيال كاسد قوللنوب كندولرى عداد شعرادن عد
ايدر فوق الحد ولا يحصى ولا يعد در بيت

حوق اولدى كرچه سوز بحرينه غواص
بولامز بيكده بيرى كوهر خاص

اگر بکلمه ولک شاعر اونی حالیجه دانا و زغنجه مولانا مجذوب اما فرند

دعواسین ایدب اصلا سلفه و خلفه قایل دکلدر بونلری سن نیجه القاب لر

تحریر ایدرسن و بر برندن نه وجهله تقدیم و تأخیر ایدرسن دی

هم بو طایفه حددن بیرون و عدددن افزوندر اگر فردا فردا

سر بر نیک استعداددن وکی روگرداندن برقج سطر مسطور اولورسه

اقلام اشجار و مداد بحارله صحایف روزگاره و دفاتر لیل و نهاره

صغمیه اگر بعضن تحریر و بعضن تأخیر ایدرسک ارباب نظمدن نیجه

اخوان عرفانک بو خصوصده بو فقیره خاطر عاطری قالور و یاران

قدیم میاننده باعث بغض و عداوت اولور و نامی بو نامه ده ذکر

اولنمدوغندن منقبض و منکسر اولوب خامه سیه زبان و نامه

طعنه زنانکی اولور اولمز حریف بر حرف انمق و کمال و فضلکه

انکار ایدوب کندوسی خلقه فضل صانمق مقرر در تذکره سنده

فلانی ذکر ایتمش و فلانه کما هو حقه حقین ویروب فلان محلی مرعی

فکر ایتمش فلانی تقدیم و ترجیح و فلانی تردید و تقبیح ایتمش

دیو حقد و حسددن نیجه بهانه علیلی علت ایدرلر گرچه بو تقدیرجه

تحریر تذکره نیجه میسر و متصور در بو بابده بر کتاب تألیف

ایتمکدن افزونده بر نیجه پاره رساله و مقاله تحریر و تصنیف

ایتمک اهون و آساندر لطف ایدب بو خصوصده الحاح و

ابرام و الزام و اقدامی مرفوع و مدفوع بیورگیم بو صورته

صواب اکلنمز دیدم

بیت لمؤلفه

جهان باشدن باشه بیت گنت و کوه در

آنی بر کیم که بیلدی ایسم اولدی

در بیان جواب دادن آن یار وفادار باین بی قدر و بی مقدار

وفقاکم اول یار صادق و مخلص موافق بو کمینه کمتردن بو استماع

ایتدی اصلا بو عذری معذور و بو مقوله بهانه یی مقبول

کورمیوب انواع مقدمات مسلمه ایله چیس خطاب ورد جواب

ایدب احسن وجوه اوزره اعتراضلرنی دفع و احترازلرنی
رفع ایدب دیدی که بو ایراد و ابرازاتدوکک جوابده صواب
بو قدر بو گونه خاطره خطور ایدر اوهام و خیالات چوقدر
بلکه تغافل و تکاسلدن ناشی اولور بر اولمز بهانه و اهمال و مسامحه
حمل اولنور بر اولمز عبث افسانه در عاقل و عارف اولدرکه
تحصیل فضل و شرف ایچون حضور نفسنی برنج کون برطرف ایده
و بو جهان فانیده بر اثر باقی قویه گیده زیراکه متاع دنیادن
مراد بر خیر دعا ایله ایو آد در سایر اسبابی حصه خصماء
و میراث یاد در **مؤلفه** عاقل اولدرکه قویه دنیه ده بر خوب اثر
اثری اولمینک کورکه بر نده یل اسیر
بو جهان ایچره آنک کم اثری باقیدر
اولمز اول خضر صفت زنده در تا محشر **نثر**
اگرچه بازار روزگارده و کارگاه دار و دیارده

متاع معرفت کالا فاسد و مقوله نظم و انشا شیمدیکی الده
برامر زاید در خاصه که زینت امیرلرنه و زمانه نک شهرت
نما و زیب پذیرلرنه اولقدر لازم و مقصود و مهم و مرغوب
دکلدر لکن چارسوی معارفده کمیت کلامک قیمت و عیارنه
واقف ناقد جواهر سخن و بایع پرسیم و ثمین بیک عارف بولنور
نک الده کشینک زر و گوهری عالمده بولنیان مشتری ادسون **بیت**
اگر قیمتی گوهری غم مدار • که ضایع نکرداندت روزگار
نثر هرکه فضیلت و حلیه اهلیت ایله مزین و محلی اوله زیور اسباب
مزخرفات دنیاویه اولمامغله فقرا کا نقصان ویرمز و افعال
و ادانی نک نظرده دوندن اکا دنائت ایرمز **بیت**
اهل هنرک زری هنر در • زر خاکدر هنر گهر در
نثر نه فضل و هنر مناصب و مراتبه نافعدر و نه جهل و
حماقت تحصیل مال و مقاصده مانعدر **بیت**

بیت

دولت نه باکتساب فضل و هنرست ؛ والبسته باحکام قضا و قدر

نثر عالمده مرد معنی آرایش شکل و صورتنه و کشیده فضل و
هنر دولته وربته کوره اولمز خاردن گل تزو خارادن گهر
صادر اولور و گنج ویرانه ده بولنور بیت

جهان معمور بسینه عرصه قل گل ؛ بو ویرانکو گلکوک گنجینه سینی

نثر شول کمسنه که اکثر فضل و عرفاندن و ثبات معارف
حقیقتدن عور و عریاندر نقد مال و وافر جاهنه
فاخر اولسه لا فقر اشد من الجهل مفهومنجه عند العرفا مفلس
و بی کس و دون و خسیسدر مال و منصبی اگه فضل ویرمز و جاه
جلالی پایه معرفتکم پایه سنه ایرمز نظم

جهله یکسر جهانده فقر اولمز ؛ فقر یوقسول جهانده جاهلدر
ماللو ناقصی غنی صانمه ؛ اول کشیدر غنی که کاملدر
و دخی بیورمشلردر ؛ گر فریدون شود بنعمت و ملک

بی هنر را بهیچ کس مشمار نثر ومشقت روزگاردن مشکی
اولمه که زحمت دنیا علامت راحت عقبادر وفقر وفنا
نصیب انبیا و اولیادر بیت

زحمت نصیب مردم والا گهر بود ؛ وارباب غرضک انکار و

اعتراضندن اعراض و احترازیمه که نظم بابکه تمام قدرتک
وفن انشاده اختراعه مروجهله استطاعتک واردر
نظم و نثرده کلامک طور و طرزینه و سوزوک اسلوب نغزینه
مروجهله عارف و سوق کلامده اقتضا ایدرانده کلماتک
کم و کاستنه و کج و راستنه کماهی واقف سین تتبع مستوفی
ایله احوال شعرایه بالتمام شعورک و وقوف کلی ایله مابین
لرنده اولان تفاوت و تباینه اطلاعک بی قصورک واردر
بو قدر تالیف و تصنیف نتیجه طبع سلیمک و تصرف ذهن
مستقیمکدر حمد اسه ابداع سخنده سلاقت طبع درالکی

سخن

نثر و تصرّف ذهن پاکلک دارکیمدن نه باکلک دار بو عطیهٔ
ربانی و هدیهٔ یزدانی بر نواله در که قولنه جانب حقدن حواله در

بیت قبول و لطف سخن مرد را خدا دادست ٭ اخوان
حسد حقه باطل دیدوکلرندن نولور. اگر ظاهرلری انکار ایدر
باطنلری بیلور خلاصهٔ کلام و نتیجهٔ مرام اولدر که تحریر و تالیفه
شروع ایدنلر حریف حرف گیرلرک حرف اتمه سندن غم چکمز
مثل مشهوردر که سرچه دن قورقن کمسنه طاری اکمز. بیت
دریای محیط را که پاکیست ٭ از پوزک دهان سک چه باکست

در بیان اقسام مراتب شعرا

واگرچه زمانه ده شاعر و متشاعر فرق اولنموب واهل
اولنلرک نااهلدن امتیازی بولنموب فن شعرک عرضی بوزلمشدر
و میدان سخن بیهوده کوی شاعر دزد بی مزه ایله طولمشدر
اما بو طایفه دخی بر قاچ قسمدر قسم اول شول شاعر مبدع

و ناظم مخترعدر که خاصه قریحه سندن فکر بکر و خیال خاصه
قادر اولور بو مقوله شاعر سعید صحیح النسب کبی عالمدن
کم یاب و نادر اولور و بر قسمی دخی مجرد وزن طبعه
مالک اولوب رطب و یابس بولدوغی سوزی نظم ایده کیدر
و انکله کندویی شاعر حقیقی تصور ایدوب کمل شعرادن عد ایدر
ارباب نظم اگرچه بو مرتبه چندان هنر و مقبول و معتبر
دکلدر لکن فضلای فرسدن بری بیورمشدر بیت
نظم اگر نیست چون در مکنون ٭ سهل باشد طبیعت موزون
نثر اگرچه طبیعت شعریه نوع انسانک اکثرنده قونلمشدر
لکن ایجاد جدیدله سوزک روحی هر مرده دله ویرلمشدر
نتکم هر خاک معادن سبعه دن خالی دکلدر اما هر خاکده
معدن سیم و زر و هر دریاده در و گوهر بولنمز و هر
غزالک نافه نافی اولمز بیت

گوهر پاک کرکدر که اوله قابل فیض • یوقسه هر سنگ و خزف لعل بدخشان اولمز

نثر وشونلر که بو طایفه دن مقوله دزد دزانلر داخی

برنجی قسم اوزره در بر قسمی ایراد نظمه چندان قادر اولمیوب

بو فنده قاصر اولدوغی اجلدن یا بر شعرک مخلصن دکشدررو یا خود

اکچندن برنجی برارجه بینن اوزرار باب نظم میاننده بلکه

عامه ناس یاننده بو حالت غایتده قباحت ده نهایتده

فضاحتدر که عاقبت دزد دیده ایدوکی بیلنور یا بر پکمیشنک

چکنده ویا دیوانده بولنور بیت مصرع

هنر ایدم صنوع عینن بلوردر • و بر قسمی دخی اکچی کلام موزوننده

قادر اولوب قلت قابلیتدن خیالات و معانی بولامز

دکلم فهم وکند طبع اولمغین اختراع صنایعده موجد

و مبدع اوله مز بالضروری اشعار سلفک معانلرین

آلوب وجدم قدرتندن سرقه یه معتاد اولوب جابیده کوی اولور

ترجمانی بر ایکی سوزندرکم دیه مز • طفل نادان کبی جابیده دکلسه رمز

و بر قسمی دخی معانی اشعارک الفاظن تغییر ایدوب بر وجهله

دخی تغییر ایدر اما ینه صنعت و خیال و نتیجه و مآل بر اولور

بو مقوله یه سارق کلام و مقلد عوام دیرلر بو دخی چندان هنر

و مقبول و معتبر دکلدر و بر قسمی دخی لسان آخرک بر سخن

کذارندن ترجمه و تراشش ویا خود بر معنایی کورب اوکلی

دن مرغوب تضمین و اقتباس ایدر بعض فضلا قاتنده

بو مقوله دزد دخی سن دروطریقیدن اولدوغی باعثدن اقسام

مزبوره یه نسبت مستحسن در و بر قسمی دخی استادک

نظمنده بر معنایی کورر انی بر نکته باریکه دخی آلت ملاحظه

د شعور طبع پاک و لطف ادراکله اول معنادن بر معنا دخی

خیال ایدر و اول صنعتدن بر صنعت دخی انتقال ایدر

بو قسم شاعر مبدع کبی اقسام مزبوره دن اولی

و ناظم مخترع کبی جمله دن اعلی در بیت

دوزمه قوشمه سوز او غریبی چوق اولور شاعر اولدر که طبعی مبدع اوله

نثر و بالجمله اگرچه شاعر موجد بیکده بر بولنمز اما دایرهٔ
مردم بمقدار مردم مفهومنجه مراتبه انکار اولنمز هر شکوفه نک
بر لطافتی و هر میوه نک بر گونه لذتی واردر و فقت سکم اولیار
خالص و هوادار مخلص نزار دلایل موجهه و مقدمات
مسلمه ایله بو خصوصده بو کمینه کمتری محکم ملزم قیلدی و تعلل
و بهانه دن نه طریقه قچدوم سیم یولوم الدی نه بدخی راه
مخالفتدن نه انحراف انصافله اتصاف ایدب گوردم
که کلماتی حق و مقدماتی سر متعلق سر جواب عین صواب و هر
خطابی بر مستطاب بلدم بادوجد که صمیم جان و جناندن
خلیل لی خللم ایدی خلاف رضاسین دنقیض مقتضاسین
مذهب فتوتده مروت گورمیوب مامول و ملتمس قوله

قرین قلدم و بسم الله الرحمن الرحیم بحمد الله الملک القدیم
دیوب مناظره و معارضه دن رجوع و تحریر تذکره یه شروع اتدم

ابتداء کتاب تذکرة الشعرا و افتتاح تبصرة النظما

شول شعرا فضیلت گزین و نظما بلاغت آیین رحمة الله تعالی
علیهم اجمعین که ولایت رومدن صدور و ظهور اتمشلردر
و یا خود دیار آخردن ظهور ایدب ترکی عبارت ناظملری
طریقه گتمشلردر نظمک انواع و اقسامندن هر بری بر فنده
کامل و بعضنک طبعی جملیه شامل نظم مثنوی و غزل و قصیده
و رباعی و قطعه و لغز و معما و تاریخ و انشا اقسام مزبوره نک
حماریستنده کمی بر فنده و کمی متفنن در اگرچه شعرادن بعضی
بو انواعک بعضنه قادر اولور لکن جمله ده ماهر اولمق نادر
اولور سکم عند الفضلا و البلغا ممدوح و مسلم اولان مثنوی
شیخی قصیده احمدی شعر نجاتی در بو اوج نفر فاضل

بو اوج نوع فنده استاد مسلّم و مقبول اهالی عالم در بیت

اوکولمش اکه درلر کم اوکه اهل ، قبول وردی نادانک ولور سهل

نثر اما عوام الناسک اکثرنده تمیز اولمیوب اکابر نظمک

نکات ابیاتن فهم اتمکن قاصر اولدوقلری اجلدن مدحه لایق

اولنلری قدح و قدحه مستحق اولنلری مدح ایدر بیت

تمیز اولمز بلورسن دکمه نادانده ٭ ولی عارف کچینور چوق جهانده

نثر بو تشخیص و تمیزله محافل و مجالسده شعردن شعری

فرق ایتمین هر اجهل ناسن و نادان و ناسپاس ابیات

مشکله پریکانندن نکته دان حقایق کشا کبی نکته و عقده

حل ایدب اکابر ارباب نظمک بیهوده کمی تفضیل

و ترجیح و کیمنی تردید و تقبیح ایدرلر لاجرم لازم و لابد اولدی

که شعراء ولایت رومک نظم بی نظیرله مشهور و معین اولوب

السنه ناسده نامی اشتهار و اشعاری انتشار بولن

و نام و نشانی اشتهار و عنوان بولمیوب غیر مشهور اولن

شعراء فضیلت شعارلی تذکره ایدب بو زمره نک

اذعان عیاری ایچون بو خصوصده بر کتاب تحریر اولنه

و هر برینک معیار مقداری محک فن شعرده آنده بولنه

لابد اجماع و اتفاق اهل عرفان و اعتقاد یاران نکته شناسان

اوزره بحسب الامکان اسمی و رسمی ایله دفتر و تذکره ایدب

مراتب پایه گفتارده هر برینک مقدار و لیاقتن و قدرت

و استطاعتن و بربرندن مزیت و مرجوحیتن و نه فنده

ممارستی و نه خصوصده مهارتی واردوغن و هر برینک روزگارده

و قنغی دیارده ظهور اتمشدر و فن شعر و انشاده دیوان

و رساله دن و داستان و مقاله دن نه تألیف و تصنیف

اتدی و تحریر و تألیفه دیو دعوا اتدوکی کندو قریحه سندن

صادر اولمش خاصه ایجادی میدر یوقسه زمان آخرده

واقع اولن ایلکلک تدوینیاندن ترجمه ونثر انشا وافرازو اقتباس
میدر بیت ملوله متاعینه ایلوک دلال اولنلر
یکینور خواجه صاحب بضاعت نثر دم مرور روزگار
وعبور لیل ونهار ایله نجه شاعر فضیلت اشتهارک ابیات
واشعاری واشتهار واثاری نسیا منسیا فراموش اولوب
نام ونشانلری جهان فانیده نابدید وناپدید اولمشدر واول
افکارنده لیل ونهار افکار وفکار اولوب عمرلر خرج اتدوکی
دفتر ودیوانلر وداستان وبستانلر اوراقی ابتر کبی کنج
خمول وخفاده پریشان وپایمال اولوب قالمشدر بعون الله
الملک المنان اول فرقه فضل وعرفانی زوایای بیوت
نسیاندن عرصه اظهاره کتوروب بو سبیله نامارین احیا
وتذکرلرین بو تذکره ایله موجب دعا قلدم بو مقدمه
منوالنجه هر برینک تدوین ایتدوکی تألیفاتی وتحریر اتدوکی اشعار

وابیاتی سعی وطلب ایله بر بر بولدم ونیچه زمانلر جست وجوینه
دنک وپوینده اولدم وشعر وانشایه متعلق نقدر دیوان
ورساله وداستان ومقاله وار ایسه تتبع وتفحص قیلدم و
مدت متمادی سالخورده وروزگار دیده سخن شناس وافصح
ناس عزیزلردن استعلام واستفسار ایدوب فضلا صحبت
لرنده وبلغا جمعیتلرنده محل ومناسبتیله اوقنن شعرلرکنی
وصحایف خواطر یارانده ودفاتر ضمایر اهل عرفانده بولنن
نظم کرزینی شعراء ولایت ردمک مؤلفات ومصنفاتیله
جمع ایدوب هر برینک خوب مطلع لرندن وغرا مقطع
لرندن ومقبول طباع رنکین مثنوی لرندن ولایق استماع
اولن ابیات معنوی لرندن مفید مفردلر ونافع رباعیلرله
نازک مطایبه لرندن وشیرانک بر برله واقع اولن لطیف
ملاحظه لرندن بو تذکره یه تحریر وتسطیر ایدوب وهر برینک

نتیجهٔ طبع گهربارندن وگزیدهٔ ابکار افکارندن بو مجموعهٔ لطایفه
وسفینهٔ معارفه درج ایتدم تا کم بو مطالعهٔ مطالعه قلانلر کلامک
کیفیتندن متکلمک کیفیتین معلوم ایدینوب قائلدن قایله
انتقال وفعلدن فاعله استدلال ایده لر زیرا هر سخن درک
مقداری مقدارندن معلوم وگرداری گفتارندن مفهوم
در اما شعرا متغزلانک اکثری مطلع گوی اولمیوب مجرد
بر مطلعله کیفیت حاللرینه مطلع اولمق قابل اولمدوغی
باعثدن اکثر یا اوچر دانه بیتی یازلوب بعضی ینک بردانه
غزلی غایتده گوزل ومعمور ومرغوب وبی بدل اولدوغی
حیثیتدن تمام تحریر اولندی وبعضی محلده موقعنه
بو کمترکم بضاعه نک نظیره مناسبتیله بعضی ابیاتی ثبت
وکتب اولندی اخوان کرم ومعمم تعییب وتقبیح الملک
که بو فقیر حقیر اکیون فن شعرده یدی یوقدر دینی ارباب

حالک اسکانی ومجرد بونلرک اثباتی ایچوندر بوندن قطع
نظر مصرع غرض سوز درقلانی بربهانه دو کتب
مستطابه جمع ایتدوکده عند ذکر الاولیا تنزل الرحمة
مضمونجه تیمنا وتبرکا شعرا مشایخ ردهمک مقامات علیه
لرنی ومقالات سنیه لرینی وسلاطین عظام صاحب نظامک
السلطان ظل الله فی الارض موجبنجه تعظیما وتکریما مناقب
ومآثر مستقل ایکی فصل ایدوب باقی وزرا وامرایی وعلما
وفضلایی سائر طوایفله سلاطین آل عثماندن سلطان
مراد خان غازی زمانندن پادشاه سلطان سلیمان صاحب
مغازی دورنده تاریخ هجرت نبویه سنه ثلث وخمسین
وتسعمایه یه گلنجه حروف تهجی اوزره اسامی سامیه لری
ومخالص نامیه لری بوتنده تحریر اولوب حروف تهجیدن
تنقیسی مقدم ایسه اوچ حرفه دکین اعتبار اولندی

غفلت اولنمیه چونکه قواعد اجری اولنه خبط و غلط بولنمیه
اگرچه بو قاعده منوالنجه وضیعک شریف اوزره تقدیمی
لازم کلور اما بو مقدمه اسلوبنجه و نکته شرف المکان بالمکین
موجبنجه عند الاهالی معذور و مقبول اولور اما بعد اخوان
عرفاندن مأمول و مسئولدر که بو اوراق و اطباقی
نظر شریفلری ایله مشرف قلدقده بو عبد ضعیفی یعنی که عبد
اللطیفی فتح الله علیه ابواب الطافه خیر دعا ایله یاد
و جان غمکینن شاد ایتمسنه لطف بلیغ لرن و کرم بی دریغ
لرن دریغ بیورمیه‌لر قطعه لمؤلفه

اولدی احسان و دعاکه چو لطیفی محتاج
ای جوانمرد دتنی وسعت الطاف و همم
هر که الدن کله آیین مروتده آسانی
کمسه‌دن هیچ دریغ ایلمز ارباب کرم

چونکه الدن کلور ای دوست دعادر مقصود
بو فقیره آنی احسان ایدجکنک اوله کم
کرم اهلیله کمال اهلینه کلمز نقصان
لطف ایده هر که کمالیله کرمدن اوره دم

فصل اول بو فصل ولایت رومده واقع اولان
و دیار رومه کلوب رومی لقبله شهرت بولن شعرا مشایخ
که حقایق نظمنک قایللری و دقایق فننک کامللری دور
قدس الله اسرارهم و افاض علی العالمین انوارهم
حقیقتده شعرا اولیاء اللهک و اهل الله پیرانیکدر
محبوبلری جمال حضرت حق و مطلوبلری وجود مطلقدر
و هم بونلرک نظم و اشعاری افتخار و اشتهار ایچون
دکلدر بلکه ارشاد طالبان راه دین و بیان طریق سلوک
سالکین ایچوندر ان لله کنوزا تحت العرش مفاتیحها السنة الشعرا

بونلرک شأننده ولسان الشعراء مفتاح الجنة بونلرک بیاننده
در نتکم اول مطلع الانوار و مخزن الاسرار حضرت شیخ فرید
الدین عطار حضرتلری تربیه کتاب منطق الطیرنده بیورر نظم

آنکه او بد پیر و پیغمبر این ** گفت در زیر زبان شاعران
هست حق را گنجهای بیشمار ** سر آن نیک می ندانند از هزار

نثر معلوم درکه بوندن غرض اهل الله حقیقت گفتار و اولیا معرفت
شعار در ضمنده که مزخرف خیال و بیهوده مقالله هزل گویان
ارازل روزگار در علمای متشرعین قاتنده شعر ایکی قسمه
منقسم در برقسمی توحیدات و الهیات و مواعظ و
نصایح و حسبیات در عند العلماء و الفقهاء مباح و مشروع در
و شولکه هزلیات و هجویات و مدایح مفتیات در عقلاً
و نقلاً مردود و ممنوع در نتکم اول قائل جوامع الکلم
صلی الله علیه وسلم بیورمشدر الشعر کلام فحسنه حسن و قبیحه قبیح

والحاصل شول شعر بلیغ و بدیع که تقوایه شامل و تأویله قابل
اولمیه و معنای مجازیدن غیری محملی اولمیه الشعر مزامیر
من مزامیر الابلیس حکمنده داخل و هزار صنایع و بدایعله
سحر حلال اولورسه دخی عاطل و باطل در کما اشعار سلف
کبار کبی تأویله قابل و حقیقت و مجازه مشتمل اوله زیرا که
اولیاء الله احوالنی ستر و کتم ایچون نیجه اسرار غیبیه یی
و رموز حقیقیه یی صورت مجازده گوسترمشلردر مگر که مجازی
گویلرک دخی حضرت حق جل ذکره دیدکلری نعت و توحید
و موعظه و تهدید حرمتنه خطالرین عفو و گناهلرین محو ایده
یقولون بألسنتهم ما لیس فی قلوبهم زمره سندن قلمیه لابد
شعر شعار اهل حقیقت و طریقه اهل طریقت اولدوغی
اجلدن ذکر جمیللری سلاطین و وزرا و علما و امرادن زیاده
تقدیم اولندی بیت

پادشاهان جهان گر بغمی خسته شوند   استعانت ز در گوشه نشینان طلبند

در ذکر حضرت سلطان المشایخ و برزخ البرازخ مقرّب حضرت قیّومی جلال الدین رومی افاض الله نوره و قدس سرّه

بو زمره نك سردار و سردفتری و بو فرقه نك سالار و سروری اول جناب بزرگوار و کاشف غوامض الاسرار حضرت ملای خداوندگار در مرقد پر انواری و مشهد فیض آثاری ولایت یونانده دیار قرامانده قونیه دیمکله مشهور شهرده واقع اولمشدر و هجرت نبویه نك التی یوز دردنجی سنه سنده شهر بلخدن دیار رومه گلوب رومده نشو و نما بولمشلر در و ولایت مزبوره یه درت یاشنده گلوب آب و هوای روح پرورله اولالمشلر در نشو و نماسی و کمال ظهوری رومده واقع اولدوغی حیثیتدن افواه عالمیانده و السنه جهانیانده شهرت نامی و نسبت و ناجی جلال الدین

رومی دیمکله مشهوردر زمانلری آل سلجوقدن سلطان علاء الدین دورنه ایرشدر و سلطان علاء الدین جان و دلدن مرید ارادت پذیری اولوب خداوندگارلغن اکا ویرشدر خداوندگار دیدوکلری نه وجه اولدرکه والدلرینه سلطان العلما بهاء الدین ولد دررلر حضرت مولانادن اوننجی آته اول صادق صدیقه یعنی ابو بکر صدیقه چیقر رضی الله عنه مناقب العارفین و مسالك السالکین تسمیه اولنور بر کتاب که حضرت مولانا نك مناقب کشف و کراماتن و مآثر خوارق عاداتن بیان ایدر جمله مناقبندن بری بونی یازر که اول زمان که حضرت رسول ختم الرسل معراجه عروج ایتدی سیر ملك ملك و تفرّج عجایب فلك ایلدکن ساق عرشده سماع ایلر بر شخص بر شوق کوردی آفتاب تابان کبی نور دل طلبانی و میان کلاهنده خط استوا کبی چکلمش بر نشانی وار

فلک دوّارکی متصل گرد شده و چرخ پیرارکی مدام جنبشده

شور سماعندن فلکلر رقصه گیرمش و نوای نایی شوقندن

فلکده ملکلره وجد و حالت ایرشمش رسول جمیل جبرئیلدن

سؤال ایتدی که بو چرخ اوزره چرخ اورن قطب فلک مدار

و بو عرشن برینه ضیا ویرن مطلع الانوار انبیا و مرسلیندنمیدر

یوخسه اولیاء اکملیندنمیدر که جناب حقه بو قدر قربی و عرشده

معلاده عالی منزلتی وار حضرت جبرئیل و بیک رب جلیل

بو وجهله خبر ویردی که بو درّ دریای تحقیق گوهر صلب ابی بکر

صدیق قدر آنک ابناء عظامندن و اولاد کرامندن اول

ملاء مولوی و شیخ معنوی مقرب حضرت قیومی جلال الدین

رومی اولجقدر چونکه رسول رسالت پناه بو سرّدن

آگاه اولدی بو اشارتک بشارتندن حضرت صدیق

بشاشت بولدی و اول اصل اول منتخب عالم کونین علم ظاهر

و باطنده مظهر مجمع البحرین دربر شیخ معنوی و صاحب کتاب مثنویدر

که کتاب نصیحت نصابی امت اخیره حجت دین و برهان اهل

یقین اولوب مشایخ اکملین خلایقی سوی خالقه انکله ارشاد ایدرلر

علم سلوکده و طریق تصوفده آنک کبی بر کتاب بین المشایخ غایتده

نادر و کمیاب در و هم اول کتاب مستطابن واقع اولن ابیات

حکمت سمات تفکر و تأمل ایله املا و انشا اولنمش دکلدر بلکه هر بری

لفظ بی شبهه و بی ریب واردات عالم غیب در عباراتی

صرف حقایق و اشاراتی پر دقایق در جامع معانی

آیات و اخبار و ارباب تصوف ما بیننده برادی مخزن الاسرار

در قرآن عظیمک اسرار نکاتن و احادیث نبویه نک مرموزات

و مکنوناتن نظمنده درج و علم اولین و آخرینک حقایقین

و دقایقن خرج ایتمشدر ابیات غامضه سی غایتده چوقدر

و اشارات معضله سی نهایت بو قدر عقول عادیه ادراکندن

عاجز و قاصر در بو سببدن بعضی عباراتی خلاف مقتضای اهل ظاهر در
مجتهدین دن بریسی مثنوی حقنده نه بیورر سز دیو سؤال اتدکده
بو وجهله جواب ویردی که شول سوز که علم شرعه مطابقدر عالم
اطلاقده واقع اولمشدر موجه و مسلمدر و شول بیت که ظاهرا
شرعه مخالف فهم اولنور ادل عالم استغراقده دینلمشدر
مرموز و ماولدر بنه انک معناسین طریقتده منتهی اولنلر
و اهل باطندن علم لدن بیلنلر بیلور و مشکلاتنک حلی ارباب
قلوب و اصحاب مکاشفه قتنده اولور زیرا مولانای مشار
الیه علم ظاهر و باطنده فرید و وحید ایدی و کندو عصرینک
مفتیسی و درت مدرسه نک مدرسی ایدی کلمات حکمت آیاتنده
خبط و خطا یوقدر سهو و غلط ایستمعک فهم و ادعا ایدنلر
کلم مثنویده منکرانک فهمان حقنده بیورمشلردر **بیت**
ظاهرش دیدی ز معنی غافلی ٭ باطنش را گر نکه کر عاقلی

حرف قرآنرا بدانکه ظاهریست ٭ زیر ظاهر باطنی بس قاهریست
نثر و دخی جاهللر دنیاده مذلت و جاهی عزت و جاه بیلوب
تحصیلنه اهلندن استنکاف و استکراه ایدوکلری بیاننده
برقچ بیت دخی مثنویده نذر **نظم**
سروری زهرست آخر روح را ٭ گرچه گم تریاق وار ارزا بتدا
جاهلان پر زور شد نداست و زیم ٭ عاقلان سرها کشیده اندر گلیم
هر که بالاتر رود احمقتر است ٭ استخوان او بتر خواهد شکست
نثر اوتوز بیک بیت مثنویاتی وطقان بیک حسینانی
وار در ذات و صفاته شامل و حقیقت و مجازه مشتمل
و اداب سلوکده نیجه رساله سی و علم تصوفده نیجه مقالهسی
وار بو برقچ بیت انک دیوان کبیرندن و انفاسی
دلپذیرندن نتیجه مشاهده سی و مکاشفه سیدر **وله**

قدس الله سره العزیز

کوهر اندر پنبه دانی یافتم دانی که چیست
بحر اندر سرمه دانی یافتم دانی که چیست

پنبه دانه نطفه میدان کوهر آن هستی درو
بحر علم عین انسان سرمه دان دانم که چیست

یار پیری کهنه دیدم سال عمرش بی عدد
این زمانش نو جوانی یافتم دانی که چیست

یار پیر کهنه شیطان در وجود آدمی
تازه می کردد هوایش هر زمان دانم که چیست

شحنه کردن شکن در کنج زندان شد اسیر
حلقش اندر ریسمان یافتم دانی که چیست

شحنه کردن شکن باشد غضب در آدمی
شهوتست آن ریسمان در کردنش دانم که چیست

مرده پوسیده دیدم استخوانش کشته خاک
این زمانش تازه جانی یافتم دانی که چیست

مرده پوسیده باشد نفس انسان بیخبر
زنده کردد چون خبر یابد ازو دانم که چیست

سلطان سریر ولایت سرمد و خاقان تخت نشین ملک ابد
اعنی که حضرت سلطان ولد قدس الله سره و روح روحه

حضرت مولانانک ولد نامی و نام نامیلری ولد کرامی در مالک ممالک قدسیه و سالک مسالک انسیه ایدی جذبات الهیه ایله اکثر اوقاتنده واله و مجذوب و مطلب خطاب حقده هم طالب و هم مطلوب ایدی حالات غلبات شوق و جذبه دن صنمه که بریرده طور ردی متصل زمین اوزره چرخ اوررردی کیفیت جام عشقدن مستانه صفت داشفته حال و ارادت قدسیه ایله مالامال و منبع زلال مقال ایدی طریق تصوفده انک داخی بر نچه منظوم تالیفی

بو دولدنامه نام مثنوی جوابی واردر مناسبتله بعضی ابیات مثنوی
الحاق اتمشلردر و رباب نامه آدلو بر کتاب منظومی وهر بیتنده
بیچه سر مکتوم واردر بو برج بیت اول ساز مجلس قدسیان
و طرب فزای بزم روحانیدندر نظم

هر چه هست اندر جهان ای نامور ‧ از بدی و زنیکی واز خشک و تر
اندرو شکر وشکایت مضمرست ‧ نیم کامل نیم دیگر ابتر است
نیمه آن ذوق و شادی و طرب ‧ نیم دیگر غصه و درد و کرب
نیم شادی هست شاخ از جنان ‧ نیم غم از دوزخ نور و دخان
چاشنی از هر دو حق اینجا نمود ‧ تا شوی واقف تو از خسران و سود

نثر و دیوان حقیقت بیانلری دخی ترجمان لسان
الغیب و واردات الهام لاریب در اشعاری
هم عاشقانه و هم محققانه واقع اولمشدر علی الخصوص
که بو شعر ولایت پیام و کرامت انجام حضرت

رب الانام که جمالی نقاب جلال ایله مستور و صفت لطفی
پرده قهردن ظهور ایتدوکی اشعار ایدر بیت

دلبر بیگانه صورت مهر دارد در نهان ‧ گر زبان تلخ گوید قند دارد در دهان
از درون سو آشنا و زبرون بیگانه رو ‧ اینچنین پر مهر دشمن من ندیدم در جهان
پیش او مردن بهر دم زشکر شیرین ترست ‧ مرده دان این را تو می پرس از زندگان

گنجور گنجینهٔ معنوی و محرم راز صاحب کتاب مثنوی اعنی حضرت شیخ صدر الدین قونوی قدس الله سره و روح روحه

اسم شریفلری محمد بن اسحق دیمکله مذکوردر و کنیت عالیه لری
ابو المعالی دیمکله مشهوردر وطن اصلیسی اصلده ملاطیه در
صکره دن قونوی اولمشلردر مشایخ کبارک فاضلرندن
و ارباب طریقتک کاملرندندر خواجه نصر الدین طوسی
ایله رموز امر کن دن و کنوز علم لدن دن میانلرنده عقلی و
نقلی چوق سؤال و جواب و نکته و خطاب گچمشدر

و مولانا قطب الدین علم حدیثده آنلرک شاگردیدر جامع الاصول
آدلو رساله سن و تذکرة المنتهی نام مقاله سین خط شریفی ایله یازوب
اکا تعلیم ایتمشدر بو رباعی ذکر اولن رساله دندر نظم

از شبنم عشق خاک آدم گل شد ∴ صد فتنه و شور در جهان حاصل شد
صد نشتر عشق بر رگ روح زدند ∴ یک قطرهٔ خون چکید و نامش دل شد

نثر و حضرت مولانا اولی دن آخرته انتقال ایلدکدن
اقدم و سپهسالار مدت مقدم کچمشدر صلوة جنازه انلره وصیت
ایتمشدی بو رباعی اول حضرتک موتندن و عالم ظاهرده فوتنه مقدم
دیمشلردر رباعی

ای تو خبر از آیت منزل که کند
یا فرق صحیح راز ماؤل که کند ∴ هر نکته که در شیوهٔ تحقیق افتد
ای کاشف اسرار بکو حل که کند

قدوة العارفین والاتقیا
و عمدة العاشقین والاولیا اعنی حضرت عاشق پاشا اعلی الله
درجاته و ضاعف حسناته اولیاء اللهدن عاشق و عارف

و طریق طریقتده صاحب معارف کمسنه ایدی عجم سرحدندن
یقین یردن کلوب ولایت اناطولیده قری شهری دیمکله
مشهور شهرده توطن ایتمشلردر تربت پاک عطرناکی انده در
ولایت رومده سلاطین آل عثماندن سلطان اورخان دورنده
کلمشلردر و حضرت حاجی بکتاشله معاصر و مصاحب
اولوب بو دیاره کلمشلردر مشایخک اغنیا پسندن
و صاحب دنیا پسندن ایدی شاهانه عز و جاهی و پادشاهانه
قدرت و دستگاهی وار ایدی بو صورت شاهانه ایله
سیرتی درویشانه ایدی و هم بیورمشلر که درویش
اولدر که دنیایی ترک ایده گدا اولدر که دنیا آنی ترک ایده
زیرا اهل حقیقت یاننده فقر حقیقی ظاهری اولمز باطنی
اولور درویش دیدوکلری شال و عبا و کهنه قبا ایله
بولنمز کوکلده بولنور درویش که دنیا سوه هر نقدر

فقر و فاقه سی اولسه بیله اهل دنیادر و شول غنی که هر نقدر
غناسی و مکنت دنیاسی اولسه امّا گوکلنده اکا محبّت
و یانینده میل و رغبت اولمسه هر نه دکلو خواجه صاحب
غنا ایسه ارباب طریقت قاتنده بیله صاحب تجرید و اهل
فنادر و بالجمله درویشلک محبّت ماسوایی دلدن چیقرمق
و قلبی قیود دنیادن قورترمقدر یوخسه تاج و ردا و تسبیح
و عصا ایله کیمسه صوفی صافی دل اوله‌مز و بو طریقه طوغری
قرب حقه یول بوله‌مز دیو بیورمشلر **بیت**

طور رکن بو نجه اوهام و خیالات • تجلی ایده‌می حق نوری هیهات

نثر عاشق پاشا دیوانی دیمکله مشهور علم باطنده
و طریق تصوفده مرشد و مرید آدابن و طریق سلوک
اسبابن بیان ایدر منظوم تألیفی وار در اون فصل
اوزره بر کتابدر و هر بر فصلی اون باب در ار باب

زهد و صلاح ارایسنده استعمال اولنور مفید و نافع نسنه‌در
حقیقت انسانی آفاقی و انفسی صورت ظاهرده تشبیه و تمثیل
ایدوب علم باطنی آیات و اخبار و کلمات مشایخ اخبار ایله
جمع ایتمشدر امّا نظمی اولقدر رنکین و نازک دکلدر زیرا
اهل الله نظمنده قبول خلق ایچون تصنع و تخییل قصد ایدوب
افتخار و اشتهار ایچون تزیین الفاظ مراد ایدنمز بو برقاچ ابیات
مثنوی صنعت بکوینده و قدرت جهان آفریننده اول
کتاب مستطابدندر **نظم**

کلی عالم براشارتدر همان • نیچه یوز بیک ملکی وار حقک نهان
انس و جاندن کمسه گورمشدر کل • کمسه اول ایلدن خبر ویرمش دکل
فکری عقلک ایره‌مز اول منزله • آدمی اول ملکک دخی کلمز دله
چون انکدر هر بوغی وار ایلمک • هرگز انک حکمنه بو قدر ایمک
اون سکز بیک عالمی قدری اکا • بو قدر بر ذره جه اولدین صوکا

حقایق گلزارینک گلشن رازی و دقایق گلزارینک بلبل صاحب نیازی یعنی حضرت شیخ الوان شیرازی قدس سره

اصلی شیرازدن و کندولری ترکستاندن سلاطین عثمانیه‌دن بونلر داخی سلطان اورخان دورنده ظهور اتمشلر در اول زمانده کید و خدعه و مکر و بدعه یوغمش بو سببدن مرکوشه‌ده کوشه نشین ولی صریح چوغمش بعضیلر شیخ مزبوری حضرت شیخ حاجی بیرامک خلفاسندن و بعضیلر اخیاسندن دردیو روایت ایدرلر قدس الله سرهما مذکور شیخ شیرازی کتاب گلشن رازی فارسیدن ترکیه ترجمه ایدوب علم تصوفک سر مکتومن لفظ صریح و عبارت فصیح برله معلوم اتمشلر در فهم رموزاتی آسان و اسرار مکتوماتی قابل اذعان اولسون ایچون زیرا طریقتده منتهی اولنلرک ایما و اشاراتن مبتدی اولنلر فهم اتمک

متعسر اولور و اهل اللهّ قاتنده هر مقالک بر مقامی وار در و اول مقالک نه مقامدن سویلندوکی معلوم اولمیه نتیجه کلام متعذر اولور اصلاح مشایخده شراب و شمع و شاهدیه اشارتدر زلف و خد و خالندن عبارتدر بو بر قچ بیت کتاب مرقومده آنی بیان ایدر

نظم اشارات شراب و شاهد

شراب و شمع و شاهد نور معنی ∴ کورنمز کوریز چون عکس مولی
شراب اسرار و شمع انواره بکزر ∴ بقوک شاهد یوزی دیداره بکزر
شراب و شمع و شاهد جمله حاصل ∴ درینا سن نچون سن بویله غافل
شراب و شمع و شاهد سرنه بق ∴ که تا معلوم اوله سر انا الحق
شراب و شمعه بق کم سر مکتوم ∴ سکا شاهد یوزندن اوله معلوم

اشارات خد و خط

خد و خط اولدی صنع پادشاهی ∴ کم اندن ظاهر اولور حسن شاهی

هم اول منشور ربانی بوخد در   هم اول مکتوب سبحانی بوخط در

بولردن نور وظلمتدر عبارت   خدی آب حیات وخطی ظلمت

اشارات بزلف

سواد اعظم اول زلف سیه تار   که هر تارنده بیک منصور بردار

اولورپه زلف مشکین عنبرافشان   جهانده قاملیه اصلاح مسلمان

که واللیل اذا یسر خداوند   صباح بونجه لقبله قلدی سوکند

مردۀ صدق وکعبۀ صفا وقدوۀ اهل تجرید وبقا ابو یعنی حضرت شیخ وفا قدس الله سره وروح روحه

متوجه ومتوکل عزیز ایدی کندولر قونوی طرفلریندندر شیخ عبد الله قدسینک خلفاسندن وجمله مریدانندندر علم ظاهر وباطنی جامع وهضم وحوصله ده بحر واسع ایدی فضایل قدسیه ایله کنج ویرانه عزلت وکمالات انسیه ایله گنجینه کشف وکرامت ایدی عصرنده قطب صریح

وغوث صحیح سالک وعارف واسرار قلوبه واقف ایدی وفاق لقبده خود شهرۀ آفاق وسلاطین وملوک وقتنه معشوق ومشتاق ایدی اگرچه ذات قدسیه صفاتی انواع فضایله شامل ایدی اما طبع پاک تابناکلری وار ذات نظمه مایل ایدی بو ابیاتکی مطلع انوار اول حضرتک اثناسی فیض آثارندندر **بیت**

یتبنی عشق اشیایه یا ودود . کل اولیجه جمله اجزای وجود

یازدوغن چونکم ازلده دوست تغییر ایلمز :.

:. هرکه عارفدر بو سرّی بلدی تدبیر ایلمز

نثر دبیورمشلردر که جنت وحور وقصور اکون طاعت وعبادت هوا وهبا ومرد حقه ذات الهیدن غیری نسنه مراد ایدنمک عین خطادر **بیت**

پرستیدن حق برای بهشت . بود پیش ارباب دل سخت زشت

مجلس روحانیانك شمع منیر انجمنی ومحفل قدسیانك چراغ
نیر تنویر ظلمت شکنی اعنی حضرت شیخ روشنی افاض الله نوره

وقدس سره ولایت ایدیندن بومناسبتله روشنی
تخلص ایتمشدر مرتاض ریاضت خانهٔ یقین ومقیم صومعهٔ اربعین در
علم ظاهر وباطنده فاضل وکامل وعالم وعامل عزیز ایدی
زمان جوانیده غایتده شور وشوقی غالب وجان ودلدن
می ومجبوبه طالب ایمش روایت ایدرلرکه تحصیل علم ایکن
شهر بوریده خضر نام بر مجبوبه معلم اولور واسطهٔ تعلیم
معلمنه تعلق وتعشق حاصل قیلور اتفاق برکچ نمازدغانز
صاحب نفاق مابینه فراق وافتراق دوشوررکوررکم
قلبك مجبوبه ارتباطی محکم وغم محبت وعشق دلده مدغم
صبر وقراره اصلا مجال ومصاحبت ومناسبته احتمال
یوق معاندم خلقدن عزلت وحجره سنده خلوت ایدوب

کلندو اسمیه اول پری دعوت ایدر چونکه برقچ کون خضر
اسمنه ملازمت ومداومت قیلور اوچنجی کون خضر ع م
عالم غیبدن ظاهر اولور خضردن مرادك وآرزوی فؤادك
ندر دیوب مثال آب حیات برقچ کلمات ایدرینجه
عالم ظاهردن عالم غیبه کیدر بوجانبده اسمك تاثیرندن
مجبوبه بر حالت غریبه که هلاکه قریب اولور اضطراری
ما وقعهٔ تعلقاتنه خبر ویردوکده معاندم خویشاوندی
اول دلدار ودلبندی آفت وگزندن خوف ایدوب
گتورلر حضور حضرت روشنی یه یتوررلر درلرکه من بعد
خضر نالی حضوردن گزدن کتمسون وخدمت شریفکزی
ترك ایتمسون شیخ روشن دل دخی بن خضری بولدوم
وجانبندن مستفید ومستفیض اولدم دیوب همان
اول زمان ترك دنیا ایلدی واول حالت وجارتله

چقوب ولایت عجمه گیتدی و شهر شیروان قرنده باکو نام
قریه‌ده حضرت سید یحیی‌یه ارادت گتوروب ال آلدی
و مسلک سلوکه سالک اولوب جمله خلفاسندن اولدی
مرقد منوری و مشهد معطری اول دیار دلاویزده یعنی
شهر تبریزده در عالم و عابد و عارف و زاهد کمسنه ایدی
بین المشایخ فن شعرله شهرتی و واردات الهیه‌دن بهره‌سی
واردی مدوّن ابیاتی و مثنوی اسلوبنده مقالاتی
واردر بو برقچ ابیات آنوک مقالاتنده اول غذای
روحدن فیض و فتوحی اولمیوب فضل و عرفاندن لاغر و طبع بهیمی
جزلتن پرور اولوب مجرد اکل و شرب ایله قناعت و بهایم نام گیبی
خورد و خوابی عادت ایدنلر حقنده واقع اولمشدر **نظم**

کل ای دیوانه‌سی بریان و نانک • دلوسی لحم و شحم و شیروانک
کلوسی قولی عبد البطن مسکین • ایدن اوزینه نیوب الحکمی دین

برنج و قلیه حلوا دردمندی • طفل وش جوز و موزوک مستمندی
پیلاوک سوخته‌سی زرده اسیری • سک نفس و توک خدمت پذیری
پیلن فرج و کلوسی خدمتنده • بهایم کیبی در عارف قیننده

مناسب این معنی

اگر تن بسلاریسک فیل و لاسن • غذای جان بسک جبریل اولاسن

ایضا

خردمند مردم هنر پرورند • که تن پروران از هنر لاغرند

نکته گفت کنز عالم داگاهی و سرّ من عرفک عارف پر انتباهی یعنی حضرت شیخ الهی روح الله روحه و ادام فی المعارج فتوحه

ولایت اناطولیده لواء کرمیانه تابع سیماو دیمکله معروف
ناحیه‌دندر مقبول درگاه اله و اسم شریفلری عبد الله در
طریق نقشبندیه‌یه شیخ کبیری و امیر بخاری‌نک پیری در
روایت ایدرلرکه زمان جوانیده استانبولده شغل ایدرکن

خاطرلرینه سیر ولایت عجم سوداسی دوشوب خراسانه چیقدوغی
مولانا طوسی یانده علوم ظاهریه مشغول ایکن بر حالت عجیبه
گلوب آتش شوق وجذبه دن حرارت غلبه ایدر عنایت
ازلی رهبر وهادی اولوب همین بی اختیار طوروب اول آرادن
بخارایه گیدر روانه خواجه بهاء الدین نقشبندینک مزار شریفنه
متوجه اولوب اول حضرتک روحانیتلرندن تیمّن ایتمشلر در تفصیلی
بو اجماله صغر وبعده بو طریقده مشایخ کرامدن نیجه شیخ کرامه
وحضرت شیخ جامیه بولشوب نه دیاره دمه عودت ایتدیلر
ومحروسه استانبولده امیر بخاری حضرتلرینی خلافت
قایم مقام نصب ایدوب گیتدیلر سبیله روم ایلنه گیتدیلر
مزار شریفلری وارد ریکچه سی نام قصبه ده در اولو زیارتگاه
وحلقه حاجتگاه اولمشدر هیچ تک سکز یوز طقسان
التی سنده دنیادن آخرته ارتحال واولی دن اخری یه

انتقال ایتمشلر در کل مشایخدن وجمله برازخ وندر اداب
سلوکه متعلق زاد المشتاقین ونجات الارواح تسمیه
اولنور رساله سی وار در بو مطلع اول حضرتک انفاس
قدسیه سندندر **بیت** چار چیزست نامراد انرا مراد اندر جهان
ترک مال وترک جاه وترک راحت ترک جان
چون تو تسلیم رضای حق شوی بی خویش باش
بفضل الله مایشاء بحکم الله مایرید **نثر** وتسلیم وتوکل
باینده بو رباعی نافع دخی بو محله موافق ومناسب اولمغن
بله تحریر اولندی عامه انام جمیع امورده دستور عمل ایدنمکه
کافی دقضایه رضا ویرمک خصوصده کافی ووافی در **رباعی**

گر کار تو نیکست بتدبیر تو نیست ... ور نیز بدست هم ز تقصیر تو نیست
تسلیم ورضا پیشه کن وشاد بزی ... که نیک وبد جهان بتقدیر تو نیست

دایره زهد وتقوانک مرکز ومداری وطایفه فقر وفنانک

شیخ قطب اشتهاری مهر سپهر تقوی اعنی حضرت شیخ شمس الدین البخاری قدس سره

سادات صحیح النسبدن و اولیاء ولایت مآبدن در وطن
اصلیسندن مهاجرت ایدوب حضرت شیخ الهی ایله
رومه کلمشلر در و طریق نقشبندیه نک شیوع و شهرتنه سبب
اولمشلر در طرق مشایخک جمله سندن بو طریق عند العلماء
و الفقهاء مسنون و مشروع اولمغین علمانک عزلت گزینلری
و فضلانک وحدت آیینلری اکثریا بو طریقی اختیار
و انتخاب اتمشلر در ترک لذائذ جهان و جان بیان ندره
مطلع بو مطلع مطبوع اول حضرتک کلمات قدسیه سندندر

هست تاج عارفان اندر جهان چار ترک
ترک دنیی ترک عقبی ترک هستی ترک ترک

بیا در کوی ما نا کرده ترک دنیی و عقبی
که این بازار را ای خواجه سودایی دگر باید

و هم حضرت مولانک قدس سره
مطلع
دوش وقت صبحدم در چرخ پایان یافتم
در میان دانه خشخاش پنهان یافتم

نثر بو غزل غامضنه مشایخ اصطلاحنجه محققانه
شرح یازوب ایما و اشاراتنی و نکاتی و کنایاتنی
عبارات واضحه ایله ایضاح اتمشلر در

شمع جمع آرای بزم روشنی گل گلزار روحانیان اعنی حضرت
شیخ ابراهیم گلشنی روح الله روحه بروح و ریحان و اسکنه فی غرفات الجنان

اول گلشنی در که بو گلشن فانینک خار علایق و عوائقی
اکا دامنگیر اولمامشدی و گل پر خارینک رنگ و بوینه
بویانوب قلمامشدی حالده گنج نهان و قالده پهلوان
جهانبیدی خلفاسینک و احبابینک دعوالری بو در که
اول سپهر ولایتنک مهر و کوهی و صحف لدنینک مفسر علوم

اعنی حضرت جلال الدین رومی قدس سره شیخ مشار
الیهک قدومنه دیوان معنوی پسنده و کتاب مثنوی سند
نیجه ابیات الهام سماتله ایما و اشارت اتمشس اولا بو بیت
دیوان کبیرندن و جمله العاشس دلپذیرندن در **بیت حضرت مولانا**

دیدم رخ خوب گلشنی را . آن چشم و چراغ روشنی را

نثر اما وادی اتحاد و اباحته دوشن مردود مرید چنینکین
حضرت پیره هر مؤمن معتقدک اعتقادی بردحی اولمشدر
یعنی اپیس اعتقادلرنه خلل گلمشدر اگرچه که اهلنه معلوم
و عارفه مفهومدر اول بر عزیز ایدی که آستانه پسندده
درگاه حق گبی صالح و طالح و عابد و عاصی یه رد و منع
یوغدی نه انکه اول حضرتک مذهبنده وسعت اولوب
دایره شریعتدن و طریقتدن بیرون سینه رضا
و رخصت ویردیپ مشایخ متأخرینک گلندن و خلفا

خلوتیانک اکملندندر مجلس فیض بخشنده نیجه لر فیض
و فتوح تیتشوب هر بابدن معارف آلهیه مکشوف و مفتوح
اولمشدی و حضرت ملانک مثنویسنه جواب فرق پیک
بیت معنوی دیمشلردر حروفی ظروف معارف و الفاظی
درج درر لطایفدر بو برنج ابیات مثنوی اول حضرتک
کتاب معنوی سندندر **در بیان ما کذب الفواد ما رأی و نار الله الموقدة**

نظم

چون فواد م نار دل گستر شود . نار و نور او بهم بر ور شود
سر نار و نار از یمن فواد . بینم و دانم ز روی اتحاد
بهر این بینش شنو قول خدا . ما کذب عین الفواد ما رأی
هر کرا از چشم دل بینش بود . از یقین بی ظن وی دانش بود
خاصه چشمی کو بود عین فواد . ای خنک آن دیده کز وی بر گشاد
گر تجلی چون کلیم الله او . بیند از نار الهی نور او
خواهش آگاهی ز ان نور و نار . روشنی سان گلشنی ای کرد گار

قدوة الزهاد عمدة العباد ناقل كلام نبي اعني قطب العارفين
والعاشقين يازجي زاده محمد چلبي نور الله مضجعه وطاب مشهده

محمديه نام كتابك صاحبي وعالم ارواحده ارواح مقدسه ايله
مقارن ومصاحبي در يسرنا الله واياكم وطن اصليسي شهر
كليبولي در ومنازل اخيار وابرارده غايتده اولى در
سلاطين عثمانيه دن مراد خان غازي دورنده كلمشلر
وشهر انقره ده حضرت شيخ حاجي بيرام افندي قدس سره
ال آلوب جمله خلفاسندن اولمشلردر اما سجاده ارشاده
گچوب كيمسه يي ارشاد ايتديكلري معلوم دكلدر علم
ظاهرده متبحر وعلم باطنده متفرد ايدي كتاب محمديه
كه قواعد تأليفي ومباني تصنيفي ادراكي درلو علمك
نتايجي اوزره مبتني وظاهر وباطنده نقدر تفسير
وتحقيق وار ايسه مجموعي پسنك خلاصه سي اوزره مبني در

طريق وعظ ونصيحتده كمال صحت اوزره اولمغين مفسرين
ومحدثين قاتنده مقبول ومسلم واصح واسلم در لسان
عربيده معارف الزمان آدلو كتابدن ترجمه ايدوب
نمط مخصوصه وبحور متنوعه اوزره نظمه گتورمشلردر
آيات واخبار دن وامثال مشايخ اخيار دن عامهٔ
مؤمنين ايچون نيچه فوايد دينيه وعوايد يقينيه درج ايدوب
عالمك ابتداسندن انتهاسنه وارنجه خبر ويرمشلردر
وكتاب مرقوم آنلرك آثار ولايتي وعلايم كشف وكراماتي
در زيرا تأليفنده سلطان انبيانك امر عاليسيله
مأمور وعند الله مثوب ومأجور وعند الناس مقبول
ومشهور در كتاب مسفورده نوبنوبه بر قصيده واردر
آنده چوق رمز واشارات واسرار مكتومات
درج اتمشلردر مطلعي بو دور

مطلع ::

الا ای سپرور خوبان من الاین الی الاین ؛

گوزل یوزوکی عرض ایله گوتر یوزدن حجابین ؛

فخر الفقرا و زین الصلحا مؤلف کتاب مولد نبی و مصنف نعت

محمد عربی اعنی مرحوم مغفور سلیمان چلبی قدس سره

محروسه بورسه ده امیر سلطانک خلفا پسندیدن و حلیه
فقرا پسندیدن در ولایت رودیده اول مولودی
بو دیمشدر و دیه سنه دخی برعجب حادثه سبب
اولمشدر روایت ایدرلرکه برگون شهر بورسه ده
بر واعظ و آرایش منبر مواعظ کرسی نصیحتده
لا نفرق بین احد من رسله آیتین تفسیر ایدرکن بو آیت
کریمه موجبنجه بن حضرت محمد مصطفای عیسی نبی دن
صلوات الله علیهما تفضیل تمیز ایدوجک طایفه
عربدن برمرد گزین و غیوردین غیرته گلوب و علی ملا

بوری

النّاس دلایل قاطعه و براهین ساطعه ایله و اعظم من
الله آلور مکه که قرآن عظیم لفظاً و معنی اول مرد کاملک
یا ننده و اصول و فروعیله خاطر روشن نهادنده ایلمش
ی اختیار دیدی ای نادان و جاهلسن بو علم تفسیرده
قاصر و راجلسن و آیات عظیمه نک ناسخندن و منسوخندن
و متشابهندن و محتشابهندن غافلسن رسل پیننده
فرق یوقدر دیمکدن مراد امر رسالتده و نبوتده در
مراتبده و فضیلتده دکلدر اگر آیتک معنیسی من کل الوجوه
دیمک اولیدی تلک الرسل فضلنا بعضهم علی بعض
نجه روا است گلوردی دیو واعظله محکم مخاصمه
و مباحثه ایتمش و شهر خلقی واعظه نسبت ایدوب
عربه وجود ویرمیک عرب دخی فتوی الکون ولایت
عربه و مصره و حلبه گیتمش ایمه عربدن آلی دفعه

قتلنه فتوی کوندردی دیو روایت ایدرلر بو خصوصده
شهر خلقی واعظه قز بوب نسبت ایدوب واعظ اول
سوزلرده مصر اولدیغی ایچون دفعه ده فتوا ایله عمل اولنمز
ویاخود اول شخص دیدوکندن دونمزیسه ولایت
رومه اقین ایتمک مقرر دردیمشلر عاقبة الامر واعظ
مذکوری اول اعرابی قیون قصابی کبی جامع اوکنده باصوب
بوغزلدی دیو روایت ایدرلر العهدة علی الراوی
مرحوم سلیمان چلبی مولد کتابن اول حادثه اثناسنده
دیمشدی واذن اقدم کیمسه مولد دیمه مشدی بو برنج
بیتی حضرت رسولک وافضل الرسلک انبیادن
افضلیتی بیاننده دیمشلردر

بیت

اولمیوب عیسی کوکه بولدغی یول — آتسندن اولمغیچون ایدی اول
دخی هم موسی الینده کی عصا — اولدی انک عزتینه اژدها

چوق تمنا ایتدیلر حقدن بولر — کم محمد امتندن اوله لر
گرچه کم بونلر دخی مرسل دورر — لیک احمد اکمل وافضل دورر

نثر بو فقیر حقیر بو زمانه دک یوز عدد مقداری
مولد بنی سیر ایتدم هر بیسی بونک کبی مقبول ومشهور
اولمامشدر وبری بو مرتبه ده اعتبار واشتهار بولمشدر
تا که مولد مرحوم حمدی چلبی رحمه الله علیه بو برنجی بیت انک مولدینک
ابتداسنده ایدر **نظم لحضرت حمدی چلبی**

امردی بال اولسه مرغ تیز پر — اولمیه بیرینه اسم الله فر
پر آچوب پروازه آغاز ایده — قنی یوق پرنده پرواز ایده
ذکر حق چون پر مرغه فر اوله — یار شیرین غله سیم پر اوله

مرتاض ریاضت خانهٔ تجرید ومقیم مقام تفرید قطب دایره ارشاد حضرت شیخ بایزید قدس الله سره وروح روحه

ادرنه بوید رطریق تقوی ده بایزید ثانی وجواهر معارف

آلهیه نک کانی و عمانیدی علم ظاهر و باطنده مجمع الحقایق
و منبع الدقایق ایدی شیخ محیی الدین عربی نک قدس
سره علم تصوفده فصوص نام کتابنه ترجمان اولو منظوم
حاشیه یازوب فصوصی مثنوی بدر شرح اتمشدر و اصطلاح
مشایخده عاشق ممکندن عبارت و معشوق واجبدن
کنایت اولوب حضرت حق جل ذکره هو الناظر و المنظور
مفهومنجه ظاهر و مظهر و ناظر و منظر اولوب انسان
خلق الانسان علی صورته مقتضاسنجه نوع آدم مظهر تام
و حسن خوبان مرآت جمال رب انام اولدوغنه
بو مطلع ایله ایما و اشارت اتمشدر **مطلع**

کندو حسنک خوبلر شکلنده پیدا ایلدک **ش**
چشم عاشقدن دونوب آنی تماشا ایلدک **ش**

حضرت شیخ جامی آرزوی ذات ظاهر و مظهر [illegible]

در حکم عقل این دگران دیگر آمده **نثر** ارباب تحقیق بو معنایی
شرع شریفه موافق آیات و احادیثه تطبیق اتمشلردر
اگرچه هر طایفه نک مشربنه گوره برکلمه سی و مذهبنه گوره
ایلتیشی اولور اکثریا بونک گبی اسرار مکتومه مکاشفه ایله
بیلنور و مجاهده ایله مشاهده اولنور

فصل ثانی

ولایت رومده سلاطین آل عثماندن فضل و فصاحت
و شجاعت و بلاغتله نیام دهاندن تیغ زبان چکوب سخن
ملکنی فتح ایدن سخن گذار شهریارلر و عرصه فصاحتده
چوگان بیان ایله نظم گوینی میان نظم گویاندن ربوده
قیلن شهسوار کامکارلر بیانندهدر خلاق حکیم صاحب
حکمت جلت قدرته لطف وجودندن وجود شریفلرینی
انواع شرایف و لطایفله تربیه ایدوب هزار خاصه
و کرامه نعیه قلمشدر و شان سعادت نشانلری

السلطان ظل الله فی الارض تکریمله مکرّم اولوب حضرت
حق جواد مطلق عزّت اسماؤه و توالت آلاؤه نظم نظام
عالمی اللرینه و شعرلرّی انتظامی دللرینه قومشدر
خلقت سعادت خلعتلری صفا و سلوت ازره مجبول
اولمغین طبع نازک و پاکلری و خاطر شریف تابناکلری
کثرت افکار و اشتغالله مؤنت پذیر اولمه سین اختیار
و ارتکاب ایده مزلر بلکه بونلردن ظهور و صدور ایدن
ابیات و اشعار انشاد عشرنده و حین صحبتده موزون
حرکات رقاصلری سرودندن و زهره جبین مطربلر
صدای چنک و عودندن حالت ذوق و شوقده کمی
حسب حال ولکی نظره مثال سیر و سهولتله فایض و لایح
اولور و ذات شریفلری اشرف انام اولدغی کبی
کلام الملوک ملوک الکلام مضمونجه کلام گرامی لری

دخی کلمات جمیل فضلادن ازره قدر و شرف بولور

در ذکر حضرت مرحوم سلطان مراد خان اسکنه الله تعالی فی اعلی الجنان

سلاطین آل عثماندن اوّل شعر دین و شعرایه
قدر و رغبت ویرن بونلردر اگرچه کندولردن شعر نادر
صادر اولمشدر لکن عهد همایونلرنده بو فن کمال درجه ده
رغبت و رواج بولمشدر روایت ایدرلرکه هفته ده ایکی
گون علمایی و شعرایی جمع و کندویی اذعان و التفاتله
سر تا قدم سمع ایدوب مباحثه یه باعث اولمق ایچون
هر فنده نیچه مباحث تعیین ایدرلر ایمش دفع ابله انعام
و احسان و امتیاز و استحسانله عنوان و رجحان ویروب
رعایت مقادیرده طریق عدله گیدرلر ایمش و کمده
بر ذرّه هنر و یا خود هنردن اثر احساس ایتسلر سبب
کسب معرفت و باعث تحصیل علم و فضیلت اولسون

اگون انواع رعايتله نوازش ايدوب و مجلسنده برنكته
كوی برخوش نكته ايلسه ويا برلطيف لطيفه سويلسه برخلعت
ويررلر ويا مسايل مشكله دن برفقيه فاضل برمشكل حل
ايتسه مراتبه اركوررلر ايمش بيت

هنره تربيت گرک هنرک ۰ تربيت فی الحقيقه علتی در
هرهنرکيم جهانده بولدی وجود ۰ پادشاه زمانه همتی در

وبالجمله طالب اهل هنر وشعری وشعرايی غايتده سورمش
وكندولردن دخی اثناء صحبتده واوقات عشرتده مناسب
حال بعضی منظوم مقال صادر اولورمش بوايكی مطلع انكدر
اشعارندندر بيت گرچه کم حدّم دگلدر بو سگی قلمق دلک
عارف اولن چون بلور آنی نه لازم سويلمك بيت

ساقی گتور گتور ينه دونكی شرابنی
سويليت دله گتور ينه چنك وربابنی

در ذكر حضرت مرحوم سلطان محمد خان عليه الرحمة والرضوان

سلطان محمد خان غازی سلاطين آل عثمانك معين وممتازيدر
سلطان سلاطين غزات وبانی مبانی انواع خيراتدور
شاهان ممالك ستان اچره فاتح تخت ستانبولده ومحيی
مراسم شرع رسولدر واخبار نبويه ده نعم الامير تشريفی
برله مشرف در بوسببدن حياتی ومماتی سعادت كونين
ايله اعز واشرف در وكتب تواريخده كنيت شريفی
ابو الخيرات ونعت لطيفی ابو الحسنات در بونلرك
دور همايونی علما دوری وفقها وفضلا زمانی ايدی
بوقوم شريفه كمال محبت ورعايتندن بو قدر مدارس
وتتمات واادارات وعمارات بنا وبنياد ايدوب
بونكه محصول نامحصوری وجه معاشی وانتعاشی اچون
بذل ووقف اتمشدر بقيه علماء سلف شويله روايت

ایدرلرکه ذکر اولنن مدارس و تتمات ده نقدر مستعد
و معید و مستفید و معید وار ایسه امثله دن اصفهانی
به وارنجه و اصفهایدن تلویحه و توضیحه ارنجه قابلیتله
متعارف اولان قوابلی دفتر ایدوب دفترین یا بنده
صنعلرمش و تدریس و قضادن مناصب محلول اوسه
محل و مناسبتن انده یوقلمش بو التفات و رغبت
زمرۀ طلبه نک کمال طلبنه و هر محصلک سعی تحصیلنه باعث
و علت و موجب کسب علم و معرفت اولورمش
اول عهد و عصرده اولن جمعیت علما و کثرت فقها و فضلا
بر پادشاهک عصرنده دخی واقع اولمش دکلدر
اول کابنیا بنی اسرائیل نعتیله منعوت اولان اهل
و افاضلکه اول زمانن کلمشدر بر دورده دخی کلمش
دکلدر هر قنده بر عالم متبحر و متفرد وار ایسه اکر دیار

هندده و اکر ولایتنده هزار اکرام و التفاتله
انک یولنده بذل مال و منال ایدوب مناصب عالیه
و مراتب متعالیه ایله استمالت لر دیروب بالضروره
هر برینه وداع وطن و ترک مسکن ایتدیررمش وزرا
و امرا امر شرع شریفه کمال درجه ده اتباع و انقیاد
ایدوب دایرۀ شرع شریفدن بیرون بر امره رخصت
ویرلمزمش و قاضی لره و قاضی عسکرلر مناصب و مراتب
ایچون حق کتم ایدوب ویاخود کلام حقی سویلکده مساهلت
اولوب میر و وزیره صدق الامیر دینلمزمش و الحاصل
علم و معرفتک اول دورده کمال درجه ده رواجی
و علما و فضلانک سایر طوایف اوزره ارتفاع
و ابتهاجی وارمش و نظم و انشایه دخی اول مرتبه
رغبتلری و اهلنه اول درجه ده حرمتلری وارمش که

دیار رهنده خواجه جهانده و ولایت عجمده مولانا جامی یه
هر سال بیک عدد فلوری ارسال اولنورمش و شعرادن
دخی اوتوز نفر شاعره سالیانه و علوفه سین ویرمشلر ونکی
تواریخ نظم و انشا ایدوب کمی قطعه و قصاید مداحین
ویرمش وکندولرک دخی طبع شریفلری شعره شامل اولمغین
عدنی تخلص ایدوب اثنا اوقاتده گاه مفرد و گاه
تمام غزل دیرلر ایمش بو مطلع انلرک انفاس شریفه سندندر

مطلع ساقیا می ویر که بر دم لاله زار الدن گیدر
نثر ایریشر فصل خزان وقت بهار الدن گیدر

و بو مطلع دخی قرامان اوغلیله خصومتی شرا کنا اشعارندندر

مطلع بیز و نمله سلطنت لافن ایدرسن اول قرامانی
خدا اوصت ویره کر قایره قرام آبنی

در ذکر حضرت مرحوم سلطان بایزید علیه رحمة الملک المجید

پادشاه صاحب ولایت و بایزید بسطامی فطنت ایدی
انلرک عهد و عصرنده شعرا چوغدی و اول دورده نظم لآلی
انتظامدن بهتر بر کالا رایج یوغدی شعرادن کمک اکثریا
سرآمدلری بو دورده گلمشلردر و بو عصرده شهرت بولمشلردر
وجوایز و عطایاسین و وظایف و سالیانه سین آلور اوتوز
نفردن متجاوز شاعر و ماهری واردی و ولایت عجمده
بولنلردن دخی مولانا جامی یه هر سال بیک سکه فلوری یی
دار ایردی وکندولری دخی باب عدالتده کسری معدلت
اولدوغی مناسبتله عدلی تخلص ایدردی آبا و گرامیسنه
طرز غزلده غالب و نظم افاضل کبی شعر بلاغت شعاری
بی معایب و بی مسالبدر و بو مطلع مطبوع اول حضرتک
کلمات گرامی سندندر

بیت

ای سوار اسب ناز اولن رکابنه بص   حسن میدانی سنک آیکنه دار

جگرم پاره لدی خنجر جور ایله نمک صبرمک جامه سنی طوغردی مقراض عنک

سجده گاه ایلر ایدی کعبه ده محراب گبی کوبک اچنده ملک کورسه نشان قدمک

ای کوزم کون یوزنه قرشو نچه یاش دوکه سن

رخلری تابی ایله قوریدی قلمادی نمک

ملک ملک بقا مرحوم سلطان جم سقی الله ثراه بماء الرحمة والکرم

مغفور و سعید مرحوم سلطان بایزیدک برادر کهتری بدر
اول زمان که بخت نامساعد اولوب تخت میسر اولمدی
سازو سلبی ناقه طلبه اوروب کعبهٔ شریفی شرفها الله
تعالی زائر و ماء زمزم کبی شورابه اشکله نچه دملر حرم محترمده
مسافر اولدی بعده بعضی بکلرک تحریکی ایله سلطنت
سوداسین ایدوب ولایت رومه کلدی پایتخت تخت
دیو مقابله یه و مقاتله یه قصد قیلدی آخر الامر آینهٔ
روزگارده صورت طالع اقبالی شکل ادبارده

مشاهده قیلوب هول و حذردن و احتیاط خطردن
دیار فرنکستانه دوشدی عاقبت الامر دیار فرنکده
کچدی اجمال سرکذشتی مشهور و قصهٔ پرغصه سی مذکوردر
ایام حسرتک ورق نگاری و هنگام فرقتک قصه گذاری
بو دهر پرقهردن چکدوکی محنتلری و سپهر بدمهردن
کوردوکی غلا کتلری اول دار غربتده دیار فرقتده
تحریره کتوروب بو جانبه حسرت نامه لر و فرقت
خامه لر ارسال ایدردی جمله فرقت نامه سندن و رقم
زده خامه سندن بری بو در

شعر

طشره لر دوکوب یور آب روانی کور

رحم ایلدی بو حالمه کون و مکانی کور

طغلر بشنده ابر فلک آغلیوب گیدر

یانجه رعدک آتدوکی آه و فغانی کور

چاک ایلدی یقاسینی دره ویله صبحگاه چرخک شفق برینه یه دکدوکی قانی گور

نثر اول زمان که زمانهٔ مرحوم مرقومدن یوز دوندرمشدی
اول چین چارندهٔ بو نکتهٔ یازوب سلطان بایزیده گوندرمشدی

بیت
سن بسترگلده یاته پس شوقله خندان
بن گلدو شنم گلخن مخنده سبب نه

جواب مرحوم سلطان بایزید سعی ایله تراه

بیت
چون روز ازل قسمت اولنمش بزه دولت
تقدیره رضا ویرمیه سن بو یله سبب نه
حج الحرمینم دیوبن دعوی قیلورسن
بو سلطنت دنیویه بو نجه طلب نه

نثر اتفاق شعرا بودر که سلاطینده سلطان سلیمدن و شهزادهلرده مرحوم سلطان جمدن اشعری بو قدر یوقدر سلطان سلیم کبی فارسی دان و متتبع رسایل و دیوان ایدی بو مطلع دخی انلرک نتیجهٔ تتبعی در

اولدی یوزرگک برقی اول زلف سمن سا
سبحان قدیر جعل اللیل لباسا

در ذکر مرحوم مغفور حضرت سلطان قورقود علیه رحمة الملک الودود

سلاطینک علماسندن و شهزادهلرک فضلاسندندر مرحوم سلطان بایزیدک فرزند فضیلت پروری و سلطان سلیم طاب ثراهک برادر بدر شهزادهگان عظام مابینده علوم و کمالات ایله ممتاز و فایق و علم و فضلی جهتندن موالیدن عدد اولنمغه احق و لایقدی علوم عربیهدن فتاوایه متعلق تألیفی و دخی بعض فنون و متونه شروح و حواشیدن تصنیفی وار در علی الخصوص که علم ادوارک و فن موسیقارک ابداعنده بی بدل و علمنده صاحب عمل ایدی مایل فضل و هنر و کامل هنرور و هنرپرور اولدوغی باعثدن آستانی مجمع شعرا و انجمن فصحا و فضلا ایدی مراتب

ومقادیر ناسی بر وجهله معلومی اولمغین هر کامله کمالنه
کوره رعایت و دایره سنه کوره رغبت ایدردی
نه انکه حدندن متجاوز زنا اهله قدر ویروب اهله عذر ایدردی
وفن شعرده دخی متکمل دیوانی وخوش آینده نظمی ونازک
بیانی واردر بو مطلع آنک اشعار دررِ بارندن وکنار
گهر نثارندندر **بیت** توتیای خاک پایکدن ایدن قطع نظر
ایکی کوزومه کرکمز چیقسون ای نور بصر **نثر** اول زمان
که والدی سلطان بایزیدک مزید عنایتی کندونک
اخ اکبری یعنی اولو برادری سلطان احمده مختص
ایدوکن بیلوب حرم واجب الاحترام زیارتنه
عزیمت احرامن بغلیوب حرمی تخلص اتمشلردی
وتارک تاج وتخت وفارغ رخت وبخت اولوب
مصره گیتمشلردی بو شعر شور انگیزی اول زمانده حسب حال

دیوب دلده مقال ایدنمشلردی

بیت

تاج وقبایی ترک ایدوب عریان اولایم بر زمان
غربتده سیران ایلیوب مهمان اولایم بر زمان
چنک و ربابک صحبتی مطرب تمام اولدی همان
بزم بلاده نی کبی نالان اولایم بر زمان
گه دوشوبن گاهی طوروب گه گولوبن گاه اغلیوب
گه قان یوتوب سرخوش اولوب حیران اولایم بر زمان

در ذکر مرحوم مغفور حضرت سلطان سلیم علیه رحمة الملک القدیم

جری الجنان فصیح اللسان پادشاه عارف واسرار
واحوال جهانه موبمو واقفدی شولقدر قوی القلب
شجیع و دلیرایدی که پیر کبی پیشنه گردوب تیررأت
رفتار کبی دشمنه تنها وارمق وطوب صف شکن
کبی عسکر اعدایه استقبال ایدوب کندوسیه

قلبه اورمق قاتنده جایز ایدی اشعار شجاعت شعار
لرندن بو مطلع انلرک حسب حالی و شاهد صدق مقالیدر **بیت**
کرک لشکر عدو بود از قاف تا بقاف ۰ باسر سنجم ازو هیچ در مصاف
نثر سلاطین آل عثمانده فضل و فصاحت و وفور ادراک
و ذکاوتله معروف و موصوفدر اول بر پادشاه صاحب
فراست و پرکیاست ایدی که کندو رای صایبندن و فکر
ثاقبندن غیری کیمسه اکا وزیر اولمزدی بر شهنشاه
صاحب عدالت ایدی که عهد همایوننده مظلوم
دادخواهک حیفی یوم مکافاتده حق روز عرصاته قالمزدی **بیت**
کوکه آغمزدی بر مظلومک آهی ۰ مکر عاشقلرک دود سیاهی
نثر و ذهن و ذکا پاکی و وفور عقل و ادراکی بر درجه ده
ایدی که بر وزیر مشیرک تدبیر اصابت پذیرنه درجه
قایل دکلدی و دل بیدار و عقل کامل العیارله قطعا غبن

و فریبه قابل دکلدی خرده خرده بینه قادر اولن عقلای کاردان
عهد حضورنده طفل نادان و کودک ابجدخوان کبی قاصر ایدیلر
مهابت و صلابتندن قلوب امرا و وزرایه بلکه کافه
برایایه دهشت و هیبت مستولی اولمشدی و صیت
و صدای هیبتی عرصه کایناته و هفت اقلیم و شش جهاته
طولمشدی بو سببدن زمین و زمان پر امن و امان و معادل
عهد نوشین روان ایدی والحاصل اجرای امر سلطنتی
و حکم حکومت اهالی عامه انامه و تامه خواص و عامه
بر مرتبه ده بکندردی که کافه خلایق قیام قیامته دک
احسنت و آفرین و تبارک و تحسین اوقورلر و عهد
همایون خجسته فالنده منازل اعالی پر افاضل و اهالی
اولوب جمیع مناصب محل و مناسبنه بولمشدی و
کندولری طالب هنر و راغب مرد صاحب کمال اولمغین

انلرس علی دین ملوکهم فحوای‌سنجه ز خنده لرنده وضع وسرشت
میل کمال و معرفت و تکلّم زبان فرسه تمام رغبت اتمشلر ایدی
وصمیم جان و دلدن مایل معارف و فضایل اولدوغی باعثدن
پادشاهلق عرف و اضافتن قویوب زمانک فاضللریله
بی اختیار اختلاط و عصرنک کاملّریله بی تکلّف
انبساط ایدرلر ایدی طبع وقاد و نقادلر صرّاف جواهر
کلام وسخن شناسلقده و نکته دانلکده ممیّز ناقص
وتام ایدی دقت دوربینلکده عقل موشکافی قیلی قرق
یارردی و هنرمند کاملک جست وجوینده و مرد قابلک
تک و پوینده اولوب گوشه بگوشه ادراردی عرصهٔ فصاحتده
فارس میدان فرس و فرسلهٔ طبع پاکنده تمام الفت و
انس واردی شعراء ولایت روده اندن غیری
کیمسه فارسی دیوان تدوین اتمدی و شعر ترکی‌یی

ترک ایدوب اول طرزه کیمدی اشعار بلاغت شعاری
عند الفضلا والبلغا مقبول و معتبر و ممدوح اهل هنر در افاضل
عجم انلرس نفیسه پسن شعرا فرسدن کلام شاهی‌یه
معادل و مماثل طوترلر بو بیج مطلع فارسی اول حضرتک
کلمات مشترکه سیندندر

مطلع

فکر می کردم شبی کان ماه را بینم بخواب
من درین بودم که ناگه شد طلوع آفتاب

ابروان تو و چشمان تو ای صورت چین
آهوانند زده شاخ بشاخ از سر کین

شعر

مجنون دشت وشحنهٔ ویرانه میرسد
طفلان شهر مژده که دیوانه میرسد

مطلع

چیست وصد ای سلطنت رفت بماه و ماهیم
لیک زنجیر عاشقی بندهٔ آن سیاهیم

بيت سواد سایه که مرا قبله یار نیست

من از هوا شده ام خاک وآن غبار نیست

نثر ومرحوم طالب ثراه ک ثامنه او قانن ترکی اشعارک
اکثری عوام الناسک افتراسی واسناد دیدروا اولمستند
اولن ترک اشعارک هربری محلنده تحریر بروکیمک ایدوکی
صحت اوزره تقریر اولنمشدی وبو بیتی دخی خلق
عموما اکا اسناد ایدرلر بیت

بن یاتم لایقی قرشومده اول ایاغین طوره

سرو نازم دیک بن اولدوکده نمازم قیلمسون

در ذکر حضرت سلطان سلیمان نشان دام ظله الی انقراض

الدوران منبع المعارف والآثار ومجمع الفضائل
والمفاخر مالک ممالک فضل وعرفان ومنشر ومبین
آیت عدل واحسان در درون وبیرونی معارف

وشرایفله معمور ومزین والفاظ فصاحت لباس بلاغت
اقتباسی الطاف واحسن وبلیغ ومستحسن درایی
عالم آرایی سبب نظام عالم وضمیر منیر گیتی نما و
مشکل گشاسی باعث اصلاح امم ورتق امور سلطنتده
صدف ضمیرلرنده صدور ایدن کلام بلاغت نظام
وکلمات لآلی انتظام ترتیب ازره تدوین اولوب
میان اهل عرفانده والسنه جهانیانده اشتهار تمام
واعتبار مالا کلام بولمشدر نازک ادا و
رنکین الفاظله فارسی وترکی خوب اشعاری
ونازک گفتاری واردر بو شعر غرا وغزل
زیبا اول حضرتک انفاس شریفه سنه ندر بیت

ثنبک غمدن دلریک اوله کوکلک صافی

قومه الدن قومه بر لحظه شراب صافی

مجلس عشق آرا کلمکه پروانه بیتر
بلبل گلشنی انگه کیدر اول لقانفی
ینه غواص صنعت بحر معانی یه طلوب
یخسه دررلر چیقرب اولدم انک صرافی
ایشوکی دار شفا سینه ایرم دیو بو دل
کیجه لر صبحه دکن ورداید نور یا شافی
قانی ایچکه کلدوکجه انک غمزهٔ دوست
بو محبی دیر اکا جانانه صبا عاصی
دبو ایکی مطلع فارسی دخی اول حضرتک کلمات
معتبره پسندندر

مطلع

باز آشفته ام از حسرت عنبر مویی
بسته شد جان و دلم در گره ابرویی
باز از آتش دل دیده پر آبست مرا . کار این چشمه ز سر چشمه خرابست مرا

حرف الف

احمد پاشا	احمد چلبی مفتی	احمدی صاحب سکندرنامه	داعی احمد
احمد زعیم	احمد رضوان	ازهری	اسحق
اصولی	آفتابی	انوری	امری
امیری	آهی	فی حرف الالف عدد الشعرا ۱۴	حرف بی
بیانی	باقی	بنائی	بصیری
[illegible]	بهشتی چلبی	بهشتی واعظ	[illegible]
[illegible]	فی حرف الباء ۹	حرف تاء	[illegible]
[illegible]	ترابی	[illegible]	فی حرف التاء عدد
حرف ثاء	ثانی	ثابتی	[illegible]
فی حرف الثاء ۳	حرف جیم	[illegible]	[illegible]

جامعی رومی	جعفر چلبی	حبیبی	جلیلی
جلال	حبابی	جمیلی	جنابی
جنانی	جهانی	فی حرف الجیم ۱۲	حرف ح
حافظ عجم	حافظ سیروزی	حافظ قونوی	حاتمی
حسیبی	حیدری	حریری	حیرانی
حسام	حسن رومی	حسن چلبی	حسینی
حضوری	حلیمی	حمدی قرطوسی	حمزی چلبی
حیاتی	حسابی	حیدرا	حزینی
فی حرف الحاء ۲۲	حرف خ	حمدی قطعی	خاکی اسکوبی
خاوری	خدایی	خفری	خضری
خطیبی	خلیل ازو	خصمی	خیالی چلبی

خیالی

خیالی بیک	فی حرف الخاء ۱۱	حرف دال	داعی
درونی	دری	دعائی	دلیری
فی حرف الدال ۵	حرف ذال	ذاتی	ذکایی
ذهنی	فی حرف الذال ۳	حرف ر	راحی برلوی
راحتی	رسمی	رضائی	رفیعی
رمزی	رمزی چلبی	رسمی	روحی
ریاضی مدرس	ریاضی قاضی	فی حرف الراء ۱۱	حرف ز
زاری اسکوبی	زاری سفوری	زاتی	زمانی
زینبی	زینی	فی حرف الزاء ۶	حرف سین
ساعی	ساغری	سامی	سبزی
سجودی	سحی	سحابی	سروری شرقی

سروری مدرس	سعدی جعفر چلبی	سعدی جم	سعدی افندی
سعی قیصری	سعی حاروقانی	سلیقی	شان پاک
سوزی	سمی	سیاهی	نی حرف السین ١٦
حرف شین	شاهی	شانی	شاور
شاهدی	شاهری	شاهی	شکری سینوبی
شکری شرعی	شمسی دمشقی	شمسی قاضی	شمسی لدواری
شمسی قسطمونی	شمسی حصاری غوری	شمسی آغا	شمعی
شوقی	شهدی	شمسی پیری	نی حرف الشین ١٥
حرف صاد	صاحب	صالح چلبی	صانعی
صباحی	صبحی چلبی	صبیحی بروسوی	صدری
بخاری صبیقی	صنعی ازنیقی	صنعی بک	صنعی کاتب

ضعفی

صنعی سلانیکلی	صفایی	صفایی	صفی
نی حرف الصاد ١٥	حرف ضاد	ضعفی	ضعیفی
ضمیری	ضیایی	نی حرف الضاد ٣	حرف طا
طبعی	طاپلی	طبعی بک	نی حرف الطاء ٣
حرف ظا	ظهیری	ظریفی بک	ظهوری
نی حرف الضاد ٢	حرف عین	عارفی	عاشقی
عبد الرحمن چلبی	عبدی	عدلی	عذری
عسکری	عشقی	عشقی اسکداری	عشقی حاروقانی
عطایی	عطی	علوی	علی چلبی
عذری	عصمی	عندلیبی	عنتری بکی
عهدی	عسکری سوی	نی حرف العین ٢٠	حرف غین

غباری	عربی	غزالی	في حرف الغين ٣
حرف فا	فانی	فخار	فندی
فراقی	فرحی	فرخی	فردی
فسردی	فردوسی	فیروزی	فضلی
فضولی	فغانی	فغانی	فقری
فکری	فوری	یقینی	فیضی
في حرف القاف ١٩	حرف قاف	قدری	قاریه
قابلی	قدسی	قبولی	قندی
قندی	قاسمی	في حرف الكاف ٨	حرف كاف
کاتبی	کامی	کاظم	کامی
کشفی حاجی خلیل	کشفی استانبولی	کشفی	کمال زرد

کمال خلوتی	کمال اتی	کاسری	سرتی
في حرف اللام ١٢	حرف لام	لالی	لامعی
لاری	لعلی	لطفی	لقایی
في حرف الميم ٢	حرف ميم	ماهی	محوی
محوی	محی	مرادی	مسیحی
مسیحی	مشربی	معالی	معیدی
ملکی	منیری	مؤیدی	مهری
٢ نجاتی	نجمی	نجاتی	نسیمی
امیری	مینه	في حرف النون ١٦	حرف نون
نشتری	نشانی	نشاطی	نظامی
١٥ نوعی	نهانی	نقایی	نکایی

کمال

نهاری	نمایی	نهانی	نمایانی
نوازی	نوری	نوازی	نیازی
نیازی	نیسانی	تم حرف النون	حرف واو
واحدی	واصبی	واعظی	وحدتی
وحدی	وحیی	وفایی	وصفی
تم حرف الواو ٩٤ ٨	حرف ها	هاتفی	هنری
هی	هلالی	هادی	همایی
تم حرف الها ٩٤ ٦	حرف یا	یاری	یتیمی
یحیی	تم حرف اليا ٤ ٣	تمت الاسامی ٢٩١	

سلطان الشعرا و برهان البلغا مرحوم
و مغفور اعنی احمد پاشا علیه المغفرة والثنا

مشهور سوزیدر وزرانک علماسیندن و شعرانک فضلاسندندر
بین الانام ولی الدین اوغلی دیمکله معروف با وجود که
علو نسب و کمال حسبله موصوفدر والدلری مرحوم
سلطان مراده قاضی عسکر وکذلک اولدقلری سلطان محمده
خواجه ایکن شان بی نظیرلر وزیر اولوب نظر عالیسنه
مظهر دشمشلر درجواهر نظم کلامده استاد ماهر و انواع
علوم و اقسام فنونده قادر ایدی الفاظ نظمی ملایانه و اسلوب
شعری اکابرانه در الفاظ و معانیده ابیات رنگیناتی
متن متین کبی محکم و قصایدی خود اجماع و اتفاق ازره
مسلم ورجحی رومک سخندانلری بو بیت فارسیسی
شعرا رومک سرآمدلری حقنده بو وجهله تحریف ایدوب
اوقوردلر **بیت** سوز آهی باید و الفاظ احمد در سخن
نازکیهای نجاتی و خیالات کمال **نثر** مراعات نظیر

قسمنده بو مطلع ممتنع النظیر نظیر اولمز که آقودن بر لفظ
بیگانه یوقدر **مطلع** چین زلفك مسكه بكز تدم خطاسین بلمدم
کی پریشان سویلدم بو یوز قراسین بلمدم **نثر**،
بو مطلع مطبوع دخی غایتده مقبول واقع اولمشدر **مطلع**
چون اگنده سن غریب و شهر اگنده بن غریب **::**
کل ایکیمز بر اولالم چون غریب و بن غریب **ش**
نثر لسان فرسده واقع اولان کتب و دواوینه
تتبع مستوفیسی و تفحص مستقصیسی اولوب جمیع منظومات
فرسی تتبع و فواید و عواید صنایع و بدایعندن متمتع
و مستفیع اولمغین **بیت** معنی نیك بود شاهد پاکیزه بدن
که بهر چند در وجامه دیگرگون پوشند **نثر** مضمونجه
اول لباس عبارات فارسی برله ملبس اولان شاهد معنایه
ثیاب الفاظ رومیدن شعار جدید و دثار مزید کوروب

هر معنی خوبی بر ترك طناز و محبوب عشق ساز کوسترمشدر
کرچه طریق ترجمه بعضلر قاتنده مغفول و مقبولدر اما بعضلر
یاننده بو جهتدن مطعون و مدخولدر اتفاق فضلا بودرکه
اگر مرحوم مترجم لك تهمتیله متهم اولمیدی شعراء ولایت
روم بیننده سرآمد و مسلم و افضل و اکرم اولمق مقرر ایدی
باوجود که کندولرك جودت طبعی بی غایه و تصرف ذهنی
بی نهایه در و مرحوم مزبور مشهور و مذکور درکه غایتده
شاهد باز و محبوب پرست و شور و شوقندن عشق و هوا ایله
مست و بمدست ایمش بو حیثیتدن عالمده زن و زنباره
غایتده منفور و مصاحبت و مقارنت لری نهایتده
محذور اولوب عالم تجردده عمری اولدقجه تأهل و بوس
و آغوش زنی تصور و تخیل ایتمه مشی مسموعدر که بر کون
سلطان محمد غلمان خواصندن بر سرو سربلندی نصح

دخی اکیون بنده حلمش و تخم خشم و کینه‌یی مزرعهٔ قهر و
غضبده اکمش آتش آنی کوردکده مزبوردن باللبداهه بو رباعی
وارد و لایح و متوارد اولور — رباعی
جهان یانسون که اول شمع شکرخند ٭ بیتور گریان ایاغنده دموزبند
لبی شیرازی حلوادر صترسه ٭ دگر مصر و بخارا دوسیم قند
نثر بو رباعی سلطان محمدک سمع شریفنه ایشوب مشارٌ
الیهی یدی قلعه‌ده حبس ایدی امر ایتمش و مرحوم احمد پاشا
محبوس و مأیوس ایکن اول گناه ایکون عذرخواه اولوب
عفو ذنوب ایکون کرم قصیده‌سین دیمشدر بو برقچ بیت
اول قصیده‌دندر — نظم — قول خطا اتسه نوله عفو شهنشاهی قنی
ظلم ایلمکی الوم قانده بیش قانی کرم ٭ نه کرم اولور که مغلوب ایده نه آنی گناه
نه گناه اوله که مغلوب ایده مز آنی کرم ٭ صو باتور مز ناتور کندو مرتبه‌سینی
نی نیچون تبوز غصه عمان کرم — نثر — والحاصل اول قصیده‌ده

عفو گناهه و کظم غیظه متعلق اول قدر فواید و فضیلت درج
ایتمشدر که سلطان محمد بی اختیار گناهین عفو ایدوب
راه رأفت گیتمشدر بو عذوبت بیان و فصاحت
لسان که احمدده وار ایدی پادشاهلردن زوال
بولمدی بویوردیلر و مرحوم غایتده بدیهه‌گو و سخن
آفرین و فوریانده تیز طبع و دوربین ایمش مذکوردر که بر گون
سلطان محمدک مجلس شریفنده خواجه حافظی وافر اوقورلردی
دیوان اسرار بیانندن اشراف و اعیان اعتقاد
و اعتبار ایدوب استحضار ایدرلر اتفاق بو مطلع گلور که — بیت
آنان که خاک را بنظر کیمیا کنند ٭ آیا بود که گوشهٔ چشمی بما کنند
نثر سلطان محمد بو مطلعه حددن زیاده پسند
ایتدوکده مرقوم مزبور دخی علی الفور مطلع مسطوری بو
وجهله تضمین ایتمشدر — تضمین

آنان که خاک را بنظر کیمیا کنند خاک جواهر قدمت توتیا کنند

سلطان العلماء المتأخرين وخاتم الفقهاء المجتهدين شمس الملة والدين وارث علوم الانبياء والمرسلين علماء مملكت رومك سلطان سربلندی اعنی مرحوم ومغفور کمال پاشا زاده احمد چلبی افندی نور الله مضجعه وطاب مرقده

کمال پاشا زاده سلیمان چلبی نک اوغلیدر مولدلری توقاتده واقع اولوب نشو نمالری ادرنه ده اولمشدر اتفاق علما بودرکه ولایت رومده عدیل ونظیری بر عالم متبحر ومتفرد پیدا وهویدا اولمدی بلکه معادل ومماثلی بو دیاره کلمدی علامهٔ خافقین ومفتی ثقلین ایدی مجموع علوم وفنونه طبع پاکی شامل واصناف کمالاتده کاملیله کامل ایدی بوجمله علوم وفنونک شروح ومتونک مشکلاتن ومفصلاتن فک

وکشاف مشکلات وسیله اصلاح وایضاح ایدوب هر فنده بر رساله وهر نوع علمده بر مقاله یازمشدر والحق والانصاف بودرکه مجمع مجموع علوم وافتخار علماء مملکت رومدر اول بر عالم ربانی ایدی که علمی دایرهٔ ولایته وسرحد کشف وکرامته ایلتمشدی واول بر دریای فضل ودانش ایدی که کونده بیک مقداری فتوایه دست اوروب بوجمله معید ومستعده درس دیدکدن صکره برجزو تألیفی تحریره کتورمک روزمرهٔ سیدی ونظم وانشاده دخی یکفن اولنلر قدر قدرتی وابداع بدایع نظم ونثرده تمام مهارتی واردی بوفندن مستغنی اولمغین تخلص تعیین اتممشلردر بلکه بی تخلص لقب مخلص ایدنمشلردر بو برقاچ مطالع مطبوعه اول حضرتک نتایج افکارندن وانفاس دررباریندندر

مطلع

هرفن ال سرو قد دستاری اوجن چین ایدر ::

مطلع صاقنمه سرو اوپستنده اول چین صورتینی سن ایدر
گلشنک آب روانی ساکا اوپکنمک ندن
اولدیسه نوله کرسنکین دل و نازک بدن
یوله حقیقتده شاهلر عادتدر یاران یغمز
سن نه نشه سن یوللکه خلقک گوزندن قان بغر
وگندولر املا وانشا اتدوکی تواریخ آل عثمانده
سلطان سلیم طاب ثراک مدت عمری قصیر و اول زمان
قصیرده مآثری کثیر اولدوغنی بو قطعه ایله خوب
ادا اتمشلردر قطعه آز مدتده چوق ایشلر ایتمشدی
سایه سی اولمشدی عالمگیر شمس عصر ایدی عصرده شمسک
ظلی ممدود اولور زمانی قصیر نثر و بو برنج ابیات
نظم نصیحت نصاب دخی یوسف و زلیخا پسندندر
گلستانده دیکمه کمسنک خار شو خاری دیکک دگرسک گاوله گلبار

ایچوکی کمسه طاشنی اتمه هرگز کمسنه سرنی فاش اتمه گز
ونیلر گنده عیبک دگله گوش اول گورمک غیری عیبن پرده پوش اول
دلرسک سا که غیر اتمیه انکار سن انکار ایتمه سکا و غیره آزار
نثر وخلقت شریفلری غایتده نشاط و انبساط
اوزره مجبول اولمغین اکثر اوقاتده گشاده رو و بلیغ
و لطیفه گوی لیغی اکسک دکلدی مطایبه
مسموعدرکه مرحوم مرقوم پسند فتویده اکن بر مدمن
بنک و بنکی لی ننک بو وسیله استفتا اتدرکه بیدایام
صیامده وقت صبح کاذبده افطار غبار ایتسه
نه لازم کلور جواب ویرب شاب اوله سیز دیرلر
دخی بو لطیفه یوزندن مطایبه قصد ایدوب قیاقوشلق
قان حیران اولمغ لازم کلور دیو جواب ویر دیلر
مولانا احمدی رحمة الله علیه

سیواسدن در مراد خان غازی دوزنده بوی بکلرندن
میرسلمانک مادح وواصفی واول عصرک فاضل بر معارفیدی
اسکندرنامهٔ مزبورک نامنه دیمشدر وعلم باطندن آفاقی
وانفسی تشبیه وتمثیله حکمت وهندسه دن وعلم طبدن
چوق معانی ومعارف درج ودرج اتمشدر اما نظمنده
اولقدر ظرافت والفاظده اداپسنده چندان لطافت
یوقدر روایت ایدرلرکه کتاب مزبوری مذکور دیوب
اول عصرک اعیان وارکانه عرض ایتدکده حیز قبوله قرین
اولمیوب بوکونه نظیله برکتابدن برپایه قصیده اولی ایدی
دیمشلر اولدی بوجوابدن متألم ومتأثر اولور وشکسته لک
عارض اولوب مزاجی متغیر اولور مکر اول زمانده مرحوم شیخی
ایله برحجرده جلیس اولا تکلیف بمدم دانیسلر ایمش
ماوقعه یی شیخی یه حکایت وبومقوله برکتابدن

برخوشنجه قصیده افضل ایدیب دیدکلرندن روایت ایدر
مزبور شیخی اول کیجه احمدی آدنه حسب حاله مناسب برمخیل
قصیده پیدا قیلور ویارندسی مولانا احمدی اول قصیده
یکشبه یی اتوب ارکانه کلوب اعیانه عرض ایتدکده معیان
نظرله مطالعه قیلورلر کورلرکه ابیات قصیده ایله نظم
کتابک اولقدر مناسبتی والفاظ ومعانیده چندان مشابهتی
یوق اکر بو قصیده بسنک ایسه اول کتاب بسنک دکلدر
واکر کتاب سنک ایسه قصیده سنک دکلدر دیوب میانلرنده
چندان تفاوت فاحش یوغکن ایکی سخن ورک کلماتن بر
برندن فرق ایدوب تمیز اتمشلر مکر اول زمانک
اعیان وارکانی سخن فهم ونکته دانلر ومعنی شناس
وصاحب اذعانلر ایمش آنک کبی دیلر صاحب
فضلک زمان دولتی وانک کبی اولور اهل معرفتک

سعادتنده در ومزبورک میر سلمان آدنه مرتب دیوانی
وحدتدن متجاوز قصاید وتراجیع ایله اشعار بی پایانی
واردر اسلوب شعری شیخی طرزینه قریب وقدماء ادباسنده
فارسیدن مترجم موعظه کونه بر طور عجیب دیو بو برقچ
مطلع انلرکدر **بیت** فکر ایله مبدأ اوکزه دن بیزه دک معاد
هم کلدک کودکدن اوشبو مقامه ندر مراد
بی بقادر بو منزل ای احباب
فاتقوا الله یا اولی الالباب **نثر** بو بیت دخی اسکندر
نامه سندندر **بیت** خار بشتک خار صعقله جانینی
بر ملک دوکرسه موزک قانینی **مشابه این معنی**
جنک وصلح بی محل نایدبکار . جای کل کل باش وجای خار خار
نثر وسلیمانک وظیرک اکثر قصایدینی ترجمه ایدوب
در علم طب ده رسایل قانون وشفاسی ترکی نظمله معتبر

احمد داعی رحمة الله علیه

ولایت کرمیاندن بودخی میر سلیمان شاعرلرندندر چنک نامه
آدلو منظوم تألیفی واسلوب ترسلده تصنیفی واردر طرز
غزلی طورسا بقدر ومعاصرلرینک مترسللرینه نسبت بعضندن
فایقدر بو برقچ بیت آنوک اشعارندن خاصه اختراعیدر **شعر**
ایا خورشید مه پیکر جمالک مشتری منظر
نه منظر منظر طالع نه طالع طالع انور
جمالکدن جهان روشن طداغک غنچه کلشن
نه کلشن کلشن جنت نه جنت جنت کوثر
یوزکدر آیت رحمت اوزکدر مظهر قدرت
نه قدرت قدرت صانع نه صانع صانع اکبر
نثر دیوانندە بو مطلعدن مطبوع نسنه سی یوقدر **مطلع**

کوزم هیچ کوردوکک وارمی بجق سوزه طاتلو
بنم یارم کبی فتنه بنم کوکلم کبی شیدا

احمد بک رحمة الله علیه

دوقه‌دین ادعالرندن بوده‌ور شعراسندندر طوز و داراتـ
و عرف و اضافات توللنوراغز سپاهی و زعامتـ
متصرف سنجاق بایه‌سنده بنده تاسیـ ایکن جهان
فانی‌نک فناسی مقرر و دنیای کذرانک مرور و عبورین
کورندن اظهر کوروب مصاحبت خلقدن فرار و ملازمت
ملوکدن عار ایدوب کنج فراغتده انزوا و عزلت اختیار
اتمشدی و وضع و وقاردن و علوفه و تیماردن کچوب
توجه و توکل طریقنه کتمشدی فقر و فنایه متعلق اشعاری
و طریق حقیقته ملایم و مناسب کفتاری واردر بو آشعار
انک اشعارندندر

شعر

زین اتمک ایچون جنتی انسان ایلنورلر ۰ قوللوغنه آکا حورله غلمان الینورلر

جان یوسفنی ملک وجودکده بولورسک
کنعان ایلنه آدیکی سلطان ایلنورلر
واعظ بزی قورقتمه جحیمده اوداولمز
نیماغه آدین هر کیشی بوندان ایلنورلر

نثر

و بو برج قیت دخی درویشلک طریقنده هر
کشنک جور و جفا و قهر و اذاسنه تحمل و صبر و وقت
حدت و غضبده نفسنه جبر ایدوب نوع انسانک اساءتنه
انسانیت اتمک خصوصنده اولمکدر

نظم

هر کیم بزه طعن ایلر ایسه جنس بشردن
حق صقلسون آنی دیلرم خوف و خطردن
کیم غیبتمز سویلیوب ایلر ایسه مذمت
یارب ایرایت آغزنی انک شهد و شکردن
کبر ایله بزه کین ایده نه باری تعالی ۰ ایمان ایله شفقت ویره و سوره میسر دردن

احمد رضوان الله علیه

بو دورده فوت اولدی بو عرصه ده شبقه باشنه سنجاق
چکن امرادن ایدی گرچه امرادن ایدی اما کندو اعتقادی
چپنجه زعادن ایدی قصاید و ابیاتی حددن بیروندر
اما مجرد کلام موزوندر الفاظ نظمیه سینده اصلا حلاوت
و تعبیر واداسینده مرکز ملاحت یوقدر دفتر دیوانک
آب رویی و جمله اشعارک یوزی صویی بو برقچ بیتدر بیت

نار عشقکله جهنم اودی یاندورمز بنی
تشنه یم کیم یدی دریا صویی قاندرمز بنی
یاتمشم کهفیله غار وحدت ایچره خوابده
شویله کم غوغای محشر قوپسه اویاندرمز بنی
کی صقین عاشق اینانمه زاهدک افسونینه
بیک کرامت گوسترسه هیچ ایناندرمز بنی

ازهری نور الله مرقده

شعرا ازومک قدرما پسندن و ارباب نظمک فضلا پسندندر
مولدی اق شهر اولوب اسمی نور الدین اولدوغی مناسبتله
ازهری تخلص اتمشدر مراد خان غازی دورنده و شیخی
و احمدی عصرنده کلمشدر فن شعرده معاصرلرینه نسبت
وسط الحالدر گرچه سوزده رنگ و تصنع صورتن گوسترر
اما معنیسیده ساده مقالدر بو ابیات انکک اشعارندندر بیت

فرصت ال ویرمشکن وقتی غنیمت بیللوم
عمرمز حاصلنی مهر و محبت بیللوم
هر عزیزک اینی نوردن نیز نورسوره لوم
گر قبول ایلر ایسه آنی سعادت بیله لوم
هر دنی منتی چکمیه لوم نفسه ایدوب
دونلر منتی نفسه دناءت بیله لوم

نثر وبو نکته دخی گردون سفله نواز جاهله جاه وناز

وآهله ناله ونیاز ویردوکنی مشعر اکا اسناد اولنور بیت

مدلسیمی مرد ناداننک دانه‌سی یوق الندن داناننک

بوریایه صارلوب صحراده دنزر نیشکر گل بازی گورکه قفتا رقم جامه‌سنده

قدوة العلمآ فی الآفاق مرحوم ومغفور مولانا اسحاق

علیه رحمة الملک الخلاق اسکوبیدر علمانک شعراسندن وشعرانک

فضلاسندندر پادشاهمز دورنده شام قاضیسیکن

فوت اولمشدر وسایر فضایلندن فضله فن شعرده

دخی کمالله کامل اولمغن شیوع وشهرت بولمشدر

اشعاری خوش آینده وساده وعاشقانه وگشاده

اولدوغی بودرکه اثنای مصاحبتده مجابیله کندونک

حسب حالن ومرادمافی البالن نظم اتمشدر بو برنج

مطلع انک زادهٔ طبع لطیفی وتصرف ذهن شریفیدر مطلع

بوچشم چشمه‌سارینک عجب خونین آقر یاشی

مکر وار ایسه اول عینک جگرده غنده‌دریاشی

زادمز غصه وغم درد وبلا راحله‌مز

چکلوب کعبهٔ کویوکه گیدر قافله‌مز

بیت باده کیم نوش ایدرم اردو شب یارمدن

قطره قطره دوکلور دیدهٔ خونبارمدن نثر مرحوم غایتده

شوروشوقی غالب ودرون دلدن مصاحبت محبوبه

طالب نازک حریف ورند ظریف ایدی تقرنده بر

محبوب ابشتسه کیمسه بلمزدی که نیلر نیدردی وبالجمله پری

رخساره‌لر تسخیرنده سحر ایدردی عمری اولدوقجه عالم تجردده

میر مجردان وسرحلقهٔ رندان اولوب بیک زن زیبایی

پر زر وزیوردن برقیز نقش دلبری ونازنین سیمبری

هزار کره بیک کورردیی بیت

صوفی قیز نفس قیز اوغلان کوزللر وار ایکن

نجه بی ذوق اوله شول کم وار میل ایده زنه

نثر وغایتده شوخ مزاج و مزاح کوی و کشاده طبع و خندان

روی ایدی و شهر ادرنه ده اشق قاسم دیمکله متقاعد

اولوب متعارف اولان ملا یه ملاطفه یوزندن بو برج بیتی

دیوب کوندرمشدی

نظم

ای پسر بر ملک عشقه خان اولان پیر ورده ده

جمله اسرار و رموزه منبع و مظهرده ده

ملک استغناده تنلک یوق ارنلر جانیچون

عالم اطلاقده کرچه دم اورر رهبرده ده

بو بلانجی پیره زن دهرک یوزینه باقمین

تکیه گاه وحدت عالمده کرچک ار ده ده

نثر و فنونک اکثرنده کامل و راسخ اولدوقدن

غیری خوب مورخ ایدی ادرنه ده دار الحدیث کندویه

توجیه و تفویض اولندقده مفاخرتا بو مطلعی تاریخ دیمشلردر

هر بر فقره سی بر تاریخ واقع اولمشدر بیت

عالم واهل تفسیر روشن فقیه آفاق

ابنه نه مستحق در دار الحدیثه اسحاق

اصولی رحمه الله علیه

روم ایلنده واردر یکیجه نام قصبه دندر علومی فروع

و اصولیله تتبع ایدوب طریق تصوفده تصفیه باطن

و تزکیه نفس ایچون مصرده شیخ ابراهیم کلشنی حضرتلرینه

ارادت کتورمشدی و نفسک آرزوی هواسنه و قلبک

میل و مشتهاسنه باقمیوب کوشه عزلتده و کنج فراغتده

اوتورمش ایدی اکثریا اشعاری تصوفه متعلق کلمات

و سید نسیمی طرزنده مواعظ و الهیاتدر بو شعرانک

اشعارندن و جمله کفتارندندر شعر

وجود مطلقك بحری نه موجی کیم ایدر پیدا انا الحق سوزین سویلر اکر
مخفی اگر پیدا
معادندر قمو اشیا ایدر اوزکند و ذاتندن
کیمیسی سیم و زر ظاهر کیمی سنگ و مدر پیدا
بو باغك گر حقیقتده صوبی بر باغبانی بر
ولی اولمش حقایقدن نچه یوز بیك شجر پیدا
نظر قیل نوع انسانه کیمی زهر و کیمی شکر
عجب حکمت بر اغاجده اولور درلو ثمر پیدا
دو زبلور نیجه بیك اشیلر بو زبلور نیجه جنبشلر
نه کار بو العجبدر بو که اولمز کارگر پیدا
بو طوقوز قبه شش سوا ایچنه کلدك و گیتدك
نه کلدوگك قپو ظاهر نه گیتدوگك ممر پیدا
نچه زحمت چکر کسب کمال ایدنجه بر عارف
نچوق تمان بو دکان ایلینجه بر گهر پیدا

مطلع تصویر غیره قیلمه محل قلب اقدسی
اصنامه مسکن ایلمه بیت المقدسی
بیت کل بر و جان گوزینی عشقیله بینا قیله لوم
یاری دیداری بر شنیده تماشا قیله لوم
مطلع بنوم سر و قبا پوشم قو خاک اولسون یولکده تن
دلوم بن بنوم روحم بوشمز باکره پیراهن
نثر مزبورك حالت فقرده عجب عزلت و انزواسی
و قناعت و فراغتده غریب غناسی و استغناسی وار ایدی
بو قدر فقر و فاقه ایله لی طاقه تکین بر کسه عرض احتیاج ایدوب
باشن اکمز دی و درگاه حقی قویوب در میر و وزیره
وارنلر سیللر گبی یابنده منفور ادمکز دی و اول کبر و غرورله
مدهوش و مست و دنیای دنی ایچون اکابر پرست
اولنلری کوروب بو قطعه یی اوقوردی نظم

قطره آب کنده یکد و سه روز — در کس کنده را مقام کند
وانکه سپر برون کند زانجا — ملک و میر و خواجه نام کند
سک بران قلبتان شرف دارد — که بدین عز زنان سلام کند

آفتابی نوراقه قبره

اماسیه‌دندر مشاهیر شعرادن و اعیان فصحادن در
رنکین اشعارله مرتب دیوانی و عذوبت الفاظله
شیرین بیانی واردر بو مطلع مشهور انک اشعارندندر شعر

بینه دیشش یاره‌سی وار سیب زنخدانکده
بینه شفتالو یمشلر کبی پستانکده

مطلع ولده کم سوز اوله‌لی کیبی نفسدن بیلنور
خانه تنک تنلکی الجنده کی کسدن بیلنور نثر

مسموعدر که مرحوم سلطان بایزید خان اماسیه
ده چلبی سلطان ایکن مشارالیه واسطه فضل و کماله

تقرب حاصل ایدوب مجلس خاصه‌وارن جمله خواصدن اولمش
و شرف حسن التفات شاهیله خیلی اعتبار بولمش قدیم
الزماندن مقرب سلطان و صاحب فضل و عرفان اولنلر
محسود اقرانی اولمق مقرر اولدوغی حیثیتدن اخوان حسد
مزبوری درکاه پادشاهدن منع ورداکون خار و خس
نفاق و شقاقله طریق مناسبتی سد ایدوب قرب حضور
شهریاردن مذکوری دور دوشترلر و پیرلکی دمنده
زجاج دل نازک مزاجنه سنک جفا ایله انکسار ویرلر
بودخی ماوقعه‌سی عرض ایتمک قصدنه حسب حالن
بر قصیده‌ده درج ایدوب جوق صنایع خرج
التشدر بو ایکی بیت اول قصیده‌نک مفتتحندندر نظم

مژک تیرینه جان آتمک هدف دولت نشانیدر
دلی بینم کبی خاکی تنک اول دولت نشانیدر

تیر دوشدم ایراق اوق کیبی قربان اولدوغم رحم ات

٭ خم ابرولرکدن کم ییه قدرت کمانیندر

نثر بو بیت دخی کندونک انفعال و انقباضنی مشعر

قصیده ٔ مرقومه دندر بیت زماننده بو چرخک چپ تصرفدن

الوک ای چرخ یقلر پیرسن کوکلک یکیلک عفو ایندیر

انوری مراد بک

استانبولدندر فضایل کتبیه دن بی بهره و امیلک ایله شهره
شاعر بالطبع در شول قدر امی در که الفی طغرولغندن و کافی
اکری لکندن بیلور اما طبیعت نظمیه سی و سلاقت
شعریه سی غایتده خوب اولمغین مرغوب معانیلر و ایو
صنعتلر بولور بو برج مطلع انک زاده ٔ طبعی و تصرف ذهنی در

٭ زلفک و خطک علم دن فاکجتن ایدر رهبر

بیت یری قره جاهل برسی جهل مرکب

مطلع سنکا نسبت ای شاه عالیجناب ٭ یدی قلعه دزدار بدر آفتاب

دبو بیت رنکین دخی بو وجه تضمین خوب واقع اولمشدر بیت

٭ ایکی دستی می الومده صیمه دستیمی اورووب ٭

شعر طوتلم ایکی الوم قانده المیش قانی کرم

امری چلبی

ادرنه ویدر بو دور شعراسندن عمایر سلاطین کاتبلرندندر
شاعر و باریک ادا و مورخ و معمی و معماکشا در غایت بندده
انجه تخیلی و دقیق تعقلی وار در فن معمایه نسبتی و شبستان
خیاله محارستی اولمغین صنایع شعریه سی طرز معما مثال و بدایع
نظمیه سی اسلوب شبستان خیال واقع اولمشدر شعرای
عصر ایچنده خیال خاصه قادر و ایجاد و تصرفده نظیری
نادر کمسنه در بو برج مطالع مخیله انک زاده ٔ طبع دربار
و نتایج ابکار افکاریدر مطلع

برشکر لبدر بوبن محزونی ناشاد اولدورن
بیت کم اکا نسبت دینور شیرینه فرهاد اولدرن
بیت استمز دل بلبلی اول یوزی گلسز گلستان
هر گل حمرا اولور پر لعلدن بر آتشیان بیت
حسرت ابروی سکینکله نونک قدی خم
نقطه تومش سینه سی اوستینه انک داغ غم

قدوة الاشراف مولانا امیری رحمة الله علیه

سادات پسیادت نابدن و اشراف صحیح الانساب اولدن
در اسم شریفلری سید محمود کندولری ارباب فضل و کمالدن
محسوب و معدود در سلطان بایزید و سلطان سلیم
خان زمانلرنده نقیب الاشراف اولوب پادشاهمز
سلطان سلیمان سعادت و بختله تخته جلوس ایتدوکی
ایامده دیار فنادن دار بقایه نقل ایتدی عالم و زاهد

و مرتاض و مجاهد عزیز ادیب سایر معارفندن زاید
فن شعرده حسان ثانی و طرز قصیده ده مانند ظهیر و
خاقانیدی بو برقچ ابیات بلاغت سمات سلطان با یوزند
یزید خلقته دیدوکی قصیده دندر نظم

اکی جهان اکی بایزیده قلدی طفیل . خدا قیلوب نظر لطفه هر برن منظور
بریسی عالم معنیده شهره آفاق . بریسی صورت و معنیده کون گبی مشهور
بریسی مهبط انوار فیض رحمانی . بریسی رهبر جمهور غازیان غیور
آنک فضایلی حق فضلی گبی نامعدود . بونک خصایلی حق لطفی گبی نا محصور
بو دیر دی شرح اساسنه صدقله احکام . او قلدی زهد دیارینی عشقیله معمور
شمایلی مستنای دکل جوهر بر بنک . گرک بری سنه صرف اوله نا هو المقدور
زهی مراسم جود کرم بی الفضلا . لوایح همتک اولدی فیض اهل حضور

گنجور گنجینه آلهی و خازن خزاین نامتناهی
اعنی مولانا آهی رحمة الله علیه

روم ایلنده نکه بولیدن بو عصر شعراسندندر انکلو حسن
دیمکله مشهور و معروف و فن شعرده مقبولیتله موصوفدر
شعر و انشا ایله تمام اشتهار و شهرت بولمشدر و روم ایلنده
قره فریه ده مدرس ایکن فوت اولمشدر شعرا رومک ممتاز
و مستثنالرندن و متغزلان متاخرینک اعلالرندندر
شعرنده شیوه حسن و سوز خسرو موجود و صنایع و معانیسی
غیر معدوددر الحق و انصاف بودر که نظم و انشاسی
و اشعار دلکشاسی رنک و چاشنیده و الفاظ و معانیده
مقبول سخنوران عالم مطلع کویلکده خود مقبول و مسلمدر
بو برقچ مطالع و ابیات آنک غزلیاتندندر مطلع

اوقلرک جان آلمغه تیغکله یولداش اولدیلر ::
سینه لرده قان یلاشدیلر قرنداش اولدیلر ::
صیحلرین چوزسون بولتلر رعد قیلسون ناله لر ::

مطلع لاله لر اوزره قبرم یقلسون یانسون حشره دک
دوندرن فانوس چرخی دود آهمدر بنوم ::
:: یاندرن خورشیدی آه صبحگاهمدر بنوم

و شیخ الشعرا مولانا شیخی نک خسرو و شیریننه نظیره حکایت
شیرین و پرویز و روایت کلکون و شبدیز نظم ایدوب
نظمنده خوب دقتلر و خاصه تصرفلر ایله مغلق و مصنع
بیتلر دیمشدر خاصه که اول مطلع داستانلر و صفت
صبح و شامده واقع اولان ابیات دلپسندلر هر بری
اعجوبه مقال و نمونه سحر حلالدر بو برقچ ابیات پر نکات
صفت صبحده و محل ولادت خسروده اول کتاب سحر انتسابدندر

مطلع مگر بر صبحدم بوز ال کردن سپهرک دامنن قلمشدی بر خون
مگر کیم وضع حمل اتمشدی ناهید . انکچون قان ایچندن طوغدی خورشید
طوغدی صبحدم بانوی دوران . بر الوین باشلو صریه صیقلو اعلان

چو دولت مطلعندن طوغدی اول ماه
ملکلر دیدی گوکدن زاده الله

اون اون بش گونده خسرو بدره دوندی
صحی بر بیلده بیل قدره دوندی

ایا عن طور مغنی بشلادی سرودی ترنم قیلدی باغینک تذروی
دهانی غنچه سینه دوشدی ژاله رخینک داغداری اولدی لاله

نثر اما نظم نکته شناسلرینک عموماً اتفاقلریدر که اگرچه بو نظم سحر طرزنده مقبول و ممتازدر لکن ارتباط قصه ده قصه پردازدکلدر تکلیف تخییل و تشبیه و تصنعله سمت سوق مناسبت قصه دن دور دوشمشدر آخر کتاب مرقومک اتمامنه فرصت الویرمیوب موانع و قیوددن تکمیلنه مجال بولامیجق اکثر ابیاتن مناسب محلیله کتاب حسن و دله الحاق ایتمشدر

حق بودر که کتاب حسن و دلی دخی اسلوب انشاده طرز خاص و مقبول افاضل خواص در طریق انشاده طرز منشیان قدمایه گیتمشدر و عبارات و استعاراتنده الفاظ سقیمه و تراکیب عقیمه اختیار ایتمشدر تعبیر و اداسی روشن و سلیس و تحریر دلکشاسی لذیذ و نفیس در انشاده الفاظ و سلاست و شعر و مثنویده لطافت و ظرافت اندن آرتوق میسر و متصور دکلدر و بالجمله شعر و انشاسی و نظم دلکشاسی بر بیرنه غالب و هر جمله‌لی ما بعدر اما عمر بیوفا وفا و اکتفا ایتمدکی باعثدن بریسی تمام و اختتام و نهایت و انجام بولمامشدر کل حزب بما لدیهم فرحون مفهوم شریفی مشعر و متضمن بو بر قاچ ابیات کتاب حسن و دلدندر

شعر جاهلک فخری جاه و مالله در عارفک عزتی کمالله در
عشق و شوق اهلی وجد و حال استر نه کمال استر و نه مال استر

بزی کورکم نه حالمز وار در   نه کمال و نه مالمز وار در
مناسب این معنی **بیت**   منصبیله افتخار ایتمک اوکنمک جاهله

اهل فضله عار در کرچه شرفدر جاهله   فی حرف البا   بالی رحمه الله علیه

روم ایلنده ارباب تیماردن و اصحاب نظم و اشعاردندر
سلطان سلیم طاب ثراه دورنده نقل اتدی نازک اشعار
و خوش آینده کفتاری وار در بو مطلع انک اشعارندندر **بیت**
نه لطف اتدک بکا قهریله غم آلمدن غیری
کوزللتشهی نک کوردک تماشالمدن غیری

باقی طال بقاه

شهر استانبولدن بو دور شعرا پسندندر ارباب حرفدن
نوجوان و نو هوس ایکن صنایع شعریه دسترسی
وار در بو مطلع انک اشعارندندر **مطلع**
نوله دهر الجره نشانم بو غصه عنقایم   نه عجب سیل کبی چغلمسم دریایم

رومیدر اهل عشرت و رند طبیعت کمسنه ایدی بر عیاش
و اوباش ایدی که عشرتی مدام و صحبتی علی الدوام ایدی
بو حیثیدن اشعاری رندانه کفتاری مستانه در سلطان سلیم
طاب ثراه دورنک آخرلرنده نقل اتدی بو مطلع انکدر **بیت**
قسمت اولیجق عارف و رنده می و شاهد
تسبیحله سجاده ویرلمش پکه زاهد
چون ویردوک ایا شیخ بزه توبه شرابه
نه باده کبابک دادی یوق توبه کبابه

بصیری رحمة الله علیه

عجم سرحدنه قریب یردندر سلطان بایزید زماننده
حضرت شیخ جامی و مولانا نوایی تربیه نامه سیله کلمش و نوایی
دیوانن دیار رومه اول اول کتورمشدر اکثر اوقاتن
بو دیارده کچورمکن طرز شعرده ترکی عبارت ناظملری

شیوه سین ورودم شاعرلری عشوه سین رعایت اتشدر
خوش آینده خوب اشعاری وپسندیده فارسی وترکی
مرغوب کتابی واردر بو برقاچ مطلع انک اشعارندندر مطلع
عاشقلرینی آه او مسیحادم اولدورر ::
بو آدم اولدورر که مسیح آدم اولدورر ::

مطلع کرچه کم دیرلر جهانده عارفه برکل یتر ::
عارفه برکل یتر یه باکه یارم کل یتر ::

مطلع ایکی صورت خوبدر حقدن بکا اول نصیب ::
اول مهک یوزینی کورمک کورممک روی رقیب ::

مطلع فارسی تا خاک پات از نظر اهل در درفت
چندان گریست دیده که دریا بکر درفت

نثر

مرحوم غایتده ندیم شیوه کار شوخ طبع کیشی ایدی
رنکین لطایفی و لطایفه متعلق معارفی چوقدی خوی و خصلتده

الا جه لغندن غیری عیبی یوغیدی مسموعدرکه مزبور برکون
مرحوم روانی یه وارر جر قصیده سین ایدوب بر قصیده
ویرر روانی بکبک دخی کمال کرمندن اظهار بذل وسخا
وانعام لطف وعطا کوستروب برقاچ اقچه کوندررمکر
کوندردوکی اقچه عددده اون بشی قزل وبشی قورشون
ایمش بصیری دخی بو خصوصده غایت منفعل
ومنکسر اولوب برقاچ بیتله آنی مذمت وخبث
خستله متهمت ایدر

قطعه

روانی له مکر پیتی حمیدک . برارادن یرادلمش بو ایکی
برینک وصف نانی لاینذوقون . برینک نعت آبی کن زرانی

قطعه دیکر وارردم روانی مطبخینه طعمه ایستیو
کوردم جرانی سینی آجیندن کوبک قوصر ::
امساک ایچون ریاضت ایدر چوق زمان ولیک ::

بر منفعت جلوت بولسه ولی روزه سین صغر قطع روان

ای بصیری قتی کوکلی قسره در شوخ تنک ::

کله انصاف ایده لوم سنده بر آزاجه پسین ::

بن دیدم بو اکی سندن عجبا قنقسی بیک ::

دیدی بری طو کوزک آلجه سن قارجه سین ::

بهاری

قضا ق طایفه سندن پرزدنه نام قصبه دندر فن قصیده و طرز غزلده شاعر راسخ و خوب مورخ در مرحوم روانی بک موتنه مصرع جهاندن پاکه جان آندی روانی تاریخ دیمشدر و بو شعر دخی آنک اشعارندندر شعر

دلبر سنکین دلوم بر سیمتین دلاکدر . غمزه سی تیغندن انک سینه بر بر چاکدر

نوله جانم صدف دیرسم کیم انک اول بر . بر در یکدانه و صاف و لطیف و پاکدر

شویله کوزلر جانلر اشام اولنجه آنی کیم . کوزلری اول آفتابه تقیدن نمناکدر

کنبدوسی مه جاملر انجم فوطه سی ابر پیاده ::

حق بو کیم حمامی انک زینت افلاکدر ::

اول مهک مهرندن کلخن نار خلوت پر هوا ::

آب کریان طاس سرکردان بهاری چاکدر

نثر و بو قطعه دخی انک لطایفندندر قطعه

شوکم نغمه اولوب آندی تأهل . دکشدی عالم اطلاقی قیده

تجرد عالمینک شاهی ایکن . وارب قول اتدی کندین عمرو زیده

تأهل دیدوکک کیدر جکرده . بهاری کی صقین الدمه کیده

بهشتی رحمة الله علیه

قرشدوران سلیمان بک اوغلی سنان چلبی در مملکه معروف و مشهور در سلطان بایزید دورنده بشریت مقتضاسنجه بر وضع ناشایسته صادر اولوب ولایت عجمه کتمشدی و آنده وارب جامی و نوایی خدمتن اتمشدی

بعد زمان انلر شفاعت نامه ویروب و بونک اکچون
تفرع واعتذار ایدوب سهو وخطا ونسیان خاصهٔ
نوع انسان وعفو ذنوب وعصیان صفت حضرت
رحمان اولدوغین بیان اتمشلر ایدی
مزبورک ترکیده خمسهسی ونظم ونثر اوزره بر قاچ رسالهسی
وار در بو بیت اول خمسهدندر   بیت
دیدم هله بن جواب خمسه . دیدیلر ولده داخی کلسه
بو شعر مشهور داخی انکک اشعارندندر   بیت
یاربی پروا دریغا غصهدن حالم خراب
سیومسون عالمده کیمسه دلبر عالیجناب
بزده انصاف ایدهلوم یار اولدوغنجون بیلمسون
ذرهٔ ناچیزدن عار ایتمسون ای آفتاب
محنت اوقلاردن اولدی جسم افکارم قفس . مرغ روحم هر بکادن جیقمغه ایلر شتاب

مطلع   عارضنک کوردی بکار آکلدو سندن کندی آب
رخلرک کوردی حرارت حاصل اتدی آفتاب . نیجه نقد و غنی
کوریدی نار فرقت عاشقی . ای صنوردی آتش سینه دوزخک اهل عذاب
شو بله طوتشدر شرار دود آهم کوکلره . قورقرم یغمور
یرینه اوصچه کوکدن سحاب . و بو بیت دخی انک
قصهٔ یوسفندن وصف زلیخاده دور   بیت
اولوریسم حسن شرحنده مبارز . قلم بربرمغی وصفنده عاجز

بهشتی واعظ رحمة الله علیه

ادرنه و استانبول بیننده چورلو نام قصبهده توطن اتمش ناصح
وواعظ وزینت منبر پند ومواعظ در سایر معارفدن
فضله منظوم کتاب فصاحت شعاری ومدون اشعاری
وار در بو مطلع انکدر   بیت   سنبلکدن عارضک کلکونکه
پیرایه صل . کوکده چوکان غروری آفتاب وآیه صل

بهلول حافظ

شهر استانبولدن حفاظ قسمندندر اسمن تخلص ایدر خوب
مجوّد قرآن و سبعه خوان و خوش الحان کمسنه در کلام
قدیمی لفظاً و معناً معلوم ایدنمش معرفت اسیری و علم آشنه سی
در منظوم و منثور برنج پاره تألیفاتی و خوش اینده
ولشده خوب ابیاتی وار در بو مطلع انک اشعارندن
وجمله گفتارندندر **بیت** ذره دوش سرگشته گوزم مهر کدای کاممن
پرده کوکده گون یوزک شوقیله یوق آرامز

بیانی رحمة الله علیه

نفس قسطمونیدن کتّاب قسمندن و بو دور شعرا اسندندر
صفحهٔ خدنده خطاثری یوعکن خطوط مختلفه یه قادر و سحر سخنده
سامری ساحر ایدی اولقدر قابل شان و کامل جوانیدی که
هر سوزنده بر ظرافت و هر سخنده بر صنعت ایدوب دکمه
گره تجنیس و ایهام سیز کلمات اتمزدی و طریق مطایبه ده

سمت فحش و هزله گیتمزدی و حین مطایبه ده یارانه حرف اتمقدن
غایتده و ایهامی شامل اولور بذله و نکته دن نهایتده گوزر ایدردی
مطلع لطیف اولسه لطیفه خوشتر اما، ولیکن خارج اولمایه ادبدن
نثر بو مطلع دخی انکدر **مطلع** دیدم یولکده جان ورسم هی آفت
بکری منّت دیدی نه منّت **بیت** گل کوی نگاره گیده لم اوی بکه صوفی
دنیاده پکا کوستره ین باغ جنانی

پرهیز

حرف التا تابعی رحمة الله علیه

شهر استانبولدن اهل قلم قسمندن بو عصر شعرا اسندندر خوب
طبیعت شعر بر سیی و سلاقت نظمیه سی وار در هیچ انک
شهرانکیزنه اندن یک کمسه نظره دلمشدر بو مطلع انکدر **مطلع**
آلتون قلم شالی بو آه شررفشان، یازدی فلک صحیفه سنه سورهٔ دخان

تاجی رحمة الله علیه

تاجی جعفر چلبی نک پدریدرکه سلطان بایزید خان چلبی

سلطان ایکن دفترداری ایدی بو مطلع آنکدر **مطلع**

کوز یاشلو کوکل زلف پریشانلرا کنده ، قلدم قره کوکیه ده یارانلرا کنده

ترابی رحمة الله علیه

شهر قسطمونیدن مجذوب صورت ولی سیرت عارف و عاشق کمسنه ایدی سلطان محمد دورنک اوایلنده کلمشدر اشعاری خانقاهلر دارنه و عمارتلر دیوارنه یازردی و مقابرده یتوریانلره کزردی هر سویه که کذر ایدردی یرده کی مورچه لری بصمقدن حذر ایدردی بو مطلع آنکدر **مطلع**

ایردوکک صوقمه دلو کله بوری زنبور کبی ، خاک راه اول که یوزک یرده اوله مور کبی

مطلع کل ای عارف کوکل ویرمه فنا دنیای غداره

اکر شهباز وحدتسک چو کرکس قونمه مرداره

شعر مماثل این معنی

ای کوکل المه کل دنیی غداره هوس ، یاکلر ایلمدی چونکه بو مرداره هوس

ریشخندیله کوکل ویرمه صقین دورانک ، اتمه هر جایی در اول شوخ ستمکاره هوس

سنی دهر الدمسون دله مختاله کبی ، قنی سحاره در اتمه بو مکاره هوس

جانکی آتمه اوده حرص و هوایه اوینن ، اتمه پروانه کبی یانیق اکون ناره هوس

عارفیسک قو جهان جیفه سنی زاغلره ، بلبل کلشن قدسک اتمه مرداره هوس

تمنایی علیه ما یستحق

قیصریه قربندن بر قلندر ایدی علم حروفه و مذهب تناسخه متعلق کتابلر جمع ایدوب یانینه خیلی زنادقه و ملاحده لعن الله علیهم حده مجتمع اولمشلر ایدی آدم عالم کبرا و مظهر حضرت خدادر دیوب **مطلع** ای صنم سن مظهر اللهسن ، نسخه جمله کلام اللهسن

نثر دیو کوردوکلری محبوبه سجده ایدرلردی و سجده لرنده سهو ایدوب طریق ابلیسه کیدرلر ایدی سلطان بایزید دورنده اول طایفه شقاوتک کیمنی آب تیغله اغراق و کیمنی آتش ردله احراق ایتدیلر بو مطلع آنکدر زبانندن

وجمله کوفتیاتندندر **مطلع** صوفی قلندر اول کل قازت چحی سقالی
ساکه بو بر طوز قدر کیدر بو قیل وقالی **بیت**

ابله اولمه صوفی ویرمه نقد عمری بیهوده
کوزک آچ دیدار اوجنت حور وغلمان بونده در

نثر دبو مطلع فارسی دخی تعریف اسرارده انک کفتار ناهموارندندر **مطلع**

حبة الخضرا که بر کف عارفان جا کرده اند
از خیال او هزاران نکته پیدا کرده اند

فی حرف الثاء

ثانی رحمة الله علیه

رومیدر استانبولده توطن اتمشدی و سلطان بایزید دورنک اوایلنده کلمشدی طالب علم صاحب حلم مؤلف متین شیوه ومصنف فن عشوه ایدی اسمی دخی حسنی جهتندن وارث حسن حضرت یوسف اولمغین یوسف ثانی دیرلرایدی حقا بودر که کمال جمالده غایت کوزل وکوزللکده یوسف کبی بی بدل ایدی عاقبت عشاقندن بری اول حبیبی قتل ایله کوزوب جانی اجیدوب غیندن جاننه قصد ایدوب اول چشم قتالی قتل اتدی بو برج پیت آنکدر **شعر**

دلبر بالردلا بنوم نمیدر
نور دیدم سرور سینمدر

دانه دانه مژده قطرۀ اشک
سبزه لرادور صانکه شبنم در

عالمک آخری المدر پیل
آدمک آخری ده بردم در

نثر دبو بیت انکدر سرور ردیف قصیده سیندندر **بیت**

ای باغبان اولسه قوفردی بو دور سوزم
باغ جهانده قدی سنک کبی مشکبار سرو

ثنائی رحمة الله علیه

قسطمونیدن اهل جهت قسمندندر سلطان محمد دورنده کلمش و جامعده معرف وصاحب تعریف ایمش بو منا پستیله ثنائی تخلص اتمشدر غایتده لغوی وفارسی دان وصاحب عرفان کمسنه ایدی اما فن شعرده

چندان قدرتی وایجاد وتصرفده جودت طبعی یوغدی
بو مطلع آنکدر **مطلع** خدکه بکزمییدی کلکیم دیرلرایدی
زلفکه بکزمز سنبلکم دیرلرایدی **ثنایی رحمة الله علیه**
مرزیفاندن خیاط طایفه سندندر بو مناسبتله ثنایی
تخلص اتمشدر امی وعامی سپاده دلشکسته ایدی اما
طبیعت شعریه سی یدو قوت نظمیه سی کدکدکی بو مطلع انکدر
مطلع الفلر پرورنکین کل کبی سینمده داغم وار
محبت سبزه زارنده نه بر تازه باغم وار

فی حرف الجیم چاکری بک رحمة الله علیه

امرادندر قول جنسندن اولدیغی مناسبتله چاکری
تخلص ایدردی وسلطان بایزید خان سنجاغندن
چلکردی مزبورک جوانلغی زماننده نازله زحمتندن
صقللی وقت اغزدی اول دخی غم ریشندن دلریشی

اولوب صقالنه بویه چاکردی سلطان بایزید برکون
سوال اتدی که بو نوری نیچون ظلمته تبدیل ایدوب رنکین تغییر
ایدرسن وآق صقالک یوزنه قره چلوب مجرملر کبی تشهیر
ایدرسن دیو چکدولتلو پادشاه بو چاکرکی اشتباه
یاشم بلورن صقل یلان سویلر کرچه صادق کورنور اما
کذب صریح ایلر بو سببدنبن دخی یوزنه قره چلدم
تشهیر وتحقیر ایدوب انتقامم آلدم دیو جواب ویرمک
بو مزاح ومطایبه مزاج پادشاهه خوش کلوب احسان
فراوانله ترفع وترقی ارزانی قیلندیلر مکر اول زمانده نکات
ولطایفه رغبت ونکته کوی وسخن کذاره رعایت
وارمش بر نکته لطیف برمحضه سبب اولورمش
وبربذله کوی برلطیفه ایله مرتبه بولورمش شمدی یک
باب پر نکته ولطیفه یوزکتاب تألیف اتسک

کیمسه دکلمز استمز و مقابله سنده احسان و استحسان

لازم کله دیوا صغا و استماع اتمز نظم

اصغایه سوزوکی منت ایلر ٭ بر قوروسنده ظنت ایلر

طوتماغه کتابن حسابه ٭ برکز نظر ایلمز کتابه

نثر وبالجمله سابق الذکر اهل فضل دکنه دان وامرا بیننده

شهنامه وخمسه تتبع ایدر صاحب کتاب ودیوان ایدی

اشعاری وسط مقوله سیدر بو مطلع انکدر بیت

ساقی پیاله صون که فلک بی امان ایمش ٭ اولداخی دلبرم کبی نامهربان ایمش

مطلع درون دلدن ایدر درد له نایی

جهان بزدن تهی قیلسه کرک وای جامی رحمة الله علیه

مغنیسادندر پادشاهمز دورنده نقل تدریسی علم

خطوطده یاقوت ثانی وفن نقشده مانند مانیدی

عاشقانه اشعار دلکشاسی ومثنویدن وامق وعذراسی

واردر بو مطلع انکدر مطلع

هجران اودینه دونه دونه دل کباب اولور ٭

کوز یاشی قطره قطره چکیده شراب اولور ٭

نثر وبو مقطع دخی انک اشعارندندر بیت

نیجه یوزنک عاشقک قانن ایچوبدر لعل دوست ٭

کیم امرسه جامی بابته دوشمز قان اکا ٭ نثر

قسطمونیدندر دیار عجمده چوق سیاحت ومشایخ کبار

زیارت ایدوب حضرت شیخ جامی یه خدمت ایتمش

وارادت کتوروب ال المشدی مساجددن غیری

یرده اقامت ایلمزدی وفواید خاموشی ایله عمل ایدوب

بیکده بر سویلمزدی جانب حقه کمال محبتندن نفسی ایله

عداوت اتمشدی ومشاهده ایچون مجاهده طریقنه

کتمشدی بو مطلع انکدر مطلع

نیچه بر نفسه اویوب بر سگه سگبانلیق ایدم
بیر مدبر فقر و فنا ملکنه سلطانلق ایدم

شابه این معنی لمؤلفه

نفسیکله عداوت ایت هرگاه . تا اولاسن مقرب درگاه
هرکه نفسیله دشمن اولدی اول . بولدی قرب حضرت حقه یول

مولانا جعفر چلبی رحمة الله علیه

تاجی بگ اوغلی دیمکله معروف علو نسب و کمال حسبله موصوفدر مرحوم سلطان بایزیده و سلطان سلیمه نشانجی اولدقدنصکره قاضی عسکر اولمشدر مناصب عالیه و مراتب متعالیه یه متصرف اولوب رفعت و عزت بولمشدر نسل عثمان ولایت رومه متصرف اولالی نشانجیلق مقامنه اکا نظیر و عدیل بر منشی الفاظ بلیغه و موجد معانی بدیعه کلمشدر فن نظمده حسان دهر و اسلوب نثرده سحبان

عصرایدی سایر فضایلندن فضلی مکمل دیوانی و هوس نامه نام بر داستان دلپسندانی وار در کندو قریحه سیندن صادر اولمش خاصه ایجادی و هوای جواینده حسب حالندن اختراع و ایراد ایدر بر کتاب بلاغت نصاب و بر نظم سحر انتسابدر که من مطلع الی مقطع الفاظ عجیبه و معانی غریبه ایله ابیات پر نکات و صنایع و بدایع و عبارات و استعارات ایله تعریف آخره محتاج دکل کتاب مرقومده کندولر معارف تا نتایج طبع شریفلرین مدح ایدوب شعراء رومک سرآمدلرین قدح ایتمشدر

نظم

شولرکم ترکی دلده شهرتی وار
بری شیخی بری احمد دای بار .
اگر شیخی در انصاف ایله بابه
سخن ورلکدن اولمش گرچه آگاه .
فصاحتده ولیکن نکاریسی بو قدر
کلامینک غریب الفاظی چوقدر .

اگرچه واردر انچمده ظرافت ٭ بولونور سوزلرنده هم فصاحت

بلاغتده ولی ماهر دگلدر ٭ کلامک ربطنه قادر دگلدر

سوزینک حسنی واردر آنی یوقدر ٭ نقوش دیره بکزر جانی یوقدر

بولارک هر برینک بللو جایی ٭ اولوبدر ترجمه اولو کتابی

نثر و بو ایکی بیت دخی اسامی بروجه متعلق معشوقه سیی وصفنده اول کتابدندر بیت

نگار تیر مژگان قوس ابرو ٭ مه عقرب ذوایب سنبله مو

بت جوزا کمر خورشید ایام ٭ اسد چشم و حمل دم حوت اندام

نثر و بو ابیات ذوق آمیز و شهوت انگیز صنعت سروندهدر اوصاف ارداف سیم گونده اول کتابدندر نظم

ندر معنیده ارداف نقابی ٭ ایکی کوه گران جنت حوالی

زمینی دلکشا فرخ فضاسی ٭ همانا اول ایکی کوهک اراسی

عجب آوایدجک یرلردر آنی ٭ که آنده دم بدم آهو بزی وار

مطلع وله ای خط رخسار یار او دایلدی برگ سنوک

بویله گوندن آشکارا اولدوغی تزدیرک سنوک نثر

نظم بلیغنه الفاظ و معانیده سوز یوقدر لکن اشعار بدیعه سنده

صنعت و خیال واردر سوز یوقدر بیت وله

طوتن براولو دامن اولمزدی بو محشر دم ٭ الدن قومدی دامن

کهساری بنفشه. چلبی برسوی رحمة الله علیه

سلطان بایزید دورنده گلمشدر فن شعرده اول قدر بضاعتی

واشعارنک چندان شیوع وشهرتی یوقدر بو مطلع چوق مشهور

اولمشدر مطلع آنکدر سینه بردرزی گوزل سودی گوکل پاره سی چوق ٭ رشته زلفنه بغلو نیلر وار

چلبی ادرنوی رحمة الله علیه

حرفتی بنه دوز وشعری بر سوز آیدی سلطان سلیم

دورنده نقل اتدی بو شعر مشهور انک اشعارندندر شعر

آه کیم غنچه قالدم بر نگار اگلرسنی ٭ چوقدن ایلردم سفر دل شیوه کار اگلرسنی

ایتلر مله همدم اول کیمه قیومدن دیرلکا • بونجه بیلدردوستلر اول اعتبار اکلرسنی
دوشه لی دل زورقی کرداب عشقک بحرینه • تا بوکون یارین دیبو روزکار اکلرسنی

جلیلی ازنیقی

بورپاده بوطن ایدوب تحصیلدن تقاعد اتمشدر شوریده حال
ودیوانه رنک کیشی در تالیف وتحریره کثرت اشتغال کوسترمشدر
علم ومعرفت آشنه سی وفضل وکمال ربوده سی در. والحق سیدر
منظومات فرسی تمام تتبع ایدوب طریق نظمه مجد وطالب و
مثنویاتی اشعارنه غالب در زبان ترکیده جواب
پنج کنجی وطبع درربارسی وکهرسنجی وار در شعرلری اولقدر
مشتهر واشعارسی چندان شایع ومنتشر دکلدر بو
مطلع انکدر کویا که حسب حالی وشاهد مانی البالدر بیت
طوبطلو حرف جنوندر نامه اعمالمز • ای کرام الکاتبین معذور طوت احوالمز
چکم بیزومه بردلبر ایلک یوزلوکبی آتی • اکر جان قصدینه کلسه نکارک تیغ غربانی

دیکر یار ظالم عشق قاتل وه که عاشق بیلیسون • چرخ بدمهر اولدی
بختی ناموافق بیلیسون نثر وبو برقچ ابیات پرفسونی دخی
حکایت لیلی ومجنوندندر بیت سنبلری سایبان لاله
تر غنچه سی پرده دار ژاله • زلفین زنخه ایرشمش اول ماه
صانسایه یوسف ولب چاه • یار عارضیدر لطافت آبی
کویا ذقنی آنک حبابی نثر وبو برقچ ابیات رنکین
دخی انکدر حکایت خسرو وشیرین بیننده دور صفت کوه
مکر واریدی اول صحراده برکوه • دل عاشقده صانکه داغ اندوه
صناسن فرق فرقد پایه سیدر • سپهر لاجوردی سایه سیدر
زحل سنکسیه دردمندنده • فلک دورایده مز بیر امننده

جلال بیک چلبی

اصلا بنولدندر پدرلری ثمانیه موالیسندن وکندو عصرنک
اهالیسندندر کندو دخی اهلیتله آراسته قابل جوان وسخن

کوی ونکته دان درفن شعره هنوز شروع اتمکن نظمله خندان
شیوع وشهرت طوتمشدر بو مطلع مطبوع انکدر

مطلع

ضعیف جسمی دوندردی آه وزار ینه . کورک بنی ینه دوندردی روزکار ینه

بیت

بوکون کل غنچه سی باشینه یاشیل صارمش نولا کم کشتی
کم آل اوله یاشیل صرمق درانک شانی

جمالی رحمة الله علیه

یا قرامانی یا خود بورسویدر وطن اصلی پنده اختلاف واردر
سلطان محمد دورنده کلمشدر ونام همایونلرنه همای وهمایون
نام کتاب نظم ایدوب سلطان بایزید دورنک
آخرلرنده فوت اولمشدر غایتده رنکین اشعاری ومخیل
کتابلری واردر طرز تغزی زمانه مزده مقبول ومطبوع
اولن اسلوب مرغوب اوزره واقع اولمشدر عجبدر که
بو قدر نظم پاک وشعر سوزناکله شهرت بولمشدر ومحل
اشتهارا ایکن مظهر اظهار اتمکن مشهور ومعلوم اولمشدر

بو برنجی مطلع انکک اشعارندندر

مطلع

طکلمک مرکبچه شمعه یاندوغین پروانه یی
قومق اولمز برارادە او دله دیوانه یی
بلک ایتدی دوا ایتدی کوزک خسته یینی

بیت

باسه ای عیسی نفس پایسیون اولسون نمی سینی
اقدی کوکلم صو کبی بر دلبرک دیدارینه . طورموسیدن بتر پایذم تجلی نارینه

نظر بو شعر مشهوردخی انک اشعارندندر

شعر

تا که کیردی اول نهال ناز عشرت باغنه . دوندی شمع مجلسک بکزی خزان پیراغنه
نالهٔ عشقدن آهنک اوغزلادکلو . طونوبن قاشن بوریدیلر بنک برماغنه
مایل اولسه کوکلکه نوله جمالی تیغ یار . میل ایدر عادت بو دور کیم صوبیرک اکاغنه

جمیلی رحمة الله علیه

ترکی عبارت ناظملرندن وترکستاندن شاعرلرندندر
اکثر اشعاری نوایی طرزنده در نوایینک اوج جلدده اولان

استعارهٔ کلیات قافیه بر قافیه نظیره دیمشدر اما تجرددن
وقافیه ده نظیره در صنعت وخیالده ولطافت مقالده
دخی کلدر بو مطلع آنکدر مطلع
بولمسون اول انجمن کیم آنده صهبا بولمیه
بولماسون صهبا دخی کر بر دلارا بولمیه
بیت ایردی کویا بلبل افغانی فلک غنچه کلنک
کیم ایرردی جامهٔ سینک چاکنی دامانغه
نثر پادشاهمزک سفرده وحضرده بوس رکاب کامیابیله
مشرف ومستسعد اولان مقبول ومقبل بنده لرندندر بو مطلع انکدر
مطلع اولسه پیدا دود آهم کوزلرم کریان اولور ، ابر و ظلمت ظاهر اولسه لاجرم باران اولور

جنانی رحمة الله علیه

اما پیسه قزیندن امنا قسمندن رضوان زاده دیمکله
معروف برکسه ایدی سلطان سلیم دورنده نقل ایتدی صاحب

معرفت وخوش خویده ی اما سخن کوی لکده پایه ده کویدی
بو مطلع انکدر مطلع چو فرصت عیشه ال ویردی کورجوش
کل بو دوراینی ، بو کونی قومه یاریه که کتورمز بو دوراینی

جهانی رحمة الله علیه

روم ایلندن قضاة قسمندندر سلطان سلیم قاضی لردن
اول آیینی صلب ایتشدر طبیعت شعریه سی چندان ویسندیده
اهل عرفان دکلدر بوفنده مقلد مقوله سیدر بو مطلع انک
نتایج نظمیه سیدر مطلع دیدم ای خونی بولشمه کل رقیبک فاش
دیدی قاندن آدم اولدی اول ده کیمدر قانی نه

مولانا حافظ عجم

موالی عصرک بولو تیله مشهورلرندن واهالی عهدک اهلیتله
مذکورلرندندر فنون معتبره دن نیجه متونه شروح وحواشی
تحریر ایدوب نیجه مباحث مشکله تحقیق ومسایل معضله فکر

دقیقه‌ده تدقیق اتمشدر تازی و دری نیجه قصاید و اشعاری
و نوادر طرزنه قریب خوش آینده گفتاری واردر بو مطلع انکدر **بیت**

خوش که میکده کنجنده بر یتاغم اوله ، الم ایاغم اوله کاسه‌دن فراغم اوله

حافظ پیروزی

طلبه طایفه‌سندن و بو عصر شعراسندندر عاشقانه اشعاری
و نازک و رنگین گفتاری واردر بو مطلع انکدر **مطلع**

عاشقلر زبلازده‌لر مبتلالرز ، عالمده بر محبته قالمش گدالرز

حافظ قونوی

فارسی دان و مثنوی خوان کامل کمسنه‌در اما اشعاری
اولقدر مطبوع و مخیل و مصنوع دکلدر بو مطلع انکدر **بیت**

زلف مشکینکم صبادن چین سحر قالقر قوپر ،
هر طرف جان ایلنده فتنه‌لر قالقر قوپر

نثر قدیم الزماندن کرقاعدهٔ دنیای غدار و عادت چرخ
ستمکاردر که اکثریا مرد کامل بسته‌بند و بلا و شخص جاهل
غریق ذوق و صفا اولدوغی مشعر بو بر قج بیت انک لطائفندندر

قطعه

کرکمرنا که فضل و معرفت هیچ ، زمانه دشمن اهل هنردر
قو کسب فضلی سعی ایت جاهل اولوار ، بو دوراچینده جاهل معتبردر
هنر دعواسین اتمه ای تهی دست ، هنر الده بودمد سیم و زردر
هنرلکه بیله شهرت اولدی شیمدی ، آنی هر کیم بیلور صاحب هنردر
کوزک آچ ایکیم جهانک خیری کتدی ، او دمدر کیم زمان شور و شردر

حالتی چلبی رحمة الله علیه

روم ایلنده ایلجه نام قصبه‌دن و طایفهٔ قضاتدندر نازک
کلماتی و مخیل ابیاتی واردر بو برایکی مطلع انک اشعارندندر

مطلع سفال سپرده بر پاره داغمدر قرنفل لر
یانده دود آهم هر طرف شوریده سنبل لر **مطلع**

داغلر دوددی تنده تازه سنبللر بکا ، داغم ازره داغلر قانمز قرنفللر بکا

بيت قومسون يولدن طوتوب مرخار دامانم ديو
دشت وصحراده مجنون ليلى سين عريان آرر حبيبى

رحمة الله عليه عجم سرحدنه قريب بيردن در سلطان
سليم طاب ثراه دورنده نقل اتدى تركى نظم ناظمدن
بر طرز خاصى واسلوب مخصوصى وار در بو فنده فرزانه وطرزنده
يكانه در بو مطلع وبيت انك اشعارندندر مطلع

كر سنكچون اتميم چاك اى بت نازك بدن
كورم اولسون بو فنا اكمنده پيراهن كفن
كتمه باشدن خم زلفى خيالى سين مهك
استخوان كلكم اچره طوتبه عنبر بار وطن

نظيره المؤلف برنظر كتمز خيالك چشمه سار ديده دن
بر پرى در كم بكا اولمشدرر اكه وطن
كتمه باشدن خط سبزك هواسى دوستم
كرمزارم اوستنى طوترسه سرتاپا چمن
قامتم خم اولدى غمدن دست بوسه چاره يوق
بغرمه طاشن بصه يين خاتم كبى اى سيم تن

حديدى رحمة الله عليه

روم ايلنده فره جكدندر استاد حداد اولدوغى مناسبتله
حديدى تخلص ايتمشدر وتواريخ آل عثمانى شهنامه بحرنده
پادشاهمز زماننه كلنجه نازك خيالى ورنكين الفاظله نظم
ايدوب طرز وروش مثنوينك مقبول ولن سمتنه كتمشدر
اما كاتب مرقومى صوبه بهره مند اوله مدى وصونسنه
معين ومربى بوله مدى نظمه قادر وفن شعرده ماهرسنه
ايدى بو شعر انك اشعارندندر شعر

قتلكدن كوردى ما هم غمزه غز اللنمى ... صحلكدن اوكر بوز سنبل مطرا اللنمى
پس دلدارانك اولين عالمده بنياد اتمك ... عالمك محبوبى بلمزدى دلارا اللنمى

لنمغ

لیلی زلفک بنی زنجیره بردم چکمه ، گوستردم شوقله مجنونه شیدا

نثر مزبور الکاسب حبیب الله فحواسیجه حدادلغی

ایله دریلوردی ونان بی امتنانی سعی بازو سینده بولوردی

اخوان قدیمندن بری دیدی که نیچون بو قدر علم و هنر و طبع

پر گهرله ارکانه وارب بر منصب آلمیه سن چونکه طریقدن

قالدک باری بر جهتله قالمیه سن مدام عوام الناس گبی مشقت

حرفت و مؤنت صنعتله زندگانی ایده سن دیدوکده بو وجهله

جواب ویردی که منصب دیدوکلری نسنه منت اولمز

و هر کمالی اولن آنی وارب حاضر بولمز **قطعه**

بو زمان بر عجب زماندرکیم ، لی غرض صنعه شیمدی براش اوله

شوکه دست تهی واره شیخه ، واره همت بر ینه قوزک اله

وار قیاس ایت بو که زمان خلقن ، شیخی بویله بونک قلانی نوله

نثر کشی ارکاندن جهت چیقرمق و اعیان البذن

برتج اقچه منصب آلمق نهنک آغزندن لقمه و پلنک کامندن طعمه

المقجه در و دخی او سوداده هزار ابتذال الله نچه ماه و سال یلک

و درگاه میر و وزیرده دربان و سکبانلردن نچه اراذل و

اسافلک زیر قدمنده خاک پامالی اولمق گرکدر که کشی بر اول

مرتبه واصل و مرادی حاصل اوله دیوب بو بیتی بو وجهله

اوقودی **بیت** بدست آهن تفته کردن خمیر

به از دست بر سینه پیش امیر **حریری قسطمونیلی**

بونلر تک اعیانندن و امراء الکلامک ارکانندندر خوب

منشی و مورخ و فنونک اکثرنده کامل و راسخ در مشکل

معمالرک طریق فتحنده و تازی و دری مغلق و غامض ابیات

مخیلەنک اسلوب استخراجنده کمال مرتبەده مهارتی

وادنی تأمل ایله لحظه و آنده نچه تاریخ و معما دیمکه قدرتی

واردر پادشاهمز حضرتلرینک واقع اولن فتوحاتنی

الفاظ بلاغت کشایله رنکین انشا اتمشدر و محل مناسبیله
اول کتابده هر بر مصرعندن تاریخ و معماچقر مصنع و مخیل
سحر و اعجازه قریب قصیده لر دیمشدر اما غزل کویلکده
اولقدر مهارتی و شعر دیمده چندان ممارستی یوقدر
بو مطلع آنک اشعارندندر **مطلع**

غمزه کک دشنه لری تشنه جکر جانبزه ∴ اشتقان ایلمه درکیر سر اولا قائمزه

بیت آهم اولالی کوکب کیوانه برابر ∴ اولدی بو تشیم لجه عمانه برابر

حریری برسوی رحمة الله علیه

بایع حریر اولدوغی مناسبتیله بودخی حریری تخلص اتمشدر
احمد پاشا و رسمی ایله معاصر و نظم کلامه فی الجمله قادر ایدی
ایجاد و تصرفده جولان طبعی یوقدر و اشعارنده شعرائ
قدمادن تضمین و توارد چوقدر بو مطلع آنکدر **مطلع**

سرو کر قدک یولنده اتمسه روحین روان ∴

باشنی اورزه جمع اولوب اتمزدی بلبللر فغان و بو بیت
مشهوردر که اکا اسناد ایدرلر **بیت وله**

ای مرادم عکسنه دور ایلین کج رو فلک ∴
شیمدی بیلدیسن که کوکلوم نامراد اولمقدلر ∴

حریمی رحمة الله علیه

بودخی بورسه دن امنا طایفه سیندندر سلطان سلیم
خان دورنده نقل ایتدی حج الحرمین اولدوغی مناسبتیله
حریمی تخلص اتمشدر جودت طبعی و تصرف ذهنی کم دکلدر
بو مطلع آنکدر **شعر** ایشم آلتون ایلدی ساقی کلشن پیمانه لر

کیمیادر واربه خاک درمیخانه لر ∴
تازه کلشن در رخک عکسیله مجلس ساقیا ∴
بلبله بلبل در آنده کل درر پیمانه لر ∴
کرم اولوب اغیلدوکیجون عارض کلنارکه ∴ شمعله محکم طوتشدی دون کیجه پروانه لر

حسن رومی رحمة الله علیه

قره فریه دن درویش کمسنه ایدی تحصیل علمه مشغول ایکن
فنا غلبه ایدوب سر و پا برهنه ابداللر حالتن وفا اهلی
صورتن قوللندی آخر اول ابدال صاحب فناسی تکیه گاه عناده
برشخص یزیدی حسینیلر اراسنده اوروب شهید ایتدی
سلطان بایزید دورنک اواسطنده گتدی طرز شعری
اسلوب حسن واداء نظمی مرغوب ومستحسن در بو شعر رد العجز
علی الصدر انکدر **شعر**

مصر حسنکده که کم قیلدی کوکل جانب شام
زلفکده ایمش آلدی لبکدن خبری

صبر فرقت گلدن که کلام ایتدی صبا
بلبلک لاله صفت قانه بویندی جگری . جگری غرق ادتی دلدی
دلدن گوبن . جانمه اولدی روان طوتمدی سینم سیری

حسن چلبی رحمة الله علیه

گلیبولی طرفلرندن صوفیون طایفه‌سندندر سلطان سلیم
طاب ثراه دورنک اواخرنده آخرته گتدی فقر وفنا
اختیار ایتمش متوجه ومتوکل واذای قهر دهره صابر
ومتحمل اولوب گوشه وحدتده محبة الله‌ایله یار وخلایقی گذویه
اغیار ایلمشدی بو شعر فناشعار انکدر اشعارندندر **مطلع**

بیزکم بو جهان گلشنی خاره دکشدک
واریمی یوغه یاری اغیاره دکشدک

گل حور وجانی بیزه عرض ایلمه واعظ
بیز جنت وحوری همه دیداره دکشدک

بو شعر شکرباره ایکن دوستمه حضوری
بیز دفتر موز مخزن اسراره دکشدک

نثر و بوشعر حقیقت شعار اهل الله ذات حقدن وجود
مطلقدن غیری نسبته حرام ایدوکنی مشعر اکا اسناد اولنور

بو جهان دار فنادر بو فنا دارنه یوق . بو فنا داری ندر بلکه بقا دارنه یوق
بز که زنباره و مغلم دکلوز نفسانی . حور و غلمانی بزه آلکه انک وارنه یوق
بزه اول ذاتی گرک غیری وجودی اولم . صوفی گر غیری دیلرسه حورک اوکارنه یوق

حلیمی چلبی رحمة الله علیه

نفس قسطمونیدن علما طایفه سندندر تمامیه اعاده سندن ملازمت
مرتبه سنده ایکن کسب کمال ایچون ولایت عجمه گیتمشلر و مدت
مدیده آنده عظیم شغل اتمشلر درونچه مدت دخی کعبه شریفده
متقاعد اولوب و مشایخ کعبه نک بر قطب صرکبندن
ال الوب تکمیل علم باطن و تحصیل معارف لدن قلدیب
ینه رومه عودت اتدکده سلطان سلیم خان طربوزنده
چلبی سلطان ایکن مصاحبت علمیه و مکالمه معنویه ایچون
اقسام علومه و انواع فنونه قادر زهد و صلاح حله آراسته
و خلق و وفا ایله پیراسته بر نسبک روح و شیرین کلام اوله

کم آنکله مصاحبت و مقارنت بر دوام اوله بو اوصافله موصوف
اول زمانده مشارالیهی ذکر ایتدیلر و دفعاتله حکم شریف گوندریب
الحاح و ابرام ایله قسطمونیدن طربوزنه ایلتدیلر پادشاهه خواجه اولدی
و تخته جلوس ایتدکده چوق قدر و اعتبار بولدی پادشاهک
مزاجنه گیرمش مشربلی آلتمش و کوکبی بارشمشدی اسماو
رسمًا مناسبت واردی سلیم و حلیم گبی نتکم شعرادن بری اول
زمانده بر قصیده ده بو بیتی بیله درج ایدوب مرحومه صونمشدر
بیت شول پادشه که اسم شریفی سلیم اوله . لایق بودر
مصاحبی آنک حلیم اوله نثر جمیع وزرا انک مرجعی و ملجاسی
ایدی مجموع امور معظمه خوف و خشیتلرندن اکا عرض ایدیب
اول پادشاهه عرض ایدردی داکرمزبورده بر ذره نوع ملال
مشاهده ایتسلر وهم و بر سهمه دوشوب حیالریب
ایدردی آنده بر ظرافت و حسن تقریر واردی که تیغ برانه

جنکنه کلن عدوبی عذوبت لبلریله بنده ایدردی
و آنده بر لطافت و لطف تعبیر واردی که حسن بیانی دشمن دیرینی
بر کیشنه شرمنده ایدردی فنوندن نه فن اولدیکه اول آنی
بلمیدی و فارسی و عربی ابیات مشکله دن و معمادن نه مشکل
اولدیکه اول آنی حل قلمیدی اکا تعریف بونتر که سلطان
سلیم کبی پادشاهک یار ناگزیر و مصاحب دلپذیری ایدی و دیدکی
اشعارینی بکمیه اشعار تمیوب ستر و کتم اتدوکی سببدن
شعرله مشهور دکلدر بو برقاچ مطلع آنکدر **مطلع**

الومه گیرمشدی لطفله اول زلف دوتا ، صانکه دستمه ایندی مملکت چین و خطا
اول مهر رخ که خلقی بقان جبینی تابیدر ، کرم اولمسون نمی بر یوزینک آفتابیدر

حمدی قسطنطنیلی رحمة الله علیه

سلطان محمد دورنک آخرلرنده نقل اتمشدر فقها و فضلا
زمره پسندندن و علما و صلحا فرقه پسندندن ایدی و هم بو فقیرک

100

جدی در مرتب دیوانی و اشعارنده عذوبت بیانی
واردر شعرله مشهور اولان حمدی بودر و بر قاچ مطلع انکدر **مطلع**

پرتو ییندن یوزوکه کمینه نکاه ایلیه مز ، نظره اول اثری چهرله ماه ایلیه مز

مطلع رخلرک رشکی کلک پرنی خار ایلدیلر ، کلهن غنچه‌لرک باشنه طار ایلدیلر
سینمی تیغ غمیله شرحه شرحه پاره‌ین
پاره لرله پاره حالوم شرح ایده‌ین وارهین

نثر واقعه عالمده مایه جرأت و سرمایه صفا و سلوت اولوب دماغلره
مدد روح و کارگاه جهانده سبب فتوح اولدوغی بیان
ایدر بو برقاچ بیت انکدر

قطعه

بغرکه بعض یوری یورک یعنی در ، قوت قلب و قوت جان اقچه
نچه خواری عزیز وقت ایلر ، اول عزیز جهان اولان اقچه
نچه لر ترک سر ایدوب یولنه ، اتدور رنجه شخصه قان اقچه
نچه محتاج ایسه صویه ماهی ، آدمه شویله در روان اقچه

نظیره لمؤلفه

اقچه سیزکیم مرغ بی پر دور	کیشی به قول قنت همان اقچه
دیده یلیدر اقچه روح ثانی در	اهل دنیا قاتنده جان اقچه
سکه صورت وجه اولور اولدم	بولسه هرکیس وقلتبان اقچه
لهجه سی یوق آنک که اقچه سی یوق	آدم ایدن اری همان اقچه
دشمنه قلسه غم دمیه تک	بکه ویر لطف ایت ای فلان اقچه
اقچه سی اولمین عیب اوله ام	کیدرر کلبه یه بنیان اقچه
ممکن المرقمو محالاتی	کوکلره ایده نردبان اقچه
الده برشاهین شکاری در	یینه صالسک آلور روان اقچه
بکلمز یانی کریم اولانک	نولمز ایدنسه حضیض دلان اقچه

دیمه

فخر الفقرا و زین الصلحا ناقل کلامه
اعنی مولانا حمدی چلبی رحمه الله علیه

اول مهر سپهر دین حضرت اق شمس الدینک ولد صالح

شرفی و فرزند خیر الخلفی در بولی سنجاغنده کوینک نام قصبه دندر سلطان بایزید دورنیک اوزلرنده مرحوم نجاتی بک نقل ایتدکی سنه ده انتقال ایتدی اکرچه بحسب العرف والاضافه تدریس وقضادن مناصب عالیه تصرف اتمک واقع اولمشد وطریق سورب موالئ عظام اشتهاری بولمشدر لکن بحسب الاستحقاق واللیاقه موالیدن عدا وملغا احق واهالی اوصافی ایله وصف اولنمغه مستحق کیمسنه در حق قصه یوسفی تفسیره متعلق اولدوغیچون واقوال روایاتن اصح بولدوغیچون نظم اتمشلر در بر نظم عدیم النظیر درکیم زبان ترکیده طرز شنیده اکا عدیل ونظیر اولمز واسلوب مرغوبنک برحرفنه برمن تصور کمسنه عیب ونقصان بولمز قصص احسنی کمال صحتده تفسیر تمام موافق ومطابق اولمغین بین العلما مقبول وممدوح در اتفاق فضلا بودرکه قصه یوسفی اندن الطف واحسن ومرغوب

و مستحسن یکسر نظم ایتمشدر بر نظم هموار و آبدار درکه رنگ و

چاشنی والفاظ و معانی حسن عبارات و لطف استعارات

درجه غایتده و سرحد نهایتده اعجازه قرین سحر مبین در صنعت

سینه ده بو ایکی بیت اول کتابدندر **نظم**

بر کمش لوحه‌ی اوسینه همان ٭ اول کمش لوحه نقش بند جهان

ایکی نقش ایلمش ترنجه کبی ٭ بر گل اوستنده ایکی غنچه کبی

نثر مرقوم کمش پاره کتابی و ترکیده خمسه جوابی

واردر اما زمانلرنده متاع نظمک خریداری و جواهر کلامک

قیمت و اعتباری بولمیوب روزگارلرندن کتاب لیلی

و مجنونده چوق شکایت ایتمشلردر بو برقچ بیت آندندر **نظم**

هنر عرض ایلمک شیمدی جهانه ٭ جواهر صیقه بکزر بیانه

نظامی شیمدی اشسه پنج گنجن ٭ کمسنه بر پوله آلمزدی پنجن

اگر شهنامه دیسه شیمدی طوسی ٭ اکا ویرمزدی کمسه بر فلوسی

همیشه بویله ایمش عادت روم ٭ که ایلر مستحق اولانی محروم

نثر مرحوم مولانا ذاتیدن شویله استماع ایتدم که کتاب

یوسف و زلیخاسی بایزید خان نامنه دیمشلر و التفات

و رعایت اولنمیجق القاب و اوصاف پادشاهی

یه اخراج ایتمشلر و بو برقچ بیت دخی کتابه مرقوم ایده

گلدیلر که موافق حسب حالی و مطابق احوال پر ملالیدر **نظم**

چرخ گردون که دون پروردر ٭ نیچه نی سرقاتنده پروردر

نقصه تحسین ایدر کماله عتاب ٭ قبحی تزیین ایدر جمالی خراب

زحلک منزلینی بام ایلر ٭ امرنه نیجه سعدی رام ایلر

نته کم بو زمانه ناساز ٭ جاهله نازدر اهله نیاز

نثر و بو بیت دخی صنعت انعمده کتاب تحفة العشاقده

واقع اولمشدر **بیت** الف قامتلولر سینی کوتوردی

خطایی خوبلر چینی کوتوردی **نثر** و بو برقچ ابیات

موعظت سمات دخی حلاوة الدنیا مرارة الآخرة ومرارة
الدنیا حلاوة الآخرة مفهومنجه کتاب مولدینی دن در نظم

هر کیمی حق یوله تقدیر ایلدی · راحتن دنیاده تأخیر ایلدی
هر کیمی مکر یله تضلیل ایلدی · نعمتن دنیاده تعجیل ایلدی
رنکی دنیانک قمو نیرنک در · عارفه کویا خیال ننک در
عارف اولن ننکه نچون دنک اوله · کاه حیران وکهی دلتنک اوله

فن شعرده ممارست ایدوب تدوین اشعار وشعر ایله اشتهار
مراد ایدینوب افتخار ایتمشلردر حیاتی رحمة الله علیه
ولایت اناطولیدن ظرفا زمرهسندن وبو عصر شعراسندندر
ایدی اشعاری لطافتدن خارج دکلدر وبو مطلع انکدر بیت

یار اکر عرض عذار ایله کلزاره کله · چاک ایده غنچه قباسینی وکل زاره کله

مطایبه پوستی نام برشاعر مزبورک مزاجی
آتشور ولطیفهسی یار شوردی استغنا یوزندن بو لطیفهیی
تحریر وبو تعقیفهیی تسطیر ایدوب کوندررکه ایت پوستی
طلکوز پوستی دباغتله پاک اولوریمی اولمزیمی جواب
ویرب مثاب اولهسیز دیر مزبور مولانا پوستی دخی
مذکور حیاتی یه جوابنده یازرکه حیاتییه ده مردار مماتی ده

حیاتی چلبی رحمة الله علیه

شهر استانبولدن پادشاهمز بندهلرندندر قابل جوان
وخوشنجه شاندر خوب طبیعت شعریهسی وقابلیت نظمیهسی
واردر بو مطلع انک اشعارندندر مطلع

پیکر ابروی دلبر دیدهیه رخ نموده · ایکی ماهیدر یوزر صانهسن جیحونده
بیت طنلو کلدی باکه جانمدن لیک · جان حیف چیقمز دمادمدن لیک

حیدر چلبی رحمة الله علیه

سفری حصار نام قصبهدندر سلطان جمک دفترداری
وهمدم وغمکساری ایدی مرحومک فرنکستاندن خبر وفاتن

متروكات ومخلفاتن بو كتور مشدر روايت ايدرلر كه مرحوم
جمك بر طوطئ بياض سخن پردازی دارش غايتده فصيح اللسان
ونهايتده متكلم سريع البيانمش مزبور مرحومك متروكاتن كتوردكده
اول طوطئ سفيدی سياهه چكوب زاغ وكلاغه دوندردوب تمام
لباسن كيوروب تعزيه اسلوبن تعليم ايتدوكدن صكره مرغ مزبوری
پادشاهه وير طوطئ لفظ صريح وزبان فصيحله هر كاه الحكم لله باقی
باد عمر پادشاه دير بو تعليم وتربيه پادشاهه پسنديده
كلوب كرميان قلعه سنده بر عالی زعامتله مزبوری رعايت
بيوردی اما مزبور اول رعايتله متسلی اولميوب بو بيتی
عرض حالنده درج ايدب نامه كبی يوزين دوردی مطلع
آستانكده شها جرم وكناهم يوغيكن ندن اولدی عجبا بن قولی صلمق قولكه بر
نثر اشعاری خيالدن ساده وسطحی وكشاده در وفور
اهلينه وكمال معرفتنه كوره دكلدر بو مقطع انك اشعارندندر بيت

حيدرا عارفيسك تو بر جام اتمه صنقن ‌ شول اشی ايشله كه صكره پشيمان اوله سن

حيرتی رحمة الله عليه

روم ايلنده واردار دن وارباب تيمار دن در درويش مشرب
وجعفری مذهب كمسنه ايدی عمری آخرلرنده اعما ونچه مدت
نابينا اولوب آشنايی بيكانه دن فرق ايده مزدی
مسموعدر كه اعما اولمزدن اقدم بر محبوبه تعلقی محكم اولوب ديده سی
ديداردن محروم والتياع واشتياق نهايتده هجوم ايدجك
ياران قديمه تضرع واخوان قديمدن توقع ايدر كه محبوبنك
بر كره الين اوپدوره لر دل نامرادنه بو وجهله تسلی ويره لر
بو آرزوده ايكن بد نامراد بی مروت كندوكی بر فلاح بی حلاوتی
كتوروب اشده مطلوبك كلدی طالعك يار اولوب دولتك ال
ويردی اوپ الن ديو اول شخص باطلك الن اوپدوررده بعده
قهقها بله كلدكی يندر كندی خبر ويرر اول حينده مرحومه بر عجب

حالت وگریه ورقت کلوب حق جل وعلا درگاهنه ال قلدروب
دعا ودرون دلدن اولومنی استدعا ایدر حکمت آلهی اول
هفته ده دنیادن آخرته کیدر مزاری دیار مزبورده کندو
وضع ایتدوکی زاویه ده در مجمع یاران و زیارتگاه رندان
اولمشدر اول ولایتک خالص الاعتقاد وصادق الفؤاد کسی
خلوص اعتقاد ایله دیوانندن استخاره ایدرلر طبع ناسه
ملایم خوش آینده وکشاده وعاشقانه وساده اشعاری
واردر فی زماننا شعرله شهرت ودیوانی خلق مابیننده
تمام استعمال ورغبت بولمشدر بو برقاچ مطلع انک اشعارندندر

بیت دل آشفته بنوم زلف کره گیر سنک
یعنی دیوانه بنوم بندلر زنجیر سنک

مطلع وصل جان اولمغی استرسک بدندن کچ کوکل
کل شهید عشق جانان اول کفندن کچ کوکل

مطلع ای خواجه درس عشقه بحث وسؤال صغر

علم لدن در بو بنده جدال صغر

نثر ودواوین فرسی دخی متتبع وفواید ومعانی پسندن متمتع ایدی بو مطلع مطبوع دخی آثار تتبعندندر

بیت هر لاله کم بتوردی خاک مزار مجنون
لیلی نک ایتلرینه اولدی سفال پرخون

فی حرف الخاء

خاکی قسطمونیلی رحمة الله علیه

اهل جهتدن وارباب معرفتدن ایدی چندیلردن اسمعیل بک دورنده کلمشدر و اول ولایتی سلطان محمد اسفندیارلو الندن آلمشدر زماننده اشتهار بولوب دیوانی اوقونوب اوتونولمشدر بو مطلع انک اشعارندندر

بیت ای مراد مؤمن وترسا معین مرد و زن
قدر نکدر طاشی که مرجان و که مر مرد و زن

بیت دوستلر خاک کریبانم کوروب عیب اتمکوز
بن دخی بر پارسا ایدم که رسوا قیلدی عشق

نثر مزبور

اول زمانک وزراسندن بیرینه جایزه امیدیله قصیده
صونب ممدوحی جایزه ویرمک جایز اولمیحق اول قدر
قدربلند ورتبت ارجمندله مقام کریمده اولنلره کرم لازم
وصدرنشین صفهٔ ریاست اولنلره بی مروت وبی کرم
اولمق نامناسب ونا ملایم ایدوکین بو قطعه ایله اشعار
اشراب ایتمشدر قطعه کرم اهلی مقامیدر بو صدر
بو اولولق یره بی سخانجه اولور ، کل بکم پس وزارتی بکه ویر
بنی مدح ایله کور عطانجه اولور

خاکی اسکوبی رحمة الله علیه

طریق سورمش درس کورمش وبایزید خان دورنده کلمشدر
لکن ظرافت طبع شوخی وفن شعرده چندان رسوخی یوغیدی
بو مطلع مشهور آنکدر مطلع نولا جلاد ایسه غمزک اسیر کرمی انسانی
کورچک کافر اسیر غیلقده بیلمانی نثر دبو مطلعی دخی
اکثر ناس اکا اسناد ایدرلر مطلع ،

ملالت چکمزم هرگز که هجران برکمال ایلر ، که بر سنه کمال ولسه فلک انی سرزوال ایلر

خاوری چلبی رحمة الله علیه

روم ایلنده مناستردن و زمرهٔ قضاتدن در خوب طبیعت
وصاحب فضل ومعرفت در فن شعرده اول قدر ممارستی
واشتغال ومداومتی یوقدر بو مطلع آنکدر مطلع
یتشم روان اولوب آقز غمکله آب کبی ؛؛
اغردی اغلمه دین کوزلرم حباب کبی
نثر خضر بک اسپتابولدن و پادشاهمز بنده لرندندر شاعر
نوهوس وشهادت متعالی کمالنه بس در بو مطلع آنکدر بیت
اغیار کینه خواه ایله سیرانه کتمز هیچ ، کل کورکه نولدی یوسفه یارانه کیمه هیچ
بیت خاکی تنومی بیله ویرب راه یارده ، برتوز قوپار میخه قومن روزکارده

خضری رحمة الله علیه

بورسه معنی سی احمد پاشانک اوغلی در خضر بک چلبی دیمکله

مشهوردر و دده سی و کندو خضری مخلصی ایله مذکوردر **نثر**
اما دده لرندن چندان شعر صادر اولمامش و شعرله اول قدر
شهرت بولمامشدر اکثر یا خضری آدینه اول فن اشعار بونلرک
کفتار فصاحت شعارلریدر **مطلع** آنک که عذارک کبی بر ورد طری وار
بلبل کبی هر لحظه فغان ایتسه یریدر **نثر** سلطان سلیم طاب
ثراه زماننده قبلوجه مدرسه سنه مدرس ایکن جناب توابدن
و ملهم صوابدن آثار عشق و جذبه ایریشوب عرف و اضافی
وقورو جهتی قویوب اول مشایخ کبارک افتخاری اعنی
شیخ بخاری حضرتلرینه ارادت صادق کتوردیلر حقیقت
و مجازی متضمن کلماتی و فارسی و ترکی مدون ابیاتی
واردر شعرانک فاضللرندن و فن شعرک کاملرندندر
بو شعرانک اشعارندندر **شعر**

کرحجاب اولورسه طلعت جانانه تنم . برآوج خاک ندرکیم قاله کوزنده بنم

سن مهک مهر ایله ال یوریسم عالمدن . آفتابم کبی کیتمش و طاسی فلکلر لکیم
نجه صبر ایلیم ای دوست جفا تیغنه کیم . طاشی دکلدر یورکم برج دکلدر بدنم
دل پر شمع کبی سینه طلو نقش نکار . صانکه فانوس خیال اورتوبه پیچیده تنم
طولدی قانیله جکر لاله صفت خضری هنوز . یوزمه بر کله یققادی او غنچه دهنم

خضری رحمة الله علیه

اماسیه دن ارباب قلم و اصحاب رقم زمره سندن و بو عصر
شعراسندن ایدی حضرت خداوندکار بغداد سفرینه توجه
ایتدوکی زمانده نقل ایتدی مثنوی کوی پیاده مقال و مقالاتنده
چندان خیال یوغیدی بو مطلع آنکدر **مطلع**

اشکم ایله چهره روی زردم ای کل رعنا همان
صویه دوشمش برخزان برکینه بکزرلی کمان

نثر مرحوم دفتردار احمد چلبی زماننده مزبوره برات
ویردیلر و منصبنه واردین بر منصوبه ایله بینه الدیلر

بو خصوصه مذمت کونه برقاج بیت دیوب دفتردارەسی صوندی

نظم

امین اولن نیجه اتسون امانت . امانتدن ولی اولدی خیانت

امینه نه امانت ایتدوررلر . اکا صکره خیانت ایتدررلر

سن اکه ویرمسک اول ساکه ویرمز . عجب بو کیم ویره ساکه یدرمز

نه بو منصب دکل منصوبه الحق . نیه ایلره ویرمک الدن الملق

نیره ایلر بالنی ساکه بلاپسی . قلور الوک کیری یوزک قراسی

خلیلی رحمة الله علیه

دیار بکردندر سلطان محمد دورنده جوانلغی زماننده ازنیق نام قصبه یه کلوب تحصیل علمه مشغول ایکن بر محبوبه تعشق ایدوب کتاب عشقدن سبق آلدی و درسک دفترین دوروب اوقمقدن یازمقدن قالدی دردعشقله مبتلا و شور سودایله واله وشیدا اولوب حالتی و دردمانی البالی بردا ستان ایدب عالمده داستان اتدی بین الانام

فراق نامه خلیلی دیو تسمیه اولنور ساده وکشاده نظم در صنعت خطاب نامه ده بو برقاج بیت اول کتابدندر

نظم

دیدی ای نامه فرخنده اختر . چو پیکسن بر همای عنبرین پر

بروننک مظهر انوار اشواق . درونک مخزن اسرار عشاق

عجب نطق فصیحک وار زبانسز . سوزوکی عرض ایدرسن ترجمانسز

طیوکه هرنکم قوسیه امانت . ویررسین صاحبینه بی خیانت

قمو عاشقلرک پیکسن رسولی . یا زب خرم ایدرسن هر ملولی

وبو غزل ذی القافیتین رد العجز علی الصدر دخی انکدر

شعر

تا بنوم کوکلمه بیدادک ای رخی کلنار زار . نارشوقکله جهانده یاندم ای عیار یار

یاره لو قیلدک بنی رحم ایلمزسن ای دریغ . اغلدرسین هرکیجه تا صبحه دکلو زار زار

زار لیغمدن بنم همسایه لر در بی حضور . اتمدی اهم اسکا بر ذره ای مکار کار

خلیلی زرد

بورسویه در کعبه شریفده شرفها الله تعالی نیجه مدت درکه مجاور

ومتقاعددر اشعاری چاشنی دن بیرون دکلدر بو مطلع تجنیس آنکدر

مطلع نار عشقکله درون دل بیار تنور اولور   پرتو مهر رخکله سر تنور اولور

خفی رحمة الله علیه

ادرنه ویدر ارباب حرفدن خفاف اولدوغی مناسبتیله خفی دیرلر
بعضی ضم خایله اوقورلر فضایل مکتسبه دن بی بهره وامی لکله
شهره ایدی اما ذاتنده قابلیت وطبعنده سلاقت اولمغن
جمیع الفاظ وعباراتی فصیح وصحیح ایدی ترق العقلا بمجالسة
الاذکیا ، مضمونجه مدام مصاحبتی کاملرله ومناسبتی فاضللرله
ایدوب ~~ترق العقلا بمجالسة الاذکیا~~ مفهومنجه افواه و السنه دن
اولقدر لغات وعبارات ومسایل عقلیات ونقلیات
خاطرنشان واذعان ایدنمشدی که کتاب ودفترسیز
مفتی ومدرس اولمشدی بو امر عجیب محاله قریب اولمغین
سلطان محمد غز حضورنده حاضر ایدوب اشعار وگفتارینه

حفظ العلوم من افواه الرجال

پسیع التفاتله استماع ارزانی قیلدی دیو روایت ایدرلر
مدون اشعاری یوق واشعارله خیلی اشتهاری واردر صنایع
شعریه دن اکثریا تجنیسه مایلدر بو برنج مطلع مطبوع انکدر بیت
ساکن میخانه اولدم بینه صاحب باده‌یم ، ساقی بلماح وقدحلر زورق
اولدی باده‌یم بیت هیچ اله مال بیتمیله فی المال دکل
کر پیرن آل دیلرسا کرمی ال بالی دکل نثر ویو بیت
دخی چرخ لعبت باز وشعبده ساز بو چادر نیلگون سرنگون
هزاران صد لعبت وهر دم بیک صورت گوستروب پنجه بیک
بو علی سینایی وهزاران اشکال نمای صاحب سیمیایی
صنعت لعبتده مات ایتدوکی بیاننده انک اشعارندندر بیت

جهانده چرخ لعبت باز اویونلر اوینمشدر کیم ::
هزاران بو علی سینا انک اوییننده ملزم دور ::

خیالی چلبی رحمة الله علیه

عبد الکریم اوغلی در سلطان سلیمه دفتردار و اعیانه افتخار اولمشدر
ترکیده لیلی و مجنونی و خوش و مخیل اشعار سحر نمونی وار در بو مطلع
مشهور آنک اشعارندن و جمله گفتارندن در **مطلع**
خراب اولور در اول آباد کوردوکک کوکلم . غمکه طوطلودر
شاد کوردوکک کوکلم **مطلع** حیرت الور عقلی تبسم کوزینه قاشنه
صد هزاران آفرین اول صورتک نقاشنه **نثر** بو مطلع
مطبوع دخی بوکه نظیره واقع اولمشدر **مطلع**
دست فرقت یازدی مجنونک مزاری طاشنه
کیمسنک طوقنمسون سنک ملامت باشنه

ارباب نظمک صاحب اقبالی میر شعراء زمان اعنی خیالی

روم ایلینده واردار یکیجه سندن در مطلع دیوان فصاحت
و مجموعهٔ جریدهٔ بلاغت در بو عهد و عصرده بو زمره نک
میر و مهتری و بو جماعتک سرآمد و سردفتری در شان بلندده

طبع بی مانندله ظهور ایدوب دورانک فرزانه و فریدی
و زمانه نک یکانه و وحیدی اولمشدر و چوکان زبان بلاغت
پایانله کوی فصاحتی میان متغزلاندن ربوده قلمغله عرصهٔ نظمک
چابک سواری اراسنده میدانی آلمش و بو فنده زمانه اعیانی
تعیین قلمشدر بو شعر فصاحت شعارانک مقبول اولان اشعارندندر

شعر
برابد ملکینه جانم همجوار اتمک نجه — دولتندن کایناتک جمله عار اتمک نجه
موی لرله جسمی عشق ایکجه برموایلیوب — کاکل دلدارده دار برقرار اتمک نجه
نحر سیماییده کی مرغان زر پیکرلری — شاهباز همتم صاکوب شکار اتمک نجه
آسمانک بو طبق جام زمردفامینی — برارادن نوش ایدوب دفع خمار اتمک نجه
چهره سن برک خزان اندی خیالی نک فلک — سن بهارسنه آنی برکذار اتمک نجه

بیت
شاهینلرز که صید کهمیز فضاسنه . جبریل او عزرائیل
پرینی دوکرکیر **بیت** بن اول باز هما صیدم که عالم صیدگاهمده
بجه عنقا کبی یوری اوچردم آشیانمدن **فی حرف الدال**

داعی رحمة الله علیه

شهر قسطنطنیه‌دن معرّف و مؤذّن و آواز و الحانی شیرین

کمسنه ایدی سلاطین آل عثماندن محمد خان زماننده کلمش تعبیر نعاتدن

معبّرلر ارسنده چوق اثری قالمشدر صنایع شعریه‌سی قدما

اسلوبی اوزره در بو مطلع انکدر مطلع ضرب آهم او قدر سله‌لدی الی

ماه کوکی . حشره دک دونر بپه کتمیه بر ذره کوکی نشر

شهر مزبوره اول زمانده دعوت جن و اخراج دفاین

دعواسین ایدر بر شخص دعوی کلور و زهره نام بر زن زهره

جبینه نکاح ایدوب آلور مکر اول زن زیبادن بو داعیه

بر داعیه دشمش رشک و غبطه‌دن بو بیتی دیمش بیت

مغربی المیش انی ندق اروکه زهره وطن ::

:: اله بر کنج کتوردی بینه برکان دلدی

درونی رحمة الله علیه ازنیق نام قصبه‌دن طلبه طایفه‌سندندر

بو دوره‌ده نقل اتدی طبعنده اولقدر جودت و فهمنده چندان

سرعت یوغیدی حین ایراد سخنده تأمل و تفکری چوغیدی

امّا مورد خیال و موجد مقال ایدی بو برنج مطلع انکدر بیت

نوله کنجینه‌ی چشمنکده کسلسه بچه باشی . اکی شمشیر طلسم اولمش اکا اول اکی قاش

مطلع قوت ایدنمشدر بزی مور اجل ارزن کبی کیم کاشر

زیر زمینه دانه خرمن کبی مطلع کوسترسه نوله خلقه بنا بیله بنی یار

آشفته سیم بو بجه زماندر کبن انک دری رحمة الله علیه

اسکوبدن کتب قسمندندر مرحوم اسحق چلبی ایله مصاحب

و معاصر و جزئیاتک اکثرنه قادر ایدی اولقدر تارک دنیا و تجرید

و بی نوا ایدی که ایکی اقچه بر یره بغلمزدی و بو قدر فاقه ایله

طاقه ایکن کمسنه‌یه شکوی ایدوب حالندن اغلمزدی حسب حالنه

مناسب اشعاری و فقر و فنایه شعر کفتاری واردر بو مطلع انکدر شعر

ای خواجه فقر و فاقه‌مز مال و غنایه ویرمزز بو کهنه شال و خرقه‌یی اطلس قبایه ویرمزز

نثر بو بیت دخی بو معنایه مماثلدر **بیت**

نه بلسون لذت فقر و فنایی مال و جاه اهلی • بو ذوقی گل قناعت گوشه‌سنده مرد حقدن صور

مطلع سن گیدرسین پسنک آردوگجه گوزوم یاشی گیدر

مشکل اولدر که کشی قالور و یولداشی گیدر **نثر** مزبور غایتده

لطیفه گوی و خندان روی و فرخنده خوی کمسنه ایدی جلالی

تخلص ایدر قفاعیدن بو لطیفه ایله ایام تموز جگرسوزده برف استدعا

اتمشدر **مطلع** بزه جلابی گل احبان تمام ایت

قارکدن استرز انعام عام ایت

دعایی رحمة الله علیه

بورسه بیدر ارباب جهت و اصحاب معرفت قسمندندر

سلطان محمد دورنده گلمش و جم سعدی‌سینک نونیه‌سنه معشرنه

نظیره دیمشدر مطلعی بودر **مطلع** عارضکده بادله او بز بو زلف عنبرین

صانکه ایلر جلوه‌لر طاوس فردوس برین **نثر** مگر که مرقومک

شحنه شهرلرله میانلرنده مناسبت سابقه‌لری و گذو اعتقادنجه

مصاحبت صادقه‌لری وارمش نهایت درجه خلتده و غایت

مرتبه اخوتده اتفاق بشریت مقتضاسنجه بوندن برنا دره

صادر اولور بماندم مقتضاء خباثت ذاتی و اقتضاء وقاحت

صفاتی برله عمل ایدب مشار الیهی الته آلور حق صحبتی

زیر قدمنه آلوب حقوق سابقه سوآلنی دفع و جلب نفع ایچون

بوکه بر صورت گوسترر که گویا بونی نه گوردی نه بیلور اگر بر دخی

گوررسه اکی اولور بو قطعه‌یی اخوانه نصیحت و یارانه موعظت

ایچون اول محلده دیمشلردر **قطعه**

ایلک اوممق کبی درکر سگدن • وفا امیدنی ایتمک عوانیدن

قچن بگزر عسسله شحنه کلبه • که سگ گوزلر کشی چوق زماندن

یراشور شحنه خنزیر او قورسم • کر سگ بکدر وفاده اول قلتباندن

دلیری رحمة الله علیه

قسطمونی سنجاغنده توطن اتمشدر پادشاهمز بنده‌لرندن

برسپاهیدی ارباب سیف ارسنده آتی و کندوبرار و عرصهٔ شجاعتده
قلندن قان طمرداقکن وصف شکن دلیر و دلاور ایدی و باب سخاده
خوب خصلتی وشجاعتی واردی مرد بی مروت ارنلر یاننده
زن و کرم ذات جمیع صفاتدن اچن دردیر ایدی کاسپاهیانه
اشعاری و مردانه گفتاری واردر بو مطلع انکدر

مطلع

عرصهٔ عشق ای کوکل مردانه لر میدانیدر • کله لر طوپی او میدانک قلیج چوکانیدر

وغزالرده وقراوللرده سردرمیان ایدوب سرکتوررردی و نجه
محل مهلکه ده دلاورلک ایدوب دل گتوررردی ترفع و ترقی یه نافع
ومفید اولمدی سندی و معینی اولنلر بر مراد اولوب چابک سوار میدان
شجاعت ایکن بو مراداته یتوب مراداته وصول بولمدی بو بیتی حسب
حالنه موافق بولوب اوقوردی

بیت

چه خوش گفت آن تهی دست سلح شور • جوی زر بهتر از پنجاه من زور

بیت

ای قلیجیله منصبه ایرشین • شویله بکزر فرنگی در قلیجنک

فی حرف الذال

سخن بدایعنک موجد نکاتی و شعر صنایعنک مورد خیالاتی
قطب الشعرا اعنی مولانا ذاتی سقی الله ثراه وجعل الجنة مثواه

تتمهٔ شعراء سلف و قدوهٔ فصحاء خلف ایدی قره سی ولایتندن
بالکسری قصبه‌سندندر اسم شریفلری بخشی و نوالهٔ سخن ازل قسامنک
اکه قسمت و بخشی ایدی مرحوم نجاتیدن صکره ولایت رومک استاد شعراسی
و شعراء متغزلانک مقتدا و پیشواسیدر بلکه وفور اشعارده و تصنع
گفتارده جملهٔ غلبه‌سی مقرردر بو قدر اشعار کثیره و قصاید متکاثره
شعراء رومدن هیچ برینه میسر اولمشدر اوچ بیک دانه غزلی و بش
یوز عدد قصیده‌سی و بیک مقداری رباعیاتی و قطعه‌سی واردر
شهرانگیزلرندن و غزللرندن غیری و مثنویاتندن حکایات احمد و محمودی
و سیر نبی سی و مولودی و عاشق و معشوق احوالن بیان ایدر شمع و پروانه‌سی
و خسرو و شیرین طرزنده فتح نامه‌سی واردر اگر بو وسعت قابلیت

وذهن وذکا وتله فی الجمله اشتهاره مقارن اولیدی ویاخود قوت
سامعه‌سی اصغاء کلامه مساعده قلوب قید معاشدن ابداع وایجاده
فرصت بولیدی بو روزگارده اولقدر تحف وآثار وبو دیارده اظهار
اقتدار ایدوب برنام ونشان پر اشتهار ظهوره کتوریدی که شعراء ولایت
رونک سلفی وخلفی نشانه واره میوب دورانک یگانه‌سی وجهانک
فرزانه‌سی اولمق مقرر ایدی فلک دوارنجه روزگار دورانمک کرکدر که مادر
گیتی رحم طبیعتدن اکا مانند برطبع بلند دنیایه کتوره **بیت**
نیجه دونمک کرک بو چرخ دوار ٭ که برانک کبی اوله پدیدار
نثر سابقدن حرفدن کدیمینی وعرق جبینله دربلور موزه دوز
اوباشی وعوام صورت ولوند سیرت وعیاشی ایدی کندوده جودت
طبع وسلاقت نظم فهم اتمکن عمر نیک برمقدارین نحوه صرف اتدی
ومنجم اوغلندن قواعد رمل اوکرنوب رمل ونجوم طریقنه کتدی سبب طول
عمرله چوق معانی غریبه‌یه مالک اولمش وکمال همتن شعره صرف

ایلمکله بیحد صنایع عجیبه بولمشدر افاضل واهالی بو خصوصده منصفلردر
که برکمسه معلم ومدرس وتدریس کورمدین بوجه معانی بدیعه ایراد ایده
خاصه خیاللر ایجاد ایده که تفکرنده فضلای ذوی الافکار متحیر ومتعجب
اوله‌لر ریب واشتباه یوقدر که بو خاصیت کسبی وعارضی دکل
بلکه ذاتیدر اوج بیک دانه غزلی اوچ دیواندر اما بیک دانه‌سی قرق
عدد منتخب قصیده ایله بو جمله‌دن افراز وانتخاب اولنمش مقبول
اهل عرفاندر اشعاری ورد زبان عشاق وکندو معلوم ومشهور
آفاقدر مقبول طباع ولایق استماع مخیل ابیاتی ومصنع کلماتی بیحد
ولایعددر بو برج مطالع مطبوعه اول مطلع سپهر سخندن طلوع و
اشراق اتمشدر **مطلع** قدرت الله صاحب حمامنه قباب
صابون صبحله دوزب اوجردی برحباب **نثر** وبو مطلع دخی
اول سرو بوستان رسالت واول کل گلستان نبوت حقنده واقع
اولمشدر **بیت** قامتک ای بوستان لامکان پیرایه‌سی

یوزدن بر سرو در دوشمز زمینه سایه‌سی **بیت** بولسوز دیب دیری سروک
اول شهک قربانی   یوزدن اوکدین اکه قربان ایتدوکیچون جانینی
بیت رقیب زاغ الدن بتر دروشیوه کار آلدم   دخی بن شاهباز
عشق اولالی بن شکار آلدم **مطلع** خروس عرشک انغام حضوری اوچرمشدر
کواکب لشکرین آه سحرکاهم کوچرمشدر **شعر** دوشندم نشان پای سک دلبر اوستنه
اول غنچه کوردی دیدی یوزک کللر اوستنه   آهمک یکی یوق سقف سماده اول عنبری
یاشمک منزلی یوق تخت ثرادن غیری **نثر** و مثنویاتندن رساله
شمع و پروانه‌سی غایتده مصنع کتاب و نظم سحر انتما بدر
من مطلع الی مقطع هر بیتی معمور و مخیل و مصنوع بی بدل درا ما عند
الفضلا طرز کلامده و بسط سوق مرامده حکایت نظمی تخیل و تصنع
اوزره طرح اولنمغین حسن اداسی اولقدر واضح و روشن و رعایت
ارتباط مقدمات چندان خوش آینده و مستحسن دوشمشدر طرز
لزده بو برقاچ بیت صفت شمع ده اول کتابدندر **بیت**

برسیمبر چلوپالک یوزلو یار   سیم سیما خوب زرین تاجی وار
شهرشاهک شاهی کیمش تاج زر   هر کیا او تاغله ایلمز سفر
بر نفس بیک صبا انی اکر   طشره بولیه خانه دن تاجن قپر
صبح ایر شسته او یور اول خوابه وار   بینه بر زنکی ایریشر اویه رر
نثر وصف مطربده صفت موسیقارده بو ایکی بیت دخی
کنده‌نک غایتده مطبوعی و مقبولی ایدی **مطلع** فغان ایتدردی موسیقار اولیله
بلنده بر کوزل غرابکی وار   پرستو بچه‌لر آچوب دهانی
صناسن بک کوروب ایلر فغانی **نثر** صفت قلعه‌ده بو ایکی بیت دخی
انکدر **مطلع** حصارندن کر به طاش اولنا نازل   اکر کم کیجه کوندز کیتسه
بیک ییل   ایرشمز منزل کیوانه اول طاس   فلک اول یره اکنون اکر بیل اولمش
نثر و بو برقاچ ابیات دلاویز دخی شهرآشوبنده دیدوکی
شهرانکیزندندر **بیت** بری غزار درعبری در اسیمی
دری بری کلطعن ایدر ترلکده جسمی   تماشا ایلدم دوکه دوکرکن

کوریز ایلیکی ترمقلرندن   بری شربتجی زاده قندلذت

ایچورمشدر فقاعه اغزی شربت   مگر کیم اغزی یاریله نزاعه

دوشمشدر شربتی قویدی فقاعه

نثر نظم نکته شناسلری عموماً شعار الهی دقت خیالده و خیالات مقالده استاد ولایت عجم حضرت شیخ کمال بکز درلر صنایع شعریه‌دن نه صنعت اوله که اول انی ایتمش اوله و خیالات و معانیدن نه بکر فکر اوله که انک طبع پاک دراکی اکه یتمش اوله اما اواسط عمرندن تجاوز ایتدوکدن صکره واقع اولن اشعاری اسلوب شبستان خیال و طرز معما مثال غایت تصنعدن بر مقدار معقد و تنشدر عشاق پر اشواق تلذذ ایدوب خاطر منتعه نادی نظرده تبادر ایتمز و دقایق خیالاتی تأمل و تفکر اقتضا اتمکن بدایع شعریه شعوری اولمینلرک ادراکی تمیز بو سببدن اکثر معانی دقیقن ترزیق تصور ایدرلر مزبور مجمع اللطائفنده شعر ایله واقع اولان مطایبه جمع ایتمشدر بو مرحوم کشفی ایله واقع اولان ملاطفه سیندندر

بیت

معجونچی کشفی‌یه نه وار اول حقه ده دیدم . قلمادی نسنه صاتدم انی بنکدی‌یه دیدی

کشفی ایشک ایشدر ذاتا بر کامله الدک که آنک نسبت کیم کوررسه طوبی نقشینی اکا باشلر ایندررر . قرر دب بغزکی کوش سلوکی اولی لکشفی . کوزلر بکز درسینی ایکی بو نیوزلو بربایه دکابی

رحمة الله علیه سلطان علمشاه یاننده دیوان کتابتن ایدردی صورتده کوزل و ذهن و ذکاده بی بدل ایدی شعر غراسی و نازک انشاسی وار در بو مطلع انکدر

مطلع

نیلرم اول بزمی که انک ساقیسی مه روسی یوق   یا شو مجلس دن نولور کم مطرب خوش کوسی یوق

نثر و بو دیباجه منظومه دخی انک صور مکاتب نامه‌سنداندر

نظم

سلامی چون نسیم سنبل و گل   پیامی چون نوای ساز بلبل

قد خوبان کبی موزون دعالر   خد جانان کبی رنکین ثنالر

دخی مهری کبی انواع اشواق   دل و جاندن نته کم حب عشاق

دهی رحمة الله علیه

سلطان بایزید اوغلی سلطان محمد کوه لواسنه متصرف ایکن دفتردار
ایدی سخن چین و خاییده گوی مقوله سیدر بو مطلع انکدر **بیت**
گرچه که نگارک رخ آلی گله بکزر ٭ عاشقلرک نالشیده بلبله بکزر

رایی رحمة الله علیه

امی و عامی کمسنه در هیچ بی ابجده دک بر قولده بتة دک اوقمشدر
فضل و هنردن بیگانه و شوریده حال و دیوانه ایکن رنگین
ابیاته و نفیس مقالاته قادر ایدی بو مطلع انکدر **مطلع**
اول مه جفا پیشه صنمه که دوراندن اوکر نور ٭ بی مهر و بیوفالغی دوراندن اوگرنور

رحمی چلبی

شهر بورسه دن طلبه طایفه سندندر ظاهر و باطنی جمال و کمال الله آراسته
محبوب شیوه گوزل بیگیت در رنگین الفاظ و نازک ادا بیگیت
شاه و گداسی واستماع و پسندیده قابل اشعار دلکشی واردر

بو مطلع انکدر **مطلع** تنم گلزار غمدر هر الندر بر بداغ آندن
گورینن آق گلدر پنبه لر لر تازه داغ آندن **بیت**
دکل ای لاله خد گلشنده گی سرو روان یر یر ٭
چمن قدک گورب آه ایلیوب چیقدی دخان یر یر

رحیقی رحمة الله علیه

استانبولدن عطار طایفه سندن و بو عصر شعراسندندر
فن شعره چندان چالشمه مش و افکار معانی یه اشتغال گوسترمه
آلشمه مشدی بو مطلع انکدر **بیت** باده و یردم خرمن عقلی دل مفتون الکون
آه قیندم کندمه اول یار کندم گون اکون ٭ و فرهاده شیرین
حنده بو مدخل معقول دخی انکدر ٭ کوهکن لکله که فرهاد آدینی
چکدی زحمتی ٭ عشقدن معنی دکل صورتمش الجق نیستی
لوح دلده نقش اولمشکن خیال روی یار ٭ طشره یازمق
ردامیدی او شیرین صورتی **رسمی رحمة الله علیه**

شهر بورسه دن برازقسمندن ایدی مرحوم احمد پاشانک
معاصر و مصاحبی و فن شعرک مجد و طالبی ایدی تخمیس غزلده لی
بدل و اشعاری مدوّن و متداول در بو مطلع آنکدر **مطلع**

ای چشم و رخک برله گشت دهر در فتنه ٭ آشوب جمالکله پر کشور فتنه

نثر و بو برنج ابیات شکوی دثار گند و روزگارنیک
اعیان خسّت شعاری ارباب فضل و هنری بر قوری پسندله
و رنک بیرنک ریش خندله بو یادقلری بیانندهدر **نظم**

روزگارک بیره بو ظلم فراوانه نه یوف ٭ داد مز و یرمزسیه داور دورانه نه یوف
هر دنی نک دلکنجه دو نبزاتمز بیره میل ٭ بیواره بو فلکک گردش دوارنه یوف
دخی بو عصر اکابرلرینک اهل دله ٭ قوری تحسینلریله ایتدوکی احسانه نه یوف

رضائی سلّمه الله و رضی عنه و ارضاه

ابو الفضایل یکتیسی قاضی زاده قلبه لو محمود چلبی در شهر مزبوره
یشل زاده دیمکله مذکور بین الجمهور بابا چلبی دیمکله مشهوردر

آصف صف آرای صاحب صایب تدبیر و رای وزیر اعظم
حضرت رستم پاشا خواجه سیدرا اوایل حالنده کسب کماله تکمیل
اشتغال کوستروب مزیّت فضیلتله منبوع جهان و ینبوع فضل
و عرفان اولمشدر بعده عزیزان بزرگان طریقهٔ خواجکان نظرلرینه
ایروب شرف صحبتلرندن بهره مند اولوب رفیق طریق فقراء
نقشبندی اولیجق نقوش حب جاهی لوح دل آگاهندن کوتمشدر
ارکان دولت و اعیان حضرت مقارنتیله دولت صوریه
ال ویرمشکن سعادت معنویّه الدن قومیوب مناصب عالیه
و مراتب علیّه یه قدم بصیوب گوشهٔ فراغت و توشهٔ قناعت
اختیار ایلمشدر طوبی لمن لا اهل له موجبنجه عالمی اطلاقده زن
دهره طلاق ویروب عروس آراستهٔ دنیانک زیور تزویرینه
فریفته و گرفتار اولوب فتنهٔ رجالک کمند کید مردم شکارینه
شکار اولمشدر خیر الجلیس الکتاب النفیس منوالنجه اکثر اوقات

مطالعهٔ معتبرات اتمکی سیر حال ایدنوب عربی و ترکی مفید رساله
لر و منظوم و منثور نفیس مقاله لر یازمشدر نظمه تمام قدرتلری
و فن انشاده نهایتده مهارتلری اولوب ملک رومک شعرده جابی
و انشاده خواجه جهانیدر نظم عربیده بو تضمین لرسی محل تحسیندر

شعر
کلام الملیح ملیح الکلام ۰ و فوه یفوه بحسن النظام

نثر
مزاج العتاب بحسن الخطاب ۰ مزاج المدام بماء الغمام

و فارسیده بو مطلع دخی انلرک زادهٔ طبعلریدر

مطلع
خرمست اکه می لعل لبت نوش کند ۰ خوش دولت اکه میان تو در آغوش کند

نثر
و ترکیده بو مطلع لطیفه دخی زادهٔ طبع شعر نظیرلرندندر

بیت
قاشلر کلهٔ نامهٔ حسنک عجب عنوانی وار ۰ سلطنت منشورینک طغرای عالیشانی وار

بیت
بنی هجراوده نه یقدک جهانسوز اولدی آهم آه ۰ بنم دوددیدهمدن سیه روز اولدی ماهم آه

نثر
و مرحوم نجاتی بکک گره گره ردیف غزلنه دیلن نظایرده بونلرک نظیره سینه نظیر نظیره دینلمشدر

شعر
قاشنک نشان مهر سلیمان گره گره ۰ اولدی برات حسنکه عنوان گره گره
لعلک نگین خاتم بیروزیدر سنک ۰ نقش اولدی آنده مهر سلیمان گره گره
خطک طلسم گنج لطافت دکلمیدر ۰ دورر آنی آتش افعی و ثعبان گره گره
سنبل می یا بنفشه می بو خط دلکشا ۰ یا طرح اولندی صحن گلستان گره گره
وصف ایلدی رضایی گره گیر زلفکی ۰ رشکندن اولدی سنبل بستان گره گره

رفیقی رحمة الله علیه

شهر اماسیه دندر صحنده دانشمند ایکن حسن خطی و خوب انشاسی اولمغن تحصیلدن رجوع ایدوب دردولند. دیوان کتابتی خدمتنه شروع اتشدی آخر علت سبلدن گوزلرنه خلل منشوب عمایه سلاطیندن بره مستولی اولدی و اول زمانده اعیان دانترله مصاحب و مقارن اولوب اشتهار و اعتبار بولدی قصاید و ابیاتی بحد و مقطعات و رباعیاتی

لابد در بو برج مطلع انك اشعارندندر **بيت**

آل ایدوب اول لاله‌رخ گللر طقنمش باشنه
گورنه خوشبوینه لر قاتمش گوزل لك اشنه

بيت انجلوب قاشنك خياليله هلال اولدم بنم . یاده گنه که دوشم

دیو خيال اولدم بنم **نثر** وبو مطلع فارسی دخی خسروه دیدیكی

نظایر دندر **بيت** بدل نی فكر سیر گل نه گلگشت چمن دارم

از آن روزی كه در كوی سمن بویی وطن دارم **نثر** مرحومك كرچه

دیوان مرقومنده قصاید واشعاری غایتده چوقدر

لكن احوال شرارت زمانه حقنده واقع اولان ترجیع بندنه

بدل گوزل گفتاری یوقدر بو ایكی بيت اول ترجیع بندندر

بيت جاهله تواماندر صفا وسرور . اهل عرفانه درد وغم همزاد

كافر آسوده دل غمناكدن . ره رو دین اولان یوررلی زاد

وبو بيتلر دخی آنلندر **مطلع** باب رشوت گبی اولو درگاه

حق قپوسی گبی آچوق هر گاه . گرچه آچوق ولی غنی اولینه

آنده مفلس لره نه قدر ونه جاه . آچلور اول قپو شو بر شخصه

كه اوله مردم ایشی جرم وگناه . بو زمان بر عجب زمان اولدی

بخشیلقلر قویمان اولدی . ومذمت بخشش وبراتش حقنده

بو برج بيت انك اشعارندندر **نظم**

شهر بنیاد ایلمك اولسه میسر حق بيلور . وضع ایدم میخانه لر یا بدرهیم دكان

بیللریله آلی جراح اجل انجی جگر . هر كیمك جانبنه باتسه هر لو سكان

اتسه دعوی بر مسلمانی طوتوب اولدرمكه . روی زرد وپشت خم درجت وبرهان

آدمی اولدرمكه دیر گوركه قادر در . رایشی ناقد در تن ملكینه فرمان

رمزی رحمة الله علیه قرامانی پیری پاشا دركه وزرانك

از كیاسندن وعلماسندن در ولایت عثمانه اكه بدل ونظیر

شرع وقانون بلور بر وزیر روشن ضمیر گلمش دگلدر بند

وزارته تدریس وقضادن گلمشدیر ودفتردارلغدن

بو زیر اولمشدی ذهن و ذکاوت و فهم و فراستیله دعوی
فضل اتمک و سوز فهم اتمک عالمده انک شانی کلمشدی و مصالح
امور جمهورده هر دولاینک عادت قدیمه سنه عالم و واقف
اولمشدی بو سببدن سلطان سلیم طاب ثراه یمن رایینه و
حسن تدبیرینه معتقد اولوب قتل و هلاکی خصوصنده تاخیر
ایدردی زیرا که اول پادشاه روشن رایک رای صایبینه برابر
دمیزان فراستندن ایز پسندیده تدبیر ایدردی **بیت**

نه برحدیقه فکرشی وزیده باد غلط . نه برصحیفه رایشی کشیده خط خطا

نثر علوم و فنون کورمش فاضل و کامل و طبع پاکی شعره دخی
شاملدی بو ابیات انک اشعارندندر **شعر**

ممکن اولمزکم نکارک خط مرغوبن کورم . اولمکم بر کون آلهی خط مکتوبن کورم
کت بیدادمدن انه اغلارم هر قنده کم . هر سعادت آهنک یانده محبوبن کورم

نثر و بو بیت مشهوردخی انک اشعارندندر **مطلع**

زاهدی حسرت می بشویله ضعیف ایلدیکم . الده تسبیح و عصاسی صلوا ایله طوررر

رمزی چلبی رحمه الله شهر بورسه دن قضاة طایفه سندندر فن
شعرده خیلی اقتداری و استطاعه قابل مصنوع و مخیل خوب
اشعاری واردر بو مطلع مطبوع انک خیال خاصیدر **بیت**

شکرستاندر بو مجلس آل طوطیدر شراب . آشیانه طوطی نکه ساغر بیضه در کویا حباب

ساقی بزم معانی مست الستی اعنی روانی روح الله روحه

ادرنه و یدر سلطان بایزیده و سلطان سلیمه خدمت ایدوب
و پادشاهلر زماننده ایا صوفیه و قبلوجه تولیتنه متصرف
اولمشدر ارباب نظمک اعیانندن و اصحاب شعرک ارکانندن
درطرزنده موحد و ممتاز و طرنتینده بی انبازدر اکثریا معانیسی
لوازم مجلسدن کتورمش و خواجه حافظ شیرازی سینکی
شعرنده اسباب بزم میی چوق کتورمشدر مبحثی شامل
و شمع و شرابدن و ماخذی ساقی و چنک و ربابدن در

بو باغدن اشعار طرب فزا سیله میخانه‌لر پر صدا و آوازهٔ ترنم
ابیاتی نالهٔ عشاق کبی فلک فرسادر بو برج مطلع رندانه آهنک
اشعار ذوق آمیزندن و کفتار عشرت انکیزندندر **بیت**
ساقی کلچهره الده قدح اله پیمانه‌سین • غنچه زنبقلر اوه لاله بهمنش صبانه‌سن
نثر یوللر اوستنده دوشب یاتمزدی هرکز آفتاب **نظم**
جام عشقکدن سنک کر اولمسه مست و خراب • شیوه اوکرنمش
قمر اولسه سروبالادن سینه • باشنه بر دسته کل صوقمش تریادن نیه
مطلع یاره عرض ایتدی تشنه سیمینی چشم اشکبار • باکه کوزیاشینی
کرکمز دیدی لطفندن نکار **بیت** بنفشه نیچه آچر کوکلم ای جفا پیشه
انجتر بله آچلمز کلید اندیشه **نثر** و دیوان عشرت بیانندن
غیری آداب صحبتی و اسباب عشرتی بیان و عیان ایلر
عشرت نامه نام برکتاب مسرت مآبی واردر خاصه قریحه
پسندن طرز خاص و زره ابداع و اختراع ایدر صفت

جامده و تعریف می لاله فامده بو برج ابیات نشاط نصاب
اول کتاب مستطابدندر **نظم** کمک کم جامله خوش عالمی وار
سلیماندرکه الده خاتمی وار • کمک حکمنده اولسه پادشادر
عجب آیینهٔ کیتی نمادر • نه بدر اولورکه بولدقجه کمالی
کتورر بر آرایه بش هلالی • نه بیره کیم ایق باصه قدم در
او برنک کاسه بازی جام جمدر • نه واردر لبسه اکه خواجه مرجان
که طولمش حقه‌سی لعل بدخشان • اکا کیم دیر قدحدر یا بوملدر
بنفشه قوقولی بر تازه کلدر • خجل ایلر شعاعی ماهتابی
سعادت یلدزیدر هر حبابی • کوزینی دندرب خلقک عقیقه
یمن سیرینی ایلر فی الحقیقه **نثر** صنایع شعریه‌دن بعضی
معنیلر ذاتی ایله مرقوم روانی بیننده توارد واقع اولوب
باعث نزاع و خصومت اولدقده شعرادن برنکته دان
وکامل ایکی سنک دخی سرقه‌سنی شامل بو قطعه‌یی دیمشدر

معنیلرومی کوز کوره بغلر یورر دیو ذاتی یله روانی یه قان ایچق درر

ذاتی یه بیچون ایله ایدرسن دده‌می اوغریدن ایسه باری حرامی یه حق درر

نثر وشعرادن بری دخی بو خصوصده تحقیق و آیینی

تصدیق ایچون بو قطعه‌یی دیمشدر **نظم**

شعرا زمانه کم واردر بربرندن اوغرلر اشعاری

عیب دربو دیدم براهله دده‌یی زهی هنر جرا ایدرسه جرآری

نثر مرحوم مرقوم اول زمانده کعبه شریفه فلوری الوب

کیتدی ذکر اولنان فلوری آنده اولان فقرایه تمام توزیع و تقسیم

ایتدک دیو اعیان ارکان مزبوره تهمت اسناد ایتدی اتفاقا

اول زمانده مؤمی الیهک کوزلرینه زحمت رمد عارض اولوب

و بو خصوصده خصما طعن و دخله فرصت بولوب بو قطعه‌یی

دیدیلر **قطعه** مسلمانلق میدر بو کم روانی

اوتیدک کعبه‌یه وارالی حقی نه غم کردینکه نقصان کلوربو

همه دنیاکه اندردک ترقی ایچوکه قان اولوب طوردی کوزکه

سنی آخر اوکرمز کعبه حقی **جواب روانی**

بو روانی کوزلر دیرلر بال طوتن برمغین یلر دیرلر

کعبه بویلجه زیارت ایدن دین ودنیاسنی بیر دیرلر

روحی چلبی روح ایله روحدر روح ثانی وروحک

روانی ایدی یعنی علی چلبینک مخدوم زاده‌سی و آفتاب

جمال تابنده‌سنک زمان بنده‌سی و زمین افکنده‌سی ایدی

ماه جمالی بدر منیر کبی کمال بولمشکن آفتاب عمری زواله واروب

غرب عدمده وجودی غروب ایتدی اکر چرخ بی امان

جمالی و کمالی رعایت ایدیدی الکا مهلت و زمان و

اجلدن امان ویریدی ذاتنده لطافت غایتده و طبعنده

ظرافت نهایتده ایدی بو دورک اولیده نقل ایتدی بو

مطلع انکدر **مطلع** کوزکو کل آینه تهی جان طوطوسی تصویر سنک

کون کبی دردنجی قات کوکدر مکر یرک سنک ریاضی رحمة الله علیه
اسپتانبولدن مدرسین دندر ابراهیم زاده دیمکله مذکور در اولدخی
بو دورده فوت اولدی مدون ابیاتی وسط مرتبه سنده
کلماتی وار در بو مطلع آنکدر مطلع کورنور شکرین لبکده نبات
حیف ظلمتده قلدی آب حیات مولانا نشلی زاده ریاضی احمد بن
سنان القاضی جعل الله ریاض الجنة مثواه قلعه وید پادشاهمز زمانده
محروسه مزبورده قاضی ایکن وفات ایتدی بو دار القضاء
فنادن نزهتگاه بقایه آندن کوچ ایتدی ابو المکارم بابا چلبینک
برادر مهتری و قضاة زمره سنک فضیلت پرور و معدلت
کستری ایدی فضل خصومتده مانند سیف قاطع و بین الاماثل
مزید اهلیتله شایع ایدی لطیف تألیفه قادر و اسلوب
تحریرده ماهر ایدی قاضی خانک پک مشکله سنده
کوزل تحقیقلری وار ایدی فنونده دخی زمان تحصیلنده

لی بدل تدقیقلری وار ایدی و وقف دراهم و دنانیرک جوازنده
غایتده مفید و مختصر رساله سی و حضرت شیخ گرامی مولانا جامینک
مصرع آن کان حسن بود و نبود از جهان نشان ، غزلی
شرحنده کشف الحقایق فی حل الدقایق نام مقاله سی وار در بونلردن
زاید طبیعت شعریه سی و سلاقت نظمیه سی اولوب بی
بدل غزللر دیمشدر بو ایکی مطلع آنک اشعارندندر مطلع
کوردی اشکک روانم اندی حباب ، قنده کتسه سکه یورر آب
مطلع آتش هجره یاقوب کل اله آهم بو نیکه ، دوشمسون زلفک کبی
دود سیاهم بو نیکه فی حرف الزاء زاری اسکوبی رحمة الله علیه
قره حسن اوغلی دیمکله مشهور در سلطان بایزید دورنده
فوت اولمشدر مرحوم نجاتی نک دونه دونه غزلنه
بی نظیر نظیره دیوب خوب معتبر بولمشدر بو مطلعی در بیت
لمکی توجه اول سیمبری دونه دونه ، درمیان اندی نجه سیم و زری دونه دونه

زاری توقاتی رحمة الله علیه دانشمند در خوب خطی و مرغوب

شعری واردر بو مطلع انکدر ، بو کون خورشید وش کیمش او ماه سیمبر

اسکف ، جمالی شمعی تابندن ینه پرپار ریزدر اسکف

زاری سوزنی بوجی سنجاغنده موردنی نام قصبه دندر خوب

سازنده نغمه ساز و نوازنده طنبور نوازدر که نغمه طنبوری روضه ده

بلبل نغمه وری سویلتمز و سرودرودی قاتنده مرغان

سحرنیک ساز صغیری اصلا اوتمز اکثرا اوقاتنده همدم بزم رندان

و محرم مجلس یاران اولوب برطلو جامی تخت جمدن

جمدن و حالت کیفیت می ده بردمی کار و بار عالمدن یک

کوردر اشعاری دواری قابل سماع و لایق استماع در بو

مطلع انکدر مطلع می که ممکنات جهان سروری درر

هر جامنه هزار زرایق دری درر ، المده جام مصفا دلومده وصف جمال

کوزمده اشک فراوان دلمده حمد وصال مطلع

یاری یله زاری لی کورن دیر چیدندن ، بو بله او کور کیشی ایدی او کرچه

زمانی رحمة الله علیه ادرنه دیدر زمان عمری مساعده اتمیوب

ساده رولغی زماننده سلطان سلیم دورنکا خرلرنده آخرته

نقل اتدی بوقنده تعین بولجق و شعر اکثر اشبه لرندن عد

اولجق کسنه ایدی احمد پاشانک آتش غزلنه اندن

یک نظیره کمسه دیممشدر بو بیتی بو دوردر بیت

دیدم نار عذارکده ندر زلف سیه جانا ، دیدی اول کوزلرم

نوری که اولمز بی دخان آتش زینی رحمة الله علیه

مرحوم زینل پاشا دروزرانک کامل لرندن و امرانک

فاضل لرندن ایدی خوب فقاهتی و فن فرسدن و علم

لغتدن خیلی معلوماتی وار ایدی پادشاهمز زماننده

کوبه سنجاغنه متصرف ایکن لاله غزلن دیمشدر مطلعی بو در بیت

دور کلدن دشمیوب الدن ایاغی لالنک ، بزم کلشنده نثار یار چراغی لالنک

نادرهٔ حکمت رب زین النسا اعنی زیب النسا غفر الله ذنوبها وستر عیوبها

قسطمونی دیارندن برمرد هنرورک دختر سعد اختری ایدی
غایتده قابلة الشان ونهایتده کاملة الزمان صاحب عصمت
وعفت دختر دوشیزه ومخدرهٔ پاکیزه ایدی جنس انثی‌ده
وصنف نسوانده نادرهٔ روزکار ومشهورهٔ پر اشتهاردر
لطف طبعی خلق جهان استعجاب ونکته دانان دوران
استغراب ایدرلر پدری جوهرنده قابلیت وذهننده
ذکاوت کوروب هر درلو فندن وهر نوع علمدن تعلیم
ایدوب فارسی دیوانلر و عربی قصیده‌لر اوقوتمش تحصیل فن
کسب قابلیت ایتدوکدنصکره مصرع چون معانی جمع گردد
شاعری آسان بود . مفهومنجه طبعنده سلاست شعریه‌سی
اولمغن فارسی وترکی اشعار ایله سلطان محمد نامنه دیوان
ترتیب ایتمشدر بو مطلع فارسی آنک اشعارندندر مطلع

زلف اگر نیست هوادار قد و بالایت نثر همچو من سر بچه رومی نهد اندر پایت
وبو شعر مشهوردر انکدر مطلع کشف ایت نقابکی یری کوکی منور ایت

بو عالم عناصری فردوس انور ایت . دیرت لبوکی جوشه کتور حوض کوثری
عنبر صچوکی چوز بو جهانی معطر ایت . خطک برات یازدی صبایه ددی گز
وار ملکت خطایه حسنی مسخر ایت . آب حیات اولمیچق قسمت ای کوکل
بیک ییل اگر کسه ظلمته سیر سکندر ایت . زینت قومیلی زینت دنیایه زن کبی
مردانه وار ساده دل اول ترک زیور ایت . نثر وبو کمترکم بضاعه
زمان سابقده آزمایش طبع ایچون بو شعری مرقومه‌یه نظیره
دیمشدم اول مناسبتله تحریر اولندی نظیره مؤلفه

ای حوری مجلسی بز فردوس انور ایت . شیرین لبکله ساغرمز جام کوثر ایت
کلک کبی قرا کویه صوفی خلوتک . قندیل جام میدن آنی کل منور ایت
عشق آتشنی عود دلی صیل ده ویکه . عالم دماغنی نشکدن معطر ایت
درگاه یاره ایلرسک ای صبا گذر . نیز بنده‌دن او حضرته وار دعا ایت

گل ای لطیفی دفترکی درمدن فلک دیوانه اولمه شعرکی دیوان ودفتر

فی حرف السین ساعی رحمة الله علیه

استانبولدندر بو دور شعراسندندر تفسیردن و حدیثدن
وافر معلوماتی شعر و انشادن و فرس و معمادن بعضی تألیفاتی
واردر واسع مذهب و اینق مشرب رند حریف و نازک
و ظریف کمسنه در وعظ طریقیله بلادده فراوان سیاحت و خلق
جهانی اکل اکون نصح و پندی وسیله و صورت ایدنمشدی مشهور
قسطمونیده کاووب منبره چیقدوغنده بر مکتوب بولدی مضمونی
کندو یه طعن ایدوکین بلدی **غطنک ثم غط الخلایق** تحریر اولنمش
و بردخی النصیحة سهل والمشکل قبولها یازلمش و برجامعه
دخی واردی آنده دخی منبره چیقدوقده بینه بو بیتی بولدی کم
بیت ترک دنیا بمردم آموزند . خویشتن سیم و غله اندوزند
نثر و جامعک پیرنه دخی وارب چراکون وعظ چیقدقده

بینه منبرده بو بیتی یازوب قومشلر کم **بیت**
حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی . دام تزویر مکن چون دگران قرآنرا
نثر بونی کوردکده منفعل و منکسر اولوب قسطمونی خلقی سیزک
وعظ و نصیحته احتیاجکز یوق ناصحلره دخی سیز نصیحت ایدرسیز
بن سیزه نه نصیحت ایده لوم دیوب منبردن ایندی بو مطلع انکدر **بیت**
بزم جانانده کاکلک ریحانچی در سنبل صفت . ورد رخسارک طراوتده محفلینده گل صفت
ساغری رحمة الله علیه ادرنه ویدر قزاز علی دیمکله مشهور
و شعرا بیننده هجو و هزلله معروف و مذکوردر عالمده می و
محبوبک غایتده آشفتهسی و شطرنج و نردک آشفتهسی ایدی
وقت محاورهده و حین مکالمهده سخن آفرین و نکته گذار و محل
ملاطفه و معارضهده غایتده شوخ و شیرین گفتار ایدی بربط نوازنده
بر بربطسرا و نغمه آرا ایدی که نغمهٔ ساز سحرپردازی تار و پود
دمار و تلی کوکدن ایندررردی و زخمهٔ سرود درودینی زهرهٔ زهرا

بکذردی هنوز پیر ایکن محبوب ومی‌سز ودف ونی‌سز اوکزدی

بو بیتی کندو شاهد حالی وبیت احوالی در **بیت**

چکن خمیده قامته دوندی قدی هنوز ۰ نه سازی قودی ساغری الدن نه ساغری

نثر وبر محلده دخی دیمشدر که **بیت** پیر اولدی ساغری قومز الدن پیاله‌سی

دوشدی عصایه نرکس زرین قدح کبی **نثر** اکثریا میل طبعی هجو وهزله

نثر اولمغین هزلیاتی وافر وجیناتی نادر واقع اولمشدر

بو مطلع انک اشعار رندندر **بیت** لعلین لبینی دلبر اغیاره دشلدرمش

بلکه بونی عزارین ستر ایله تشلدرمش **نثر** طریق هزلده حروف

تهجی اوزره دیوانی وبو خصوصده تمام اشتهار وعنوانی واردر

بو بیت هزل انجام بایزید نام بر شخص مستهام حقنده انک

هزلیاتندندر **بیت** بایزید ایکن آدک حرمتکی صقلمدک

چکه‌بین ارلغندن الغی قال بیزید **نثر** شهر ادرنه که مجمع

اهل دل دراما وقت شتاده کثرت برف وباراندن

دریای آب وکل در شعرادن بری بلدهٔ مزبوره‌نک کثرت آب

وکلندن آزرده‌دل اولوب بو بیتله مذمت اتمشدر **بیت**

الهی لطف ایدوب قورتر بزی بو شهر باطلدن ۰

کتی آبی نه سیر ایتسون کجلمز آبله کلدن ۰

نثر بو بیتی استماع ایدوکده شهر ادرنه‌نک شعراسی

منفعل ومنکسر اولوب هر بری بر بیتله جواب دیدیلر

اما جمله‌دن بونک جوابی غایتده موجه واقع اولدی بیت بودر

بیت شکایت ایلمش شیطان کبی چون آبله کلدن

یوزینه بیلک آنوک اصلی اوددر خط ایدر بیلدن **نثر**

ومرحوم مزبور غایتده پیر سالخورده وروزکار دیده ایدی

سلاطیندن سلطان محمد دورنه یتشمش و پادشاه

دورنک اوایلنده دنیادن کتمشدر عمری اخرلرنده

تایب ونادم واعتذار واستغفاره مداوم وملازم اولوب

لا خلاص من الموت مضمونیله عامل اولوب قبل الاجل مرقدی
یرنی معین و قبری دایره سین برنج نهال الله مزین ایدوب سر
مرقدنده بر نهال سرو سیدره خرام و میان مشهدنده بر دوحه
بادام و طرف پای قبرنده بر شجره شفتالوی شهد فام وضع
و نصب ایدوب بو قطعه سنک مزارنده یازلمش و مشهدی
مرمرنده قازلمشدر بیت ایکینجی مزارم اوستنده
بن بو اشجاری بویله وضع اتدم ۰ تا کورن صورتدین بیله حالوم
که جهان اچره نیلدم نه تدم ۰ بر بویی سرو و چشمی باداملک
شفتالو سینه طویدم کتدم ساقی سقی الله ثراه خلیه دن
قضاة طایفه سیندندر بالدرزاده دیمکله معروف اولمغین
ساقی تخلص اتمشدر شیوه اشعارده و عشوه کفتارده
نجاتی طرزنه کتمشدر خوشجه اشعاری و خوش آینده کفتاری
چوقدر و اسلوب شعرده طرز نجاتی ایله تفاوت فاحشی

و نقصان ظاهری اولقدر یوقدر بو شعر مشهور آنکدر خلق میانلرینه
فرق ایدوب تمیز ایده مدوکلرندن نجاتی یه اسناد ایدرلر نظم

اهل دقت بیلورکه مو دیدیلر ۰ آغزک آکلدی یوقدر او دیدیلر
غنچه ابکاری عندلیبی کورب ۰ قیز قچین کلدی بونده بو دیدیلر
کوینز ناله بیله طولدردی ۰ وای وای ایوا بو دیدیلر
کوردیلر سیلی سنکک جوشین ۰ قندن اولدی بو قنلو صو دیدیلر
ساقی الدن ایاغی هیچ قومز ۰ روز و شب ده چکر سبو دیدیلر

نثر استانبولدن حفاظ زمره سندندر بو عصر
شعراسیندندر خوب فارسی دان و مجود قرآندر بو فنده
دخی مهارتی و نظم کلامه قدرتی واردر بو مطلع آنکدر بیت
بر قدی کلشن اچینه اوخشدی کلناره ۰ مدد ایرشدی ساقی شراب کلناره
سبوحی رحمة الله علیه روم ایلنده پرزرینه دندر سلطان
سلیم زماننده و پادشاهمز دورنده در دولته سلحدارلر

کاتبی ایدی بو فنده چندان صناعتی و ایجاده تصرفه قدر
استطاعتی یوغدی بو مطلع آنکدر **مطلع**

صورتده گرچه چشمنه زلفک نقاب اولور ، معنیده یوزنده عاشقنه صنمه حجاب اولور

نثر و سلطان سلیم طاب ثراه فتوحاتنه خاییده عباداته
مشتغل فقرا ایله انس اتمشدر و مرحوم روانی مصر سفرنده
سلطان سلیمه برف ردیف قصیده دیدوکده پادشاهنک
مزاجنه خوش کلمیوب برف ، ممدوحی نسنه میدر بونک
کبی لفظ باردی تعریف قصد ایدوب بکه قصیده صونه بس
دیو سرد صورت کوسترمکله مزبور سجودی بو بیتی آنده دیمشدی

بیت صوق سوزلرله طولدردک جهانی ، بشوکه طولولر یا عنون روانی

بیت یوزک طوتمدق بیر یوق جهانده ، انکیچون دیدیلر

باکر بودی **سحابی عجم** استانبولده توطن اتمشدر
فارسی دتنه کی عبارتک نظمنده صاحب اقتدار و فن

معادن ذوقی خبردار در بو مطلع آنکدر **مطلع** غمزک خدنکینک صنما
سینه چاکی یم ، قورقمه خنجر کلمکم آنک هلاکیم **بیت**

دلرا اغیار ذوق وصلی عشاق هجرانی ، نکس جلاب ارار پروانه استر نار سوزانی

سنجابی رحمة الله علیه بورسه قربندن اما طایفه سپندندر سلطان
سلیم تخته جلوس اتدوکی زمانده فوت اولدی اسمی مسمانه
مطابق و سنجابیلک نامی بذل و عطاسنه موافقدی اما اشعارک
اغلبی ترجمه و تضمین و تدوینات سلفدن سخن چینی ایدی بو مطلع
آنکدر **مطلع** غنیمه المم بوتن دنیایی یارم اولمیه
شهری چو قدن ترک ایدردم شهریارم اولمیه **نثر** و بو مربع
دخی آنکدر هزلیاتندندر **مربع علی طریق الهزل**

فنی شولدم قتی غزاسی کجردک کوزلک ، یوق صنوردک بو جهانده دخی مثل و بدلک
جور ایدردک بزه یانینه دوشب هر کجلک ، کجدی قتک یوری وارامدی اراشین ات

الکه حسنک دمنی بر دخی کیم کجدی کچن ٭ نه ایکی تشبیدی به بو غمزه و نازله فتن
کلبه بو فنستی ترک ایله صفا کلدن اوتن ٭ کجدی وقتک یوری وار ایمدی تراش ایت صقالک
لطف طبع اهلنه طور دقجه کثافت ویردک ٭ بو صفا لیله عجب مجلسنه ثقلت ویردک
نه مقسی خط اولور بزمه قساوت ویردک ٭ کجدی وقتک یوری وار ایمدی تراش ایت

نثر بو دخی انکدر مطلع خطی کلدوکنی دلدارک صقین یوزله مکوز
چونکه یوز قاره سید یوزنه اورکمانی سروری شرقی رحمه الله علیه
ولایت شرقدندر بعضلر رومی دردیرلر سلطان سلیم دورنده
کجدی غایتده مطبوع اشعاری و مخیل گفتاری وار در طرز نغزنده
نظیری معدوم و عدیلی نامعلوم در ~~سروری شرقی رحمه الله علیه~~
تا معبر کاکلک خورشیده صالمشدر کمند نثر بو غزلی
سلطان سلیمه اثنا دایدرلر بونک اشعارندن و جمله گفتارندندر
وهم طرز و روشی دخی بو خصوصده شاهد در بیت
چشم پرخونمده خالک عکسی ای آرام جان ٭

مبکه بکزرکم قزل والا ده اتمشلر نهان ٭ و بو شعر
شور انکیز دخی انکدر اشعارندندر شعر
قامتم غمدن بوکلدی سنبل پرتاب تک ٭ کوزلرم قانیله طولدی لاله سیراب تک
جنک ایچون هردم دل خارادن اول سرو روان ٭ طاشش صقلر سینه سیمینا بکینده آتش تک
عشق کوینده نمدپوشم که نعل و داغدن ٭ هر طرفدن جسمم اوزره اولمشدر قلاب تک
بیت قامتم غمدن بوکلدی در دله دولاب تک ٭ اقدی کوزکوز دیده دن اشکم روان آب تک
یار اردنجه یوررسم اختیاری صنمکوز ٭ جذبه زلفی نی طورمز چکر قلاب تک
عارض صنمک که دائیدر کوکلده نار عشق ٭ آتشم صودن سونیمز لاله سیراب تک

سروری افندی کلبولیدن بو عصر علماسندن و مدرسین و
محدثینک فضلاسندندر فنونک اکثرنده بی بدل و
مثنویده خود بی مثل و ضرب مثل در حضرت جلال الدین
رومی مثنویسنک آلتی جلدینه و مولانا جامی و میر حسین
واعظک معاربلرینه شرح یازوب مشکلاتینی

آپارن و قواعدینی بیان ایتمشدر و علوم عربیه دن دخی
نیجه مؤلفاتی و شروح و حواشیدن نیجه مصنفاتی واردر
بو قدر مؤلفات و مصنفاتدن غیری مدوّن ابیاتی و قصاید
و غزلیاتی واردر بو مطلع مطبوع انک اشعارندندر مطلع
بوسیکه جان ویرمشیکن وردی بوسک باکه جان ::
لعلکی ای غنچه لب معنیده اوپدم رایگان ::
سروی رحمة الله علیه ولایت صاروخاندن کتّاب زمره سندندر
و بو دور شعراسندن ایدی سرو پر بلند کبی طویل القامة و شجره
خضرا پوشش کبی اکثر زمانده سبز جامه سکه صورت کولکه سی
کوکلکمزه ایدی بو مناسبتله سروی تخلص ایدردی طبیعت
شعریه سی کم دکلدر بو مطلع آنکدر مطلع
شول عرق کم اول کل اندامک یکاغندن چیقر ::
سلسبیلک عینیدر فردوس باغندن چیقر ::

نایه دیدم یاره قرشو آه افغان ایله بر قلاغندن کیرر
بر قلاغندن چیقر سعدی چلبی رحمة الله علیه تاج زاده
جعفر چلبی نک برادریدر سلطان بایزید زماننده صحن مدرسی ایکن
فوت اولدی علمانک شعراسندن و شعرانک فضلاسندن
ایدی موانعدن اشعارینی تدوینه مجال بوله میوب ظهور ایتمشدر
بو مطلع مشهور آنکدر مطلع یارب نوله یدی عالم ایچنده دل اولمیه
باری اولوریسه هر کوزله مایل اولمیه سعدی رحمة الله علیه
سفری حصار قاضیلغندن سروز نام ناحیه دندر مرحوم
سلطان جمک نشانجیسی و مصاحبی ایدی کعبهٔ شریفه یه
کتمشلر و دیار فرنکستانی بیله تفرّج ایتمشلردر و اول
دیارک کاه عیش و عشرتن و کاه غربت و کربتن نظم
ایدوب استمالت و تسلّی ایچون بو مطلع ایله سلطان جمه
خطاب ایتمشدر بیت جام جم نوش ایله ای جم بو فرنکستاندر

مرقولک باشینه یازیلین کلور دوراندر **نثر** روایت ایدرلر
که اول زمانده تجسس احوال ایچون تبدیل صورت ایدب استانبوله
کلمش و سلطان جم آغزندن بعض اکابره مکتوبلر کتوروب خبر
آلمش آخر الامر اعیان درکاه بو سوزدن آکاه اولورلر و مزبوری
کنج کبی بر کنج ویرانه ده بولورلر هماندم امان ویرمیوب طوتارلر
غلط بوغزنده دریا یه آتارلر اشعاری مشهور و دیوانی مسطوردر
بو مطلع آنک اشعارندندر **مطلع** دل مسکینی کونیده نکارک
زلفی بند اتمش . طولشمه دیرایدم اکر بر بدر روای نه بند اتمش **نثر**
و بو مطلع دخی آنکدر بو غزلندندر مرحوم نجاتی بک نظیره دیمشدر
مطلع دیدم کعبه میدر کویک دیدی بلغ جناندر بو
دیدم طوبی میدر قدک دیدی سرو رواندر بو **سعدی چلبی**
رحمة الله علیه استانبول قاضی لیغندن مفتی اولوب بو
دوره نقل ایتدیلر افاضل زماندن و اهالی دوراندن بیننده

مقبول و مسلم فاضل و کامل ایدی اما خلق آنک سایر فضایلندن
فضله شعرندن غافل بر مقتضای روزکار بو شعر شکوی
شعار آنک اشعارندندر **مطلع** عالمه طولدی مسرت
لیک بن شاد اولمدم . آه کیم بن بنده بر دم غمدن آزاد اولمدم
بن نجه آلم عروس بخت و دولتدن مراد . ایکی قاضی
عسکرک پرینه داماد اولمدم . عمرمی کسب فضایلده
عبث خرج ایلدم . جمله عنوان بولوب عالمده دلشاد اولمدم
نثر بو بیت دخی زمانه ده منصب و جاه جا بلک
و حزن و حرمان و آه مردکاملک ایدوکنه آنک ابیاتندندر **بیت**
ضمنا بو دوری فاضل و کامل زمانیدر . اولدی جهانده فضل
ایشی جاهل زمانیدر **سعیی رحمة الله علیه** استانبولدندر
غلمان سرای عامره خواجه سی ایدی بو دورک اوایلنده
فوت اولمشدر فن نظمک کاملرندن و شعرانک

فاضل‌لرندندر معرّفلر یانینده استعمال اولنور و جامعلرده

اوقنور غرائب تغایاتی و مثال سحر حلال مخیل و مصنع ابیاتی واردر

بو شعر آنک اشعارندندر **شعر** بن نجه تشبیه ایدم شمعه او خدّ جهودی

شمع بر مقتول سر عریان آتشی دراتشی ۰ سحره طرتلمش قلج در غمزه‌سی آیلمش اوق

اول نگارک غمزهٔ خنجر کشی عاشق کشی ۰ جو بجو مشکیله طرترلردی هر بر دانه‌سی

خال گندم گونک فلفل اولیدی بکدشی **نثر** روایت ایدرلرکه

مرقومک مرحوم سلطان بایزیده بر گون بر غزلنه راست گلور

و بو شعرک قایلی بو فنک کاملی ایدوکین بیلور امر عالی بیورلر

هر قنده ایسه بولدرب شاهانه همتلر و ملکانه عنایتلر ایدرلر اول

شعر بودر **بیت** صورتک نقشینی یازنجه گوکل نامه‌سینه

قانلر اغلدی گوزوم گریکومک خانه‌سینه ۰ شرف شمسده یازلدی و غچون خط رخنک

نسخهٔ مهر و محبت دیدیلر نامه‌سینه ۰ برکش سرو قباپوش دراول ماه که انک

گنش آلتونلو گل اولسه یره شور جامه‌سینه **سیعی صاروخانی**

دانشمند طایفه‌سندن و بو عصر شعراسندندر خوب خطاط

پر معرفت و پاک طبع پر فضیلت در سایر معارفندن فضله نازک

اشعاری و مخیل گفتاری واردر بو شعر آنک اشعارندندر **مطلع**

نالهٔ گوزیشی می اولدی جگر بریانم ۰ خانهٔ دلده خیالک اولّلی مهمانم

لوح چهرمده یزر سرخلهٔ عشق ایتنی ۰ قل قلملرله بنوم دیده خون افشانم

خار و خس درکه گتوردی انی سیلاب سرشک ۰ ضمکوز چشم ترمده گورنن مژگانم

سلیقی حمید ایلندن قضات طایفه‌سندن بو عصر

شعراسندندر [illegible] اشعاری و مطبوع گفتاری واردر

بو برج مطلع آنکدر **مطلع** ایکن مرغ مجنون باشی اوستنده مکان ایلر

که کوی لیلی خاشاکندن آنده آشیان ایلر **بیت** اغزمه ویردی

نهایتجه لبن جانانم طویه اغیار دیو آغزمه گلدی جانم **سنان**

پاشا رحمة الله علیه خضر بک اوغلی خواجه پاشادر که متعارف در

زمان سابقده بورسه مفتیسی اولان احمد پاشانک

برادری ایدی سلطان محمده خواجه اولمشدر وبین الوزرا
خواجه پاشا دیمکله شهرت بولمشدر عصرنده رئیس علما
وقدوهٔ فضلا ایدی ذهن وذکاده بی بدل وفهم وفراستده
ضرب مثل ایدی روایت ایدرلرکه هنوز بالغ اولمدین
بلیغ اولوب منبر وعظه چیقوب خلقه امر معروف ونهی
منکر ایدردی وطالبان فلاح ورشاد میانمن ارشادندن
سدید سداده کیدردی لاجرم غایتده متشرع ومتورع
اولدوغیچون سلطان محمد وزیر ایدنوب امور جمهوری
اکا تفویض قیلدی بودخی بر نیچه کون امور عامّهیی
کوردکدن صکره وزر وزارتدن قچوب ریاستی سیاستی
بلدکا واغراض دنیادن کلیاً اعراض ایدوب شیخ وفا
حضرتلرندن ال آلوب مرید ارادت پذیری اولدی نظم
بدیع ونثر بلیغ اوزره تضرع نامه نام برآلهی رساله سی

وتذکرة الاولیا تسمیه اولنور منثور مقاله سی واردر علم ظاهر
وباطندن دین ودنیایه نافع چوق فواید وغنیمه درج اتمشدر
غزل وقصیده دیمه مشلر وتخلص اتمشلر مطلع
هرکه خلق از خلق خشنود نیست ، هیچ قدرش بر در معبود نیست
نثر مضمونه موافق ومطابق بو برنیچه ابیات معجوبی
اندک تضرع نامه سنده اولمشنودر نظم
پسکنت کیم بولمیه اول ، پسندن اولمز قبول هیچ عمل
هرکه خلق اندن اولمیه خشنود ، درکه حقدن اولدور مردود
قلب مؤمن که عرش رحماندر ، آنی یقمق زیاد طغیاندر
سوزی رحمة الله علیه اسکوب قرنده برزدنه نام قصبه
دندر تحصیل علمدن تقاعد ایدوب نقشبندیه طریقنه سالک
اولمش وسوزی نقشبندی دیمکله شهرت بولمشدر
درویش صفت وصاحب معرفت کشی ایدی بودخی اجباب

نظمك نظم پاك و شعر سوزناكلر مقبول و ممدوحلرندندر بو مطلع
انكدر **مطلع** لبك صو نكم خطم كلدى ديمك جانا جواب اولمز
كه خضره آب حيوان ايچكه ظلمت حجاب اولمز **نثر** و بو شعر دخى
مرحوم نجاتى يه نظيره واقع اولمشدر **شعر**

دمى خوش كور كه دهرك لعبتى وار ... بو ديرك درلو درلو صورتى وار
فلك طنبور روش بوردى قلاغم ... بنه بكزر بونكله صحبتى وار
روان اولدى تيشى اول سرو داى دل ... كه عمر نازنينك سرعتى وار

نثر و قضات عصاتدن بر قاضى و اخذ و اكل ده
مرتشى و متقاضى ايله سلطان سليم دورنده محكم معارضه سى
و مخاصمه سى واقع اولمشدر بو شعر مذمت شعارى انك
حقنده ديمشدر **شعر** اى قاضى پكا دعوجى يزدانه اولجقدر

محشر عرصاتنده كه ديوان اولجقدر ... حشر اجره سجلات عمل چون بوله امضا
رشوت رقمى نامه كه عنوان اولجقدر ... دوركده يتمك كوزى ياشى روانددر

بر كون سنى غرق ايتمكه طوفان اولجقدر
رشوت كمو كين هر دم ايلك كبى امرپسن
قزنك بارلوب بر كون ايلك قان اولجقدر
بو پارازى كه پسن پرده لرار دنده جلس
صنمكه انك نغمه سى پنهان اولجقدر **نثر** وميخال اوغلى
على بك بوسنه اوجلرنده واقع اولن غزالربنى و جهاد
و غزالرينى الفاظ رنكين و اداى شيرينله نظم ايتمشدر
بو برقچ بيت اول كتابدندر **نظم وله**

سحر وقتنده چون زال زمانه ... كيندى و قوشندى رستمانه
قوشندى تيغنى خورشيد رخشان ... طقندى خنجر بر مرخ دوران
كوتوردى آسمان آلتونلو سنجق ... شفق چكدى قفدن آل برق
كتش تيغ و عطارد خامه طوتدى ... على بك رزم ايچون هنكامه طوتدى

نثر و بو ايكى بيت دلپسند دخى مهر و لده وفا بابنده

نصح و پند در شعر چو گل رحم ایلمز آشفته سینه
ایکن عمری وارمز هفته سینه . بو دیرک صفحهٔ سینه یازدی ابرار
وفا پیشه دوستدن یک نقش دیوار سهی بک تتمهٔ شعراء سلف
و پیر نظماء خلف در اماثل و اعیان آراسته طبع سلیم و خلق کریمله
موصوف درویش نهاد پاک اعتقاد کیشی در پادشاه مرحوم سلطان
سلیمان چلبی ایکن دیوان کتابتن ایدردی دولت و تخته
تخته جلوس ایتدوکده بو محل کثرتدن اول گوشه وحدتدر
دیو تولیت اختیار ایتدی مرحوم احمد پاشا تربه سنه تتمیشش و
نجاتی بک خدمتن اتمشدر خوش آینده اشعاری و پسندیده
گفتاری وار در بو شعر آنک اشعار زندندر شعر
داغلر حلقه سی کیدردی زرهلر تنغومه . جبه صانمق نجه اولور گوستره دشمنومه
تن اوغلر ربقه دن کجه یکون اشک یتیم طفل ایکن داخی بر قمشدی گوزم دامنومه
سینه ده درد و غمک داغنی سیر ایتمکیچون دکمه لر طقدی بشم قطره سی پیراهنومه

سیاهی بیضاء ته وجهه روم ایلندن طلبه طایفه سندن عرب
سیاه دیمکله معروف خیلی جه مبارک ذات و ندیم شیوه
و شیرین کلمات در روی بخت سیاهی عالمن سعید و چرخ بداختردن
طالعی سعد و سعید اولمغین دنیاده ذلت و قلتدن و دولت
و مذلتدن خلاص و مناص بولمامشدر بو مطلع آنک حسب
حالنی مشعر بر شعرندندر بیت آنک کیم آدینه دیدیلر افخم
بن آنی ایلده گوررم زر اقچه اقچه . کلمدی زلفلن گوکلم گبی سیز
افغان ایلمز . کبه نی بخت سیه عالمن خندان ایلمز نثر
و بو قطعه دخی آنک نظم و اشعارندن و گفتارندندر بیت
دیمشسن جان ویرن ایرد وصاله . تو قصد جانی
قاندر افندی . تو قصد جانی برنج اقچه میرال
کراقچه داخی جاندر افندی . فی حرف الشین
شامی رحمة الله علیه امرادندر شاملو اوغلی

مصطفی بک دیرلر ایدی سلطان بایزید طاب ثراه سنجاغین

چکردی طالب عرفان وصاحب دیوان کمسنه ایدی اما اشعارینده

رنک وصنعت وخیال ودقت یوقدر غایتده مطبوع مطلعی بودر

مطلع تیزمی تماشای جمال الده صونرسین

ای عاشق محنت زده بولدقچه بوزرسین • وسابق الذکر

اولان سلطان بایزیده قرنفل قصیده‌سین دیمشدر

مطلعی بودر **بیت** رنکین رخکدن آلمش بوی وفا قرنفل

کل کبی اولدوغی بو خاطرکشا قرنفل

شانی رحمة الله علیه

شهر قسطمونیدن علما زمره‌سندن خوشنجه شانیدی

ومصاحبت فرح بخشی دافع احزان دل وجانیدی بغداد

سفرنده فوت اولوب جان شیرینی قصر شیرینده

ویردی حکمت الهی اول زمانده حکایت شیرینی نظم

ایدوب فرهادنامه دیردی ایراد نظمده نکته‌ساز

وسخنده نکته‌پرداز ایدی بو مطلع انکدر **مطلع**

چون مزاجی آتش ایدر کلستان اچره کلوک

رنک رویی کرکله دونه عجمی بلبلک **بیت**

اولدی ای کل خط ریحانکه حیران سنبل • شمه‌شی قره‌یصلو وپریشان سنبل

نثر مزبور کمال پاشا اوغلی ملازملرندن فایق دانشمند وطبعی

پاک وشانی بلند ایدی حین امتحانده اقرانندن امتیاز و

رجحان بولوب وخصوصا ترکاسی منخل ومبحثک مطالعه

واستخراجنده قاصر دراجل اولدیغی بو حالله‌یه منصبی آنلر

آلوب بو قالیجق بو قطعه‌یی اول محلده دیمشدر **بیت**

ای فلک میلک اکر جاهل ونادانه‌یسه • بندخی تا او قدر کامل ودانا دکلم

بکه بو جور ندر صاحب عرفان صنوب • اهل فضل اکلدوکیبی بنی شاد دکلم

اجهل ودون ودنی‌یم بکه ده برسطرا • غیبر بدین حمق وبلاهتنده ده ادنا دکلم

مطلع ده بلمدک که موجب نقصان ایمش کمال •

شاور رحمة الله علیه تحصیل حال ایله کشیدی کمال حال

بو دخی شهر قسطمونیدن قضات زمره سندن در بو عصرده الکندی

فوت اولدی فن اشعارده و علم موسیقارده خوب تألیفلری

و غرا تصنیفلری وار در تخیل ذهن پاکی و تصرف لطف ادراکی

مرحوم نجاتی محکم پسند ایدردی بو برقاچ مطلع انکدر بیت

کوزلک طوترم کوزمیلی روی نکاری درت اولدی کوزم بول کوزه در کورمکه یاری

مطلع طولوب گل یوزلو دلبرلرله مجلس دوندی گلزاره

کلهٔ یوق مگر پاپشدورم پنبه بله دیواره **نثر** مزبورک گرچه

مزاجی صحت و طبعی استقامت اوزره ایدی اما بابی

زمین پیمایی بر مقدار اعوج ایدی یعنی که اعوج ایدی

شهر قسطمونی قربنده اعوج نام ناحیه یه قاضی اولدقده

ظالمی مطایبه طریقیله بو بیتی دیدی **بیت**

شاور اعوج بوکون گرا قضی قضات اولمق دلر بیک ییل تحصیل گرکه

ایلیه اعوج انک معراجیدر **جواب مولانا شاور**

طعن ایلرمش با که ایق سیز دیو جهال تولد ایغم بو غصه هر فنده دار الم

تحصیل کمال ایلیوکور بوچ خیر قالورسن قلمز بوجهان یکسیه اردکلی دار الم

شاهدی رحمة الله علیه ادرنه دندر جم سلطانک دفتر داری

و اعیان ارکانک مدار علیه و افتخاری ایدی فن شعرده

چندان یدی بو قدر و اشعارنده ساده و خاییده معنالری

چوقدر دیواننده قبوله قابل گرچه بعضی ابیاتی دخی وار اما نشتر

گربه مقوله سیدر نادر و بموار در بو برقاچ مطلع انکه اشعارندندر **بیت**

دیدم کم کورمدوم جانا کوزک گبی گوزل کوزلر

ما دیدی بن دخی کورمدوم کوزک گبی گوزل کوزلر

مطلع چشمهٔ خضردن جام سکندر لبوکه بر شرابخانه دن طوب سیم غنغنکلر

شاهدی رحمة الله علیه ولایت منتشاده مغله نام قصبه دندر

بو دورده نقل اتدی مفسر و محدث درویش مولوی

وشرح متن کتاب مثنوی ایدی حضرت جلال الدین رومی
مثنوی‌سینک هر جلدندن یوز بیت انتخاب ایدوب
هر بیتی بشر بیتله شرح ایتمش و آدینی گلشن توحید ویرمشدر
بو بر قچ بیت اول مثنوینک ابتدا دیباچه‌سیندندر نظم

بشنو این بلبل چه افغان می‌کند ۰ قصهٔ هجر گلستان می‌کند
کو جدا گشتم ز باغ لامکان ۰ وافغان و وافغان و وافغان
گلشن غنیم مسکن بود و جا ۰ بر گلش بود دم مغنی خوش سرا

نثر علم لغتده و فن عروضه متعلق منظوم بر قچ پاره مفید
و نافع تحریر و تاریخی وار در مقبول اهل عرفان و ممدوح سخن
وران در اما فن شعرده اول قدر مداومت و اشتغال
و ممارست ایتمشدر بو مطلع آنکدر بیت

بر قعی ارسه در یوزی مهتابی اکون ۰ شب یلدا ایچی فتان کوزنک خوابی ایکون

نثر بر حده قریب بردن شاه بیتلرندندر

شاهی شرقی

سلطان سلیم زماننده رومه گلمشدر و طرزنده مخترع شاعر
و بکر فکره خیال خاصه قادر در اسلوب نظمی نوایی طرزن
اختیار و آدی معتبر در بو شعرانک اشعارندن و ابکار
افکارندندر شعر

غنچه گل بلبلک قصدینه پیکان ایلمش
غنچه آچلمازکن گلی یوزینه قلقان ایلمش ۰ غنچه‌نک پیکانینی تیز ایتمکیچون شاخ گل
جسمی باشدن ایاغه سکل سوهان ایلمش ۰ گل عروس صبحدم بلبل نکاح ایتمش مکر
کم اوزرین یاشیل طواق التنده پنهان ایلمش ۰ دلبرا هر بر بونخ دیوار کوزیک شوله‌یی
بر سلیمان ملکیدر چرخ آنی ویران ایلمش ۰ مهر نه الدنه شاهی بو فلک بینک کوکی
کوکه تیکوروش سینه خاکینه پیکان ایلمش

نثر ودریای ابرارده
نظیره بو مطلع رافضیانه دخی اکا اسناد اولنور بیت

تاج بکرنکی که صاحب دولت از ابر سرست ۰ این همه کلهای سرخ باغ آل حیدرست

شکری رحمة الله علیه سینوب جابلرندن اهل علم زمره‌سندن
در بودورده فوت اولمشدر نو هوس معقوله سیدی

دخی کمیت وکیفیتی معلوم اولمشدی بو بیت انک اشعارندندر بیت

وصل یاری فکر ایدرکن کندی غمسم دیدم آکا

کندوکه ای غمکسارم دیدی کوکلدن دکل نثر

و بو هجو ملیح دخی یار هرجایی حقنده آنکدر بیت

بر قدم کتمیوب یزده اوسرو | سایه وش هر یکار رقیبی سورر

کلکی مردم رقیب اتسه شکار | سک وآهو صفت یانده یورر

اقچه بولنمیه یانده اکر | ایکی کلچی کمیشی طوتی ویرر

نثر بو فقیر دخی عنفوان جوانیده بر خوب پری شمایله

نظر باکله مایل و هرجایی و آلوده دامان ایدوکندن

غافل ایدم مکر اول یار پری صفتک طرزمان طرل دیمکله

ملقب بر رقیب دیو صورت و بدسیرتی وارمش

نهانیجه انکله ماده و نر و زن و شوهر مرتبه سنده محرم

دیارمش رقیب مزبور صحن چمندن زشت بر لعین

بدسرشت ایدی که هیکل و هیأتده قاف طاغندن غیبت

اتمش قانجق دیوه و قیافت پر قباحتی و سواس و

پر ریوه بکزر ایدی بر کریه اللقا و قبیح المنظر ایدی

که شکل شومنه نظر ایدنک معده سی بیللرله اقتصار طعام اتمیوب

مبتلای دار جدام اولمق مقرر ایدی بیت

یوزینی کورن استمزا ایحماغه کوایی | اورسک قزوغه کمسه دیمز نندی کنی

نثر لابد اول کلبک خوان وصال یاردن تمتعی مقرر

بلدوکده قلبه اکراه و خوان وصالندن استکراه کلوب بو

قبح ابیاتی دیدم بیت اول لقمه نغیه صوندی رقیب کافر

ایت دکلمی آرتشه دوندی خوان وصال دلبر • خوان وصالی یارک

غایت نغیسدی لیک | ارتوغیدر جدا کم یرمه یوب آنی کم بیر

کل خرمنن کتورمش برخار ادکینه دوش | چون غنچه طارصترکن ال لنمش

ایول کل تر | دیرلر دی کم بمیشک بیرا یوسینی خنزیر

بو نکتهٔ مجرب اولدی بنا مقرر بو در دله لطیفی نولایوراکن

یارارقه‌سنده اغیار کورکیم نه عالم ایلر سکری رحمة الله علیه

کوردستاندندر متفنن شاعر وکمالاتک اکثرینه قادر ایدی

پادشاهمزک فتوحاتنه متعلق منظوم کتابی واردر نظم ساده

وسطحی کشیده در فن شعرده اولقدر رسوخی وطبع نازک

وشوخی یوقدر بو مطلع آنکدر بیت اغلمقدن کوزلرم باشینی برخون ایلدک

بیرینی عین ارس بیرینی جیحون ایلدک شمسی دفتردار علیه رحمة الغفار

شهر قسطمونیدندر دفترلر پسند جندره‌جی زاده دیمکله

معروف ومشهوردر سلطان محمد وسلطان بایزید دفتردار

اولمشلردر آندن اقدم گنجینهٔ فراوانه وامرا وملوک کبی

خزینهٔ بی‌کرانه مالک ملک التجار وخواجکان بزرکان میانده

قدرت ومکنتله برآشنا رایدی نیجه کره هندده وختنده و

عدن ویمنه سفرایدوب بیحد ولایعد جواهر وامتعه ایله سیم

کلمشلر وشول جواهر زواهره واقمشهٔ فاخره که شایکان خزینهٔ

شاهی وشایستهٔ حضور پادشاهی در تحفه وهدیه قیلوب

سلطان محمد طاب ثراهه مصاحب ومقارن اولدقدنصکره

عزت واعتبارله دفتردار اولمشلردر فن حسابده مجاب

سریع الحساب وجواهر علمنده کوهر ذی قیمت کبی نظیری کم یاب

لسان عربی وزبان فرسی صحیح وفصیح خوب تکلم ایدرلردی

والسنهٔ معتبره‌نک هربرنده شعر دیرلردی بو برفخ مطلع آنکدر

اشعارندندر بیت وارکن کلزار حسنک کلستانه نقزم

مهر رخسارک طورکن آسمانه نقزم نثر کوزلدن امولن بودر صفا

پهلویه صرمقدر کوزللک اولمدین ضایع سزا پهلویه صرمقدر

شمسی قاضی برسوی رحمة الله علیه قره شمس دیمکله معروفدر

سلطان سلیم دیار عربه سفرایتدوکی زمانده کفه قاضیسی ایدی

فن شعرده ماهر وخیال خاصه قادر ایدی بو برفخ مطلع آنکدر

اشعارندندر

بیت بزم حسنوکه سنک کلمکه بو قدر یورکه ماهک ای دوست کلمز واری الی جکدر چوق کیجه

مطلع درویش نمدپوش کبی بلبل ار قدن

کل رخلرک وصفین اوقور آل ورقدن شمسی ادواری رحمة الله علیه

قسطمونیدن و زمرهٔ قضاتدندر غایتده فقیه و فاضل و علم

فرایض و علم حسابده محاسب و کامل ایدی علی الخصوص که

علم ادوارده و فن موسیقارده صاحب تألیف و اهل تصنیف

ایدی بو مناسبتله مرحوم نجاتی بک مزبوره ملا شمس ادواری

دیردی اکثریا نجاتی شعرنده ارکنن نقش دلکش لر آهنک

تضمین دروطرین شعرده وطرز غزلده نجاتی یی رویدر بو بیرنج

مطلع آنکک اشعارندندر مطلع اتمه تیر غمزه کی پیکانی دلدن زنک الور

ایشد چکک هم شیم بو ماجرایی رنک الور مطلع

اوکیلو زیوق صحو که سنک خطادن غیری اتمدی اولده بن انشسهو و خطادن غیری

شمسی حصاری علیه رحمة الباری بودخی قسطمونی دیارندن و شهرک

حصارندندر جامعده معرف و خواننده نعت و تعریف

ایدی پادشاهمز سعادت وبختله تخته جلوس اتدوکی

زمانلرده فوت اولدی بودخی علم مقامانک استاد نقشبندی

و مصنف بی مانندی ایدی اون ایکی مقامی اون ایکی

بروجه دیدی آوازه یدی یلدزه و درت شعبه درت عنصره

و یکرم درت پرده یکرمی درت ساعته ترکیب و تقسیم ایدوب

چوق صوت دلاویزلر و آوازه طرب انکیزلر عمله کتوردی

و فن شعر و معماده دخی بر مقدار ال ویرمشدی بو مطلع

آنکدر بیت ویرمسون خط رخک آیینهٔ قلبه کدر

او غباری قومه مرآت عذارکده کیدر نظیره للمؤلفه

بر آوج خاک ایدی بحر محیطی معنبر ۰ بن نه خاکم که و برم لجهٔ عمانه کدر

علی طریق المبالغه فقیرک بو مطلعی خوب واقع اولمشدر بیت

مویه دوندی بدنم مویه دن اوف درسک اوجر

شمسی درویش رحمة الله علیه

یرید رموزه بنوب ایلدیسم هنده سفر
سفری حصاردن اشتهیمش دیمکله معروف درکتبده مرعک
مؤلفی ودخی نجه فنک صاحب تصنیفی درکتاب عرقوبیه مزبور
سلطان سلیمه صوندوقده سلیم خان خیلی احسان واستحسان
ایلمشدر واول عهد همایونک آخرلرنده آخرته کیتمشدر خوش
آینده ابیاتی وساده وکشده تمثیلاتی واردر بو برقاچ بیت
بیغوشک قوشلره وعظ ونصیحتندندر

نظم

قصغوکز دانه دن طولدوردوکز   خانه کوزیوکسکلره قالدردوکز
پریوزنده نیجه بتسون اشتره   جنجینک تخمی دشورمز بیره
قویه لم هر قصه یی افسانه یی   مورکی آغزندن قپرسیز دانه یی

نثر بو برقاچ بیت دخی آنک اشعارندندر **بیت**

باشلر چوق ابدالکم بن شاه جمی یا حسین   یکنه کاغذه ذکرم ای حسین وا حسین
ایندی تیغ اشتیاقک شرحه شرحه جسممی   یازدی غمزک سینه مه خنجر اوجیله یا حسین

طاس چشم زین ایدوب مرجان خون دیده دن
کوزلرم یاشین سبیل ایدوب ویرم سقا چین

شمسی آغا

پادشاهمزک مقبول درگاه اولان قوللرندن
وخواص زمره سنک مقبوللرندندر خوش طبع کمسنه دربو مطلع
آنکدور **بیت** بولنمز بنجلاین بغری یانوق لاله دن غیری
یوزومه صوسپربکه یوقدر ژاله دن غیری **بیت**
حلقه حلقه زلفکی طوق بوینومه زنجیروش   قنده کیتسک عاشقوک یانکجه کتسون شیروش

شوق وصفا شبستانک چراغ فروزانی برلمعی ومهروفا
بزمکاهنک شمع جمع پردمعی اعنی مولانا شمعی نوراته قبره

اسکوب قربنده برزدنه نام قصبه دن وحضرت شیخ وفا
دردیشلرندندر فانی صورت درویش سیرت بر کمسنه ایدی
بو دورایکنده فوت اولدی حقا بودرکه جهت سوزوکدازده
شمع پرسوز شب افروزکبی زباننده طوتشمش وشمعی لک

راسما ورسما اوستنه دوشمش ایدی جسم زرد ونزاری ولون
روی ورخساری بال مومی کبی زرد اولدوغی مناسبتیله شمعی تخلص
اتمشدی الفاظ اشعاری غایتده روشن وپاک وکفتاری آتشباری
نهایتده دردمند وسوزناک در شعرنک سوز وسلاستنه سوز
یوقدور وعاشقانه ورنکین ابیاتی چوقدور وبو برتیج مطلع انک
اشعارندن واشعار آتشبارندندر بیت

شمعک که یاندی جسمی سراسر فتیله ... کوستردی راه عشقی روشن دلیله

بیت خلاص اولمق نه ممکن بر کوکل که مبتلا اوله ... الیمز عشق
الذن ایکی عالم برنجا اوله بیت نه اشکیله کوکل کیسه اولمیه نوله

عشق یولنده صقین بر پوله اولورسنک باش بیت

نیترک اولیدر باکه دیبا ز ... براه اتسم ویررسینمدن اواز

نثر دبو مقطع دخی کندونک حسب حالی وبیان درد
مانی البالی در بیت اریدک آتش حسرتله شمعی

صرردک زرکبی بربسیمتن سنز نثر مسموعدر که برکون مسیحی وشمعی
غلطه ده سیراکون دیره وارزلر واول دیرک دلبرلرینی
وزیبا پیکرلرینی تفرج وتماشا قیلورلر اتفاق شعرادن
برنازک نکته کذار بونلری کلیساده ومیان قوم عیساده
کورب ایکیسنک اجتماعی لطیفه کوتورب نظمه کتورر بیت

قلاتاده مسیحی دیره وارب ... مکر شمعی آنکله بیله کیتمش
اشیدنلر غلط ایدب دیدیلر ... مسیحی کلیسیه برموم الیتمش

شوقی نور الله قبره عبدالله اوغلی وشهر ادرنه ده
بربیره زنک قولیدر سلطان بایزید طاب ثراه دن کاتب
علوفه سین بردی وقصیده وغزلی غایتده ایو دیردی
نظمک انواعنده ماهر واقسامنه قادر ایدی قصاید
واشعاری غایتده مصنع ومخیل ودیوان بلاغت
عنوانی بین الانام مقبول ومتداول دربرتیج مطلع مطبوعه

انك اشعارندن و اشعار سحر آثارندندر **بيت**

كرچيكه وجودن عدم ایتمش كشی جوقدر حال اهلی ارا سنده میانك كبی نو قدر

بيت مه رولر اچره شمس دیسم نوله اجمده كم بكزمش جمالله نور محمده

نثر خیال لعل جانبخشكله جان تندن روان چیقدی

ن اغلایین اغلرسم اودمن ایكی جان چیقدی **نثر** و بو غزل

مخیل دخی انك جمله اختراعندن و خاصه ابداعندندر

بو قافیه ده واقع اولان اشعار كثیره بو شعرلی نظیره واقع اولمشدر

بيت اول قاشك مثالنی ایتمش مسوده یازن هلال شكلنی طاق زبرجده

میخواره نك دعاسی نوله اولسه مستجاب هر دم قدح دعاسین اوقور میكده ده

آشوبلر قوپر لبكده خطك نوله شمدیمی اولدی باده ناب اوزره عربده

بد چكدی تیغ غمزه سی باشومه لطف ایدب ایردی بو دولتیله كوكل بخت سرمده

كیمدر دیرا یسك ای یوزی كونشوق عربده بر كوزی یاشلو یلدزی دوشكون فلك زده

شهدی رحمة الله علیه انطاقیه طرفلرندن حرفت

نظیره

اهلندن بر حلوایی كسنه ایدی حلاوت اشعار و لذت كفتارله

شهدی لكن مخلصی اولمشدر و شمس واخوان و یاران شهدی

مصاحبت شیرینیه مكس كبی اوشمشدی بو مطلع انكدر **بيت**

كوكلمی قیدی زلف عنبر بار زاغی كورك هما بی اتدی شكار

نثر مزبور سابقا ذكر دل و صادق القول كمسنه ایدی مسموعدر

كه واقعه لرندن زمان اجلن تعیین ایلوب و اجل عجله ایتمدین

كوروكن تدارك ایدب كندو الیله حلواسین و اشین ایتمش

و مرحوم سلطان سلیم دورنك اخرلرنده آخرته كیتمشدر

موعظه طرزنده بوقج ابیات دخی انك كلماتندندر **شعر**

آدمه آخر حرام اولور چو بو عالم ملك طاق و ایوانیله كورمه كندوكی عالی جناب

قصر و ایوانیله ای عالی مقام اولدی صقین كندوكی بكسكده كورمه منزلك تحت تراب

استخوان كلله سین چتر همایون اتسنك كوز اچینده مور خیلی خیمه قلدی طناب

مشابه این معنی پرده داری می كند بر طاق كسری عنكبوت

بوم نوبت میزند بر قلعهٔ افراسیاب

شیخ الشعرا مولانا شیخی نور الله مرقده و جعل الجنة مثواه

نفع الله درجاته فی العلیین وانس روحه بارواح الواصلین

شهر کوتاهیه دن در مراد خان غازی دورنده کلمشلر و سید نسیمی ایله بورساده جمع اولمشلر در زماننده حکیم سنان دیمکله معروفدی و اطبا مابیننده حذاقت و مهارتله موصوفدی شعرا روم قدماسندندر و شیخ حاجی بیرام انقره وینک خلفاسندندر اما کمال ارشاد اتمک و طریق رزق و طاعته کیتمک اولمشدر اوایل حالنده ولایت عجمه چقوب مشایخ کباردن بعض عزیزلره ایرشمش و طریق تصوفده ولایته قدم باصوب توحید صرفه یتشمشدر علم ظاهر و باطنده ید علیا و فن توحید و تصوفده قسمت عظماسی وار ایدی بوخصوصده کمالاته وقوف و اطلاع مراد ایدنلر کتب اولیانه و اواخرینه نظر ایتسونلر که اقسام مراتب توحیداتی و اصناف تجلیات

ذات و صفاتی نه خوب اکشاف و اعلام و علم طب سبیع و احوال فلکیاتی اظهار و افهام اتمشدر زبان ترکیده قصهٔ خسروی آندن شیرین دیمش بو قدر اگرچه اول نظم بی نظیره نظیره دیمش چوقدر کتاب خسرو و شیرینی بحسب الصورة کرچه بر ایکی مرده فیرده حقنده فسانه و افسانه درلکن معنی یوزندن اظهار علوم و معارفه علت و بهانه دور **بیت**

علم ایچنده یزن متون و شروح ۰ صورتی قالب اتدی معنی روح

نثر اسلوب قصیده و مثنویده ممتاز و فایق در اما وادی شعری طرز غزلده طور قدما و اسلوب سابق در بو برج مطلع انک انفاس شریفه سیندندور **بیت**

کوکلم قوشینه صیدی دانهٔ بکلرک اولدرمسون طوبه که کیرقانته بکلرک

نثر دلده کلام زهد و دین خاطره میزکوزلده در باح اولن کشی صنوبر خاطرله کوز الده در **نظم**

عزمک که بر خدنکه بیک جانه قصد ایدر   خوشش هوانه کوزلرک ویرانه قصد ایدر
خطک که چکدی خاتم یاقوته دایره   بر مور درکه مهر سلیمانه قصد ایدر
خالک که زلفکه طولشوب النوکه اغز   هندو صفت کمندله ایوانه قصد ایدر

نثر و بو بر قاچ بیت دخی نعت رسولده صلوات الله علیه
آنک انفاس شریفه سندندر بیت رحمانکن معلمک امّی قودک آدک
سلطانکن دوکونه قبا چکدر عبا   ایردی نبات و معدن و حیوانه دعوتک
کم اولدی شاهدک حجر و اشتر و عصا   هر ناکسی که ردک الی اتدی او قلبین
عریان و اغزی قان یری طریق یوللی هوا نثر ظرافت اسلوب مثنوی
شعرای روم آندن کورمشلردر و بو خصوصده اکا اقتدا ایدوب
بی روا اولمشلردر مثنوی سی دخی عجب پرسوز و حالت انکیز
و وادی عشق و فناده حالت بخش و موعظت آمیزدر
بو جهان خرابی و بنای پرآبی بو فلک دوار و ارض ثابت
الفاظ ایله آسیابه تشبیه و تمثیل اتمکی خوب واقع اولمشدر شعر

فلکلر گردشی دولابه بکزر   بو خلق اول کوزه‌لرده آبه بکزر
بو دولاب اچره خلقک بو العجبدر   کمی سیراب و کیمی تشنه لبدر
دکرمن کبیدر احوال عالم   اکینده دانهٔ کندمدر آدم
ایکی طاشک آره سنده دوشدی دانه   اوکدیبیل آنی دور زمانه

نثر و تصفیهٔ باطن خصوصنده بو بر قاچ ابیات محققانه دخی آنکدر
بیت قلبکه عقلکی حرص و هوا قول   کندزل بوکدرندن صفا بول
طور رکن بوکجه اوهام و خیالات   تجلی ایده می حق نوری هیهات
یا بیلمز روح نفسی تقیخه   ملک کرمیه شیطان چیقینجه

نثر و غم و غصه که روح انسانه زهر قاتل و مانند زهر
هلاهل ایدی ممکن اولدوقچه آنک دفع و رفعنه سعی و اقدام
اتمک خصوصنده بو بر قاچ ابیات دخی آنکدر بیت
تونایه عاقل اولن دلده کردی   که اولور قلبکه کردک طاغچه دردی
غمک کلم بو کنی کوتورمدی بیر   نیز آدم غمی غم آدمی ییر

مثابه این معنی لمؤلفه هر نه جفا کلسه فلکدن اوتوت

هر نه قدر کلّی ایسه سهل طوت ・ برغم ایچون کندوکه ویرمه الم

بر غموکی ایلمه کل ایکی غم ・ چونکه جهان باغی وفاسیزدر

عمر کلی اندہ بقاسیزدر ・ چون بیکا مهلت ویره بر دم اجل

اکله غنیمت او دمی ای بل ・ عمر که کیچدی آنی صنما کلمه

کیدی کیجه بردخی کرمز اله ・ قدرنی بیل عمرکک ای بوالهوس

بر دم ایمیش خوش کور آنی بر نفس ・ سود و زیانچون یمه دنیا غمن

غم ییه سنک باری ییا آه غمن

شیری رحمة الله علیه

برسک اوغلی احمد پاشانک اوغلیدر اسمی علی اولدوغی مناسبتیله شیری تخلص اتمشدر و پادشاهمز زماننده قپوجی باشیلقدن سنجاغه چیقوب سنجاقده ایکن آخرته کتمشدر طبیعت شعره بر دکلدی بو شعر آنکدر

شعر

دیکنه عشقنی صنما سون ایکن مجنونه ・ کیم اولا حکمتی تعلیم ایده افلاطونه

کوره بن اولکنشه ماه فلک بکزرمی

ای دل الدنمه متاعنه سپهر دونک ・ جیفه‌دن ناله کمند ایله بو کون کردونه

کنج دنیا نقدر سود قیلور قارونه

نظره

شویله ال ویردی جنون فنی دل محزونه ・ عشق تعلیمن ایدر ره بری مجنونه

قورقرم کیم طوقنه چرخه بر کون چکک ・ اوید اولشدی فنی ناله‌لرم کردونه

جان ویررسم قلجک پاره‌لرندن صنما ・ جور یلر ایلیه قتلوکنم کلکونه

قلدی نارنج کبی بکزنم اذنارجی کبی ・ بکزنک بکزنسه رنکی نه عجب لیمونه

غمی کنجینه حریص اوله لطیفی یارک ・ ییلدی حرص و طمع یلمه‌ین قارونه

فی حرف الصاد

صابری رحمة الله علیه

حلب قرندن و صوفیون طایفه‌سندندر بو عصرده فوت اولدی غایتده صالح و صابر و نفسیله عداوته و مخالفته تمام قادر ایدی توسن نفس سرکشی لجام ریاضتله کندویه رام و عنانین اله آلوب مشتهیاتندن ناکام اتمشدی اولقدر پرهیزکار و تقوی شعار ایدی که مشتبهدن خوف ایدوب کیمسه‌نک طعامندن تناول ایلمزدی

داغزنده لکاشن طوتب لک حقنده خیر و شر سویلمزدی
عرقیه دوز و نار محبتله پرسوز ایدی چوق معارفه مالک
درویش سالک ایدی بو مطلع آنکدر **مطلع**

ایرمز بقا گلزارنه بو گلستاندن کچمین / جانانه وصل اولمیه جان و جهاندن کچمین

صالح چلبی افندی جلال زاده نشانجی بک برادریدر
نظم و انشاده موالی عصرک هنرورلریدر اما انشالری اشعارنه
چوق غالب و طبع شریفلری دخی فن شعردن انشایه ارتوق
راغبدر بو مطلع مطبوع آنک اشعارندندر **مطلع**

جسمم زردم قاره قاره داغلردن قبا / شاه عشق اکنومه گیدردی بلکی بر لباس

صافی رحمة الله علیه
سلطان بایزیده وزیر اولان قاسم پاشادر موجد شعر
و انشا که بین الانام جزری قاسمی دیمکله معروف و قدر مزبور
جزری نک غلام خانه زادی صورتانده معتقد آزاد ایدی

شعرا روم مثل گو یلک اول اندن صادر اولمش و نجاتی
بک دخی کمالین بولمشدر بو برایکی مطلع آنک اشعارندندر **بیت**

گل کرم اولوبن یولکه صاچلمسون ای دوست / صوو قیجر الکن دیمه آچلمسون ای دوست
یا رب نه پری سن که یوزک گورسه ملکلر / بر آه ایده لر گاو دخی یانه جمله فلکلر

صبایی رحمة الله علیه
ادرنه‌ویدر بوالهوس و هوایی اولدوغیچون صبایی تخلص
اتمشدر فن قرسده و علم عروضده کامل و طبع شعرک انواع
واقفی منه شامل ایدی شعرا عجم کلماتن تتبع ایدوب دربای
ابرار کاتبی نک شتر و حجره سنه جواب دیمشدر بو برقج
آندندر **نظم**

نه من شتر دلی آخر سیت حجره تن
شتر بکنجد و بنکست حجره دل من / شتر دلان جهان شند ای حجره کور
جلوه نه اشتر شادی گشتم بحجره تن / مشو چو اشتر کش بحجره فقرا
ملکش بحجره گردون شتر صنع کردن

نثر قوت ناطقه سینه

و طبیعت شعره نسبته سنوز بو قدر لکن اشعارنک بی رنک و ساده
یرلری چوقدر بو باعثدن شعری چندان شهرت بولمش و
السنه ناسده مشهور و مذکور اولمشدر بو برنج مطلع انک
اشعارندندر **مطلع** لذتده لبک قند می آلوده یه بکزر
نزاکتده تنک سکری پالوده یه بکزر **بیت** دیدم کنش بو زوکه قول
اولدی کوزل دیدی دیدم صبحو کی دل وطن اتدی محل دیدی
بیت اشتها یالک قلیج خوان وصاله ایرمز ال سنوبلمسون
بن اجله اغیاره کلدیسه اجل **نثر** و بو بیت دخی قصیده نعتنده
حضرت امام حسین حقنده واقع اولمشدر **بیت**
بن نیجه وصف ایدم حسنیله حسینی کم . ایکی همادرر رضی الله عنهما
اشراف کرامدن برینک وعده کریمه سی اکلندکده بو برنج
بیتله تغلیطی تلطیف ایدب عرض حال و سابقت اظهار
ایدوب بو طرنقله سؤال اتمشدر **نظم و لسه**

طوق اولنلر جمله خلقی طوق صنور آچ اولن عالمده اتمک یوق صنور
سرکیم اوله صاحب مال کثیر اول نه بیلور کم ندر حال فقیر
صاغ اولنلر صیرو حالن اکلمز خسته نه فریادینی خسته اکلمز
صبحی چلبی صادق کمسنه در قضات بینده
حکیم زاده دیمکله مشهوردر و سایر معارفدن زیاده شعری
دخی مدون و مسطوردر بو مطلع انکدر **مطلع**
دست صبایه ویرمه صحک دامنک کبی باشدن چیقرمه زلفکی
پیراهنک کبی **صبحی بورسوی** طریقدن تقاعد اتمش اهل جهت
و صاحب معرفت کمسنه در طرز شعری دخی اسلوبدن
بیرون دکلدر رد العجز علی الصدر اسلوبنده بو شعر انک اختراعاتندندر
شعر مصر جمال ایچنده سن یوسف خجسته سن یوسف خجسته
عشقکده بن شکسته . عشقکده بن شکسته سل ای طبیب دلکم
دشندم غمکله درده اولدم اولملو خسته . اولدم اولملو خسته آهولرک اوجندن

زاهد

داخی بتر کرکدر ای دل اویانه سینه ای دل اویانه سینه طعن ایلر

ایق طولایلم کل صوفینی می پرستنه صوفی می پرستنه صبحی صبوح ایکورکم

شو تیله جوشه کلسون اول خاطری بشکسته **صدری چلبی رحمة الله علیه**

ازنیق نام قصبه دن و زمرۀ قضات دندر بو عصرا یچنده فوت

اولدی صنایع شعریه سی اسلوبدن خارج و خیالدن خالی دکلدر

اشعاری مدون و مرتب و کلمات مستعذبه سی محفظدر

بو برنج مطلع آنک تصرف طبع پاکی و زادۀ لطف ادراکیدر

مطلع کوشکه کل اویکنورمش کسه لر ایشتمسون

بکزرین زلفوکه دیبه سنبل اوکوب تمسون **بیت** ای غنچه دهن

بوسه اکون وعده ایدرسن یوق بیره بهان آغزموزه بشکر

اررسن **مطلع** ما دیر لبینی صوکبی اغیاری قندرر

اودپاره سی کبی دل عشاقی یاندرر **صنعی قسطمونیلی رحمة الله علیه**

مرحوم نجانی بک شاکردلرندندر قصاید سلمان و ظهیر مقبول

نظایری و کلیاتدن و جزئیاتدن خیلی معارف و مآثری واردر و

زبان ترکیده دخی غراغزللری و زیبا قطعه لری و لطیف

تاریخلری واردر اما کلیاتی ضایع اولوب شایع اولمدیغی

بوباعثدن بین الانام شیوع و شهرت بولمدی بو مطلع انک

اشعارندندر **مطلع** نیچون کیدر کوزندن قدی خیالی انک

بیرنده صومی جقدی اول سرو دلبستانک **مطلع** یشلو کوزومه

زلف سیه کاره کورندی ای مردم دریا سو یونک قاره کورندی

نثر و بو غزل ذی القافیتین دخی انک اشعارندندر **بیت**

ای دوست چونکه کوردی جمالک عیان عیون شرح ایلمکده اولدی

بو زبان زبون انس و پری نولور که بوحسن و بو لطفله

کوره جمالکی اوله حور جان جنون انجمه جور دور جفا پیشه دن

کوکل دونان بلنذا دلور و قزا لکان نکون **نثر** مرقوم

مرحوم سلطان محمود بن سلطان بایزید آستانه سنده

احکام کاتبلرندن ونجاتی وطالعی مصاحبلرندن ایدی اول زماننده
سابق الذکر اولان سلطان محمودک نجاتی نشانجیسی وطالعی
دفترداری وصنعی دیوان کاتبی ایدی اول زمانده ترفّع و
ترقّی رجاسین ایدوب صنعی بو مزبور بوبیتی دیمشدی بیت
صنعی قولینی تیز اوکردی نجاتی بک ۰ الآن ذم که طالعی انی معاونت
صنعی ازنیقی رحمة الله علیه . بو دخی اول دورده کلمش وقلت
اشعارندن پیغوله خمول وخفاده قلمشدر پسندیده اشعاری
وقبوله قابل گفتاری واردر بو بیت مثل آمیز آنک اشعارندندر ولا
بیت قدّنه گوره سرو یازمشسن ۰ الارک انده قلمش ای نقّاش
صنعی بک رحمة الله علیه امرانک کاملرندن وکبرانک فاضللرندن
ایدی بین الامرا اسکندر پاشا اوغلی مصطفی بک دمکله
معلوم ایدی وسلطان سلیم خان زماننده طرابلس سنجاغن
ویردی بلاغتده بلیغ وشجاعتده شجیع ایدی جنگی محاربه‌سنده

خیلی دلاورلک ایدوب سلطان سلیم خان علیه الرّحمة والرّضوان
تعظیماً وتکریماً یدشریفی ایله باشنه همایون کلاهن صوقوب ادنا
مرتبه‌ده ایکن اعلا سنجاغه ارزانی قلدی بو مطلع آنکدر بیت
گل رخلرکه لاله اگر اولمسه حسرت ۰ بغرنده انک نیلر ایدی داغ محبت
باکه رغبت سنا که نفرت ویرمش ای زیب جمال
حسن سنده منتهی وعشق بنده بر کمال صنعی کاتب رحمة الله علیه
گلیبولیدن امنا وکتّاب قسمندن وبو عصر شعراسندن ایدی
اقرانه نسبت اعلا مقوله‌سی وکندو عصرینک نسبتله عمده‌سیدر
زمانه‌ده یقین بولیجق ومقبول خلق اولجق کسنه ایدی زمان
عمری وفا اتمدی بو مطلع آنک اشعارندندر مطلع
قنقی عاشق که غبار ره جانان اولمش ۰ تختینی یل کوتورر کندو سلیمان اولمش
نثر وبو بیتی دخی برسیم تن بر بر وسیم ساعد وسمنبر
حقنده اکمدر مطلع اولدو غنچه اله موسی‌ینی بربر عیسی

کوستردی ید بیضایی گلشندن بلکی مطلع دیمسونلر دلو مجنونه اوبر
طاغ اریدر دردله کرایده برآی اوجوق طاغ اریدر نثر
صفت شمعده بو برقج بیت دخی انک اشعارندندر بیت

عروس اولدی بوگیجه شمع رعنا — آیکنون یقدلر پایینه حنا
دواغ اتمشلر آکه آل والا — اورتمش باشنه برطاس تقیا
صحینه صرمه التون تللر اتمش — عذاری اوستنه خال زر اتمش

نثر و بو قطعه دخی انک لطایفندندر قطعه

آلهی مجلس می صحبتینه — واررشیخ اوغلی ذکری خیر اولسون
واررمرقنده کم دعوت اولنسه — کرک مسجد کرکسه دیر اولسون

صنعی پیلانیکی ارباب تیمارندن و بو دور شعراسندندر
ارباب نظمک حادثلرندن و نوهوسلرندندر کلماتی اولقدر
پختنه و هموار و بو فنده صاحب اقتدار دکلدر بو مطلع
آنکدر مطلع چنوکه حلقۀ در اولمغه ای ماه لقا

ماه نو ایلدی زلفک کبی قدینی دوتا نثر و بو برقج بیت دخی
انک لطایفندندر شعر هزل سرکیشی طعزد دیوبسلر اونده قری سین

بو بله کربلمسلر طوتیملردی بری سین — آنی مستور صنور اولدخ
مستور اتشلر بو سبیدن اومعک بلمز اوته سین بری سن
سحر دکر بله اکر کوزلرینی یغلمه — یکسردی باشنی یاخود وزردی کاسن
اعتقاد ایمه بولادده قولغای دکلطو — ایلدن اثبت کوره برکم بجه عورت اریسن
مرحمت ایلمیوب صنعی بولاره هرگز — اوره سن کیجنی قازیغه قراسن قری سین

صفایی رحمة الله علیه شهر سینوبدن ظرفا قسمندن ذواق
کشی ایدی سلطان بایزید نامنه مرتب و مکمل دیوانی و سطحی
و ساده اشعار عشرت بیانی واردر لکن طرز اشعارنده
چندان دقت و صنعت و ظرافت یوقدر بو شعر آنک
اشعارندن و مقبول و مشهور اولن کفتارندندر بیت

کوکلی بولدم آنک زلفنه طوتشمش ایمش · کوزقرار دقبر و سودالره اولشمش ایمش

پنجه‌لر دیدیلر لبلرنک کلدی خطی   نظر ایتدم خوش شکر سکنه مور اوشمش اتش

یاردوکانی او کنده صوسیرلرکوش   اوکیویورزین کوره‌ین عقلی کیدب دو

نثر مزبور صفایی مرحوم لقایی‌یه خبر کوندررکه بزم دیوانی

شیرین بیانمزک اخوان عرفان بیننده فی الجمله اشتهار و عنوانی

و نسبتله بعضلردن شهرت و رجحانی وارمی دیوجک مرحوم

لقایی دخی بو قطعه ایله جوابنی قطع ایدر **شعر**

سیزک دیوانکز دستان اولیدر   شهرلو کویلو اوقور شهرتی وار

کوزی آهولرک وصفیله شیمدی   کیک دستانی دکلور غیبتی وار

صناتی جراح ادرنه‌دن و بو عصر شعراسندندر درویش

صفت و اهل مسکنت کشی در دکانی مجمع ظرفا و منزل شعرا

اولمغن روزکارک چوق کامللری و بیحد فاضللری انکله مصاحبت

ایتمشدر کندونک دخی سطحی‌جه ابیاتی و ساده‌جه کلماتی

واردر اما بو مطلعی بد دکلدر **بیت** موی باریکه اوزل دیر بر میانک وار

غنچهٔ نوخیزه آچیل دیر دهانک وار سنک **صنعی رحمة الله علیه**

بورسوید رسلطان محمد خان مادحلرندندر شاعر و نقاش

و عیاش و قلاش کمسنه ایدی صنعت نقشده مانند مانینک

وارژنک ثانی ایدی مرنه‌که تصویر اتسه صورت ویردی

و مرنه سوزکه تحریر اتسه قوشلر قونداردی اما نقشبند اشعار

و رسام نظم آبدار دکلدی اشعاری نقوش خیالاتدن صاف

و ساده رنک و نکاتدن بیاض و کشاده در بو مطلع انکدر **بیت**

پسنبلکدن مرسحر باده نشان اصرلرم

بیلورم آخر بو سودالرده جان اصرلرم

فی حرف الضاد ضعفی چلبی رحمة الله علیه

ارباب معارفدن بو عصر شعراسندندر طبیعت نظمیه‌سی

بد دکلدر بو شعر انکدر **شعر** شمشاد قدی مثلی بر بوستانده بتمز

زیرا نهال طوبی باغ جهانده بتمز   دیدم نچون مهی سن یار وفادن ای سرو

کلدی دیدی که میوه‌سی سرو روانده‌یمز · جان ویردوکم بولکده ای تازه کل

ایکنده آز گورمه جان بوستانده‌یمز · ضعیفی محمد چلبی زاده اما فاده

شهر قسطمونیدن علما طایفه‌سندن علمانک صلحاسندن و صلحانک

فقراسندندر دانشمندلکنده فایق الشان و بین الاقران مشار

الیه بالبنان در حالیا تقاعد ایدوب نقشبندیه طریقنه سلوک

اتمشلردر زهد و تقوا ایله آراسته متوکل و متورع کمسنه‌در

مصاحبت خلقدن فرار و ملازمت میر و ملوکدن عار ایدوب

بیت معشوقهٔ عاشقان کتابست · معشوقه همیشه در حجابست

نثر دیوب تفسیر و حدیث کتابلری ایله الفت و انس

طوتمشلردر ذات ملک خصال و فرشته فعاللرکه دلیان

پاکلرندن دخی طعن و غیبت و فحش و لعنت صادر اولمامشدر

دیو یمین ایتسم حنیث اولمزم کبی کلور ولایت مزبورده

وفور کمالات و معارفله متعارف دردوبریشان اوراق فلک

جمعی انلرک الحاح و ابرامی و تحریک و اقدامی ایله اولوب کتب

مرقومک سبب تألیفنده واقع اولان سؤال و جواب و خطاب

انلرله واقع اولمشدر رتبه‌لری شاعرلیق پایه‌سندن برتر

و فن نظم و انشا سایر کمالاتندن سربه‌در و هم بو فندن

مستغنی اولمغین کندولری شعر و انشا ایله افتخار اتمشلردر

بو برج بیت انلرک زادهٔ طبع دُرربارندن و نتیجهٔ افکار

گهرنثارندندر **شعر** جانده دل وصلکدن اوزکه بر تمنا بولمدی

دیده دیدارکدن اوزکه بر تماشا بولمدی

خلعت حسنی چوق اولچوب دوکدی خیاط قدر

لیک بو اندازه‌ده بر قد بالا بولمدی

دست کوک صنعنده عقلم طلدی بحر حیرته

شول گهر بولدی کم غواص دریا بولمدی **نثر** بو برج

بیت دخی قسمت ازله و تقدیر لم یزله متعلق اولمغین **بیت**

سعادت قولنه حقدن عطادر اگر زور ایله سعی ایتمک خطادر

نه سعی ایله اولور عز و سعادت نه تقصیر ایله فقر و فلاکت

کشی سعی ایله گر دولت بولیدی گدا الوقلمیه سلطان اولیدی

مقرر در بو حکم و بو یرک حقکدر عطا دایم جواد مطلقکدر

ضمیری رحمة الله علیه اناطولیده گنقریدن بر رجال ضمیر کبیر و ضمیر
دانلکده بی نظیر ایدی علم افاده و فن جبایاده استاد
و ماهر و جن گبی میان خلقدن ناپیدا اولمغه قادر ایدی
آخر آرزوی اخراج دفاینده جن هلاک ایتدی و سلطان
سلیم دورنک اوایلنده گتدی خوشجه اشعاری و خوش
آینده گفتاری وار در بو برقچ بیت انکدر شعر

قورقمه صراطیله یولی بحرز واعظ ایل گچددی گریدن بزده گچرز واعظ

دوزخده ریا اهلی اکل ایلر اگن زقوم بز رندلر جنتده کوثر ایچرز واعظ

بو در بزه وعظک کم دنیاده گشی قلمز بو منزل فانیدن اگ صوکنا گوچرز واعظ

ضیائی رحمة الله علیه ولایت حمیددن و اهل علم طایفه سندن
در بو دورده فوت اولدی خوب و رنگین الفاظله
و ادا ایله حکایت یوسف و زلیخایی و تحسین و قبوله
قابل مخیل و مصنع نظم دلکشی وار در اسمی یوسف
و درویش سیرت و بی تکلف کمسنه ایدی فن شعری
چندان استعمال و کثرت اشتغال گوسترب حال ایدنمشلردر
اما طریق مثنوینک سخن گوی و نکته گذاری و نظم پاکک
ناظم کامل العیاریدر و شاورهم فی الامر موجبنجه فواید
مشاوره حقنده بو برقچ بیت اول کتابدندر شعر

چون ایره عاقله بر کار مشکل که دشوار اوله اندن کار عاقل

ایده عقلینه بر عقلی دخی یار که اوله آسان اکا اول کار دشوار

چو روشن اولمیه بر شمعله او ویره بر شمعی داخی کارنه پرتو

ولی خیر اولمیه تدبیر عوجدن تا که کجلک ارتر انجق ایکی کجدن

فی حرف الطا طالعی رحمة الله علیه

شهر قسطنطنیه دن در کمالات موفوره و معارف نامحصوره
قادر کمسنه ایدی فن شعرک امیر الکلامی و مقبول گرامی در روم
شاعرلرندن و ترکی عبارت ناظملرندن نجاتی یه مانند
بر طبع بلند وار ایسه اولدر شعری مثله متعلق قافیه لرده و دنیلمک
ردیفلرده دیمشدر و اصلا اشعارنده ترجمه و تراش و تضمین
و اقتباس یوقدر بو بیت قح مطلع انلرک اشعارندن و نتایج
طبع درربارندندر **مطلع** کوره لی طلعت غراسنی اول سیمبرک
چرخی باتدی کنشک یلدزی دوشدی قمرک **بیت** زلفک قرای
خال و خطک غربت او غرسی بریره کلدی ایتمش ایکی ملت اوغریسی
بیت عقل طورمز کیجه کوندز لت اورر بینمزه که کدورت
برغه عشقله ماپینمزه **نثر** سلطان سلیم دورنده دردولنده
یکیچری کاتبی اولمشدی و یکیچریله کندو ارسنده بو معنایی

بولوب پادشاهه صونمشدی   کسکون اولدوغی بو یکیچرینک
دایما سیف قاطعی بیله در   یاغدرر خصمه تیر باراینی
حربه دن برق لامعی بیله در   خار درکرچه نفعیده چوقدر
چوق مضر وار منافعی بیله در   کیشنک یرده نفعی چوق اما
انجمکده منافعی بیله در   بختی کوردر بوکون بو طایفه نک
قنده وار ایسه طالعی بیله در **نثر** سلطان سلیم بو قطعه یی کوردکده
ملاطفه یوزندن بو سوآلی ایتمش که اماسیه ده دوقه دین او علفی
بصدقلرنده داخی بیله میدرک دیدکده منع مصلحتی ایچون واردم ایدی
دیو جواب ویردی **طالبی رحمة الله علیه** کفه ولایتنده
تاتار خان ماوحلرندر امی و عامی کمسنه در اما طبیعت شعریه سی
و سلاقت نظمیه سی غایتده خوب ایدی لکن شعرینک صحیح یرلرینه
دخل ایدوب اعتراض ایتسلر ماده و معلوماتی اولمدیغی اجلدن
جواب ویروب معترضک اعتراضین دفع ایده مزدی بو مطلع انکدر

باشن كوتردى زلف پرچينك خطادن آله باج
بغلدى ملك ختن بولالارينى آله خراج

طريقى رحمة الله عليه

روم ايلنده ودين دندر محصل علم ايكن سلطان بايزيد دورنده آخوند
آخرته كتدى قابلشان وتازه جواينديبو برقچ بيت انكا شعارندندر

شعر
ضمائر خلقه بكزر به صفا نوركيدرك — كه طوترمهر ومهى ايكى كوزى كبى فلك
شمع مجلس ساكه رشك ايلبوب اى سيم بدن — ادر نورشبكله زركيوب آلتونلو تنك
كورزم اوكرندى بو اشكيله كه آنسيز اولمز — صودن آيرلسه بيلورسن كه نولور حال سمك

بيت نظيره اول قمرچهره كيلدى بروآلتونلو تنك
دوندى يلدزلر له طوغمد عنه ماه فلك — نسخهء حسنى كرادلماسه مخبط ماهك
صفحه سنده ندن اولوردى آنك بر يرحك — ديتونم حقيقسه ديمدن نغب سوسن وار
طوتشوب لاله صفت ياندى درونمده يورك — قلبمك پاره لرينه نيچه صبر ايليه بن
كوزلرم ياشى دما دم دوكر اوستينه نمك — سوردى اغيار دمك حلكدى لطفى آلمك

طريقى رحمة الله عليه فى حرف الطاء
بو بله درحال جهان كيميه اكك كيميه نمك.
بولى سنجاغنه تابع كوينه نام قصبه دندر پلوزده وروزگار ديده ظريف
حريف ايدى بايزيد خان غازى دورنده نقل ايتديب طرز شعرىء شعراء
سلف طرزنده وقدما اسلوبنده در مشكل اوج اولدى رديفنده بر غزل
ديمشدر وهر مصرعنده اوج عددى بولمشدر مطلعى بودر **مطلع**
ياندى دل وجان ايله جكر مشكل اوج اولدى — قلدم غم وهجر ايله سفر مشكل اوج اولدى

نثر وبو قطعه داخى آنك لطائفندندر **شعر**
باغ ارا سنده كوروب دلدارى — قولوكم ديدم ايا سرو روان
سرو سركش كبى ديك كلدى اودم — بيد وش جان وتن اولدى لرزان
ميمله صلح ايدب بلوارچق — تودى سركش كلى و ياتدى همان

نثر وبعضلر بو قطعه يى دخى بوكا اسناد ايدرلر **نظم**
دكلز خواجه كمينك سوزنى — غم او ليدرر قماشينه
دوشدى بر نيجه اقچه مز النه — دوندى موتون قرندن صوانيه

نوکرم واردی کوردی جاریه سین کیمش اللر اچینه طاشینه
ویرمدی انجه لیک خدمتکار واردی کلدی براقچه باشینه

ظهیری رحمة الله علیه

جانک جانبلرنده برسپاهی درویش نهاد وربغداد سفرنده فوت اولدی
نظم کلام موزونه فی الجمله اقتداری وساده جه اشعاری واردر بو مطلع انکدر
مطلع ذره وکلو چسنکه خورشید خاور یکبرپه بکز دردم نبدای
ای ماه پیکر یکبرپه نثر بوقطعه دخی انک لطایفندندر امراء زماندن
بر بدبر وممسکه دیمشدر

قطعه

آجلغندن آتشی آه آتش کبر — مطبخندن ایل دوتن دوتدی صنوبر
صورتینک الکشی سین کورن کشی — طتمادین داخی طعامن اد صنوبر
چاتی عمارتدن الجردی سوربه شی — سوخته لردن ایکن ایکین او تنور

ظهوری چلبی

رودم ایلنده مناستردن در قضاة طایفه سندن در بو عصر شعراسندندر

نظم کلامه قدرتی و بوفنه ممارستی واردر بو مطلع انکدر مطلع
کورمیلدن کوزم اول غنچهٔ کل پیرهنی — لاله کون اتدی یاشم قانله صحن چمنی
بنی سن قلمدک برلحظه دلشاد — الکدن یاد شاهم داد وفریاد

فی حرف العین — عارفی حسین چلبی رحمة الله علیه

محروسهٔ استانبولدن بوده ورشعرا سندندر ساقا ارکان دولتدن
خزینهٔ عامره کاتبلرندن وارباب قلمک منشی ومحاسبلرندن ایدی
بعده تصدقات سلطانی واسطه سیله کعبهٔ شریفه واروب شیخ
ابراهیم کلشنی خدمتنده بولندی واول اثنالرده باتفاق متفرقه
زمره سنه الحاق اولندی بنجه مدت حضرت شیخک خدمتنده اولوب
شرف مصاحبتلرندن صفا بولوب بو قطعه یی اول حضرتک
وفاتنه وصورت ظاهرده مماتنه دیمشدر قطعهٔ تاریخ

کرد رحلت زکلستان فنا • کلشنی اعنی شیخ ابراهیم
زد قدم بر نشیمن لاهوت • شد بخلوت سرای انس مقیم

زین سرای فنای حادث نقش — کشت مهمان بخانقاه قدیم
کفت هاتف برای او تاریخ — مات قطب الزمان ابراهیم

نثر ونظایر درهای ابراره متعلق فارسی نظیره‌سی واردر مطلعی بودر

مطلع سبزه زار رخ کوهر رو زنبر سبزه و تربیت
از سرشک چشم غمکینان محنت پرور بیت

نثر وتصوفانه بر ترجیع بند دیمشدر که جمیع مراتب تصوفه علی الاجمال
انده اشارت ایتمشدر ولـه عین عارفده وجود اشیا
کور نور جمله کنعقش فی الما

نثر واحمد پاشانک قصر و کشتی قصیده‌سنه
بوندن بهتر و خوشتر تکمه نظیره دیمشدر بو برنج مطلع دخی انک اشعارندندر

ولـه داغ الم ملولنه باغ اکبره لاله‌لر — دفع ملال ایدک دیو صونز پیاله‌لر

نثر دبو مطلع دخی انک نتیجه تتبعندندر

مطلع نصیحت ایلدکجه عرق ریزاوله خو ایکدر
صفین انجمنه کم جانا مرادم آب رو ایکدر

مطایبه مرحوم کمال پاشا زاده افندی سنه فتویده انکی مطایبه
طریقی ایله بو قطعه دیمشدی بو مزاح اول حضرتک مزاج شریفنه
خوش کلوب پسند ایتمشلردر

قطعه

امام دین وملت اعنی مفتی — که بو قدر اکه بکزر اهل آدم
شو دیکلو اختصار ایلر جوابی — اولورا ولمز یزر والله اعلم

عاشق چلبی رحمة الله علیه

شهر بورسه دن علما طایفه سندندر و بو عصر شعراسندن بین الجمهور
نطاع زاده دیمکله معروف ومشهوردر سید صحیح النسب عالی
نسب ذو الحسب و رسایر کمالات و فضایلندن فضله شعر
دانشاسی وار در حسین سهادانک روضة الشهدا نام کتابن
فارسی دن ترکیه ترجمه ایدوب محل و مناسبته آیات واخباردن
و امثال مشایخ اخیاردن مفید و نافع چوق نسنه الحاق ایتمشدر
بو برنج مطلع انک زاده طبعی در

مطلع

عارا ایدربن ذره سرگشته دن اول آفتاب
مهرم افزون اولدی غنچه بندن ایلر اجتناب
ژاله در دمیش دردندانک ای حقه دهن
غنچه انجمه اول در آنک آغزینه دوشن
عارض اولمش چشم دلداره رمد طوتمش نقاب
صاندم آنی گورجک بینی طوتلمش آفتاب

مولانا عبد الرحمن چلبی رحمة الله علیه

اماسیه دن درپین الموالی مؤید زاده دیمکله متعارفدر سلطان بایزید زماننده قاضی عسکر و جمیع فضلا و فصحایه مرجع و مفخر ایدی مرحوم نجاتی بک دیوانینک دیباجه سنده آنلرک نام شریفین عنوان ایدوب لطف ذاتنده و مکارم صفاتنده چلبی القاب و اوصاف یازمشلر درحقیقت دیباجه دیوان بونلرک نامیله معنون اولدیغنه وزرانک عدادنی مؤیدزاده یه موکد اولمشدر

شعرلرندن مزبور نجاتی کوجله نجات بولمشدر عاقبت الامر مذکوره بینه مزبور مظاهرت و معاونت ایدوب سلطان بایزیده خوب همتلر و عالی رعایتلر اتدردی دکندولر دا ایجه احیانا قطعه و غزلدن لطیف بیتلر دیرلرایدی بو برنج ابیات آنک اشعارندندر شعر

چاک اولان دست جفا ایله گریبانمدر
ایلشن خار غم و محنته دامانمدر
اشک چشمیله خدنگنی صواریم نوله کیم
باغ سینه مده بتن سرو خرامانمدر
تیغ مژگانکه جان ویرمسی مهلیدی اگر
اول جفا پیشه براغز دیه قربانمدر

و بو مطلع مشهور دخی انک اشعارندندر وله

الحلوم الحلوم شراب الحلوم
نیجه بر صوفی صافی آب الحلوم

و بو بیت دخی اندندر

آخرتده اولور شرابه حساب
نیزانی بونده بحساب الحلوم

عبدی چلبی رحمة الله علیه

بورسویدر بین القضات اسلی عبدی دیمکله معروفدر

اسمن تخلص ایدردی بو عصر اکچینده قاضی لیقده فوت اولدی خوب
لطف طبع و تصرف ذهنی وار ایدی بو مطلع انکدر بیت

کوزنه صنمه زمددن سیه نقاب ایدرین
بو کوزلیه یوزدکه تقنعه حجاب ایدرین نثر

بو برجح بیت دخی انک اشعارندندر شعر

نه الوم وار بنم مبتلانکده   نه دلم وار یه خود دنیانکده
دور حسنکده جمله اهل کریبان   کیم کوزلرن کوللم زمانکده
حسنی یارک بر آندی اما   بلمدی قدرینی اول آنکده
بیت معت مسکن صنوبر جهانی کشتی   نقد عمرین ویرزکر ایرنه

عدنی رحمة الله علیه

مرحوم محمود پاشا در سلطان محمد غازی نک وزراسندن
و وزرانک شعراسندندر ولایت عثمانه انک کبی بر اصف
مصنف و اوصاف انصافله متصف بر وزیر صف نظیر

و دستور روشن ضمیر بذر تله کلمشدر بلکه اخلاق و شمایل پسندیده
و ذهن و ذکا پسندیده مبالغه ایدنلر روا نتیجه عدیلی ذرطریب
صدر وزارته کلمشدر مطالع تفسیره قادر و جزئیاتک
اکثرنده ماهر معین اهل هنر و رکمینه ایمش مصالح عامه ده معدلت
کیش و خیراندیش اولدوغی اجلدن سلطان محمد امور جمهوری
اکا تفویض اتمشدی پادشاهک بو حسن التفاتنه مغرور
و مایل دنلون طبع پادشاهی دن غافل ایکن مقتضای بشریت
قتلی مقتضی بر نادر صادر اولدی اما پادشاه قتلک انواعندن
رعایتاً انی محیر مغلوب بهر حال قتلک مقرر در اما سنی نه
اولمله اولدردین و دار دنیادن دیار آخرتیه نه یولدن کوندرین
دیدی آخر الامر عفوه مجال و خلاصه احتمال اولمیجق بر فصاد کلوب
ایکی قوللرندن قان الدی و اول قانک کثرت سیلانی موجب
موت اولدی مزاری شهر استانبولده کندو اتیدوکی

جامعک اوکنده دردن ابیاتی و پاعراز کلماتی واردر

بو مطلع انک اشعارندندر **مطلع** کوزم یاشینه رحم ایت سورمه دردن

که مردم زاده دردوشمش نظردن ، کوردکجه عنبرین زلفن رخ دلداره ده

غار مشک افشان ایتو بدر صانه سن کلزارده **بیت**

بن اول زهره جبینه مشتریم الوما صونمه خورشید قمردن

مولانا عذاری چلبی رحمة الله علیه

موالی عظامدن و اهالی کرامدندر سلطان بایزید دورنده ثمانیه مدرسلرندن ایدی بین الموالی ملا لطفی بحث و تقریرده و مذکور مولانا عذاری مطالعه و تحریرده مقبول و ممدوح ایدی اشعاری دخی پسندیده طباع و شایسته استماع در اکثر اشعاری بحر خفیفده وطرز لطیفده واقع اولمشدر بو ابیات انک اشعارندندر **شعر**

صقین آهمدن ای نکار صقین ، بیله دار بو کار و بار صقین

بن نه خاکم کدر ویرم کسره ، تو نمسون خاطره غبار صقین

یتر اندک بو غم کولین پامال کزلو در سینم اچره نار صقین

بیت بر ایکا کشتکیر عشق نکار بر ایکا آتش غم دلدار

بلمزم قنقیسیله طوتشین دقنا ربنا عذاب النار

عذری رحمه الله

اسکوبیدر قضات زمره سندندر و بو عصر شعراسندندر لکن ویک یا اولدوغی مناسبتیله عذر لنک ایدوب عذری تخلص اتمشدر نکم حسب حالنده عذرین بیان ایدوب دیمشدر **بیت**

عشقک یولنی وارمغه یوق پای قدرتی ضمنا بو یولده عذری قوللک عذر لنک ایدی

نثر بو فنده اولقدر مهارتی و ایراد نظم کلامه چندان قدرتی یوقدر تضمین و ترجمه سی غایتده چوقدر بو مطلع مطبوع انک نتایج تبعندندر **بیت**

دل عشاق صنف اولدی پریشان کاکل

قامتک فتنه و سر فتنه دوران کاکل

عسکری

اورنه ویدر عتبه علیه وسده سینه ملازملرندندر بو دور شعراسندندر

نیجه زمان امام حسین آستانه‌سنه یوز سورمش و سید عارفی درگاهین

شاه خراسان سلامن گتورمش ابدال مشرب و موالی مذهب

کمسنه در دیار بغداده ائمهٔ عظامدن حسین عسکری آستانه‌سنده

نیجه ییللر مقیم اولوب اول عتبهٔ رفیعه‌یه انتساب تامی اولدوغی

ن پستبله عسکری تخلص ایتمشدر درویشانه ابیاتی و فقر و فنایه

متعلق کلماتی واردر بو برقج مطلع آنک ابیاتندندر **مطلع**

پادشاه دهر باش اگر گدالر دوارمش . ملک استغناده خوش اهل دنیالر وارمش

بیت هر دنینک دونی په طلکی چرخ گردون اوسته‌نه :.

:. جنسی در البسته‌ده دونر دون اولن دون اوسته‌نه

نثر مزبور بر زمان امید خدمت بلای ملازمته مبتلا اولوب

اعیان ارکاندن نیجه میر و وزیره خدمت ایدوب برندن

بهره‌مند و اول سوداون سودمند اولمیجق بو خصوصدن غایت

متألم و متأذی اولوب دور ازمن و اعیاندن وافر شکایت

و بر قصیده ایله احوال پر ملالن حکایت ایتمشدر بو برقج بیت اندندر

بیت ای کوکل اعیان دولت ایچره همت قالمدی کیمدن امر ایسن

کرم اهل مروت قالمدی   ای دریغا لطف و احسان ایتمک

قیوسین یاپدیلر . ذکری خیرا اولسون دیو بر اهل دولت قالمدی

بر اولولق قالمیش انجق قدر و دولتدن اثر :.

:. پس مکارمدن دخی بر خوب خصلت قالمدی

آدلری حاتم سخا طومارینی طی ایتدیلر :.

:. گتدی عیب اولدی کرم جود و سخاوت قالمدی

خلق عالم موذی و جبار اولیپدر شویله بیل :.

:. گتدی لطف و مرحمت قطع اولدی شفقت قالمدی

طولدی ملک عالمه اشراط ساعت فتنه‌سی :.

:. گر بلوریک ظاهر اولمادن علامت قالمدی

سیر دنیا یوزینی طوتدی شهرت آفتی . آه کیم بر گوشه‌ده وحدت سلامت قالمدی

عشرتی

استانبول قربنده یکی حصاردن دانشمند قسمندن بو ذوق شعرا شناسندندر
سامعه قابل اشعاری واد واری واردر بو مطلع انکدر بیت

عاشق ایتسک ینار و هم آتشندن جانمز
قور فرز اول مبتلادن کم پیوه جانانمز

عشقی قدیم رحمة الله علیه

سلطان محمد مادحلرندندر اشعاری نظم ساده و کلام موزونی
مقوله سیدر تصرف و ایجاده چندان قدرتی و شعرنک اصلاحلان
یوقدر اما بو حالله اول زمانده ینه خیلی رتبت رفیعه سی و پادشاهدن
یومی یوز اقچه وظیفه سی وار ایمش نکتم اول زمانک شعراسندن فنایی
تخلص ایدر بر شاعر فنایی دیمشدر بیت

عشقی بوزیر سعدی اوتوز بو فنایینک دخی   هفتده یدی کونی وار طوتلقده بیمارده

نثر دبری دخی بو بیتله کوتیلرک بختی مساعد و بدکویلرک
طالعی مساعد اولدوغن بیان ایتمشدر بیت

عشقیا طالعوکه عشق اولسون ، کرچه نظمک کوتی پتارک ایسه

نثر معلوم اولدی ماتقدمدن بخت و دولت کمال و معرفته
کوره اولمزمش و قدر و عزت بوللر استحقاق دنیا قیمتنه کوره
بغلنمزمش بیت اوقادیرست درجهان بیپیار
بی تمیز ارجمند و عاقل خوار نثر بو مطلع انک اشعارندندر

بر کون صنما یوزکومی یارم الوکدن   تاکیم کورپس نیچه دریارم الوکدن

عشقی اسکندری

یکیچریلکدن تقاعد ایتمش طالب عرفان و صاحب دیوان خوش
طبع کمسنه در بو مطلع محققانه انکدر بیت

بن انک مهرنده محو اولدم پیدادر هنوز
ذره ده کور مهرک انواری هویدادر هنوز

عشقی صاروخانی

خطاط

معنیسا دن بو دور شعرا ایسندن در استاد خراط و نقشبند و

در طبیعت شعریه سی کم دکلدر بو مطلع انکدر **مطلع**

اوپسنده قاشنک طورر اول عنبرین خال . صانکه کوپری اوزره فکرت حکمنده دال

عطایی رحمة الله علیه

شهر ادرنه دن سلطان مراد مادحلرندندر مولد صاحب سلیمان چلبی نک

برادر کهتری در والدلرینه عوض پاشا دیرلر ایدی سلطان

مراد وزیرا اولمشدر روایت ایدرلر که پدرلری فوت اولدقدن

زک مشارالیه جمال و کمال ایله آراسته صاحب حسن و تازه جوان ونا

طبع و نکته دان بولنوب مرحوم مراد خان سابق البیانی

سرای عامره یه آلمق مراد ایدنجک تظلم و شکوایی مشعر بو شعر

دیوب سلطان مراده صونمشدر مقطعی بودر **بیت**

عدلنه صیغنور ایدی ظلم زمانه دن . شیدی عطایی یه کوجی سلطان ایدر دریغ

نثر اول دورک شعرا ایسنده مرحوم شیخی دن کجباب بوندن

انشیسی یوقدر زیرا اول عصرک مترجم و ساده کوی شاعرلری

چوقدر بو مطلع انکدر **مطلع** زاهدا غالصله کل سجده قیل اول شو صنمه

وارزریا بیله هوس ایتمه طواف حرمه . زمانه غصه لری بی کرانمش بلدک

ولی دواسی می ارغوانش بلدک **نثر** کنش قصیده سین سلطان

مراد ادرنه اول بودیمشدر احمد پاشانک کی اکا نظیره واقع

اولمشدر عطایی دیرکه **بیت** بولدی بحر دلده مهر کدن عطایی نظمی زین

عادت مشهورا ولدوغی بو در پرورکنش **نثر** احمد پاشا نظیره

یسنده اعتراضا **بیت** بحر عنده کورمدی مهر کدن آتی کوزشین

پس بندن درش عطایی کا ولدی درپرورکنش **مطلع**

زلفک دوشور ربر قافله پنلی بند . لولوی فلور خرده ایله دشلری بنده

عطاء اسکوبی رحمة الله علیه

تحصیل علمدن تعاعد ایدب نقشبندیه طریقنه سالک و اسکوبکده

بنجه معارف مالک اولمشدی سلیم خان دورنده فوت اولدی

شعرانک مقبوللرندن و ممدوحلرندندر بو مطلع آنکدر **مطلع**

سنک بر غنچه دن نازکتر و شیرین دهانک وار ::

شکردن طتلو برگ کل کبی رنکین زبانک وار ::

بنده اولمه نتسکه ایکی جهانه شاه ایکن   حیف در بتخانه قلمق قلبی بیت الله ایکن

نثر و تجنیسات کاتبی اسلوبنده بر رساله سی و احوال طریقت

مناسب بر مقاله سی واردر اما اولقدر مشهور و مذکور دکلدر که بو بیت

اول مقاله دندر **بیت** خدا اکر اولمیه توفیقی همراه

کیسه قربتنه بولمز راه **علوی رحمة الله علیه**

شهر بورسه دن سلطان مراد و سلطان محمد خان حلرندندر ترکیده بهجت

پیکری و حقیقت و مجازه ملتبس غزللری وار طرز و روشی قدما

اسلوبیدر محل وداعده بو برقج بیت آنکدر **شعر**

ای پیر عزمین ایدن یار خدا یارک اوله   همت اهل نظر قافله سالارک اوله

یول اوران کیشی حرامی کوزک اولکده سنک   جان عشاق کبی زار و گرفتارک اوله

کرکچک اوقاله قهرایمکه اعدا قتلین   غمزه لر تیز کشک چشم کماندارک اولم

اوصاف شراب و خطاب ساقیده بو برقج ابیات آنکدر

نظامیدن ترجمه سیدر **بیت** کتور ساقی شراب ارغوانی

جوان ایلر اوپیر ناتوانی   کیم اولدم سینی برنایه دوندر

رخ زردم کل حمرایه دوندر   شفا بولور اکر نوش ایتسه خسته

صفا بولور ایچرسه دل شکسته **علوی مدرس رحمة الله علیه**

بورسویدر علوی لکن اوعلی دیمکله مشهوردر سلطان سلیم دورنده

محروسه مزبورده مدرس ایکن فوت اولدی عصرنده سردفتر

بلغا و سرآمد فصحا ایدی رنکین نظم مطبوعی و شیرین شعر مصنوعی

واردر دهرک دناءتی و دورک شآمتی مشعر بو شعر آنکدر **بیت**

دار دنیای دنی نک کیم جفا بنیانی در ::

محنت و درد و بلا و غم چهار ارکانی در ::

دولت ایر دمدن دنیاده ذلت اهلیدر ::

خواجه سوداتدم دیو زعم اتدوکی خیرانی در
شول وشق کورکن کیوب مصلح کچنلر خلق ایچون
بیچه مصلح هر بری کوه پیستم قتلانی دور
شهرک اصلاحیچون اولسون که هر مفیدکه وار
یا افندی محضری یا محتسب اوغلانینی در
هر نه وضع اولورسه اصلاح جهانه ضد اولور
غالبا دوران دهرک آخر الزمانینی دار

علی چلبی رحمة الله علیه

قلبه ویدر بین الموالی واسع علیبی دیمکله متعارف در بو دور همایونده بورسه قاضیسی ایکن فوت اولدی شعر و قصیده ایله مشهور وشاعرلغله مذکور دکلدر منشئ الفاظ بلیغه ومحشی متن معانی بدیعه در چین واغطاک کلیله و دمنه رنکین الفاظ وحسن اداسیله وانشای دلکشایله فارسیدن ترکی یه ترجمه ایدوب چوق معارف ولطایف ضم والحاق اتمشدر حقا بو درکه بر انشاء جلی الشان وجمیل البیان درکه منشیان سخن وران وممیلان عبارت پروران طرح تعبیرات مطبوعه سنده واله وحیران وطرز تقدیرات مصنوعه سنده زار وسرکردان قلورلر شعری ندرت اوزره واقع اولمشدر شهر ادرنه وصفنده بو شعر شوق آمیز انکدر

بیت

اسدی جان باغینه باد عطرسای ادرنه
فیض روح اندی فضای جانفزای ادرنه
دفع ایدوب دلدن غموم کهنه عیسی صفت
تازه جان ویردی دم معجز نمای ادرنه
غنچه کبی تنک لکدن درهم اولمشکن کوکل
کل کبی آچدی نسیم جانفزای ادرنه

نثر وبو قطعه نصیحت نصاب دخی اول کتابدندر

بیت

بر بلا نازل اولسه انده جرخ
کاندهوار ایکی شر اشیت بندن
اولادوستلر اولور غمکین

ثانیا شادمان اولور دشمن

عمری رحمة الله علیه

عبد الله اوغلی درویش عبد الکریم اوغلی قولیدر سلطان بایزید دورلرنده
روم ایلنده قاضی و خلق خلقنده نشکر و راضی ایدی اعیان
شعرادن و ارکان بلغادن شاعر شیرین گفتار و صاحب
دیوان و سخن گذار در اکثر اشعاری تنگ بحرلرده و غریب
قافیه‌لرده واقع اولمشدر بو بر قچ مطلع آنک اشعارندندر

مطلع قنی باغرلی طاش قیاسین سن . سینه مرزم که گوکل پاپاسین سن
خط بلوریه گرد خندنده گوزدم گریان اولور . ناله دوراتشه
قراطرافینی باران اولور . دلبر که اویخویه وارده گلمز گوزومه خواب
اویسم طویامی دیو جگر جانم اضطراب

نثر ودهر دونک دون پروزلکی مشعر بو شعر شکوی شعار دخی آنک اشعارندندر

بیت تا اهلک اولدی شیمدی زمان و زمین دیغ
لی دوتنک اولدی جام می و نازنین دیغ

هیچ آفریده اهله نظر ایتمز دریغ . اچان دوکندی قلمدی لرافرینه دخی
لکیه چراغ اویارمسی یاد اتمز اولدی هیچ . مهری نهان ایده کیبی چرخ
برین دخی   هرگز زمانه گیمه پیوز ماد دکین کورب .
قورقم بو درکه پیرزه بتورمز زمین دخی . بو غصه دفعه کرم حقه
طاپینوب   عمری می ایچ اگرچه که اندک یمین دیغ

عندلیبی رحمة الله علیه

قسطمونی‌یی غنذن سلطان محمود مادحلرندندر نغمه وصوتده
بلبله تقلید ایتدوکیچون بلبل حسن دیرلرایدی بو مناسبتله عندلیبی
تخلص ایدردی ذهن و ذکا ایله مشهور دانشمند دامانده آوازه
لی مانند ایدیب آوازه خوبی قوت القلوب و حسن صدای روح
افزاسی بزم آشوب ایدی صدای سرودی نغمه داودکبی آهنی
جریاندن ومرغی طیراندن گیرو قوردی اما بو فنده اولقدر
بهره‌مند و طبیعت شعریه‌سی چندان بلند دکلدر بو مطلع آنکدر بیت

خوب سویلر خدوکه ور دپیمن بو دوردین ، راست ایدر قدوگه

برپیرو دلجو دردین ، کوردم او گلعذاری بربادپایه بینمش

گویا که برگ گلدر بادصبایه بینمش **نثر** مسموعدرکه مزبور اول عصرک

اعیانندن بیرینه برامر ایچون مراجعت و برجزوی مصلحت ایچون

برنیجه گون ملازمت اتمش لکن اول داردوقلربی شخص مرتشینک

مذهب باطلنده تحف و هدایاسیز و بادهواسیز کمسنه‌نک مصلحت

گورمک و جزوی و کلی دن سه برایش بتورمک یاننده اصلا جایز دگل

ایمش باب رشوت مابینه برنیجه گون گلور و جایش و قباحتینه

منفعتی اولورگورلرکه درنده اولان دربانی و اخذ و اکل ایچون

تعیین اولنان اعوانی تحفه ایله گلنه بیور و تحفه‌سی اولمینلره

افندی انور درلر غالبا بو بیت مشهور انک حقنده واقع اولمشدر

بیت الوکه زر الوب وارسک افندی گل بیور دیرلر

اگر دست تهی وارسک افندی‌سی ایور دیرلر :.

آخر الامر باش شکر و برایکی بال مومنی اول دوزخی یه یاندرر وگوزلرنه

ایکی دانه زر نصوب اوتانمز صورتن اوتاندرر بو قطعه اول مرتشینک

حقنده دیمشدر **بیت** حلقه‌گیبی ایکی گوزی قپوده

هرگلندن بکلر درآمد ادمر — اکنی آلتنه بقر کله نک

گنده وچون مگر که دصله زر — لعنت اندی رسول مرتشی‌یه

لعنت اکا کانی قبول ایلر **عندلیبی حافظ رحمة الله علیه**

شهر استانبول‌دن بو دور شعراسیندندر نظم کلامه فی الجمله اقتداری

و خوش آینده جه گفتاری وار در بو مطلع انکدر **بیت**

نه صفا صفحه سی دار گوشه میخانه گبی — نه مصاحب بولنور عاشقه پیمانه گبی

و بو بیتی دخی اصغاء کلامده فاصر قولاغی قالی مولانا داعی‌نک

حقنده دیمشدر **بیت** بیک گزین سویلیه‌لر گوشکه گرمز برسی

دیر گورن انی چون ذاتی قولاغک دوکه‌ین **بیت**

عندلیبی اگرچه شاعر حق — پسندن ار نوبخته قوتشم دمزن

عهدی رحمة الله علیه

ادرنه‌ویدر سلطان بایزید دورنده ارکاننده احکام کاتبلرندن
ایدی رنگین اشعاری و شیرین گفتاری واردر بو مطلع انکدر مطلع
قنده وارم سایهٔ سرو بلندم وارکن کیمه قول اولم سنک گبی افندم وارکن

فی حرف العین غباری قرامانی

قرامانه لارنده‌دن و طلبه طایفه‌سندن بو زمان شعراسندن مدینهٔ
منوره‌یه گیتلرندن و روضهٔ مطهره زایرلرندن در نیچه مدت در
آنده متقاعد و متمکن اولوب اول آستانهٔ شریفک فقراسی
سلکنده منسلک اولوب فراغت و عزلت اختیار اتمشلردر
بو بیتی بقا استانبولده کوی وفاده ساکن اولدوغی
زمانلرده دیمشلردر بیت سر کوی وفانک خاکساری
ایا غلط رعی مسکین غباری نثر و بو برقاچ ابیات
محققانه دخی انکدر الهی ترجیع بندندر نظم

نظر ایت دیده جانیله جهانی آگله مظهر علم لدن مخزن حکمتدر هپ
حکمت و عبرتله رمز و اشارتکه وار هپ خدادن سکا تعلیم و هدایتدر هپ
فهم ایچون عالم کبرایی اولو الالبابه صور عالم صغری همه صورتدر هپ
بیت غافل اولمه گوزک آچ عالم کبراسیسن سدرهٔ لوح و قلم
عرش معلاسیسن

غریبی رحمة الله علیه

روم ایلنده یکیجه‌دن بو دور شعراسندن ایدی درویش صفت
واهل معرفت کمسنه ایدی اسلوب شعریکم دکلدر بو مطلع انکدر بیت
گزدر قرص مهی طبله الیجنده ماله مشتری در هم انجمله دگرکیم اله

غزالی رحمة الله علیه

بورسه بیدر لالا بالی شوخ طبع کمسنه اولدوغی اجلدن بین الناس دلو
برادر دیمکله مشهوردر تدریسدن تقاعد اتمش مرد کامل و فاضل
ایدی اما هجو و هزله طبع شوخی غایتده مایل ایدی پا بقا
شهزاده‌لردن سلطان قورقوده تقرب ایدوب تا رلیقانک

مقابله حسبی اکین اخص خواص اولان پیاله بک نامنه الفیه و شلفیه
طرزنده دافع الغموم آدلو بر کتاب مسرت مآب ترتیب ایدوب
باب جماعده و اتصال و اجتماعده ذوق آمیز و شهوت انگیز
لطیف لطیفه‌لر و شیرین حکایه‌لر ایراد اتمشدر و محبوب دوستلر
ایله زن پرستلر مابیننده مطبوع مناظره و معقول مباحثه‌لر
ایراد ایدوب هر برینک مدعاسنه دلیلنه کلامنی تأویل
اتمشدر اما غایتده غلیظ و فاحش فحشیات و هزلیات
اولدوغی باعثدن من حسن اسلام المرء ترکه ما لا یعنیه فحواسنجه
استماعندن طباع قرار ایدر حتی کتاب مرقومی مرحوم سلطان
قورقوده عرض اتدوکده اول مرتبه‌ده هزله رضا و رخصت
ویرمیوب مذکوری درکاهدن طرح اتیاردی دیو استماع اولنور
اول زمانده برادرجی پرادر اولوب بورسایه کلمش دکلو
بابا نام زاویه‌یه شیخ اولوب بو مناسبتله غزالی تخلص قلمشدر

بو مطلع مشهوری اول مناسبتله دیمشدر **بیت**

خیال چشم آهولرله هر بار ، کیکلو بابیه دوندک سنی یار

نثر بعده ینه صددنه سلوک ایدوب سوری حصار نام قصبه‌ده مدرس
اولدی وار بن آنده بر مدت قرار و مدت عرفیه تتمنه سکون اختیار
ایده میوب ینه در دولته کلدی اعیان و اشراف نزدیز کلدک
و منصبکده اوتوروب قرار ایدیدک بزدن نه حضور اولدک دیو سوال
اتدوکده سوریلو ملعونلر اوتروب حضور ایده مزم بر دوزخده بیر حکمز
غایت ایدک دیو جواب ویردی بو لطیفه ایله آق شهرده
بر مدرسه‌یه مدرس اولوب جهت تولیتنی تدریسه ضم ایدوب
اللی آقچه ایله منصبه متصرف اولدی مسموعدر اول زمانده بو خصوص
ایچون قاضی عسکر متردد اولیجق بو قطعه‌یی یازوب ویردی دیو
روایت ایدرلر **بیت** دمنده نغمه باران اچیان
لطافت سبزه زاری تازه اولمز جهانده کوچک و بزرک قسمده

کردن راست بر آوازه اولمز   افندی لطف ایت اولوب یانی

متاع همته اندازه اولمز نثر مزبور ندیم شیوه شوخ حریف

و نازک طبع و نکته سنج و ظریف ایدی تواریخ و لطایفدن بجید معلوماتی

و حسن تقریری و روشن کلامی وار ایدی بو واسطه ایله نیجه سلاطین

و امرا ایله صحبت و ملوک و وزرا ایله مناسبت ایتمشدی پادشاه همز

زماننده دخی فخر الاشباه مرحوم ابراهیم پاشا و معین فضلا مغفور اسکندر

چلبی رحمة الله علیهما خوب همتلر و عالی رعایتلر ایدوب و حضرت

خداوندکاردن بجد جوایز و عطایا و احسان لائقی الیویروب

جهتندن بدل تقاعد اقچه سین اتدر دیلر آخر عمرنده کعبه

شریفه شرفها الله تعالی متقاعد اولوب آنده فوت اولدی

اشعاری نادر اما خوب قطعه لری و لطیفه تاریخلری

وافردر بو شعر آنک اشعارندن و جمله کفتارندندر شعر

ایردی خزانی عمرک وه که دخی بهاری یوق

صبح پروره ارمدم غم شبنک نهاری یوق

چشم پر اشکه دم بدم عکس رخی دوشر ولی

صولر اچلسنده کورنن صورتک اعتباری یوق

بریکه الله می عجب فلک دلی بوره زنگار

بحر غم زمانه نک ساحلی و کناری یوق نثر و بو تاریخی

دخی اول ارباب فضلک معین و حسبی مرحوم و مغفور اعنی اسکندر

چلبی رحمة الله علیه رحمة واسعة دار دنیاده بیری دار و منصور

صفت دیار بغداده بردار اولدوغنه دیمشدر و اول ذات

ملکی الصفاتک محسن و کریم و مشفق و رحیم اولدوغی ایچون

هزار گریه و آه ایله چوق غم یمشدر تاریخ برکشیده

شدن اسکندر چلبی از خاک و عروج کردن او بجانب افلاک

میر اسکندر اعتباری کورب . ای کوکل عبرت آل بو حالتدن

حاصلی نولدی عاقبت کورکم . بو قدر عزت و سعادتدن

دادی بن زهر قهری آغزنه — قلمدی هیچ اثر حلاوتدن
اولوبن نجم طالعی راجع — بعده واردی کمال قربتدن
قوندی نور چهره امانتنه — صرصر تهمت خیانتدن
رفعت وارد اولدی حکم شرف — ناگهان درگه عدالتدن
چکدلر سوی آسمانه همان — گوتروب آنی خاک ذلتدن
گیتدی دونه دونه سماع ایدرک — وارانیه دیار غربتدن
بوینی بغلو قول اولدی درگاهه — اولدی آزاد بند محنتدن
بصمدی یرا یاغی شادیدن — بشی قورتلدی چون ملالتدن
آغذی معراجه خوش لطافتله — قورتلوب عالم کثافتدن
اولوبنی دیرسی انک اصلا — اولمدی خالی هیچ رفعتدن
دیدی اهل سما اکا تاریخ — قلدی عزم سمو لطافتدن
آخرتده دخی مراد اولدر — اوله بر عالی پایه جنتدن

فی حرف الفاء — فانی رحمة الله علیه

غلبه و بیدر بلدهٔ مزبوره ده عیسی خواجه دیمکله معروف و معلومدر و
اوصاف معارفله موصوف و موسومدر خوب عربیاتی
و سایر فنوندن دخی وافر کمالاتی وار ایدی بو کمینه کم بضاعه
آنلردن تصوفه متعلق لمعات عراقی اوقمشدم سایر کمالاتندن
غیری خوب اشعاری و مرغوب گفتاری واردر بو مطلع
انک جمله اشعارندن نادر **بیت** مطربا وقت طربدر اله آل دفعی
دخی ساقیا جامی گتور مجلسک اولدر شرفی **نثر** مرحومک نظمه
قادر و اسلوب شعرده ماهر شاگردلری واردی بونلره شعر
گویلک بابنده بر نیجه نوع نصح و پندلر گزند اتمشدی بو فقیرک
دخی یادنده و خاطر ناشادنده در فن شعره هوس ایدن
خلان عرفانه اهم و الزم دد جمله نصیحتندن بری بو درکه نظمه
مباشرت ایدن کمسنه فارسیدن و عربیدن معلومات
و خاطرنده وافر لغات گرکدر که تا کیم بیوت ابیاتی

معمور و قصر نظمی بی قصور اوله نتکیم بنانک اسبابی مهیا و مساعد اولمیه
مراد نجه بر بنایی بنیاد ایده مز و آلت و اسبابده قصور اولسه
زیبا طوب آباد ایده مز نتکیم دیمشدر **مصرع**
چون معانی جمع کردد شاعری آسان بود ، و مرد بی معرفته
شعر دیتمز نتکیم شخص عریانه کمر ییشمز فارسان میدان فرس
سوز مشلردر **بیت** شاعر بی علم بود فی المثل
کون برهنه کمری در میان **نثر** و بری دخی بودر که شعرشناس
لق شاعرلغک پایه سی و شعرک صنایع و بدایعن فهم ایتمک
شاعرک سرمایه سیدر دکمه بر شعر کویلکدن سخن شناسلق
افضل و شاعر پسندن مرد نکته دان اولیدر اکلدر **بیت**
شعر گفتن گرچه در سفتن بود ، لیک فهمیدن به از گفتن بود **نثر**
و بری دخی بودر که شاعر کندو زعم پندارنه اعتماد ده نادان
و ناشناسک پسند و رشخندنه اعتقاد ایدوب کندویه

غرور ویرمیه و ظرفا و زمانک تحقیقی تحسین اکلیوب کندویی کورمیه
بیت مشو غره بر حسن گفتار خویش بتحسین نادان و پندار خویش
نثر و بری داخی بودر که شاعر شعرنی تعریف و کندویی
توصیف ایتمک مناسب و لایق و مقتضای کماله موافق دکلدر
دیدی **بیت** اگر هیچ مرد از هنر بهره ور
هنر خود بگوید نه صاحب هنر ، کندویی مسک چونکه اظهار ایدر
دیمسون نافه ایسی مسکم وار ، و بر دخی بودر که شعره کثرت
اشتغال کوستروب اعمال مبروره مانع و اوراد و اوقاتی
صلواتی ضایع ایتمیه و طرز شعرده طریق ملاهی و مناهی یه
کیتمیه **بیت** در قیامت نرسد شعر بفریاد کسی
گر سراسر سخنش حکمت یونان گردد فخار رحمة الله علیه
قرامان قرندن ارباب طریقتدندر مراد خان غازی دورنده
و قرامان اوغلی عصرنده واقع اولمشدر حددن متجاوز

اشعاری والهیانه متعلق کشاری وار در آدم عالم کبرانک نتیجه
مقدمات عظما اولدوغی جهتدن شول نسنه که آفاقده واقع
اولمشدر فی تمثیل البنیان علی ترکیب الانسان آنی انفسده
بولمشدر بو بر قچ بیتله آنی بیان ایدر شعر

تکبر خانهٔ معموری عاقل — قلوبدر جسم انسانه مماثل
مثابه در دماغه غرفه دار — دخی دهلیز در حلقومی یار
در آنک بینه اغزیدر مرتب — اکی قنت قپوسیدر اکی لب
اوک سقفین باشه بکزتدی استاد — یوزینه صدر دیدی اهل ابنیاد
مگر کوزلر در اول اوده منظر — اولورتن خانه سی آندن منور
فلکده عرش وار آدمده همت — سماده علو وار آدمده قامت
خدا خلقی ایلیوبدر لوح محفوظ — کوکل وار آدمیده جمله ملحوظ
قلم یازدی یارادن جهانی — بشرده لهجه وار قیلور بیانی
فلکلرده ملکلر وار حقیقت — دماغ آدمیده علم و حکمت
مماثل ایتسک دار جنانه — نظر قل ذات انسانده جهانه
اولوبدر جنته رضوان خازن — جنان آدمه رحمان خازن
فلکده گرچه کم شمس و قمر وار — بنی آدمده عقلیله نظر وار
سماده نجم وار آدمده عرفان — فلکده دور وار آدمده سیران
جهانده معدن لعل و گهر وار — بنی آدمده ده درلو هنر وار

فخری چلبی رحمة الله علیه

بورسه قاضیسی اجه زاده محمد چلبی نک اوغلیدر صحن مدرسلرندن ایدی مرحوم ابراهیم پاشانک ولیمه سی جمعیتنده فوت اولدی بو مطلع انکدر بیت چون سیه پوش اوله اول دلبر شیرین حرکات قیلمشدر صنورم آب حیاتی ظلمات فراقی واعظ کوتاه همتدن بود و ر شعرا ایسندندر واعظ علو نفسیه بر مثنویدن بر قچ پاره تألیفاتی و تحسین دیسنده قابل ابیاتی واردر بو مطلع انکدر بیت کلشنده عالمک بو سرّا رمزی هیچکس

زاغلر آزاده و بلبل گرفتار قفس بو ابیات دخی انکدر اشعارندندر

بیت تنلو یاشم دمبدم دریا کبی ایلر خروش بلمزم قندن

کلور هر دم بکا یا رب بو جوش حلقه حلقه داغلر یاخدم تنمده مطربا

نای دکلدر کل بکا دف کبی اولدم جمله کوش عشق یولی پول پول

داغلرله زین اتدی عریان جسمی اولدم ابراهیم ادهم بن فراقی

خرقه پوش بو لطیفه دخی انکدر لیاقتندندر شعر

دیدی مجلسده برکون بر مباحی بنی ای شیخ ایدر بو خاطرا شغال

فلان درویشک اوغلن صرمتی استر صنق کوکلم بنم هر ماه و هر سال

جوابنده ددی اول شیخ واعظ یوری وار خاطرک دفع ایله فی الحال

فردوسی رومی رحمة الله علیه

بو رسوبیدر ارباب تواریخ یننده اوزون فردوسی دیمکله مشهوردر و تواریخه متعلق تالیفاتی السنه خافیندن مذکوردر اول بابده غایتده محیط و مستحضر بکسنه ایدی

سلطان بایزید امریله سلیمان نامه یی نام شریفنه نظم و نثر اوزره جمع ایدوب کتب منزله ده نقدر قصص و اخبار و عالمده نقدر حکایات و اسمار دار ایسه علم حکمت و هندسه و نجومله آنده درج و علوم و معارفدن وارنی محل و مناسبتیله آنده خرج ایدوب اوچ یوز آلتمش جلد کتاب اتمشیدی اما سلطان بایزید بو جمله دن سکسن جلدن انتخاب ایدوب ما عداسین احراق ایدیجک فردوسی سابق کبی سلطان بایزیده بر قاچ بیت دیوب ولایت عجمه کتمشدر مزاری آنده در و تاریخ تالیفاتندندر سکون انبانی اکون فواید بیان ایدوب ارضی نک نافع و مرغوب تمکن و توطن اکون مطلوب عیان اتمشدر بو برقاچ ابیات انکدر تالیفاتندندر بیت

کلای واعظ الیشت سوزین حکلیمک اکر کیم وار ایسه طبع سلیمک

دلرسن وضع ایده سن بر عمارت اکر کوی و اکر شهر و ولایت

زنده

گرگ سیر ایلیاسن بر یوز زنده — بو رویه سین یوجه سنده دده

بولاسن بر یری که اوله عالی — شمالندن ییکا اوله خیالی

آچوق اوله ولی غربی هواسی — اوکر صحرا و طاغ اوله وراسی

دوشه بر اوله صوغربی یانه — یوری یه آنده صنبندلکه سفینه

یوزندن هر قچن بحر کاسیر ریح — ویره انفاسه اول آب ترویح

ایکنده صوق اوله یه شتاسی — یک ایتمی اوله یازین هواسی

داخی تیز ایرشوره اوله بنایی — دونوب تیز کچمیه هم خضر وایی

مصافیلر اولا بیلمق ایچون — شتا بیلر اوله قشلا معیچون

بولیچق ایشبو وضعیله مواضع — روا دریا پک انده بهر جامع

بو رسمه یرده یاپسک منزل و دار — قپوسی شرقه اوله دیدی معمار

بنانک که اوله قاپوسی شرقی — گونش طوغنسه دوشر الحنیه شوقی

بنی رارصدن اولن کوردست — گنش کورسه کیدر غنیه ظلمت

شو یره کم گنش قلمز سرایت — ضرر دریه آنده ایله اتی نهایت

فرحی رحمة الله علیه

شهر قسطمونیدن بوده شعرا پسندندر روزگاردین و فلک زده لاابالی عجب شخص ایدی عالمده اندوه و غم ندر بلمز ایدی و جمیع زمانده حالندن متألم و متضجر اولور. بر کپیه شکایت قلمزدی خندان روی و بدیهه گوی ایدی. بو مطلع کندونک حسب حالی در

مطلع

عالمک چون گذران ازره دور عیش و غمی

بنی مسرور و ملول ایتمیه ذوق و المی

بیت اول آهو چشمه انجینوب رقیبا دیارین ترک ایدرسک بصحرا

نثر. بو قطعه دخی انکک لطایفندندر

قطعه

کلنجه آیینه دیدم براولونک پنجه اوپلی ابر منصب ال

دوی رمزیله بکا چاره بو در طولش اول بر قیویه دون کل

قطعهٔ دیگر. بولمزسین درون خلوت راه

بنک ایلریک اولولاره طپوسی • بر ایکی پاره رد قبول کیش جک
کوکلکه آچمق ایسترسک قپوسی   فرخی رحمة الله علیه
ولایت صاروخانده آق حصاردندر ولایت مزبوره ده
زاویه یه متصرف ایدی درویش صورت و فانی سیرت
کیمسه ایدی بوددر اکچینده فوت اولدی اکرچه بین الناس
نظمله نامدار و شعرله پر اشتهاردر لکن تخییل مقالده و تصنع
خیالده جولان طبعی چندان دکلدر اشعاری غایتده
خوش آینده در طبع عوام الناسه ملایم اولمغین مشهور
اولمش و شهرت طوتمشدر بو بر قاچ مطلع انک اشعارندندر
بیت   دل زودشدی بیلیم ینه بر سرو قامته
ایردم هوا یولنده یورر کن قیامته • مو دکلدر کورنن بو نه سینه
صد چاکده • دوشمش تیرک دری بیر دکلمش خاکده
بیت کافر اولسون می اکوب عالمده دلبر سیو مین

هی مسلمانلر بو یولن اختیار اولمز بکا • بو بیتی دیدوکی
زمانده شرعه مخالفدر دیو مزبوری تکفیر ایتمشلر
و سوخته و آت و دانشمندلر قاضی یه ایلتمشلر ایدی
قاضی سوزوکی توجیه ایت دیدوکده   بیت وله
کافر اولسون می اکوب عالمده دلبر سیو مین   دیدم دیو
توجیه و تاویل ایدیب خلاص اولدی   فردی رحمة الله علیه
شهر اسپارتهدن پادشاه هنرمنده لرندن ایدی
نوجوان و نوهوس ایکن فوت اولمشدر و زماننده
شعرله خیلی اشتهار و اعتبار بولمشدر بو مطلع انکدر   بیت
بنم ماه سیه چردم کیرنب کلاه اکر • ایکیون باشم اوستنده
اولور دود سیاه اکر   نثر بورک عشقندن بری
بو بیت لطیفه یوزندن تمنای وصال و التماس اتصال
ایتمشدر   بیت   یلو کز لق برآلله یه اشتر

کله فردی پیشگاه حضرت اولالم فریدی رحمة الله علیه

اسکوبی در خواجه جام دیمکله معروف درادرنه ده
دار الحدیث متولیسی ایدی سلطان سلیم دورنده فوت
اولدی نازک طبع و خوش گفتار و نکته گوی و سخن گذار
کیمسنه ایدی بو مطلع مشهور انکدر **مطلع**

بلبل بو دکلو ناله می ایدردی گل اولمسه
گل نازی کیمه ایدر ایدی بلبل اولمسه

نثر مرحوم ذاتی ایله مزبورک خیلی معارضه و مخاصمه‌سی
کچمشدر و بر بر نیک مطایبه یوزندن دست هزلله پرده
عیبن آچمشدر مزبور فریدی نکو ذاتی به دیرکه

بیت

نه او قدر زبان زر نه خود ایشیدر • وای انک صاغراغی بیانی
یاتی دیو سویلمشدر دلنجه مسلمانلرنه بلسون
اول زبانی • دخی ترک اتمز اما اولسیانی

آنی بز بلمزز نه دیر بیلسون • دینجه سوکدی‌ی
قورتسک پرزه یانی • آه او فریدی سکینک بر نافه
میسکی واردی • بر میشه بی صحرا ارکن صحراده دوشمش نافه‌سی

فضلی زید فضله

استانبولدن کتاب قسمندن بو دور شعراسندندر
ایراد نظم طبعنک تمام سرعتی و فور ربانده و فوز دانلفنی
واردر شعراء عصرک قابللرندن و فن شعرک کامل
لرندندر اشعار کثیره به مالک صاحب طبع و قابل شان
و مؤلف کتب و دیوان در بو شعر ذی الفقارتین زیباسنی
انک اشعارندندر **شعر** عشق و حسنیله ایدن شیدا بنی
ایتدی قیس و لیلیه همپای همتاسنی • اصلوب بن قرشو سند
قطع پیوند ایتمدین • ایتمش خالی خدا اصلابنی قطعاسنی
قانی دولت ای ربی باب سعادت اچلو • خاکک الکنده کورم سیدانی نهانسنی

نثر وخسرو وشيرين طرزنده هماى وهمايون نامه
آدلو بيش بيك بيت بر كتاب نظم ايتمشدر صوفت تصويرده
بو برقاچ بيت اول كتابدندر شعر

بيا زلفش كوردى بر تصوير دلكش   حرير نيلكوندن اوزره منقش
نه زلفش غمزه دن ابروسى غرّا   او طرّه سنبل تردن مطرّا
دررن دشلرين زينده برمش   كنشدن رخلرين تابنده برمش
ايديجك رخلرين كلكونه دن آل   قلمدن طالمش بر نقطهٔ خال
نيجه اكونه اكه نقش چينى   نه جانى وار اوله انك قرينى

فضولى بغدادى

بو دو شعرا ايچنده نوايى طرزنه قريب بر طرز دلفريبى
واسلوب عجيبى وار در طرزنده مبدع وطرز تعبيرده مخترعدر
بو مطلع مطبوع اكث زاده طبعى وخيال خاصيدر بيت
متوسلس قشلركم وسمه زله رنك طتمشلر
قلبجلر دركه قانلر دوكمكيله رنك طوتمشلر بيت

قنغى كلشن كلبنى سرو خرامانكجه بار
قنغى كلبن اوزره غنچه لعل خندانكجه بار
قنغى باغك بار بر نخلى قدك تك بار بر
قنغى نخلك ميوه سى سيب زنخدانكجه بار
قنغى بزم اولمش منور بر رخك وش شمعدين
قنغى شمعك شعله سى خورشيد رخشانكجه بار
قنغى يرده بولنور نسبت سكا بر كنج حسن
قنغى كنجك اژدرى زلف پريشانكجه بار
قنغى باغك بلبلن دردر فضولى سن كبى
قنغى بلبل نك سرودى آه وافغانكجه بار

نثر بو طرزاوزره خمسه يه جوابى وممدوح ومقبول
بش پاره كتابى وار در بو برقاچ بيت انك

ابیات پرفسوننده‌ن لیلی و مجنونندندر **شعر**

دهقان حدیقهٔ روایت . صراف جواهر حکایت

معنی چمنینه گل دکنده . سررشته‌سنه گهر چکنده

قلمش بوروشده نکته دانلق . گل ریزلک و گهرفشانلق

مغانی قرامانی رحمة الله علیه

کتاب قسمندن سلطان عبدالله مادحلرندندر شهنامه بحرنده

اسکندرنامه نظم اتمشدر اگرچه اهل فضل صاحب دیوان

ایدی اما بوفنده بی اشتهار و عنوان ایدی بو مطلع

انکدر **بیت** پیشم مردملرین چشمم طوتزدی بوبکه عزتله

یولکده پایمال اولمشدر یوزلرشیمدی ذلتله **نثر**

نوبرشاهد زورله بهتان عظیمه و عذاب الیمه اوغرلوب

ایشی دشوار و صعب و نسبت کذب و افترا ایله صلب

اولندی بو قطعه انک مقطعاتندندر **قطعه**

دکل غنچه‌ده پیکان گز اوریت دشمن . ضرر یوق ماهه کلبک عوعوندن

گوزه گوسترمه خورشیدی خفاش . کم اولمز ذره مهرک پرتوندن

فغانی رحمة الله علیه

طربزونلودر اصفهانیدن رجوع ایدوب علم طلبه شروع

اتمشدی شعره ملایم قابلیتی و منظومات فریدن

وافر خاطرنشانی واردی عربی و فارسی نظمه متعلق

نکاتک صفحهٔ ضمیرنده نقش اولوردی و فنی شعری

کرنظر اذعانله گوزدن گچورسه کالنقش فی الحجر خاطرنده

قالوردی فن شعرده هنوز نوهوس ایکن اختراع

صنایع نظمیه یه دسترس بولمشدی و زمان سهل

و قلیل المهلده ظهور ایدوب مشاهیر شعرادن اولمشدی

آخر سلاقت طبعنه مغرور و کلمات سحرآثارینه مسحور

اولوب صدف زمینده در ثمین گبی کندویی

صاتمغه وانا مزید دیوب خامهٔ حرف گیران کبی اعیان واشرافه

حرف اتمغه باشلدی بیت دو ابراهیم آمد بروی جهان

یکی بت شکن شد دگر بت نشان نثر بو بیت مشهور که مرحوم

ابراهیم پاشا حقنده صدور ایدوب ایللرده مشهور

و دللرده مذکور اولدی کل سرجا ور الاشین شاع

موجبنجه افواه والسنه یه دوشب عالمده شیوع بولدی عاقبت

کمالی زواله سبب اولوب بلاء الانسان من اللسان

فحواسنجه دل اوجندن جهان وسیعده یرلی طار وبیر

انا الحق دن راز اچمدین ایلدوب منصور وار بر دار اتدیلر

بو بیتی هنوز دیمشدی که بو واقعه واقع اولدی بیت

زلفی کمند بنی الدی اله جلاد غمزه سی . بکمز فغان ظلمله بر دار ایدر سی

مرحوم مزبوره اگر عمر مساعده قلیدی و بر مدت

اجلدن امان و زمان بولیدی بو فنده تعین بولمق شعرانک

مقبوللرندن اولمق مقرر ایدی بو برایکی مطلع انک

اشعارندندر بیت اولدر پیرهن کبی اول یوسف گل پیرهن

لاله وش صرصون بگا درد اهلی بر قیتلو کفن بیت

بو خارستان عالمده آچلمز گل مقصود

نه غم ای بلبل جان چونکه گلزار عدم موجود

فقیری رحمة الله علیه

روم ایلنده فرقهٔ فقرادن و زمرهٔ ظرفادن گوکلی غنی

والتماس ورجادن مستغنی کمسنه ایدی سلطان سلیم

دورنده فوت اولدی الفاظ پاکی وشعر سوزناکی

وار در بو مطلع مشهور انک اشعارندندر بیت

خسته دلم بلاکشم آه ندم ندم ندم یتدی بنی بلا وغم آه ندم ندم ندم

نثر و بیت دخی انک ابیاتندندر بیت

دولته لایق اولنلر کورهمز دولت یوزین دولت انک کیم جهانده دولته لایق دگل

فکری چلبی

شهر استانبولدن قضات زمره سندندر و بو عصر شعراسندندر ماشی زاده دیمکله معروف و مشهوردر صنایع شعریه و مهارتی و ایراد معانیده قدرتی واردر صاحب کتاب و دیوان و پسندیده اهل عرفاندر بو مطلع انکدر **بیت**

ای کوکل اتمه تلذذ لذت دنیا ایله   نیلدی فرهاده کور شول پیره زن حلوا ایله

فوری

عبد الله اوغلی و نقاش علی بک قولیدر علما طایفه سندندر و بو دور شعراسندندر اهلیت و قابلیت ایله معروف و موصوف بین الاقران فایق الشاندر کمینه در علمندن فضله نازک شعر و انشاسی و نظم رنکین اداسی دخی واردر بو مطلع انکدر **بیت**

امواج قلزم عشقن بو نه قبابه صغمز   اهل دله نه مخفی دریا جبابه صغمز

جامع چسنه صلا ایلر زنخدانکده خال
چاه ابجنده کعبه ده کویا اذان اوقور بلال

فهمی رحمة الله علیه

ولایت صرخانده پادشاهمز زماننده الای بکی ایدی فهم و فراستده غایتده تیز فهم و نهایتده زکی ایدی اما بر مرتبه ده عاشق پیشه و محبوب پرست ایدی که زن و زن‌باره‌لقده غایتده دون و پست ایدی طایفه زنان بر مثابه ده منفوری و بر درجه ده محذوری ایدی که زن بشوردوکی یره جکی بیزدی و زن‌باره دکدوکی یره جکی کیمزدی مقتضای طبیعتی و اقتضای جبلتینی مشعر بو شعر انک اشعارندندر **شعر**

زن اکر حسنله خورشید درخشاندن ایسه
قامتی طوبی اوزی حوری رضواندن ایسه

خار پرور گل خود دور اکا ویرمه گوکل بدنی نازکلک ایله برگ گلستاندن ایسه
دلبرک کون کبی ظاهری وگل رجحانی قنقی نادان زنی ترجیح ایده اوغلاندن ایسه

فیضی رحمة الله علیه

زعمادن اسحاق پاشا نشلندن دریچ سفرنده قوللری قتل اولنمشدر اندی بو بیت گویا که شاهد حالی و مبین احوالی واقع اولمشدر

بیت قبرم اوستنه سمندندن اینوب اول مه دیدی
ظلمیله اولمشدی نورا ایندی بو مسکین اوستنه فی حرف

القاف قادری رحمة الله علیه

ادرنه ویدر محروسهٔ مزبورده مدرس ایکن سلطان بایزید دورنک آخرلرنده آخرته گیتدی مسموعدر که مزبور نامزاد و سروآزادین پدر و مادری تفرقه ایدوب غیره ویرمک مراد ایدنده بو برقچ بیتله سلطان بایزیده عرض حال ایتمشدر قطعه

ای شهنشه که آستانکده جمله مشکلات اولور منحل
عدل و دادک احاطه قلمشدر ربع مسکونی ای شه اعدل
نه روادر که دور عدلکده ایده مظلوم ظالمیله جدل
مانع وصل شمع اولوب مقراض پر پروانیه ایرور خلل

نثر مزبور بکر فکره و خیال خاصه قادر ارباب نظم الچیندنده نظیری نادر کمینه ایدی عمر وفا اتمدوکی اجلدن اشعارینی تدوینه مجال بولمامشدر واشعارک اکثری چندان شیوع و شهرت بولمامشدر بو برقچ بیت آنک اشعارندندر شعر

لیلی کبی چمنده قوبب گل اوتاغله مجنون بوراکی کبی بز لاله داغله
هنگامه گیر اولورسه صراحی عجب دکل کیم نیچه پهلوانی بصر برایاغله
دل طعلی بوزلرمه دوشب بجرا شکمه درویشلر کبی طولنور چراغله
پروانه لرنمه گیوب انوار جنکی درویشلر کبی طولنور چراغله

کوکیده قادر یسه رقیبدن یاید برکورن بلبل چمنده همنفس اولورمی زاغله

قانعی افندی

شهر قسطمونیدن علما طایفه سندن بو عصر شعراسندندر
مدرس و محدث فقیه و فاضل کیمسنه در سایر فنوندن
فضله شعری دخی واردر بو شعر انک اشعارندندر بیت

جام می اولورسه لب جانانه برابر
دنیاده براشدر بوکه تاقانه برابر
بک یوزی دمور یورکلی آیینه ده کوردم
کاولدی یوزه بوزسنه تابانه برابر
باشی کوکه ایررسه اکر سرو سهی نک
اولمایه بوکون قامت جانانه برابر

قدری افندی اعلی الله قدره

اسم شریفلری عبد القادر و مولویت و اهلیت ده

یمن المواهب ارزانی نادر در پادشاهمز دورنده قاضی
عسکر و مفتی اولدیلر و مناصب عالیه یه متصرف اولوب
مدت مدید اکرام و اعتبار بولدیلر عالم عالیمقدار
و فاضل فضیلت اشعار در بونجه فنون و فضایلدن
فضله شاعرانه اشعاری و مطبوع و مصنوع سندیده
کفتاری وارد بو برنج ابیات انک اشعارندندر شعر

صاف دل اولوب سبک روح اول می روشن کبی
تیره طبع اولوب کران جان اولمه دزددن کبی
حلقه کیبی کیمسنک قاپوسنه اورمه قولاغ
بتمه همسایک سراسیندن بکار وزن کبی
آسیاوش بی تمیز اولوب اوکتمه بولدوغک
خرده بین اولوب دقیقه کوزله سوزن کبی
تیرباران کشده روسپر اول کل کبی اولمه ارزان صاغه صوله تیغ سوسن کبی

استقامت ویرمک ایسترسک وجود عالمه
کاه زخم اورکاه مرهم فلکن ایت رک زن کبی
نثر و بو بیت مشهوردخی انلرک اشعارندندر بیت
دشت غمده بکی کلمنمش نیجه بیللر مجنونی
ای دریغا بیلکو ز بولدی دلو میدانی

قدسی رحمة الله علیه

غلطه دن امنا زمره سندندر و بو دور شعراسندندر
هیچ شعری اولدوغی تاریخنده فوت اولدی فن شعره
کثرت اشتغالی و شعرادن عد اولنجق قدر حالی واردی
بو مطلع انکدر بیت یاشمنه قانه بویاندی شرابی استینلیه‌ن
جکرپه اودلره یاندی کبابی بیلیه‌ن . و بو قطعه داخی
انکدر لطائفندندر بیت منفعت در غرض اکا بردن
یا نوله نفعی اولمین اولودن کورممیشن که هیچ خطا امز

شیخله صوفی اقچه سیز اولودن

قزلی رحمة الله علیه

ازنیق دن علما طایفه سندندر بو دوره کنده فوت
اولدی فتاح نشابوریک شبستان خیالن فارسیدن
ترکی یه ترجمه ایدوب لغز و معمایه متعلق خاصه تصرفلر
اتمشدر اما شعر کوبلکده چندان مهارتی و شعرنک
اولقدر لطافتی یوقدر غایتده عیاش و عشرت دوست
کمسنه ایدی بو مطلع انکدر مطلع
رند اولن مینایه بامنده طوربیشکان عید
الده جام می طوتر کوزلرا فقدن ماه عید

قندی سیروزی رحمة الله علیه

جم سلطان شاعرلرندندر تخلصنده وقفا داولدوغی
مناسبتله قندی تخلص اتمشدر اگرچه شعرله اولقدر
مشهور دکلدر اما اسلوب شعری حلاوتدن دور

دکلدر بو مطلع انکدر مطلع چون دولت که زلفکه ای دل پریشان

اول یوریب تازه تختم واترسنی کیمی نالان اول یوریب

نثر ویو مقطع دخی انکدر مقطع

قنده قندم ای صنم جلاب لعلک قندنه

کم بکا قندی دیو بهتان ایدرسن هر نفس

قندی بورسوی

بو دور شعراسندندر بو دخی شکرریز وقناد اولدوغی

مناسبتله قندی تخلص اتمشدر شاعر راسخ وخوب

مورّخ دربو مطلع انکدر مطلع مهرآیین وفادر بیوفا دل المسیون

ایدک اول ماهه کوکل قاسون ولی یول قلمسون نثر

وبو تاریخ دخی اول ارباب نظمک پسندیده صنایعی

مرحوم ومغفور مولانا ذاتی حقنده دیمشدر بیت

کوچب عقبایه رحلت ایتدی ذاتی   اکا رحمتلر ایده حق دادی

بهشت ایچنده جام سلسبیلی   او مرحومه صونه ساقی کوثر

چو کوردی قندی انک ادا رنکین   ددی تاریخنی کیتدی سخنور

قبایی

قسطمونیدن طلبه طایفه سندن و بو دور شعراسندندر

علمندن زیاده شعری دخی واردر بو مطلع انکدر بیت

خاکک غبار بینک ای غنچه لب بکار

انکابنی که خاطره کلمه غبار

فی حرف الکاف   کاتبی رحمة الله علیه

بورسه یدر سلطان محمد و سلطان بایزید مداحلرندندر

غلطه لی دریا دشا هنرمنده لرندن بو دور شعراسندندر

زمانک قابللرندن و بوفنک کامللرندندر بو مطلع انکدر

مطلع   پسنوکون دوستلر باکه عجب جانانه درلر

بنیمچون سیاکه دشمنلر عجب جانانه دردرلر

کاظمی رحمة الله علیه

ولایت اناطولیده قازآباد قربندن درسابقده دانشمند
وجولان طبع ده بی مانند ایدی طریق تصوفه سلوک ایدوب
مشایخدن بعض عزیزلره ایرشدی دارباب تاج ورداء ملا
قاریشدی آخر استعدادنده قصور وشرنبنده فتور
اولمغین علم توحیدی تکمیل ایدیمیوب الحاده واسقاطه دوشدی
وتکالیف شرعیه‌دن بری اولوب مباحیلر کلماتن وملاحده
وزنادقه عاداتن قوللنور اولدی زیرا اتفاق مشایخ
عظام بودرکه توحیدی تکمیل ایدن تکلیفه انکار ایلمز ومبدایی
بیلن کمسنه معادینی دخی ملاحظه ایدوب مقتضای خلاف
شرع سوز سویلمز بو بیت انک اشعارندندر بیت

زاهدا بانه تکلیفانی عرض اتمه بزه
بز خلیفه زاده یوز قوللق دکلدر شانمز

بو بیتله منبوری تکفیر ایدوب خیلی زمان حبس ایتدیلر
اصطلاحاتنه قادر و تأویلاتنده ماهر کمسنه ایدی سوزنی
شرع شریفه موافق تأویل وتوجیه ایدوب خلاص اولدی

کامی رحمة الله علیه

قرامانیدر علما طایفه‌سندن وبو دور شعراسندندر
خوب شعر دلکشی و یوسف وزلیخاسی واردر بو
مطلع انکدر بیت کله کوش ایتدر بزیوق بیر بلبل ایکنکلر
عشق دستانینی شمدی کم اوقور کیم دیکلر نثر
صنعت اسبده بو برنج بیت اول کتابدندر شعر

یوله عزم ایتسه هر بری پیک خیز
دوررلردی یولک منشورلی تیز

شناور یمده همچون مرغ آبی
دونده پرده آهو دشت شابی

اوررلر یاره صدرنکه همدن
شکسته بال ایدرلر مرغ دیدن

دخی بنک خاص اشتر کوه کوهان
بلندان پشته پشتان بر ایشکولم

بند لرکوه اما یوق سکونی   پستونیله جکرلری بیستونی

هم اصحاب قناعت کیبی کم خوار   هم ارباب کرم کیبی کم آزار

کامی ادرنه‌وی

علما طایفه‌سندندر و بو عصر شعراسیندندر مطبوع اشعاری ومخیل گفتاری وار دربو مطلع انکک اشعارندندر بیت

جمال اینی آیینه‌ده گورنجه حبیب

اوزینه عاشق اولوب عاشقینه اولدی رقیب

[illegible]

کبیری رحمة الله علیه

روم ایلندندر اهل جهت و صاحب معرفت کمسنه ایدی سلطان بایزید زماننده زلزله کبراده فوت اولدی کرچه اسلوب شعرک طرز و روشن خوب بلوردی اما قلت طبیعتدن صنایع شعریه‌یی غایتده از بولوردی اما قلت طبیعتدن صنایع شعریه‌یی

غایتده آز بولوردی بو غزل تجنیس انکک اشعارندندر اختراع خاصیدر شعر

ای کوز دمیدر اشک فراقیله طولندی   کاه غبار ره کوکون یارله بازای طولندی

خشمیله ینه جور و جفا تیغی بلندی   ای دل پیکامی یابکه می آنی بلندی

دل فرقته اغلایوبن انجینوب ایلندی   ویدی انکنک بیرا آتا کومه‌لندی

نثر مرحوم مزبور عصرنده اولان شعرایی کوزنه کوسترزدی انلردخی بونی شعرادن مدایدب وجود ویرمزدی مرحوم کاتب شوقی بو قطعه‌یی بونک حقنده دیمشدر مطلع

کبیری شعر کولر اره بنده   همین تعدادا کیند صنعتی بکر

تز آبو براعداد اکرچه   چابه صایمزانی اهل دفتر

کریمی رحمة الله علیه

بورسوی‌در علما فرقه‌سندندر بودورک اوایلنده فوت اولدی سکون و وقارله آراسته شیرین کلام کمسنه

ایدی استماعه قابل اشعاری و رنکین و نازک کفتاری
وار در بو مطلع آنکدر بیت اول یاره نولر عاشقینه
جوریته عادت • معشوقك اولور عاشقینه جوری سعادت
نثر حکامدن بری ظلم و ارتشا طریقیله هر نامراد
و ناشادك کوزی یاشنی و جکری قاننی طمطراق ایله
قصر و ایوانلر آباد ایدردی بو بیچاره بو موعظه یوزندن
اکا کوندرمش و بو نصح و پندله آنی طریق ظلمدن دوندرمشدی
بیت روا می آخرت دارن یقاسن یخوب دنیا کوکن
دیندن چیقاسن • الا پس کوزی یاشین هر برن تیمتمک
دوزه پسن دنیده دار نعیمك • خراب اولور بنا آب و کل
هب تو آب و کل بنا سن جان و دل یاپ

کشفی صاروخانی

طریق علمدن تقاعد ایتمشدی سلطان سلیم دورنده قوت

اولدی صاحب کتاب و دیوان در بو شعر مشهور آنکدر
بیت دل رقیبله کوروب سن صنمی آه دیدی
برج عقربده نه سیر ایدر اول ماه دیدی
باغ کلشنده کوروب شیوۀ رفتارکی سرو
بر ایاغ اوزره طوروب یارجك آه دیدی
شیمدی جان ملکنه ای دل کیم امیر اوله دیدم
آه و فریاد و فغان ایتدی خضر شاه دیدی

کشفی استانبولی رحمة الله علیه

بو دور شعراسنك مشهورلرندندر شعراء سلفك کلماتن
تتبع ایتمش معلوماتی چوق شاعر و فنی فریده
و علم عروضده ماهر کمسنه ایدی اکثر اوقاتده نصب
نفس ایدوب سلاطین و وزرایه و ملوك و امرایه
مال و مقاصد ایچون قصاید دوب ثنا و ستایشه

مشغول اولمغین فارسی و ترکی قصایدی وافر و اشعاری
نادر واقع اولمشدر طرز غزلده شعراء عجم صنایعینه
متتبع و معتاد اولمغین وادئ شعری اسلوب شعرای
رومدن دور و شیوع و شهرتدن بعید و مهجور اولمشدر
بو شعر بدیع علی وجه الترجیح انک اشعارندن و جمله‌دن
کتابندندر **بیت** اول لب شیرین بو رخ رنگین صنم جنسی
سرو رواندر . تنگ شکر در رشک قمر در صنمه شب در خور جاندر
ماه جمالک اول خط و خالک غنچه دلالک بو رخ آلکندر
شعر مهر کزیندر غارت دین در جانه همین در گلشن جاندر
عقده مو یک گل کبی بو یک گلشن کو یک لطفله رویک .
بند بلا در مشک خطا در جای صفا در مهر عیاندر .
یکی یه فلفل خدمی بو یا گل صبحی یا سنبل لیمی یا خودل .
دانه جاندر ورد جاندر رنگ جهاندر جان جهاندر .

ای بت غرا دلبر رعنا غنچه زیبا بلبل گویا
سن مهه وامق عاشق صادق وار سه لایق گلشنی همانندر .
نثر دیو مطلع انک اشعارندندر **مطلع** .
قاشلرک قوس قضا غمزک بلادن تیر در .
تیر دلارای کمان ابرویکا نخجیر دور .

گلشنی صاروخانی رحمة الله علیه

سلطان محمد دورنده گلمشدی تسلیم و توکل طریقینه
طوتب امورنی حقه تفویض قلمشدی یدی باب اوزره
منظوم مقالاتی و تصوفه متعلق کلماتی وار در بو برقچ
ابیات مثنوی اول کتابدندر **نظم**
کل وجودک ملکی الدن چقمدین . دور ایام اول حصاری یقمدین .
حب دنیایی ضمیرکدن کیدر . تا که جان ملکندن الاسن خبر
صورت و معنی ایکیسی یار ایکن . ایکی عالمدن الکدن وار ایکن .

نور و ظلمتدن یوغرمشلر سنی　　جانکی نور اکله د ظلمت تنی

تن مرادی ییمک ایچمک ملک و مال　　جان تمناسی جمال ذو الجلال

لاجرم اونلر ایری اوندن ناصبور　　یعنی تن دنیا و جان مولا صبور

عاریت تن درسن اون کونلک سننک　　بس نه جانی عاریتدر سنک

عالمک مقصودی سن سن جانی سن　　حیف اولا که اوله سن شاگرد تن

مجمع البحرین اوزکدر آچ گوزک　　جام جم سن هیچه صاتمه کندوزک

نثر وبو مطلع ذی القافیتین انک اشعارندندر بیت

اولالی ای ماه غمزهک تیرینه بهرام رام　　راست عشاقه کمان ابرولرک

ایدر انعام عام

مولانا کمال علیه رحمة المتعال

ولایت صاروخانده برغمه نام قصبه دندر صاروجه

کمال دیمکله معروف فارس شعراء مملکت رومک مقبوللرندن

شاعر شیرین مقال و ممدوح ارباب فضل و کمال در

طرز مقبولنه کمسه عیب و بهانه بولمز سخن پردازلقی

درکنه پردازلق آندن ارتوق اولامز بو مطلع

انک اشعارندندر بیت طفلکن سوکمشدک اغزمه ای

یاربنم دخی یادمده در اول لذت کوثر بنم

ای کمانکش بو تن یولوکه خاک قدم اولیه

که گاه ایلک ایزاری آنده رقم اولیه

ابرولرک کمانلرینی بیته قوردیلر

بکزر تیغلرنده بیتور آهو کوردیلر

قومادلر صنوبری یانکجه صالنه

اول دردمندک آینه بلنه اوردیلر

شیرین لبک حدیثنی پنهان و آشکار

هرگز صراحی دیمدی نیته که صوردیلر

نثر مرقوم سابقا محمود پاشانک معلمی و مصاحبی

ایدی اول فوت اولدقدن صکره ملازمت

اعیان واشرافدن مستغنی اولوب کوشهٔ فراغتده
توشهٔ قناعت ایله کچنور ایکن ادرنه قربنده
خاص کوی نام ناحیه‌ده توطن وتمکن ایدوب زراعت
اختیار ایتمشدی که کمال مرحوم سابق الذکرک شرف
مقارنتی وحسن رعایتن یاد ایدوب بو بیتی اوقوردی
بیت کمال انک واشعارک قومادی فکر وذکر بیته
مکر صابوری زبانیدر دخی محمود پاشانک

کمال خلوتی رحمة الله علیه

قدمادندر شیخ حاجی بیرامه ایرشمش ومشاهده ایکون
چوق مجاهده‌یه دورشمشدر صوفیانه اشعاری
وتصوفه متعلق کفتاری واردر بیت
دوست اولمز نفسه دشمن اولمین مولا ایله
عز دنیا جمع اولامی دولت عقبا ایله

کل ای عارف کوکل ویرمه فنا دنیای غداره
اکر شهباز وحدتسک چو کرکس قونمه مرداره

کمال امی رحمة الله علیه

ولایت قرمانده لارنده‌دندر بو حکایت دده‌لردن
مسموعدر که مذکور کمال امی نسیمی ایله سلطان شجاع
تکیه‌سنه وارب فضولی بابا سلطانک برقوچین
قربان ایتمشلر بابا سلطان داخی بونلرک بو فعلندن
منفعل اولوب وجمالنه جلال عارض اولوب رمزله کفته
یوزندن نسیمی‌نک اوکنه بر اسپره ومزبورک اوکنده
برکمند میان بند قویب دار فنادن طریق انتقال
لرینه اشارت ایتمشدر عاقبت نسیمی‌نک
پوستین سلخ ایدوب مزبوری صلب ایتدیلر فنائه
متعلق بابانه ابیاتی ودرویشانه کلماتی واردر

بو برقاچ ابیات انک اشعارندندر

بر خان اکره بنجه خان قوندی کوچدی | بو تخته بنجه سلطان قوندی کوچدی
بو دنیا بر کهن کاروان سرادر | که بنجه بنجه کاروان قوندی کوچدی
بو دنیا تکیه سنده بر قونقسین | که بونده بنجه مهمان قوندی کوچدی
قموسی اغلیوروق کلدی کتدی | ایت قنقیسی خندان قوندی کوچدی
بولنمادی اجل زهرینه تریاق | بو شهره بنجه لقمان قوندی کوچدی

کواهی رحمة الله علیه

کیوه نام قصبه ده توطن ایتمشدی سلطان سلیم خان زماننده
کنز البدایع پند نامه نام رساله سی واردر زبان ترکیده
اولان امثالک اکثرینی نصح و پند طریقی اوزره نظمه کتورمشدر
آدینی پند نامه کواهی ویرمشدر اما نظمنده اولقدر زینت
و شعرنده دخی چندان ظرافت یوقدر بو مطلع انکدر بیت

نا ایلدک بنفشه تردن نقاب کل | واردی هوایه آتش خندکله آب و کل

بیت سکر زلال لعلک لعلک زلال شکر | عمرک نهال قدک قدک نهال عمر
فرهاد اولوردی کورسه کوربه اولوردی فرهاد | شکر لبوکی شیرین شیرین لبوکی شکر
اولسون کواهی شاهانه کواهی اولسون | چاکر قپوکده دایم دایم قپوکده چاکر
الحیاء یمنع الرزق الابرام تحصیل المرام
مفهومی نثر بو نظم انکدر بیت بوندن دیکلدیکمی تیهیج
اتاتک . کیم او علی قدری اولمزاد تنک . گرکدر
هر خصوصه جد و اقدام . وراداوزره بولا تا کار انجام
گرک اقدام عرض حالده هر آن . همه ویرمز انا اغلامسه
اوغلان . کیدر شرمی چون اولدک زرقه طامع
حیا اولور سلور رزقه مانع . بو شعر دخی کنده
زمانندن شکایتنی بیان ایدر شعر
قوللک دایم ییدر کرچه خدمت قاپوسی

شیمدی قاپیندری ولی بکلرده همت قاپوسی
خانهٔ عزلت اولیدر مسکنی مسکینلرک
آچلدن کوره ین بقیله رشوت قاپوسی
کنج محنتده عجبدر که قالور هر کامل آج
آچلور هر جاهله جاهیله نعمت قاپوسی
نیچه بر منت کوکل هر دونه فانی رزقی ایچون
کنج باقی کسب ایت آچو قدر قناعت قاپوسی
دیکلمز دونز جهنمدن ایکا کیدر خسیس
دیسک اول آچلور جومرده جنت قاپوسی
فارغ اول محنت اویدر چون جهنمده جهان
کیمه آچلدی بلا دارنده راحت قاپوسی

کوثری رحمة الله علیه

عشقتا بدن بوددر شعرا سنندر خوش بنده ابیاتی

چه کلماتی وار ور بو مطلع آنکدندر **مطلع**
سروقدلر باشی اوزره بیرایدر چون آیینه
اولدو غنچون دلبرا منظور جمالک آیینه
شر بو بیت دخی انک اشعارندندر **بیت**
جانا محلکک اتاری قازسون تو بیرلری
شاید اولیجه باکه بریسی مزار اولسه
شر و مولانا فتحی نک دخی بو غزلی تخمیس ایتمشدر **بیت**
بیلدکی بو عالمده جانانه عشق اولسون
عاشقه وفا ایلر جانانه عشق اولسون
آتش کبی کل تندی کاشانه عشق اولسون
ایام بهار ایردی میخانه عشق اولسون
کل کیبی کوزلر یوزلو پیمانه عشق اولسون

فی حرف اللام — لآلی رحمة الله علیه

توقاتدن ظهور ایتمش متعجم و زبان فرسی فصیح متکلم
کمسنه ایدی سلطان محمد دورنده درویش قلندری
سکلنده رومه کلوب و متعجم ایکن عجمه کیتموب حضرت
مولانا جامی سلامنی و عجم ارنلری پیامنی کتوردی کندو
دخی انواع کمالات و شیرین کلماتله شاهلر مجلسنه
کیرمش و نیچه سلاطین و ملوک صحبتنه ایرمش وافر تواریخ
و لطایف و مناقب و معارف بیلور کمسنه ایدی بو
واسطه ایله سلطان محمدک مجلس خاصنه دخول ایدوب
حضورلرنده عزت و اعتبار بولدی آخر الامر عجم
اولمیوب متعجم اولدوغی ظاهر اولدی مکر اول زمانده
طایفه عجمه غایتده رعایت اولنورمش و انلر ایله ادب
فضلا عجمدن ولایت رومه چوق کامل کمسنه کلورمش
وبالجمله چونکه مزبورک رومی ایدوکین بیلدیلر قربت صحبت

پادشاهیدن دورقلدیلر بو بر قچ بیتی اول خصوصده دیمشدر

بیت

اولمق ایسترسک اعتبار محل . یا عربدن یا خود عجمدن کل
کوهر قیمت اولمیه کانده . دربهاسن بولامی عمانده
سویلنور نکته و مثلدر بو . کاولورا آول چراغ دیبی قره کو
اکرادمده معرفتدر مراد . نه فضیلت و یرورشکه بلاد
طاشدن صادر اولدی کرچه کهر . معتبردر ولی نته که هنر
رومده کلهلنمسون می عجم . اولدی بو غربتله چون اکرم
عجمک هر بیری که رومه کلور . یا وزارت یا سنجق اومه کلور

نثر بو مطلع دخی انک اشعارندندر

بیت

خال لعلک شاه هند و درشکر درخوان اکا .
سبزه خوان ملاحتده رخط ریحان اکا .

سپهر فضل و کمالک مهرساطعی فخر الفضلا اعنی مولانا لامعی نوراالله قبره .

بورسه یدر بو دورشعراسندن و شعرانک فضلاسندندر

اسم شریفلری محمود و فضایلی غیر معدود در بین الفضلا
والبلغا فضل و کمال عداولنن فنونک اکثرینه قادر ایدی لکن بو
جمله دن فن انشاده ماهر ایدی شرف الانسان تسمیه اولنور
کتابنده منظوم و منثور جمله مؤلفات و مصنفاتن عد و شمار
ایتدوکده مانند ساعات لیل و نهار بیست و چهار اولدی دیو
بیورمشلر تازی و دری مشکل و معتبر کتابلر ترجمه سنده استاد
جهان و کثرت ماده و معلوماتنده دریای فضل و عرفان ایدی
ارباب فضل و علوم و فنون تألیفاتی جهتندن اکا جامی روم
دیمشلردر اگرچه دیوانی موجود و مدوناتی غیر معدود
در لکن طریق شعره چندان التفات و طبیعتلرینک عشرتندن
منظوماتنده اولقدر دقت اتممشلردر بو برقاچ مطلع
انکدر مطلع بیوفالقدن دکلدر جور و ظلم و خشم یار
مقتضای عز و ناز حسندر هر نه که وار .

حددن آشورمه نازکی جان ویردکجه بوسکم
صوکبی بوجیغلر کبی قلمز نگارا بوسکا .
نثر مثنویاتندن گوی و چوگانی و ابسال و سلامانی و منشآتندن
چن و دلی و شرف الانسانی عند الفضلا والبلغا
مقبول و معتبر و ممدوح ارباب فضل و هنردر علی الخصوص
که کتاب شرف الانسانی مجمع مجموع معارف و معانیدر
آیات و اخبار و امثال مشایخ اخیار له نظم و نثر اوزره
پیچد ولا یعد فواید علوم دینیه و اسرار عواید یقینیه
درج ایدب نقد صنایع و بدایع وارسپه خرج اتمشدر
صنعت ضعف پیریده بو برقاچ بیت اول کتابندندر نظم
اوردی چون ای پیر سکا رعشه دست . آلتنک آلوب سرک ایلدی شکست
اولدی چو درج دهنک بی گهر . کیسه کی پر ایلدی طوت سیم و زر
آهن ایکن اولدی کلیدک چو موم . فتح طلسمانه تبر قل هجوم

اولدی سبلدن چو کوزک شیشه دار / ایلمه جان چشمن اهل بر لرجار
قددوتا لام الف درعصا / نی وجودا یمکیچون اولدی لا

مطایبه

مسموعدرکه برکون اعیان کرامدن برینک مجلسنده اکابر فخام
واهالی عظام پایه زینتلری ومقتضای رفعتلری موجبنجه
اوتورمشلر وخدام مجلس هرکس مقدارنجه وقدر واعتبارنجه
یرلو یرن کوسترمکله طورمشلر مکر زمانه اولولرندن کندودن
اولو برخودبین وخودپسند وکندو زعمنجه وپندارنجه
سربلند وارجمند مجلس مزبوره کلوب بلا تردد وبی تکلف
انتهای صدره کچوب صدر مجلسده کزین وکم قدر وبالا نشین
اولوب اوتورر مال وجاهنه مغرور ولباس فاخریله فخور
اولوب اموال واملاکی کلامنی اورتایه کتورر اصلا ارباب
مجلسی عینینه آلوب کرکنه اصوب وتیز فکر فاسدنی
بیان اتوب کمان کبرنی هرکز بعض اصحاب مجلس مولانایه

شارالیه دن حسب حاله مناسب قطعه ورباعیدن بر
قچ بیت استدعا ایتدوکده بو قطعه اول حینده علی الفور
دیمشلر

بیت

معتبردر جهانده دون ودنی / دایما دولت اوزره اهل هنر
حال عالم مثال دریادر / کوهر پاک زیر وجیفه زبر

لامعی رحمة الله علیه

شهر قسطمونیدن درهنوز نوجوان ونوخاسته ایکن
فضل وکمال ایله آراسته ایدی طریق سورمش ودرس کورمش
دانشمند فاضل وخطوط مختلفه نک علی حده انواعنه
کامل ایدی آخر کسب کفاف ایچون تجارته شروع ایدوب
سود بی عدد وفایده فوق الحد امید ایله عمانه کیروب
هندده سفر ایتدی عاقبت اول بحر عمانده ودریای
بی پایانده کشتی وجودی وزورق بودی نابود
غرق لجه فنا ونابدید ونابید اولوب کندی و

جمع اتدوکی مال و منالله امیدوار آماله ایروب نه متاع
دنیا تمتع و نه عمر کرانمایه تنفع ایتدی بو برج مطلع
انک کلمات کهربارندن و ابیات دررنثارندندر بیت
دیمک لازم دکل نغل و الفلر کیدوکم یاره
زبان حال ایله سویلر آغز آچوب قمو یاره
بیت اول صنم سرو قد گلرودر دهنی غنچه کبی خوشبودر
بیت ای دود آه قاره بولت کبی کوکه آغ
دی اشک دیده یغمور اولوب قاره ییره یاغ
نثر و بو قطعه دخی انک مدحندن اهلک
بیت قدحی افضل و اولی ایدوکنه انک مقطعاتندندر
اودر ممدوح اولکن اهل اوله آنی
مذمتدر بلورسک مدح جاهل
فضل و برمز کیشی یه مدح نادان کم یک مدحندن انک قدح کامل

مولانا لطفی رحمة الله علیه

توقاتدندر جری الجنان سریع البیان متبحر و نجابت
کمسنه ایدی اکرچه اوصاف اهلیت ایله موصوف ایدی
لکن لاابالی و شوریده رنک اولدوغی باعثندن بین الموالی
دلی لطفی دیمکله معروف ایدی انواع علومه شامل
واصناف فنونده کمالیله کامل اولمغین صحن ثمانیه ده
بنجه کره درس عام ایدوب سلطان محمده بو سکزندرنک
مستعد و معیدی و مستفیدی و مغیاری لاعلی التعیین
کلوب بندن هرفندن اوقسونلر دیو کیذوبی عرض ایتمشدر
اول زمانک افاضل و اماثلی بو ارتفاع و اعتلایه متحمل
اولمیوب اظهار بغض و عداوت و اضمار کدورت
و برودت ایتمشلردر بو باعثدن که محل مباحثه ده
نکته کذار و حین معارضه ده سخن آفرین و صاحب

گفتار ایدی محافل ومجالسده موالی کرامه واهالی فخامه محل
ومناسبتیله عجیب نکته‌لر ولطیف لطیفه‌لر ایراد ایدردی عربی
قصاید وانشاسی چوقدر اما اشعارنک اولقدر شهرتی
یوقدر بو مطلع انکدر **بیت** کوردی کوکلم که کوزی قاشی کوزل
سیودی بر بر بری تراشی کوزل • سلطان محمد طاب
مرقده مزبوره سنده شعر دیرمیسین دیو بو سؤال
ایتدوکده بو بیت ایله جواب ویرمشدر **بیت**
فضل وحکمت اهلنه کر اولمیه اشعار عار •
عرض ایدردم بنده ایامکده آثار بنید •
نثر فخر عجم که عجمدن علی قوشجی ایله رومه کلمشدی
دارالحدیث واقفنک شرطنده اللی اقچه‌ین مزبوره
فخره رعایت مراد ایدینوب قرقله ویررلر
یا که ابجد حسابنده اون درحد نیندن کیدرب

حدثنه ایرکورلر اول زمانده ملا لطفی لطیفه یوزندن بو رباعی
دیمشدر **بیت** ای دهر عجب حادثه در که حدث ایتدک
بنیادینی علمک همه یقدک عبث ایتدک •
بر دهریه یر اولمغیچون دار حدیثک •
نقص ایلیوب اوننی حاج دار حدث ایتدک **لطیفه**
لیسه چلبی که علماء سلفدن صحن مدرسه‌لرندن در سلطان
بایزید دورنده دفتردار وامنا وعماله آستانه‌سی
مرجع ومدار اولمشدی اول زمانده علما ایله امتحانه
حاضر اولوب مباحثه‌یه قصد ایدیجک آنی بحثدن
خارج کوروب دیدی که اسمک افعال ناقصه‌دن فعلک
بینه انجلین سن بو بحثده داخل دکلسین وار عاملر ایله
چاپک ایده کیت دیوب علی الفور بو بیتی دیدی **بیت**
کوزلر ایشیدنلر هپ بکندی افندم علمیله عامل اولمش

نثر بوکونه دخل وطعنه دن اول عصرک موالیسی منفعل
ومنقبض اولوب مومی الیهه خصم اولدیلر اتفاق اول
اثناده عشرهٔ مجننهٔ حادثه سی واقع اولیجق هر
طرفدن خصومت یول بولدیلر عاقبت الامر قتلنه
موجب ومقتضی نسنه اثناده ایدوب قتلی خصوصنده
اقدام واهتمام وبتمام تمام کوستروب امرن تمام ایتدیلر
بو شعری قتل اولدوغی زمانه قریب دیمشدی بیت

عشقک قپوزن اله الانمی نه دیرسین
عالمده آوازه صلانمی نه دیرسین
رسوای جهان اولمق اکون شیشهٔ عاری
هی نولیه کرک طاشه چالانمی نه دیرسین

لعلی رحمة الله علیه

وطن اصلی سنده اختلاف دارد را اما معلوم

ومشهوردر کرچه حسرت عصرلرندن وشعرکویان ولایت رومک
ساحرلرندندر احمر اللون اولدوغی مناسبتیله لعلی
تخلص ایتمشدر مثله موافق ذوق خوش آینده ابیاتی
ورنکین کلماتی واردر بو شعر مشهور انکا اشعارندندر

شعر زاهدک کوکلنده جنت عاشقک دیدار یار
لاجرم هرکیشی نک باشنده بر سوداسی وار
عاشقک حالات وجدن اختیاری ضمنکوز
دلربالر شیوه سی آدندن قومز اختیار
ای مقلد کیشده آیینه صاف اولمق کرک
قومنیه تاکه اکا کرد کدورتدن غبار
صفحهٔ خدندن یارک ضمنکوز خط غبار
ذره لردرکه کنش رخساری اتمش آشکار
زلف عنبربارکی یوزدن کتورسک وجهی وار

چونکه ای حوری پریتمز گلشن جنتده مار

زلف ورخسارک خیالی در انیس ومونسم

اولدرر اکلیجم ای بهروزیم لیل ونهار

غم غبارن هر نفس آیینهٔ دلدن گیدر

خاکه دوشب اولمدین اشبوتن خاکی غبار

ای لطیفی عمر فانی هر نفس کیچمکده در

شول اقصولر کیبی کم ایلمز بر دم قرار

لقایی رحمة الله علیه

استانبوللی در سلطان سلیم دورنده نقل اندب بزازپتانده صحاف وحالیجه شاعر وصادقدی طبیعت شعریه سی چندان ومقبول اهل عرفان دکل ایدی بو مطلع انک اشعارندندر بیت

تیر غمزک یاقشدن یادکار مدر سینم

صقلرم سینمده آنی راز دار مدر بنوم بیت

سن شهبازله قلهین دیو دست بوس

نازک لکیله کندو ایاغین طوغان اوپر

نثر صفایی لقایی یه خبر گوندرب بزم دیوانمزک یاران پسندنده فی الجمله شهرتی وشعرشناس لر میاننده قبوله قرین اولمق خبر ورغبتی وارمی دیو سوآل ایتدکده مرحوم لقایی بو قطعه یی جواب گوندرمش بیت

سیزک دیوانکوز دستان اولیپدور

شهرلو کوبلو اوقور شهرتی وار

کوزی آهولرک وصنیله شیمدی

کیک دستانده کلور رغبتی وار

جواب صفایی

بنک کیبی دیدم شعر بنده یی مزه اولوب ایله شهرت بولوردی

اگر او صافلغی دیوانه یازسم کیک دستانی اول وقتن گوردی

فی حرف المیم مآلی رحمة الله علیه

قضاة زمره‌سندندر و بو دورده شعرا اسیندندر بین القضات
یار حصار اوغلی کوسه مآلی دیمکله مشهور ظرفه روی
و لطیفه گوی کمسنه ایدی مدون ابیاتی و خوش آینده کلماتی
واردر بو مطلع انکدر بیت یالبرسن قفاسی اوغلانلقنک
بوقفه گونشمیین ای اوغلانلقنک . گیسوی تابداری جنان الکرم خیمه در
صورسک دهان یاری قمر اچره مبهم در .
یورکم یاردی یار خنجر ایله .
بن اولورسم اسن قاله یاران . و بو قطعه داخی
جمله لطائفندندر . دکادی طالع بخسن مآلی
دخی منصب دیوا غزنیه اچمز . نه یوزیله دلالسن منصبی اول
که سبرک در صقالی سوزی کچمز . زمانک شمدی بو در مقتضاسی

یه یسن رشوتی هم یدره سن . اولاسن اگر ایلکده حلقه کسی
ویروب آدوکی طغرو دیدره سن . قاضیلیغی یوز صنان رشوت
هیچ کمسنه لر . تزتز ترقی لر ایدوب صافی ابرر رفعتلره
اما که عرضیسن گوزلیوب اولمق بولیولده مستقیم .
منظوری اولمز کمسنه نک دوشترقی ذلتلره .

محرمی رحمة الله علیه

غلطه ده قاضی نیابتن ایدردی پادشاهم سلطان
سلیمان صاحب قرانک جلوه‌سی تاریخیندن بغداد
سفرنه دارکه واقع اولان فتوحاتنی رنگین صنعت
لرو خوب وقتلر ایله نظم ایتمشدر مثنوی‌سی شعرندن
کرچه اتیله خوب و صدمرتبه مرغوبدر صنعت صبحده
بو مطلع انکدر بیت اچدی چونکه غنچه سن بازسنیدی سحرک
آشیان عدمه گتدی تذروی قمرک .

نثر مرقومک مرحوم کشفی ایله هزل یوزندن چوق معارضه سی
و مناظره سی کچمشدر جمله دن بیری بو قطعه در **قطعه**

کشفی منکوحه سنه بز آلدی . آلدغی بز دولی که سیرک ایدی
کوریجک آنی دیدی خاتونی . بکا بوندن آیه صیقی یک اولدی

کشفی گفت

محرمی محرمک براو آلمش صنوب آلتونی او تاغه سنی
یه فردوسینی ساکه خاص اتمش وقف عام اتمش اشاغه سنی

محوی چلبی

استانبولدن طلبه طایفه سندن و بو عصر شعراسندندر
نظم و نثرده هر وجهله قدرتی و ایراد و ایجاده تمام
لیاقتی واردر لکن اولقدر فعله کتورمهمش و کندویه
شعرله شهرت ویرمهمشدر اول افتخار مشایخ کبارک
اعنی منلا خداوندکارک دوش وقت صبحدم در جنج یاتان یافتم

در میان دانه خشخاش پنهان یافتم غزلی که غایتده غامض
و مغلق غزلدر و ارباب تصوف بیننده مشهور و متداولدر
هر بیتنی آیات و اخبار و امثال مشایخ کبار محققانه تأویل
و هر باروبلی مشایخانه آفاقی و انفسی تمثیل اتمشدر بو بیت
انک اشعارندندر **بیت** بزم غمده دم بدم بن قان اغلردم ولی
غلغل می کلمبینی یا حمیرا دربکا

محیی الدین چلبی افندی

محیی تخلص ایدرلر غایتده متشرع و نهایتده متورع کمسنه در
اگرچه طبع شریفلری نظمه مایل و شعره شاملدر اما چندان مقصود
و مراد ایدنمکین شعرلری ندرت ایله واقع اولمشدر بو مطلع
مطبوع انک اشعارندندر **بیت** اغزی نازکلکله قانم نوش
ایدب اولدی نهان قطره جه قانم انک یرنده قلمشدر عیان

مردمی چلبی

غلطه دن متمکن در اهل علم طایفه سندن و بو عصر شعراسندندر

خوش طبع قابل شان جوان در بو مطلع انك جمله ابياتندن و مقبول
اولن كلماتندندر **بيت** كوردى اى قاشى كمان غمزه كه هر دم سوزاتر
تير كرپيك اتوكون يوزبينه اكرى نقصير **مستى چلبى رحمة الله عليه**

ادرنه ويدر نوخيز و نو هوس ايكن سلطان بايزيد دورنك
اواسطنده فوت اولدى صاحب جمال و اهل كمال جوان اولدوغى
باعثدن نجه لى تعلق و تعشق ايدب حقنده غزل ديمشدر و مستانه چشم
و ميكون لب اولدوغى حيثيتدن مستى تخلص ايتمشدر رسم
رندانه اشعارى و مستانه كفتارى واردر بو شعرى عشرت
انكيز انك ابياتى ذوق آميزندندر **شعر**

بنم صراحى كبى شاه تاجدارم يوق — قولى يم آيغين او پياله كه اقتدارم يوق
نيله پير مغانك درست عهد اولسون — صنوبر كاسه سى كرذونك اكنارم يوق
مى الست صونلدى الوم روز ازل — ايچلدن اول مى مستيم دخى خمارم يوق

نثر مسموعدر كه عشقدن برى اول خندونك آستانه سنده

خادم اولمق ايچون حجاب اولان آلتى قطع ايدوب كندويى
خادم و اعراض نفسانيه يى ارادن رفع ايدوب مصاحبت
روحانيه يه بى تكلف و بى توقف مدام و ملازم اولور **بيت**
هر كه ميدان غمده بى پسردر — غمكسارى انكا پيسردر

مشربى قلندر

استانبولدن بو دور شعراسندندر فقر و فنا اهلى صورتنه
طونمش لاابالى مذهب درويش نهاد قلندر مشرب كمسنه در
علم ادوارده تأليفه قدرتى و فن موسيقارده تصنيفه لياقتى
واردر فن شعرده دخى طبيعت نظميه سى بد دكلدر بو برنچ
بيت انك اشعارندندر **شعر**

فرا دكله ضعيف و ناتوان و دردناكم بن
غمكدن شرحه شرحه پاره پاره چاك چاكم بن
صرردم حسرت آب غمندن خاكه يوز اوردم

خزان وقتنده گویا ییره دوشمش برگ تاکم بن ، کیمی اولورسه احیا ایلر اول عیسی صفت آما
بو بن اولملوسن قتل ایلمز اکا اهمالکم بن ،

مسیحی رحمة الله علیه

روم ایلنده اسکوب قربنده پرشتنه نام قصبه‌دندر دقت خیالده بکر فکر قدرتی و خاصه معنی ایرادنده مهارتی وار ایدی اما تخییل طبعی غایتده دقیق اولوب طرز خاصی خواصه مخصوص اولمغین نظم بلاغت نظامندن طباع عوام الناس چندان تلذذ ایده مز بو بر قچ مطلع اکا شعر سحر آثارندندر **بیت**

ای یوسف ثانی گل او نور جان گیبی تنده ،
تنها قومه یعقوب دلی بیت حزنده ،

ای خسته دل قلن بنی ناز و عتاب ایله ، گل گوکلمی خوش ایله نه بر جواب ایله
ایکی عالم غصه‌سین اونتدررگیتشی بر جام جم اکگون جام لدن قومیوب اکدی مدام

نثر وطرز قصیده‌ده دخی مخترع و ماهر و سامری پادردر بو بر قچ بیت تاج زاده حقنده واقع اولان صنعت بهاریه قصیده‌سندندر **نظم** میر اقلیم سخن اعنی نشانجی پاشا کیم تا که ایره مز فکری نشانینه خدنک افکار ، ژاله کل صفحه‌لرین مهره لیوبدر یازه زنکین سوزن اول صاحب تمکین و وقار ، ای لبا تک چو کلیم و کلامک معجز **نثری** دوات کچه بابل سر کلکک سحار وگلشن انشا اسلوبنده عبارات واضحه ایله صد برگ تسمیه اولنور یوز عدد صنو رمکاتبی وار در منشیان و مترسلان بیننده خیلی مرعی و مرغوب در **مطایبه** مذکور مسیحی ایله ذاتی بیننده شعره متعلق بعضی معنیلر توارد واقع اولوب ذاتی مسیحی یه سرقه تهمتنی مشعر بو قطعه‌یی یازب گوندرمشدر

قطعه ای مسیحی هر بری عرض اوغریسی عیار در ، شهر شعرک شاهی سن بردر لو دخی اولدی ایشین ، ملک نظم ذاتینک اوغرلنوب معنالری

قطعه گیروبن دیوانکه تبدیل صورت ایلمش
صنمه که معنئ نادانه بن ال اوزدم
دکلم طفل که غایبده ایدنیم افطار
تنده کی روح بکا عاریتی اولدوغیچون
گونده بیک کز ایدرم کندو حیاتمدن عار
شاعرک پرسی گیتورر ایدی . فلکك انجه سندن اوج یوغونی
بالبدایه دیدم که فایده نه . فلکك انجه سی سوزك یوغونی

معمایی سلانیکی

درویش مشرب واسع مذهب کیسنه در تازه لکنده
درویشلکله چوق سیاحت و عجم ازلریله خیلی مصاحبت
اتمشدر فرسدن ولغاتدن تتبع و معلوماتی چوق قدر
اما شعرگوی لکده چندان الی یوقدر دفن معمانک
دخی علمی سنده ماهر اما عملنده تصرف و ایجادی

غایتده نادر در خاصه که فن شعرده کندویه غایتده
چین اعتقادی و طبیعت نظمیه سنه نهایتده اعتمادی
واردر امامزه وبدل مقوله سیدر بو بر فتح بیت
انک غایتده مطبوع و مقبول اولان اشعارندندر
وممدوح و مسلم اولان کفتارندن نمونه اکون کتب اولندی

شعر مرات صفا ایتدی حق صورت انبیانی
آچ گوزوکی خاتمه بت کور صورت رحمانی
ییکلش اوقه صاقن الله کلامینی . یارک
یوزنه باقوب ازبرلیه قرآنی . چین سویله
بت جیم چین چین ندن اولمشدر . بو سنبل
سیرابی بوکاکل ریحانی

معیدی رحمة الله علیه

اسکوبدن بودور شعراسندن در منقی علی چلبی نک
معیدی وافاده واستفاده اهلنک مفید و مستفیدی

ایدی سخن ورلکده طبع گهرسنجی و زبان ترکیده جواب
پنج گنجی وار در اما عند الشعرا والفضلا بر کوی
مقوله سید نظمی اولقدر نازک ورنگین و شعری
چندین پسندیده و شیرین دکلدر بو شعر انکدر شعر
زینت گلزار و صحرا اکلمیدر بلبل میدر
ایلین کوکلومی یغما کلمیدر بلبل میدر
گلپه گلدر سویلیه بلبل نه بلسون آدمی
یارب اول شوخ دلارا اکلمیدر بلبل میدر
درد دل سندن می یا بندن طوبلدی بلمزم
عشق رازین ایدن افشا کلمیدر بلبل میدر
بلبل اغلر گل گلر هر دم حرم عشقده یوخسه مجنونیله لیلا کلمیدر بلبل میدر
ای سعیدی سویلین دلبرمی دلده کسمی پس
ایلده شیمدی تماشا کلمیدر بلبل میدر

و بو بیت دخی انک مفرداتندن و رباعیاتندن در شعر
دولته لایق اولنلر کوره من دولت یوزین
دولت انک کیم جهانده دولته لایق دکل
مردم والاگهردن بولدی قدر و امتیاز
انلرک کیم ذاتی کامل ساتلری فایق دکل
مثابه ابیات معنی باشی جاهللرک فوق العلاده
یوزی کاملرک تحت الثراده هنراهلی جهانده خوار و محتاج
سراسر بی هنرلر غرق دیباج نه دکلو اتلیه کسب فضایل
بولیمز مرتبه بر مرد قابل هنراهلینک اولدی حالی معلوم
هنر عنقا کیبی عالمده معدوم املح الشعرا الملیحی رحمة الله علیه
توقات ناحیه سندن علما زمره سندن در فنونک
اکثرنده ماهر و مرحوم احمد پاشا ایله مصاحب و معاصر
ایدی انواع معارفله معروف اولمغین احمد پاشا

تربیه‌سیله سلطان محمدک مجلس خاصنه یول بولمشدی و تعرب
تحصیل ایدب مصاحب و مقارن اولمشدی اما غایتده
عیاش می پرست و روز و شب گاه مخمور و گاه مست ایدی
جام گلفامی اله آلمینجه نرگس گبی گوزی آچلمزدی و بر مقدار مسیحه
اولمینجه لذتی بلمز ایدی نیجه کره جبه و دستاری می فروشه
رهنه قومش و نیجه نیجه کوزه‌می ایله توبه‌دن ال یومشدی
مگر روشنی حضرتلریله زمان تحصیلدن مناسبت سابقه‌سی
و مصاحبت صادقه‌سی وارمش مذکور شیخ روشنی
مزبوره خبر گوندررکه بو فسق و فجور و لهو تنوز نیه دک
گلسون اگر محبت جامندن عشق شرابن ایچورهیم گورسون
که ذوق و حالت و شوق و کیفیت قنده اولور دیر بودخی
خبر گوندررکه اگر ایکی قدح شرابک ذوقن و حالتن و
کیفیتین ویره‌بیلورسه خدمت پیر مغانی توبه‌ین اولنجه

آستانهٔ خانقاهنده مراد ارادت پذیری اولین دیر بو و جمله
خراباتی اولوب خرابات دوشمک سلطان محمدی گتورب
انواع تأکید و تهدید ایله توبه ویررکه من بعد جام میدن
ال یویه و تناول جام فاسد فرجامی الدن قویه عمری
اولدقجه سمت صلاحه و طریق فوز و فلاحه گیده بو شرط
ازره احسان فراوانله منصب عالی ارزانی قلور بودخی
بو انعام تامله منزلنه گلور شیر مادردن کسلمش طفل
رضیع گبی برایکی گون شرابه صبر و صبرله جان و دله محکم
جبر ایتدی حسرت باده‌دن گاه بوزیه گاه بوزینه بوزلد
وگاه رنگی وگاه بر آتش اولدی آخر شراب تلخک لذتن
یرنده بولامدی وات سیز ایتمک آتش اولدی آتش اولا
می ارغوانی حسرتندن برگ تاکی خزان رسیده گبی چهره‌سی
زرد و آرزوی دردی ایچنه درد اولدی نفس

اماره بو خصوصده مبرم و متقاضی اولدقجه عهده سنده
اولان عهدک نقضنه جرأت و اقدام ایده میوب عاقبت
اصلاح مزاج و جان علیلنه علاج ایچون طبیبانه بر حقنه بولور
و حقنه ایله شرابی کندویه احتقان قلور بروجهله کیفیت
حاصل ایدر که اولکیدن بتر مست و اوکاره و بدنام روزکار
اولوب تحت القلعه یه کلور بوجانبدن پادشاه دخی
مزبورک کیفیت حالین بلمک ایچون هر طرفه آدم صالمشدی
مصطبه لرده و میکده لرده مرقومی ارامدقلری یر مکر تحت
القلعه قلمشدی اتفاق بودخی سورت شراب و کیفیت می
نابله خم کبی جوشه و صراحی صفت خروشه کلوب و منافع
للناس دیو اوصاف شراب صفا اقتباسی ایدوب
بو بیتی اوقوردی **بیت** آفرینلر شراب کل رنکه
لعنت اولسون بوزایه و بکنه **نثر** بو دجهله مست و

مدهوش و لا یعقل و بیهوش میان تحت القلعه ده کوازنه
لنور و خلق هر طرفدن اوشب بونی مزه لنور ایکن اول
شخص که بو نکته نک پوینده و جستجوینده ایدی همان دم
چیقه کلدی و میان تحت القلعه ده مولانای مشار الیهی
مست و ملامت بولدی اولدم برفنج اهرمن دیو سیرت
ایله مولانایی کتوردیلر و حضور شهریاره بیوردلر پادشاه
کیتی پناه مولانای مزبوره نکاه ایتدی کوردی که شرب
شرابدن رنک رویی لاله سیرابه و حمرت خمر ایله کوزلری
میکون جابه دونمش جبه و دستاری می فروشه الدرمش
و نقد لی شماری مطربلره چالدرمش نه رفتارنده استقامت
و نه کفتارنده فصاحت وار شهریار والانسب خشم
و غضبه کلوب امر ایتدیکه موی الهیک کهر کمیاب
و در خوشاب کبی ماوا سنی ماو مکانینی قعر دریا ایده لر.

مسطور مزبور دخی درت مصحفه ویوز اون درت صفحه
عرش اعظمه وكعبهٔ معظمه غلاظ شداد ایدوب دیدی كه
عزّ حضور شهریارده عهد و پیمان ایدلدن پیمانه اله آلدم
و جام می كبی عهدمده اولان عهده شكست ویروب پیمان
شكن اولدم دیو منفصل یمین ایدردی اما آیاغی اوزره
طورجق حالی وكندوبی جمع ایده جك مجالی یوغدی آخر
كیفیّت حاله واقف اولمق ایچون تواشی وخدام باشنه
چوقدار و محكمهٔ معدلت شاهیده اول رندك آغزینی
قوقدیلر رایحهٔ راحدن اثر احساس ایده میوب
متحیر و متعجب اولیجق پادشاه رفق ولینتله خبرك صحتنی
صوردقده اولدخی هزار نیاز و اعتذار ایله كیفیت
حالی حسن تعبیه و برحقنه بولوب مبی احتقان ایندوكین
خوب ادا ایله تقریر اتدی بو مزاح مزاج پادشاهه

خوش كلوب جرایدِ جرایمنه قلم عفو چكدی امید درگه اول
ماحیِ سیّئات دخی دفتر رحمتندن خطیّاتنی عفو ایده
گناهلرین محو ایده. طریق شعرك علمیسنی خوب بیلوردی
و شعرانك فضلاسیله محافل و مجالسده فنّ بیاندن
بحث قیلوردی بو مطلع انكدر **مطلع**

مجمر كورون سوز درونم اوده یاندی
شمع اغلدو غم كوردی یشی قانه بویاندی

دوشدی ینه دل دردینه بر تازه جوانك
كیم آفتی در جانك و آشوبی جهانك

كوكلم دوشلی عشقنه دیر كوزومه هردم
دوكوك ییره قانونی بیره دوكانه قانك

زلفكله رنك مصحف حسنكده نكارا
تفسیرن ایدر سوره نور ایله دخانك

نثر مسفور ضعف پیری دن هشیارلغی زماننده عصا ایله قیام
ایدردی اما سنجه اولیجق منزلنه عصاسز گیدردی گلمکتن
صوردلر بو قطعه ایله جواب ویردی قطعه

بوملیحی ایکی عصا گوتورر ۰ پیری جسمانی پیری روحانی
اول که جسمانیدر آغجدندر ۰ اول که روحانی لعل رمانی

نثر و مذکورک آغزنده دندانندن اصلا اثر و درج
دهننده گهر قلمامشدی سلطان محمد مرحوم برگون
سن خود دسن و گل سین بوسن دهنگه نولدی دیو
سؤال ایدیجک بو بیتله جواب ویردی بیت

ماه رولر لبلرینه حرص اولدوغین گوروب ۰
اولقدر طاش اوردیلر اغزمده دندان قلمدی ۰

منیری رحمة الله علیه

شهر اماسیه دن سلطان احمد ابن سلطان بایزیدوا صفلرندن

دا اول عصرک کامللرندندر و عارفلرندندر و فور علم و معرفتله
طبعی نیجه فنه شامل ایدی اما شاهیر شعرادن اولمدوغی
اجلدن خلق کمالات و معارفندن غافل ایدی فارسی و ترکی
ایکی پاره دیوانی و دیواننده خیلی آثار و عرفانی واردر
بو مطلع انکدر بیت دوکدی جواهرینی صوکبی چشم اشکبار
گلزار گویا گوتورنجه ایکی بیکار

مهدی رحمة الله علیه

بورسویدر شعرانک قدماسندن و قدمانک فضلاسندندر
سلطان محمدک همدم خاصی و مقبول خواصی ایدی شاطر
طبع و خندان روی و سریع الفهم و بدیهه گوی شاعر و
فوریاتده ماهر ایدی اتفاق بر حیدری صاحب جمال شیر
غزین کبی سلاسل و خلخال ایله اطرافنه رنگما صمش
اثنای راهده گیدرکن سلطان محمدله راست گلور و علی الفور

بو شعر اول حینده پیدا قیلور

شعر

برکون فلکک طبلی کیم اوترا ایدی کم کم / سنجاب سحاب ازره کیم شیدی قائم

بن حمیر پلرده کوکلرده ایدی کشتم / جام استر ایدم کوندن حرجی صنوبردم خم

تاکاه قولاغومه بر زمزمه یتشدی / هر ماکه نظر قلدم جان کوزی ایله کوردم

برحیدری کرز اوغلان اردینه کفل ازره / زنجیر له زنک اصمش صن شیر دهاهن دم

اول یار پری پیکر اول ماه ملک منظر / کیم مثلن انک مهدی کورمادی دخی مردم

معنی تیملرنک مادر پر مهری درج درر
فصاحت اعنی کرمهری نورا به مرقدنا طاب و

مشهدنک

اما سبزه دن دررودشن ضمیرله برج بلاغتک مهری و آفتابله همشهری ایدی فن شعرده بی قدر و پایه و مایه معرفتده کم مایه دکل ایدی طبع سخن آراسی گلگونه نظم رنگین ایله مشاطه عروس مقال و زینت کر فکر بکر خیال ایدی اگرچه عشوه اشعاری و شیوه گفتاری زنانه در اما

جهت سوز وگدازده عاشقانه و بیان شوق و نیازده مردانه در بو مطلع آنک دور

مطلع

عشق با بندن پیزمله ایلدی اول یار رحبث
جانله ویردک جوابن اتمدی تکرار رحبث

دیدم یوزوکی کوردم اول کلی کوریشدم
کشف ایتدی نقابینی اودم دیدی کورشده

کوز کوردی کوکل بلدی که من کشته عشقم
نکسه بکا رحم اتمدی پیلشده کوریشده

نثر

روایت ایدرلرکه بو قدر محبوبه محبوب پرست وعشق و هوا ایله مست و همدست ایکن دامن عصمتی و ذیل عفتی آلایش تهمتدن پاک ودجله دریا سافنه کلمز پاک بی باکلکش عفوت وعصمتنده اولقدر مبالغه ایدرلرکه که حرم وصلن نامحرمدن و اول گنج نهانی مارا رقیمدن

صقنوب نه قطرات نیساں اتصالدن صدف سیمینی
سیراب ونه شبنم ابر اجتماعدن غنچه رنکینی پرآب اولمش
و بالجمله نه یکه انار دونیمندن داد آلمش ونه یکه حوض
سیمینه ماهی صیلمش سنان پاشا اوغلی اسکندر چلبی یه
تعشق ایدوب حقنده بو غزل دیمشدر بیت
ایردی چون آب حیاته مهری اولمز چشمه دک
کوردی چون ظلمت شبنده اول عیان اسکندری
نثر بو خصوصدن مرقومه یه آنکه تهمت ایدوب
سلطان احمد مجلسنده ظرفا وشعرا آکه ایتدوکده بو بیتله
جواب ویردی بیت نیجه اسکندری لعلم زلالنی
صو یه ایلتدی د صوسز کتوردی اکثر اشعاری مرحوم
نجاتی یه نظیره واقع اولمشدر اکا دو تقریبی
اکثر یا نظایرده بولمشدر نجاتی شعرنک کرچه دونه دونه

نظیره سن دیمشلردر اما جمله نظایرنده بونک کبی نظیره
اولمز بیت آتش عشقده کباب اولدی جکر دونه دونه
کوکلره چیقدی دخانمله شرر دونه دونه
دل درونمده طوتشدی ینه بر شمع کبی
تن خیالکله قمر اولدی ینه دونه دونه
جان جانانه زنی کورلعلکله ایرشمک ایچون
ریسمان سهر زلفکدن ایز دونه دونه نثر
مرقومه دن نه شعر که صادر اولسه نجاتی یه ارسال و
وارداتدن هر نه که متوارد اولسه ایصال ایدردی
بر کون بر حریف ظریف دن سؤال ایتدی که نجاتی بک
بیرم صنایع شعریه مزدن نمونه بکنورز اول شخص ظریف
دخی کلامنده ظرافت وابهام قصد ایدوب شاعره
شیرین معنی دردیو ایهامکی بکنورز دیو جواب ویردی

نثر مهری وجودک اولدی عالمده عین معنی بیت
شاعرلری زمانک شیمدی سنی اوکرلر ارباب نظم ایچنده
چوق اولدی الانجمند معنی بی جلدر رسن ایهامکی دوکرلر

میری حمیدی

قضاة زمره سندن بو دور شعر اسپندندر اسلوب
شعری سمت نظر افتادن دور و دایرهٔ لطافتدن بعید
ومهجور دکلدر بو مطلع آنکدر مطلع
اعضامک اوشتنیسون سکوکن سپنک ملامت
تا ویریه دندان سک دلبره زحمت

میری رومی

اسکوب ستملرندن بو دور شعر اسپندن سادات زمره سندندر
چوق تفرج عجایب و تماشای غرایب اتمش سیاح ربع
مسکون و جهاندیدهٔ دهر بوقلمون دردهم صنایع حزنیه

اکرچه کامل استاد ایکن بو بیت فخرا نسخه مفلس و ناشاد در
بیت شاد اولمدی عشق ایشنده فرهاد . اوکمادق اولورمش
اکر استاد بو بیت دخی آنکدر بیت
نوله یکانهٔ آتیه عالمکی . بو مشتلدر شهر بو وایه بیرر
اظهار کمال ایچون برورقه بنم طبقه خطوط مختلفه یی درج
و فضل و هنردن مقدوربنی خرج ایدوب مرحوم اسکندر
چلبی یه کتورمشدی سلمانک بو قطعه سی آنده مرسوم و
ابن یمینک و خیاتک مقطعاتندن و رباعیاتندن نیجه
ابیات آنده مرقوم ایدی هر بری حسب حالندن نشان
ویردمانی البالندن بیانیدی بیت سرو را عمریست تا عنقای عالی همتم
قلهٔ قاف قناعت را نشیمن کرده است . روزکار رخاینم
کندم نما و جو فروش . طوطی طبع مرا زاغ بازن کرده است
قطعهٔ دیکر ای دوستان بکام دلم نیست روزکار

آری زمانه دشمن اهل هنر بود . سهل است اگر جفا کشم از
دهر بیوفا . زحمت نصیب مردم والا گهر بود
در آسمان ستاره بود بیشمار لیک . رنج کسوف بر دل شمس و قمر بود

میرک طبیب

عجم زاده در بود و در شعر اسنادندر مثل آمیز اشعار بی
و خیال انگیز گفتاری وار در بو مطلع انگدر بیت
نقد عمرین کم اندوکین جانک . چیقور زنده بولاز نخدانک

فی حرف النون معشر شعرا انک کامل الذاتی و گروه
نظمانک ستوده صفاتی اعنی مرحوم و مغفور مولانا نجا
انجاه الله تعالی من النیران واسکنه فی غرفات الجنان

عبد الله اوغلی در وشهر ادرنه ده سایلی نام بر شاعرک
تولیدر اما کمال ظهوری شهر قسطنطنیه ده واقع اولمغین
تحریر ایتدوکی رسالتده کندوی بلده مزبوره نسبت

اتمشدر میدان نظمک پهلوانی خوش گوی و شعر روان
بخش آبدار لو شعرادن رومک یوزی صوییدر ضروب امثالده
متفرد و مخترع و اسلوب مقالده موجد و مبدع در شعر سلیس
و تعلیسی الفاظ و سلاسته پسندیده هموار و یک دست در وغیرینک
اشعاری اکا نسبت بعضی بلند و بعضی پست در سوزک
اوّل روحین اول بولمشدر بو خصوصده ماعداسی
اکا پیرو اولمشدر نتکیم دیمشدر بیت
پسندن اوکرندیلر هپ افسونی . غلط ایدوب فسانه یازدیلر
نثر نکته شناسان فنون و علوم مثل گوی لکی جهتندن
اجماع و اتفاق اوزره اکا طوطی روم دیمشلردر
و تواریخ آل عثمانده سلطان محمود ابن سلطان بایزید
وصفنده مولانا ادریس بو قدر ابو الفضل صاحب
تدریس ایکن مرقومه خسرو روم و صاحب طرز

ورسوم دیوب تعظیماً بو بیتی مناسبتله حقنده بله یازمشلردر. بیت

سلطان سخن وران عالم ، در دین سخن ورست خاتم

نثر ودخی اول عمدهٔ علمای آفاق مرحوم مولانا اسحق بونجه

سلمیتنه تسلیم ایدوب حقنده بو بیتله شهادت ایتمشدر

بیت شعرک دلرسک اوقته مقبول خلق اوله

صافی نجاتی شعری کبی پرشل گرک نثر طرز غزلده اسلوب

شعرای سابقهٔ کندوزمانه گلنجه کتب منسوخه کبی نسخ واشعار

قدمانک عقد بیع اعتبارین بیع فاسده کبی فسخ ایتمشدر

مقال پرخیالن سحر حلال ایدوب سرحد اعجازه ایلتمشدر

وزبان ترکیده سخن ورلک ونکته پرورلک شیوه سی

انده تمام اولمشدر واکنک شعر شیرینی ونظم سحر مبینی وارکن

غیری لره دفتر ودیوان تدوین اتمک حرامدرکم دمشلردر

بیت حیف اوله شعر نجاتی وارکن عالمده ، خلق یازه بکلیوب دفتر ودیوان

یزه لر

نثر طرز کلام شیرین پیمانهٔ عامهٔ انام مایل وقابل اولدقلری

بودرکه حلاوت اشعار شکربارندن ولطافت گفتار شهد نثارندن

طبایع انام وامزجهٔ خواص وعوام لذت وحلاوت بولمشدر

وهر شعری حسب حال عاشق وهر بیتی مثله موافق عالم گیر دوشمشدر لذلر

اولدوغیچون شهرت شعری مشهور عالم وعند الافاضل

والاهالی مقبول ومسلم اولمشدر بو برج مطالع مطبوعه

وکلمات مصنوعه اول حضرتک نتایج طبع شریفی وزادهٔ

ذهن لطیفی در بیت بیک صید ایدنجه یانی بر پهلوان اصر

قاشک بوریسمه گون باشنه برکمان اصر شعر

ای پری آیینه ده کیم گوره تصویرک سنک ،

آسمان اولدی صنوبر عیسی گیبی پیرک سنک ،

بیت صچوکله اکلنورز ای بت جفا پیشه ، که حلقه حلقه

دررجوان کلیدا نیشه ، وتکلم زبان فرسوده دخی

متكلم فصيح وشعر شعرا فرس كبى تعبيرو اداسى عادتنده صحيح واقع
اولمشدر بو ايكى مطلع فارسى دخى انك انفاس نفديسه سنندندر
بيت هر ناوك نى كز تو رسد بر دل چاكم ؛ نايى شود و ناله كند بر سر خاكم
بيت بسته اند انكشت نى را ريسمان ارباب غم ؛ تا كه
ياد دلبر آرد نالها را دم بدم نثر مسفورك ديوانلرنده
مسطور اولان اشعارك اكثرى ديار قسطمونينك واقع
اولمغين ابياتنده وارد اولان امثالك بعضى ولايت مزبورهنك
عادت قديمهسنه و اصطلاحاتنه موافق واقع اولمشدر
اما اول عبارات سماعيدن غافل اولنلر نكات ابياتنى
تحقيق ايده ميوب ترزيق تصور ايدرلر لابد ايضاحى
لازم اولمغين مشروح قلندى و بو معنا سببله بو تحرير اولندى
بيت كوردك چو قد دلبرى اى باغبان لطف
وار سنده بر بونك كبى سرو روان آصر

ولايت مزبوره اصطلاحنجه اصرمق تمثيت وترتيب معناسنهدر
فلانك ايو قران اصردر بو بيت دخى اول دياره
متعلق سماعه موقوف عبارتندر بيت طغل قدر نيازو
تقوّع سير ابكا فرهاد بى ستون تمنا قياسى در نثر
تمنا قياسى محروسه مزبورهنك ميانندهسنك سياهدن
خلق اولمش كوه بى ستونه مانند بر قلهٔ بلند دروبرى
دخى بو بيت دركه بر معناسى اول ديارك اصطلاحن
ايهام ايدر بيت آجر سنك كل نجاتى درد منده آجى كم
نه لب دلبر نصيب اولدى نه حلواى رقيب نثر
بو بيتك معناسى ايهاميسى اولدركه اول ولايتده بيت
الكون حلوا ايدوب كرده لره دفعه لره صاروب
ايتامه ومساكينه اولشدورر لر اول دياره اول
حلوانك آدينه نصيب ديرلر ومرحوم مرقومك اسمى

عیسی در و بعضلر اسمی نوح در دیرلر نجاتی تخلص اتمکه وجه مناسبت
و اسمنه تخلص بیننده مطابقت بو در دیرلر اما بو کمینه یه اکرم مرحوم
مزبورک دست خطیله بو بیتی کوردم و حضور شریفلرینه
ملاقی اولن عزیزلردن بو وجهله اشتدم که برکون مجلس عظمادهٔ
اشراف کرام مرقومی مرحوم احمد پاشادن فن شعرده
تفضیل و ترجیح اتدکده مذکور نجاتی نک کمال انصافلرندن تنزل
و تذلل کوستریب سابق الذکرک عزتیت فضیلتنه بو بیتله
اقرار و اعتراف اتمشدر بیت نجاتی نک درسیندن
اولوسی احمدک بکیدر . که عیسی کو کاره اکنه یه دم ادرر احمددن
نثر مرحوم سابقا شهزاده لردن قرامان ولایتنه منصرف
اولان سلطان عبد الله ابن سلطان بایزیده ارتباط
و اختصاص اتمشدی انلر دار دنیادن سرای آخرته نقل
ایدجک سلطان محمود آستانه سنده کلوب نشانجی اولدیلر

و خدمت توقیعله قدر رفیعه ایروب شرف و عنوان بولدیلر
انلر دخی فنادن بقایه انتقال ایدجک در دولته کلوب
باقی عمری بایزید خان خدمتنده کوردلر و هیچ بر طقوز
یوز اون درندنده مرغ روحی قفس تندن اوچردلر کتدی
نجاتی آه تاریخ واقع اولمشدر

نجمی رحمه الله علیه

جانیک جانبلرندندر سلطان بایزید دورنده
فوت اولدی علم نجومده دانندهٔ احوال سپهر ایدی
و فن اصطرلابده مانند بوزرجمهر ایدی نیک و بدینه
حادثه که حادث اولیه نجومک مقتضاسی سیری و اقتضای
تاثیر دلکیری در دیرایدی بو مطلع انکدر بیت
نلر ایلر کشی یه طالع بد . اختر سعد ایلمز نه مدد نثر
و بو غزل دلاویز دخی بر دلبر قصاب خونریز حقنده

انک اشعارندندر بیت . بوگون بر دلبر قصابک اولدم قویی قربانی
تنوی شرحه شرحه ایتدیلر ترک ایتمزم آنی . شراب نازلکی
سرمست اوتورمشدر دکاننده . قیونی بیکه بتمشدر کبرو ایلر کمی قانی

ترازودن ایزر دلبر بو در یاربی بسن صقله .
خیند قوردندن آنی که اولیدر یوسف ثانی .

نجمی رومی رحمة الله علیه

بو دخی رمل ونجوم طریقین طوتمش فلک زده حریف ونکته دانلیقده وسخن گذارلیقده نخسند وظریف ایدی فن شعرده دخی بدکلدر شوخ طبع ولطیفه کوی وهزال وکش ده روی کسته ایدی سلطان سلیم طاب ثراه برتیج دانه غزل صوندی بو بیت آنده بلهمر قومدی بیت
رقیبک اولمه سینه چاره یوقدر . وزیر اولمه مگر سلطان سلیمه
نثر دبو قطعه دخی انک مقطعاتندندر بیت

غنی دیدوکی خلقک بوزمانده . کورورسن برنچه دین بخسولیدر
یعقوب دینینی دنیاسینی یاتمش . سفیهان دیه لر یعنی اولیدر
شو کم دنیا ایچون عقباسینی نقدی . اکا عاقل دیمه غایت دلیدر

عشق میدانینک سرباز بی بیمی ومحبت کعبه سنک فدایی عظیمی قدوة الاولیا دات سید نسیمی قدس الله سره

ساداب صحیح الانسابندن واولیاء ولایت مآبدن در دیار بغداده نسیم آدلو ناحیه دن اولدوغی مناسبتیله نسیمی تخلص ایتمشدر اسم شریفلری سید عماد الدین وملامتیه زمره سنه رئیس ورهبردر ترکی شعر له اول اول شهرت بولمشدر مراد خان غازی دورنده رومه کلمشدر لسان ثلاثه نک هر برنده بر دیوانی علم سلوکدن واسرار مشایخدن چوق عرفانی واردر اصل حضرت شیخ شبلی نک جمله خرابسندن ایدی صکره فضل الله حروفی نک خلفاسندن اولدی ایکیسی دخی

سلوک لرین حروفله قلمشلر و اوتوز ایکی حرفی شکل انسانده بولمشلردر
بو مطلعک معناسی حروفه متعلقدر بیت
یوزک مصحفدر ای روح مصوّر . تعالی شانه الله اکبر
نثر مناقب الواصلینده یازر که سید نسیمی حروفی دکلدی
اما حروفدن خبردار و خواص حروفه واقف اسرار ایدی
اول سوزی نه مقامدن سویلمشدر بیلمین و توحید ذاتدن
فنا بولمین آنک احوالندن خبیر اولمز دیمشلر عمری آخرلرنده
عالم غیبدن جذبه ارشوب بیخه زمان کندودن کیتدی
و هضم و حوصله یه قادر اولمیوب اسرار واجب الکتمی اظهار
و اکشاف ایتدی بر بیتی بودر که قتلنه باعث اولمشدر بیت
منصور انا الحق سویلدی حقدر سوزی حق سویلدی .
آنک جزاسی غم دکل بیکانه دن بر دار ایتمش .
اصطلاحات مشایخده بو کا قرب فرایض دیرلر عاشق

کندولکندن کچوب عین معشوق اولدیغی مقامدر قطرهٔ باران
دریایه ایروب محو اولدوغی کبی ظاهره بقن کفر کورر لکن اهل
سرّ قتنده ایمان کاملدر اهل ظاهر قتنده کفر اولدوغی بودر که
مقام کفره قریبدر نعوذ بالله اگر بو مقامه یتشمیوب واصل حق
اولمدین بو کونه سوزلری تقلیدله سویلرسه کافر اولمه سی
مقرردر سید نسیمی نک برادری شاه خندان ژولیده موی
که مجذوب صفت اهل حال کمسنه ایدی نصیحتاً بو بیتی یازوب
کوندردی که بیت کل بو سرّی کیمسنه یه فاش ایلمه
خوان خاصی عامیه آش ایلمه نثر. بو دخی وارداتدن
بو بیتلری یازدی که قطعه دریای محیط جوشه کلدی
کونیله مکان خروشه کلدی . سرّ ازل اولدی آشکارا
عارف نیجه ایلسون مدارا . بیر کوک آره سی مطلق حق اولدی
سویلردی وحیکنه دنی انا الحق نثر عاقبت ائمهٔ عرب

شهر حلبده بو سوزک ظاهری شرع شریفه مخالفدر دیو قتلنه
فتوی ویرب پوستن چیقردیلر وسوزک ظاهرنه نظر ایدب
طریق شرعک یولین واردیلر زیرا ارباب شرعک نظری
ظاهردهدر نه سرایر وضمایرده مرقومک اسرار سلوکنه
اطلاع استین دیوانلرنده مرسوم ومسطور اولان مقطعاته
ورباعیاته نظر اتسون بو چند ابیات فارسی انک دیوان ثانی
سندندر شعر طالب توحیدرا باید قدم برلازدن
بعد ازان در عالم وحدت دم از الا زدن ۰
رنک وبوی از حقیقت کر بدست آورده ۰
چون کل صد برک باید خیمه بر صحرا زدن ۰
ای نسیمی با مقلد سر حق ضایع مکن ۰۰
ازتجلی دم چه حاصل پیش نابینا زدن

نسیمی رحمة الله علیه

ولایت قرامانده دربوفنده اولقدر استطاعتی وایرادو
الفاظ ومعانیده چندان قدرتی یوقدر سلطان سلیم دوردن
نقل اتدی بو مطلع انکدر مطلع روی شرقی طلکمی حرمت
طوتیه شاهیلر کیبی ۰ صربیاض صبح آنی سنی سیاهیلر کیبی
کوزلرمدن آقدی دریالر کیبی یاشم بنم ۰ دوستلر چوق سینه
کوردی اوکدن باشم بنم ۰ بو شعر مشهور انک اشعارندن
در اما عوام الناس عموما سلطان سلیمه اسناد اتشلردر بیت
کچمک اکون سیل اشکمدن خیالک لشکری ۰۰
بر درکلو ایکی کوزلو کوپریدر قاشم بنم ۰۰ نثر
علی الخصوص بو بیت ظاهرده کرچه تخییل و دقیق دراما
معنیده تزریق در زیرا خیالک کوزدن کچر قاشدن
کچمز لکن احوال شعره شعوری اولمین معنانک صحت بیت
وسقامتنه فرق ایدبیلمز اهلی واردر شهرآی نقلده بلور

نشانی محمد پاشا رحمة الله علیه

ولایت قراماندن ملا خداوندکار نسلندندر سلطان محمد
طاب ثراهک وزراسندن و وزرانک فضلاسندندر بدندر
نشانجی اولمشدر و اول دورده نشانجی پاشا دیمکله عنوان
بولمشدر ایدی نشانی تخلص ایلمکه وجه اولدر مهارتلری
فن انشاده در نه نظم دلکشده سلطان محمد خان غازی
جانبندن دیار عجم سرداری اوزون حسنه ارسال اولنن
مکتوب مرغوبی بونلر املا و انشا ایتمشدر اتفاق فضلا و
فصحا اولدر که ولایت عثمانیه دن ملوک ممالکه آندن متعدد
و مختصر بر نامهٔ نامی تحریر و تسوید اولوب ایصال و
ارسال اولنمامشدر مذکورک منصب وزارته و مسند
صدارته وارمسنه باعث اول مکتوب اولدی دیو
روایت ایدرلر که اول زمانده کماله رغبت و کامله رعایت

اولورمش و هرکس مرتبه‌سی استحقاقنه کوره بولورمش
کویا که بو مقطعی انک حسب حالی و اجمال بیان احوالی واقع
اولمشدر **بیت** قعر بحرده قالوردی بو در ثمین هوار
ای نشانی اعتبار حضرت شاه اولمسه **بیت**
طالعده دولت اولمسه خدمت نه فایده
حقدن عنایت اولمسه طاعت نه فایده

وارث خلق نبی اعنی جلال زاده نشانجی مصطفی چلبی دام معالیه

قسطمونی قربنده توسیه نام قصبه‌دندر درکاه جهانمطاع
واجب الاتباعده خدمت توقیع رفیعه منسوب اولمغین
و نشان عالیشانله مشرف و عنوان بولمغین نشانی
تخلص ایتمشدر منشئ منشور بلاغت و محشئ متن منشور
فصاحتدر مرحوم تاج زاده دن صکره نشانجیلق
مقامنه شان شریفنه معادل و مماثل آراسته فنون و فضایل

بر ذات کامل و فاضل صاحب وجود پرجود کلمشدر و مکارم
اخلاقده و خصایل اسنفاقده اول ذات کریم الصفاته عدیل و نظیر
اولمامشدر بر کریم الشان صاحب احساندر که باب جود و سخاده
و وفور انعام و عطاده حاتم زماندر **بیت** حاتمک دفتر جودی الی
طی اتدی اولقدر اندی نوا اسیزلره احسان نوال **نثر** حالیا بو
روزگارده و بو دار و دیارده منقبت مروتله معروف و موصوف
اولان انلرک وجود پرجودی و ذات کریم الصفات پرسودیدر بو ذات
کریم و مشفق و رحیم درکه لطف بلیغی و مقدورلی دریغی بر کسدن دریغ
اتمز و ارباب رجا و امید آستانه سندن دیگر نومید و محروم گیتمز
بر صیاد قلوبدر که دانه انعام و دام احسانیله مرغ خاطر خاص و عامی
صید و رام ایدوب طفیلیه خلقی بنده و الطاف و عطایاسیله عالمی
شرمنده اتمشدر و بالجمله بو عهد و عصرده سخا و جود انک وجود پرجودیله
قایمدر و فی زماننا کرم ذاتده و مکارم صفاتده عدیل و نظیری

وار دیمک نامناسب و ناملایمدر دریای فضل و عرفان و معارف
و عوارفی بی پایاندر کتب معتبره نک مطالعه سنه قادر و علم تفسیر و حدیثده
ماهر فاضل دانشمند و جولان طبع لطافت دثاری و شان شرف شعاری
نهایتده بلند در زمانه ده حسن عبارات و لطف استعاراتده انلرک
سیر اتمک استینن ممالک عثمانیه و عساکر منصوره سلطانیه حقنده طبقات
ممالک تسمیه اولنور کتاب بلاغت نصابنه مطالعه قلسون و القاب
و الفاظ و معانی قنده اولور گورسون بر کتاب کمیابدرکه املا و انشاسی
سمت قدح و عیبدن معرا و مبرا اولوب الفاظ بلیغه سنه
و معانی بدیعه سنه منشیان مناشیر دیوان بلاغت و ممليان
طوامیر ارکان فصاحت قلم و دوات بان انگشت در دهان
ایدرلر کثرت قیود و وفور اموردن رخصت و فرصت میسر اولمامغین
فن نظمه مداومت و ممارست ایده مامشلر بو باعثدن اشعار درر
نثارلری وقتا صادر اولوب ندرت اوزره واقع اولمشدر

بو مطلع انکدر **مطلع** ای جبینی محو ایدن ماه منیرک پرتوین

روشن ایله نور رخسارکله گلگون کلم ایوین • فن عشقه باشلادم دقتیله

کوردم نیجه باب • متنی درد و فصلی هجر اینله طولمش بر کتاب

مختصر قلمش وصال ابوابی لیکن غمک • شرحنی اتمش مطول بی نهایت بی حساب

ای نشاط افزا ارشاد ایلدی استاد عشق • حل اولنمز مسئلهٔ معشوقه را احدن جواب

شعراء رومک شاعرترین کلامی ناظم نظم بلیغ مولانا نظامی رحمه الله

قونوی در سلطان محمد دورنک شاعر بلند شانی و ساحر سحر بیانی

در چشمهٔ حیاتدن سیراب و نصیب عمر طویلدن بانصاب او[illegible]

محبوب جوان سال و ساده روی صاحب جمال ایکن فوت

اولمشدر شعراء متقدمین ولایت رومک کندو زمانه گلنجه طرز

غزلده جمله سنه غالب و نکته شناسان دوران شعراء سابقه دن

آنک اشعارینه راغب ایدی قوت طبیعت و وسعت قابلیتله

آز زمانده چوق کماله قادر اولمش و شهرت شعرله مشهور آفاق

اولوب تعین بولمشدی حتی مزبوربی مرحوم محمود پاشا سلطان

محمده خوب طبیعت نظمیه سی و شعردن فضله نیجه معرفت زایده سی

واردر دیو تربیت ایدوب جهت شعرده احمد پاشادن ترجیح

اتدکده سلطان محمد طاب ثراه مذکوری کورمک مراد ایدینوب

سدهٔ سعادته دعوت ایدجک مشار الیه دخی مرحوم احمد پاشایه

غلبه ایتمک قصد ایدوب فقر قصیده سنه و لعل و گنج قصیده سنه

دیدیدانه مقبول غزلنه دقیق دقتلر و نازک صنعتلرله نظیره لر

دیوب سوی مقصده روان اولدوقده تقدیر ربانی یولده

اجل یولن آلدی و مقصده واروب مقصوده ایرمدین موت ایروب

اول فکر و امل و قصیده و غزل قلدی بر شعر فصاحت شعار

انک اشعارندن و زادهٔ طبع درربارندن در **بیت**

ساقیا ساغر بلوره دوک اول یاقوتی • که بنک قوتیدر روح روانک قوتی

ذقنک چاهی نه ساحر درایا زهره جبینی • که صویه ایلتدی و صوسز کتورر ماروتی

حبس تندن دلی قورتره نه روادرکه اولا مرغ لاهوتی اسیر قفس ناسوتی

شیوه سنده خطنگ اولدی محقق یوکه ثلثی دکلو دکل به حسن خط یاقوتی

قلشدرک یاپی قافیه نظامی کراوله حسرت اوقلارینه صندوقه اولا تابوتی

نثر دواوین فرسک اکثرین متتبع و صنایع و بدایعندن مستفید و متمتع ایدی بو برج مطالع مطبوعه انک آثار تتبعی و نتیجهٔ مطالعه سیدر

بیت کوزلرم یاشینی کوزلرا اول بت سیمین بدن نیکم کوزده ثریا کوزلر آهوی ختن

بیل بغلیوب که قتله قصد اول حبیب ایدر نازک خیال بغلر و قصد غریب ایدر

شعر جان ویردی مکر سرو سهی قدی یولنده کاید باشنی اوستنده فغان مرغ سحرخیز

نثر و بو مقطع دخی انک زادهٔ طبع لطیفی و تصرف ذهن شریفی در مرحوم احمد پاشا کوردکده تحسین و پسند ایدوب رشک و غبطه واقع اولمشدر دیو روایت ایدرلر

بیت نشئه قدینک اوستنده نظامی زاتی سدره طاوسینه بکزر کاکل مشکین دوست

نظمی محمد چلبی

ادرنه ویدر سلاحدارلر زمره سندن بو عصر شعراسندندر سابقا احکام کاتبلرندن ایدی صکره بولوکه الحاق اولندی طریق سورمش کتب متداوله دن نسخه کورمش در نظمک انواعنده اقتداری و بحور متنوعه ازره ایکی بیک مقداری شعر فصاحت شعاری واردر و شعرای رومک نقدر نظایری وار ایسه بو تاریخه کلنجه انواع بحور ازره جمع ایدوب و هر بحرده مخیل و مصنع نیجه شعر دیمشدر بو برج مطلع انک اشعارندندر

بیت یاره قرشو دوداهم برشرار اولمق ندن کون کوربر سن کواکب اشکار اولمق ندن

دختر زر دیوایدن باده اولدهٔ ذکر نیجه مرد اولر که بولمش بو اصل معنی بکر

بیت دهنکدن کلن سخن جانا غنچه دن برخطادر کویا

نثر وحیدی تبریزینک رساله عروضنده اولن بحورک هر برنده الف قافیه سنده بر غزل دیوب کندو داخی چوق بحور اختراع اتمشدر و اول بحور متنوعه ازره دیدوکی

اشعارک بعضی مسمط و بعضی بر نقط و کیمی بی نقط دیمشدر
بو شعر بی نقط آنکدر **بیت** طالعک سعد اوله عالمده دلا
همدم اولور سکا اگر اول مه لقا ، دار دلا اسم دله دردوکه کم
لعل دلدار اولور اول درده دوا ، محرم اولور دل مدام اهل دله
همدم اولکل وار دلا هر دم آکا **بیت** نقشی نقشی جبینی زینت چین
بنقشی شش نظیف تن بت چین ، و بو بر قچ بیت مقلوب مستوی
دخی انکدر ترکیده بکه انمشدر ، الهی لعل در دلعلی بلا
اودر اوروضه حور وار دوا . خوش کمالک همه کلامک شوخ
آشنایی لالی انت ، شورخ بالال آب خروش
آتش راهب و بهار شتا ، فارسیده مقبول و مشهور اولن
مقلوب مستوی بو ایکی بیت در . شکر دهنا غمی ندارید
دبرادنی مغانه دکش . شکر بزازدی وزارت بر کش
شو همره بلبل بلب هر مهوش **نظیفی**

ردمیدر بو دور شعر اسندن طلبه طایفه سندن در علمندن فضله
شعری ده وار در بو مطلع انکدر **بیت** تیر کی جانندن نولا آستر
سوزای غمزه کار دکمه کز زیرا که دنیاده بولنمز طغیای یار

نقابی رحمة الله علیه

ازنیقدن قضات زمره سندن و بو دور شعر اسندندر اکابره
خاتونلردن بیرنه انتساب ایدوب خواجه اولدوغی مناسبتله
نقابی تخلص اتمشدر شانه موافق اشعاری و مخلصنه مطابق
گفتاری وار در بو مطلع آنکدر **بیت** گوزلرینه سرمه چکمشدر او چشمی آلر
گوز قرار در لر که نقد صبری الدن آلهلر بو سکه دل قانع اولمز وصلکک
شیداسیدر ، دوستم معذور طوت دنیا طمع دنیاسیدر

نکاهی رحمة الله علیه

استانبولدن کتاب زمره سندن در بو دور اچنده فوت اولدی
اگرچه قلت طبعندن اشعاری قلیل واقع اولمشدر اما بو فنده

لطف نظمله اشتهار بولمشدر بو مطلع انکدر **مطلع**

ای قدینه وجازه گدنلر قوتنی قوتنی | یار اشکین قویب نه فخر سزا رق ارق

رشتهٔ جان اولسه هر تاری اگر پر هنک | دترسه اوسنکه تا اولیه آزرده تیک

ث هبا زاتد وکیچون زلفکه گیذن تشبیه | آلدی صبا دلرای کبک خرامانی اله

نثر مذکور کندو حسن اعتقادنجه کندو به غایتده غرور ویرمشدی وزعم وپنداری حسبنجه نهایتده خودبین وخودفروش اولمشدی عاقبت الکبر شوم فحواسنجه دماغنه سودا مستولی اولوب مزاجی اعتدالدن انحراف بولدی دیوانه را قلم نیست دیرکن دیوانه را خط نیست دیوب قاشی کرپوکی تراش وقیل وقالدن کچوب قلندرلره یولداش اولدی بو بیت دخی انک حسب حالیدر

بیت خطن تراش ایدرسه عیب اتمکوز لکاسیهی اهل قلمه بولا دیوانه را قلم نیست

نهاری

روم ایلنده پرزدنه دندر بو دوراکینده فوت اولدی سخن

گذار دخوش گفتار کمسنه در بو مطلع انکدر **مطلع**

غمزک دله تیغ اوربه جگر قانی صچلسه | سوسنلره قرشو گل حمرا الراجلسه

نهالی رحمة الله علیه

بورسوی در غلطه قضاسندن تقاعد اتمشدی وسلطان سلیم طاب ثراه مصاحب اولمش ندیم شیوه کشی ایدی اشعاری پرلطایف وپرصنایع وخلق ما بیننده مشهور وشایع در بو مطلع مشهور انکدر

بیت حمامه گیردی نازله بر سیم تن گوزل | شو شو یله دیمک یری یوق جمله گوزل

نثر بو مطلع فارسیسی دخی انکدر **بیت**

ای که خاک درکهت چون کعبهٔ علیا شده | حلقهای آستانت عروهٔ وثقی شده

نثر زمان ما ما زمستنده و عالم فنا گشتنده بو قطعه ایله حالنی حکایت و قاضی عسکره شکایت اتمشدر **شعر**

کیمه کیمدن شکایت ایلیین | سرگذشتم حکایت ایلیین

اهل علمک فقیرنه شیمدی | کمه دیمز عنایت ایلیین

صفلی تبدی فضل و عرفانک   کندومی اهل صنعت ایلیین

منجلیسه ملازمت بیورک   اتکوم پیلده خدمت ایلیین

لاف و رشوت له ابسه منصب اکر   رشوت ولافه همت ایلیین

کاه تدریس وکه قضا دیو بن   نیجه ذلت و نظارت ایلیین

بکا بر تولیت عنایت ایدک   وقفه سعی وکفایت ایلیین

منصب کرلیا قسمتم یوغیسه   اول جهتدن فراغت ایلیین

نثر بو قطعه دخی انک هزلیاتندن و جمله مطایباتندندر

بیت دون کیجه بر پیرک کرزله عالمده ابدم   ناقه وحش مهری

مهاری الومه ویرمشدی • اشترنرکبی بیونی اوزادنجه همان

ناقه وحش چوکدی اوکومه دوه کوردکمی دیدی بیت

ساده یاغن استدم بن برکوزل تجالدن   یاغ اجی دیدوکی باکه طلو

کلبدی بالدن

نهانی رحمة الله علیه

عبد الله اوغلی وارنودا صلی در سلطان سلیم دورنده

مدرس

متصرف ایکن فوت اولدی خوب تاریخ کوی ومعمی واشعار وقصاید

دخی موجد خیال و معنی ادیب دیار عرب وشهر شام وحلب

فتحنه سلطان سلیم طاب ثراه بر مصرعی معما بر مصرعی تاریخ مصنع

ومسمط بر قصیده دیمشدر مرحوم طاب ثراه اول قصیده

مکافاتی ایچون ترقی ارزانی قلوب جوایز و عطایا ویرمشدر

بو شعر مشهور انکدر رعوام تحریف ایدوب سلطان سلیمه اسناد

ایدرلر شعر لاله‌لر چیقدی قیزل تاجیله شاهیلر کبی • چکدی

سوسن تیغنی سنی سپاهیلر کبی • مرافضیدر لاله تاجن باده ویر

یارب دیو • یاتمیلر حقه یوز طوتمش آسیلر کبی • ای نهانی ترک

چاریاری سو محمد عشقنه • بایزیدی مشرب اول اولمه تباهیلر کبی

نثر مقطعده محمد و بایزید ذکر اولنمغین سلیم آشنا

و نهانی عبارت بیکانه کبی دوشب خلقک تحریف وتغلیطنه

سبب اولمشدر ومرقومک لغته فاضل کچی دیرکردی

بو بیت مشهور دخی انکدر اما خلق بجاتیله تحقیق تناسب الفاظ
جهتندن مناسبتی آرتوق اولمغین نجاتی یه اسناد ایدرلر اما
بو وجهله در **بیت** نهانی یه نجب دیرلر کوزلکلر کچک ایدرلر
خوارج بوبین اورماغه ابومسلم بجاغیدر **نهانی قسطمونیلی**
قضات زمره‌سندن بو دور شعراسندن دور اما جهت قضایی
جانه قضا بلمشدی وعرف واخلاقندن کوب قضات دفترندن
کندویی اخراج قلمشدی موعظه و تقوی اسلوبنده مدون
ابیاتی وطریق متصوفه متعلق فنادیرر کلماتی وارد ربو ابیات
آنکدر **شعر** صوفیلق تاجله عباادلدی . حیف کم
معرفت هبا اولدی . دانش و فضلی اهل علم اولنک
قبه دلبندله قبا اولدی . امرا قاپوسنده انک اکون
علما عبد مشترا اولدی **نثر** مذکورک جهت قضادن فراغتنه
برعجب واقعه سویلرلر و برغریب قضیه روایت ایلرلر ابتدا

قاضی اولوب سپند قضایه کچدوکی دملرده برکیجه واقعه‌سنده
کوررکه عرصه عرصاتده دیوانی یزدانی طورمش واول دادار داد
کر صراط و میزانی عدل ایچون قورمش ابرار و فجاردن صغیر
وکبیر **فریق فی الجنة وفریق فی السعیر** وعد و وعیدین مشاهده
قلوب قضاة عصاتک و حکام ولات طغاتک هر بیرین بر
درلو عذابده و بر درلو شدید عقابده کوردی وعرصه
عرصاتده بیحد و بیحساب سنک سنکین ایله سریع الدور بنجه
یوز بیک آسیاب سیر اتدی واول عجب آسیابلر
اشک یتیمان وخون مظلومان ایله طورمیوب دونمده ورؤس
قضات طغات دانه کندم کبی اول آسیابلرده اوکنمده
وکندویی دخی کورر که سجلات عملی حرف عصیان ایله طولمش
وحجتلری امضاسیله جرم وکناهنه الندہ حجت اولمش
وتحت قضاسنده اولن نواحینک اتراکی دیوان بادیه شاهده

بولمش که بوکه او شرلر واقع سنده بو خوف و خشیتله طورمزیچه
اندر آرده نه دو شرلر بو هیبت هولناکله خوابدن اویانی گلدی
و بو عمل اجره واقع اولن مفاسد و قبایحه مطلع اولوب توبه و
استغفار قلدی همانده منصب قضادن عزلت و اول جهتدن
فراغت ایدوب کوشه قناعتده تفویض و توکل حق طوتدی
اتفاق اول اثناده قضاتدن بری مزبوره راست کلور
و منصب قضادن سبب عزلتن و موجب فراغتن استفسار
قلور بونک صوب صوابن معرض خطاده کوروب غیرت اثرایله
تسفیه و تجهیل و تفرد فاقه سن یوزه اوروب خوار و ذلیل ایدر بو
فی زماننا امور قضایانک عسرتن و اجراء شرعک حق اوزره
صعوبتن بیان ایدوب دیدی که بو زمانده امور قضایایه
مسایل مشکله دن مشکل کوردم واول که بو عملدن کریز و پرهیز
ایدی آنی کامل و عاقل کوردم اولا قاضی اولن کسنه

قاضی لق علمنده کامل و عالم و بعده تحت قضاسنده واقع اولن
اعیان و اشرادن آلمز و صنعتمز قوی القلب حاکم کرکدر که کافت
فی زماننا منصبندن خوف ایتیوب وجهل و هوایه تابع اولمیوب
خلق جانبنی حق طرفندن ترجیح و اخذ رشوت ایکون حق باطل
قلوب حق اسنه ظلم صریح ایتیه و فصل قضایاده سر حکمتی شرع
شریفه موافق و کتب لر مفهومنه مطابق قلوب حق ایتام
ده و اموال موتی ده حرامدن اعراض و پرهیز و مظالمدن
محابیعدن حذر و کریز اوزره اوله انکه جمعیت جاهل و اخذ
رشوتله من جعل قاضیاً فقد ذبح بغیر سکین مضمونجه ماصدق
دوشب نعیم دنیا چون جان جحیمه آتیه

بیت

بوحنیفه قضا نکرد و بمرد   تو بمیری اگر قضا نکنی
وقتیکم مخاطبی بو خطاب برعتابی کوش اتدی مرقومی الزام
ایکون خشم و حدتدن جوش و خروش ایدوب دیدی که با

قضایایی نه عجب مذموم و شوم كتوردك و اهلنی نه طرفه معاتب و ملوم
دوشوردك . عدل ساعة یعدل عبادة سبعین سنة قضات
و حكام و ولات پر احترام حقنده دكلمیدر دیو جواب بودخی اول سنك
دیدوككك اصحاب زماننده اولوردی و اول زمانده فصل قضایایه
انلر میل و محابا و بی اخذ ارتشا قلوردی شیمدی خود زمانمز عرف
و اضافت و شهرت و بدعت زمانیدر نیچه لر حرص و هوایه تابع
اولوب لعن الله الراشی والمرتشی حدیثی مفهومنه مظهر دوشمشلردر

شعر
نه سیم ایله كه بغلر جان كوزینی ... كه اورتر كوزكوره حقك یوزینی
اولن دقتله علمك موشكافی ... چون التون كوره كورمز كوه قافی

نثر
بونك كبی زمانده اجرای حق ایتمك نیجه میسر و عدل ساعة مفهومیله عمل ایتمك نه طریقله متصور در دیوب قضات طغات و ولایت عصاة حقنده بو ابیات بركاتی اوقادی

شعر

نظم در حق قضات طغات

بونلرك اكثری فتنده جاهل . كمیسی علمیله غیر عامل
ندر بلمزكن الفاظ و معانی ... كچر هر بری سعد الدین ثانی
علمدن اولمدین برحرفه واقف ... ایدر ملّا لنوب درس مواقف
صبی كیبی اولن منطقده ابكم ... كلامه كلسه حكمتدن اورردم
كورورسن پر نایاب شكلی مزیّن ... سوزه كلسه اولور جهلی معیّن
كچر قورسك بنی نوعینه مغنی ... حقیقتت كوزلسك اما كه برخر
كیوب اكنینه قت قت صوف و جبّه ... بو هیئتنس باشنی مانند قبّه
لباس نا فروادی آفندی ... ولیكن برخر نادان كندی
دیسونلر دیو یارشمش ریاست ... ایدر ناحق یره خلقه سیاست
آدی ملا ولی سچز حرامی ... صناسن اوقلو یابلو برحرامی
نه حاصل اولمدن عالمده كامل ... كشی چون اولمیه علمیله عامل
دینز ارباب تقوی اكا عالم ... كه داره ارتكاب ایده مظالم
نه قانونی بیلور كیمی نه شرعی ... نه ایلر قاتنده خیلی مرعی
اولور بر مملكتده بشقه حاكم ... الوره بر رچلان كم اوینین كم

آلور بر سنجاغی داغی مفتش | اکا ده اشتها سنجه اوررلر دوش
ایدرلر آنی ده تا که تفتیش | کلور باشینه بوز بینک درلو تشویش
بولارک کبی اولمه پسند مسکین | یوری وار نفس شومک ایله تسکین
مهالکله طلودر بو مسالک | هلاک ایلر پسنده اولمه سالک
ارابیردن چقوب عزم کناره | قو غوغایی فراغت اختیاره
دل و جانیله اولمه اگر طالب | فنا بحریدر انده قلمه طالب.

نوری قسطمونیلی

قضات طایفه‌سندن درایوبده کی دار الحدیثه ابتدا ایدرس اولن عرب چلبی‌نک والدیدر قضات اچره علمیله عامل بر عالم ربانی و علم فتواده نعمان ثانی ایدی سلطان محمد دورنده فوت اولمشدر و آثار و اشعاری مرور ایام ایله اونتلمشدر بو مطلع انکدر **بیت** قامت شمشادکز او بکیندوکی نارون باشنه اوشدی نه غوغا قلدی مرغان چمن

نوری کاتب

ایل قلم قسمندن قول اصلندن بودور شعر اسندندر نظم و انشاده و تاریخ و معماده متفنن کمسنه‌در بو مطلع انکدر **مطلع**

اگر جان گورمک استرسک بدن سیز | یوری جانانی سیر ایت پیرهن سیز.

نثر. بو بر قاچ ابیات دخی انکدر لطایفندندر **شعر**

خوجونده عالمه سلطان اولورلر | هی نه سلطان بلکه جانه جان اولورلر
نم قپولرا و ددن آما گوزلسک خاطرلرین | بولکه جانلر ویربب قربان اولورلر
اوتی نک گنکورلکنده سویلمه طعنه صقین | کم او دمده آتش سوزان اولورلر

نوری بلغرادی

ارباب علمدن بودور شعر اپسندندر دیوانه تفنن ایدر المزاج شخص ایدی اشعاری غایتده وافر و اختراعی نهایتده نادر ایدی صنایع شعریه‌دن الحق مراعات نظیره قادر ایدی بو مطلع انکدر **مطلع**

دردله زرد اولمشیدی بکزم ایوای کیم | قنلو یاشم بیر آل اتدی اولی آلما کبی.

نثر بو زمان جهت اکون قضاتدن برنه وافر ملازمت وملازمتنه

مداومت اتدی عاقبت ویرمینجه آلامدی وباب سردن اکچرو کیرمینجه

افندی کوکلنه یول بولامدی بو بیت آنکدر **بیت**

یاننده معرفت بر بوله کیجز افندی حضرتی معنیده حیران

یقدی شهری افندی رشوتله دیلدم که اوینی تنکری یقه

محضر ایدر افندی جیقمز تیز ایل دعالر ایدر که شله جیقه

نیازی بورسوی شعراء روم قدماسندن یلدرم خان

یادجلرندندر اول عصر شعراسنك ممتاز ومستثناسی وغزل

وقصیده طرزنده جمله دن فضل وکمالله اعلاسی واولاسی ایدی

وافر قصاید واشعارله یلدرم خان نامنه مرتب ومکمل دیوانی

ولپ ن ثمانه ده رنکین نظمی وشیرین بیانی واردر بو برنج

بیت انک ملمع قصیده سندندر **نظم**

یلدرم خان ابا یزید الوقت حامی الملک ماحی الاعدا

تو بهمن تنی پکندر در تو سکندر دری و دارا را

نثر احمد پاشانک اکثر قصایدی بوکه نظیره واقع اولمشدر

لعل وآفتاب وشکار وآب قصیده لرینک مخترعی اول روده

بو اولمش طرز نغزن بو بولمش درمز بورک الف قافیه سنده

مصنع ومقفا بر قصیده سی واردر احمد پاشا قصر قصیده سنك

بنا وبنیادن اول طرزاززه طرح وتقسیم ایدوب بیت بیتنه نظیره

دیمشدر بر بیتی بودر آهوی فلك چرخ بلنکندن امین در

شیر علمك سایه سنی ایده لی ملجا **جواب احمد پاشا**

آهوی فلك کوردی سحر شیرلواکی خون جکرندن دم صبح اولدی دم آلا

نثر مذکور زماننده معلوم ومشهور اولمشدر اما خلق ما بیننده

دیوانی کمیاب اولمغین ونودلمشدر بو بیت دخی انک اشعارندندر

بیت زلفک کیجه سندن باشمه کون طوغه بر کون تحقیقه

کرکنته اللیلة حبلی **نیازی قرامانی**

سلطان عبدالله پادشاهلرندندر صنایع شعریه‌یه قادر شاعر ماهر

و افسون سحر سخنده تمام ساحر درلکن بو دخی اول قدر معلوم و مشهور

و شهرت شعرلری السنه‌ده ناپدیده مذکور دکلدر بو مطلع انکدر مطلع

ابروسی نیجه حاجب اوله حسن باغنه ، آلمش ایکی حرامی ایکی قوجا باغنه

نیازی سبزوری

پادشاه هنر بنده‌لرندن بودور شعر اسندن ایدی شعری انکی بر کلام

موزون و دایره رنک و تصنعدن بیرون در بو برنج بیت انکدر بیت

دولت اله دیر مرتبه بینه فلکت باقی ، عزت اولمزیه میسر بینه ذلت باقی

منصب عالی نصیب اولمزیه عالمده ، اکسکیدن ذلتله بینه مذلت باقی

غصه خود حاضر اولمزیه میسر شادی ، خرم اولمق نه غمینه بینه فساد باقی

فی حرف الواو واحدی

کلیبولیدن کتاب زمره‌سندن بودور شعر اسندن درخوش

آینده و رنکین واذ غزلیاتی و مخیل و مصنع منظوم برنج

پاره تالیفاتی واردر بو مطلع انک اشعارندندر مطلع

زر واولیه نولاقشلرک ای رخلری کلکون ، هر سوره‌لری اکثر اولور

مصحف آلتون ، شیرین لبی نکارک شیرین شکر در اما

لطیفه عاشقینه برکز دیمز که اما

واسعی چلبی علیه رحمة الواسعة

ادرنه قربنده دیمه توقه نام قصبه‌دن مرحوم مولانا لطفی نک

عشره پسندندر اول زمان که عشره حادثه‌سی واقع اولوب

تفتیش امر اولندقده همان واسعی دخی هپ بونلر واسع الخلق

دیو سلطان بایزید اول طایفه‌یه قهر و غضب صورتلرین کوستردکده

بونلرک هر بری اضطراری فرار و ترک دیار ایدوب کیده دیجک

ولایت عجمه کیتمشدی مدت متمادیه آنده عظیم شغل اتمشدی

اول حادثه مرور دورانله چونکه نسیان بولدی بینه دیار رومه

عودت ایدوب قاضی تخت و قاضی عسکر اولدی

اشعاری نادرات اوزره واقع اولمشدر بو مطلع انکدر مطلع

قاشنک کمانلریله غمزک که آتر اوقلر . عاشقی سینه سنده سحر ایله بر بر اوقلر

والهی رحمة الله علیه

عجم زاده در سلطان سلیم دورنده فوت اولدی غزلخوان و خوش
آواز و شعرشناس و نغمه پرداز کمسنه ایدی نفیس الحان آوازلر
چارسولرده دروازه ایدردی کلیات نجاتی شعری یادنده و خاطرنده
نهادنده ایدی ترکیده شعر نجاتی یه نظیر اولمز و نظیری ولایت رومده
بر دخی کلمز دیو دعوا ایدردی و نظیره دیمک انک شعرینه نظیره
دیردی مرحوم نجاتی نک مطلع برابر صوا و مرز غنچۀ تر انکدن
نوله بر کز اچوررسک نه کیدر باغکدن بیت بو غزله شعرا نظیره دیدکده
اولداخی دیمش ایدی بو برنج بیت انک در شعر
کمه لر سوزالاف غنچۀ خندانکدن . کمه دل قورتریمز غنچۀ خندانکدن
کوکلمز اولدی پریشان نیه بک حسرتله . بر خبر ویردی صبا زلف پریشانکدن
اول لسانکده بکوم هر بری ترر دلبلند . نه ربابه دوشه سرو خرامانکدن

سابق الذکر نظیر دین اصحاب نظایرده بو کمینه دخی داخل ایدیم
بیت سرمه چکسون اوزنی نرکس فتانکدن .
شانه نک کستون الی زلف پریشانکدن . یوزی کلشنده کوکلک
یرلره دوشدی صبا . اولدی شرمنده نکر غنچۀ خندانکدن
دهن غنچه پر اولدوغی بو درژاله ایله . یعنی که دیره نشان
لعل درافشانکدن . کونی ایوایله کیچسون بو جهان باغنده
باغبان به دیه کر سبب زنخدانکدن . لطف طبعکده لطیفی
نه لطافت قودی حق . اهل دللر بله لر دفتر دیوانکدن

والهی بغدادی

بو دورک معتمد ومتشاعرلرندن بلدۀ مزبوره ده محمد کاوحشم
دیمکله مشهوردر و بر برادری دخی احمد اشترلب لقبیله
مذکوردر ع کاوحشم و خرصد اشترلب دو بزغاله روبی
شانلرنده بر مصرع واقع اولمشدر ایکیسی دخی کمذوز غنچه

مفصل و مکمل و عقل اول کچوب سلفده و خلفده قطعا بر کلمه سنک
وجودینه قایل دکلاردر و بر قوله بنك حجت قطعه و هزار براهین
ب طعه ایرادوا برازاتیپ کندو اعتقادی و عنادلری
طرتیندن دونمکه قابل دکلاردر تقطیع اوزان و احوال کور
و میزان بلمدکلرندن بری شعرک حروفنی وجزم و وقوفنی
صیر و بردخی چوبدن اندازه دوزب دیدوکی شعرک
مصرعلرن اولچرو برایکی حرف زیاده کلسه بر کلمهٔ
ترخیم در دیوا ایکی بولر هر بری کندوز غنچه دلبری مدح ایدر اما
مدحلری ذمه و صفتلری تمه چیقر بو مطلع انلرکدر اشتراک
اوزره دیمشلر دربری دیرکه ع هر قچن اول ماهی کورسم
آیی گوردم صانورم • و بری دخی دیرکه ع طلعتی میمون جهان
آرایی گوردم صانورم نثر بو مصرع مدخول دخی انلرک الفاظ
نامربوطندندرمزه مقوله سی اولدوغی جهتدن تکریر اولندی مطلع

گورندی ای صنم بنه شهلا گوزک بزه • دکدی عصایی
غمزه دن الا گوزک بزه لطیفه اول دیارک اعیانندن
بری فوت اولدقده پیرینه دیدیلر که فلان کمسنه اکابردن
خیلی بزرگوار و عالیمقدار کمسنه ایدی بر قچ بیت مرثیه
دیسکوز غاینده محل و مناسب ایدی نه خوش دیمدیکوز
دیدوکده اول دیدوگک کمسنه برهنه در فوت اولدی
مرثیه یی کیمه دیلوم و اول حیاتدن الیودی مرثیه ایلیز
کیمی اوکلوم دیو جواب ویردی زمانمزده بونک کبی یادکارلر
و ظرفه روزکارلر چوق اولور هر بری فن نظمک عرضین
و ارباب شعرک بیتن بوزوب اتافرید دعواسین قلورلر
بر زمانده بو فقیرک حقنده بر نسخه هرزه بمثل معناسندن
قطع نظر وزنی و قافیه سی یوق قورسک که بر قچ بیت
هجو دیمشلر گوردم که بونلر بوفنده کشتدن خارج التفات

اعیوب کوندردکلری مهمانلرنک ذیلنه تضمیناً مرحوم احمد
پاشانک بو قطعه‌سین تحریر ایتدوم **قطعه**
خاطر شعرا آبگینه گبی . ضمیرن پرصفا اگر کورنور
صینجق کی صقین ولی آندن . باشدن ایاغه نشتر کورنور

وحدی رحمة الله علیه

استانبولدن تاج زاده‌نک اقرباسندن بو دور شعراسندن
در بورسالو خواجه عبدالرؤف حکایتنک موجدیدر
بین الانام اناباجی حکایتی دیمکله مشهوردر و دندان لطیفه‌سی
دیمکله مذکوردر اوصاف صنعت زن ده خوب تعبیرلری
واقوال واحوال پیره زنده لطیف تقریرلری واردر اما
اشعاری غایت قلت ونهایتده ندرت اوزره
واقع اولمغین شعرلری چندان شهرتی یوقدر بو مقطع
انک اشعارندندر **بیت** بزم بلاده وحدی انجمکه غم شرابن

باش اولدک اهل عشقه ایاغی چکرلوپ **مولانا وحیدی رحمة الله علیه**
بالی کبرندندر بین الانام حاجی حسن زاده دیمکله شهرت
بولمشدر وسلطان بایزید خان غازی دورنده قاضی
عسکر اولمشدر عصرنده بین الاهالی اهلیت ایله متصف
وموالی مولویتنه مقر و معترفدی حتی تاج زاده هوس نامه
نام رساله‌سنده اول عصرک موالیسندن برنچ تکمله التفضیل
و ترجیح ایتدوکده موحی الیهک کمال فضلنه بو برقچ بیتله شهادت
ایتمشدر **نظم** بری حاجی حسن زاده وحیدی
زمانک مقتداسی وفریدی . فضیلت معدنی وعلم کانی
شریعت مسندی نعمان ثانی . اما کندولر اولقدر شعرله
شهرت ابیاتی چندان کثیر دکلدر بو انکی مطلع انکدر **مطلع**
بر سحر شوقیله عزم کوی یار ایتسم گرک . محرم اول نامه‌ی پنهانه
اشکار ایتسم گرک . رای عمکده اوله لی کوکلم روان بیکانه

ترک ایلدی علاقه سنی گیتدی جان سنگا نثر مسموعدر که مولانای
مزبور بر گون صندلله روی دریاده سفاین سیرین ایلرکن
بر فلک پیکر گوروب بو بیتی بالبداهه وارد اولور بیت
کشتی دل بولمق ایچون بحر حیرتدن خلاص
کاکل دلبر خیالندن رسن بغلمش شها
اتفاق بر ظریف نکته گذار بو بیتی استماع ایتدکده تمثیل و تشبیهی
معقول و مقبول گورمیوب دخل و استهزا یوزندن بو بیتله
اعتراض ایتمشلردر بیت شول قرا پارچه طاقیلن یغون اورغنلره
لطف طبعندن افندم کاکل دلبر دیمش بیت
دل کشتی سینه پارچه دن ترکز نه دیرسن اورغانه قیوب نی بهانه آنده صیدی

وجهی رحمة الله علیه

ازنیق نام قصبه دن قضات طایفه سندندر سلطان سلیم
طاب ثراه دوره نک آخرنده آخرته نقل ایتدی سخندان

عارف و صاحب فضل و اهل معارف کمسنه ایدی تحصیل
اشعاری و پسندیده گفتاری واردر بو مطلع انکدر مطلع
اگسک اولمز گوگلک تختی تن صد چاکله ، فی المثل بر طفله بکزر
دایم اوینر خاکله بیت مهر عالم رخلرکدن آلدی چون بر ذره تاب
حشره دک یا نه چرا غلدر سیونمز آفتاب وصایی
آیدین ایلندندر سلطان بایزید و سلطان سلیم زمانلرنده
ادرنه ده سرای عامره ده خواجه سی ایدی مدون ابیاتی
و اسامی محابیبدن هر اسم ایچون دینلمش غزللری
واردر بو مطلع انکدر مطلع ای بنوم گوگلم سروری گوزلرم نوری مراد
بن قوللک ایرگور مراده ایلمه گل نامراد نثر دبو شعر
مصنوع دخی انکدر جمله ایجادندن خاصة اختراعیدر بیت
گوزلرمدر گوزلرم گوزلی جانبله سیون ، گوزمگو سنز گوزلی گوزم
گوزدن ایراغ اولمه ایکن ، اغلمقدن گوزلرا ویلی جاناولدی

حیقه گوزدن گوزا و جندن نه عجب گوزه اوین

گورمک اولمز اکی گوزم کبی گوزوکی دوستی

گورمشم گوزسنی گوردکده ایکی گوز ومی بن . گوزلرک گوزلرکن

اولدی گوزک گوزمه طوش . گوزا وجبله گوزدرکن گوزه گوزا اولدی

فتن . گوزلرک اتدی وصایلی دلنی گوزدن اراق .

دیمدممی گوزه اویب گوزینی گوزلمه پسن نثر علم بیانده

وفن عروضده کامل وماهر اولمغین شعرا بیننده بحاث

ودخال ایدی هر شاعرک شعرنه دخل ایدوب بو تمثیل

وتشبیه بو اراده صحیح دکلدر بو کنایه واستعاره بو محلده

درست دکل دیو اعتراض ایدردی هرقومک هر کیم اسمی

عیسی وملت قوم مسیحا سنت سنزلکله متهم ایلمش شعرادن

بری بو خصوصی بو قطعه ایله تصریح ایدر بیت

ناسخ فن بیان اغنی وصالی حضرتی صنعت شعرا ده نه اوجیدر دولت سنزک

شعرن اسپترمش نجاتی نک که هر یوزیدن بوزه ما

همت عالیسنی باسه گور دولت سنزک

شعرا ایچنده غیر فرضیاتی عرض ایلر بیزه . بو مثللر سویلیوب خلق الحد

سوز سنت سنزک وشعرادن بری دخی بو بیتله آنی تصدیق ایتمشدر

بیت ملا وصالی حضرتی عیسی دکل عیسا سیسی در

دیمک انکا یوق پیشنی سنت لیسه موسا ییدر جواب وصالی

اهل سنت مؤمن ای باکه سنت سنزدین

گوسترهین کل نکا گور باری شبهک قالمسون

وصفی رحمة الله علیه

روم ایلنده سپروزدن قضات طایفه سندندر فن شعرده

لایق وصف وتعریف ومحل مدح وتوصیف در شعر شیرین

ورنکینی رنک وچاشنیده مطبوع ودلپذیر وعام کبرلکده

ودلپذیرلکده شعر نجاتی یه نظیر در بو بر قح بیت انکا اشعار ندندر

بيت نقدر تيز كه ايره جانمه جانانمدن جانب كوينه روزنلر

آچه جانمدن بيت كوكل بلا اوقنه قلدلر نشانه سنى

بلا پچون مى كتوردى خدا جهانه سنى ايكى جهانده چو جان بر

اولورميش اى دلبر نه جانه ويره يين بن ايكى جهانه سنى

بهانه عشقك ايدوب بن فقيره جور اتمه انك حقى كرشها

اتدى بى بهانه سنى نثر سلطان بايزيد طاب ثراه

دورنده مذكور محروسهٔ مزبوره ده قاضى ايكن هر قاضى

تحت قضاسنده واقع اولن اموال شاهى يه ناظر

اولمق قانون مقرر اولدوغى باعثدن امنا ايله متفق اولوب

مال ميريدن نسنه اكل اتدك ديو حبس ايتدوكلرى زمانده

بو شعرى حبس اكنده حسب حال ديمشدر بيت

برمه نامهر اكون چرخ اتدى سرگردان بنى

كورننك كبى كون اكون صقلدى دوران بنى

بلدلر شيد الغم عشقكده زندان اتدلر سينه سنده جان كبى

صقلدى دوران بنى هجر دوشدم در دله غم غصه اوشدى با

خسته تيم صور ماغه كلدى يعنى كه ياراننى نثر مرحوم حال حياتنده

غايتده ضعيف اندام و بهرهٔ صحتدن ناكام ايدى

ضعف و سن و تندن قامت الف هيأتى لام الف كبى

بوكلمش و پيرلكدن اجل عصابى اكا دلكش ايدى

عيش المريض نزع الروح مضمونجه حياتندن مماتن ترجيح ايدردى

و اولدى ديو ايكى كونده بر دره دولته خبرى كيدردى اول

اثناده ارباب مناصبدن برى مرقومى فوت اولدى ديو بو منصوبه

ايله منصبن آلور اولداخى دوشه طوره در دولتده مرحوم

على پاشايه كلور بو قطعه ايله عرض حال و بسط مقال ايلر قطعه

و صنعى پير ناتوان اكون اولدى ديو روايت اتمشلر

غالبا شرمله حضور كده حيرتندن كن ايتمشلر

کوردیلر کونده بیک کز اولدوغنی بیکده بیرین حکایت ایتمشلر

فی حرف الهاء هاتفی رومی رحمة الله علیه

اماسیه جانبلرندن تجار قسمندن بو دور شعراسندن ایدی. خیلی
حریف نکته دان وظریف صاحب عرفاندی اشعارلرده دخی
مشهور السنهٔ ناسده مذکور اولمشدی بو مطلع انکدر **بیت**
بکه ای سیم ذقن اولمه همدرد ایوا ٭ رنک رویمی ندن ایلربه
زرد ایوا **نثر** مزبور غایتده وجیه ورشیق دکیه دوکی یاراشیق
ملبس ومالدار ومصاحبت زنه نهایت مرتبه ده مایل
وخریدار ایدی اتفاق عجایب روزکاردن بر عجوز سحاره ودله
مکاره بوکا تعشق ایدوب مزبوری شکار وصید ایتمکه
کیدنه قید اچون جمله باغم وباغچم دنبو قحبم واتحم هب
بسنک اولسون کل بنی آل اولنجه تحت نکاحکده اوله ین
بوکون یارین اولورین باری اولدوکده اوله ین وجاریه لرک

حسنی لرندن تمتع اچون بکا ویره ین ودلربک
بکا بر خاندان عظیمدن بر جمیله دختر الی ویرب بنی
اوره ین دیوب بو مکربازه اول بو الهوس شکار و
دانهٔ افسونانه دام سحرنه کرفتار ایدر وبعده بیچاره وافر
کسکیابدن ودیک سحر وفسونلی آتشابدن چکوب
کالا حسنکدنه رواج ویرکا اچون سرخ وسفید اجله
زیور تزوبره مشغول اولور ابرو سیمین وسمه لیوب کوزلرین
سرمه لیوب دست وپاین محنا واندامنی اندامن
غریق زروزیور دیبا قلور وار دقیقه دردنبنده سحر
اثر ودیدهٔ سحرله سحاره نظر ایدر اول عجوز فرتادکش
بوکره مرتبه ده شیرین وبر وجهله نازنین کورنورکه
غلبهٔ سحر وفسوندن بی اختیار اول بیره زنک زانوسنه
آلوب وهزار شوق ومحبتله بوس وآغوشه

مشغول اولوب عرض محبت واظهار مودت ایدگده
عجوزه سحرک اثر ایتدوکین بیلور وندکورک توجه ورغبتندن
استغنا قلور مال ونعمتندن مسکینه نسنه دادورمز
وباغندن کوزنه قورق صدرمز بلکه اولانجه مالکنی الندن
آلور وکندویی وسیودا و دیوانه قلوروانی کورب
برمرد دانا بومرتبه ابیاتی املا وانشا اتمش **شعر**

دیمز مرد اگر عالمده ارزلر ۰ که مال اکون زنه مغلوب اولهلر
خصوصا که اوله بر نرجس جادو ۰ ایده سحریله بر مسکینی آهو
فرنک اوله قارون دکلو کنجی ۰ بیکندن بک زنک عریان دستنجی
زنه کم قارشو عارض وله اول ۰ اولور جادو لغله سحره مشغول
ارلی فسونیله خراب ایتمک ایستر ۰ صقالندن دماد ایتمک ایستر
ندور زنا شو دکلو کسی کبانی ۰ کوزینور اگر عالم آفتابی
ویرر البت صقالن زن الیننه ۰ دلدوجانیله سیل لعلر تولیننه

ایدر سحر آتشی آهن دیلن موم ۰ اولور اول عورتک حکمنه محکوم
اراوله چونکه مسحور ومسخر ۰ وارر عورت همان بلدوکن ایشلر
قنی ار عورتی سوز سنیه اویمز ۰ بیمشلرکس کبابی داغی طویمز
حذر ایله چند سحر ایله لردن ۰ طلو دردهر الحی مکاره لردن
فریبا رک الندن داد و فریاد ۰ بولاره اویدی باشندن چقدی فرهاد
مال اکون جنت ایدنمه بیره زنی ۰ کربوبیخه باتر پیر الینه
لعنت اولسون اکا وماینه ۰ تالی ملعون وکنده ملعونه

هاشمی رحمة الله علیه

ولایت عجمدن سادات طایفه سندندر سلطان سلیم
طاب ثراه چلبی سلطان ایکن ماداحلرندن و مصاحبلرندن
ایدی پدری سلطان بایزید ایله اتدوکی محاربه ده
فوت اولدی جانانلره قافیه سین اول ادل بونور
وباقی نظره کوبلر اکانی رواولمشدر **بیت**

بزم می ایلمشدون کیجه سلطانلرله ۰ بنجه سلطانلرله لی سر دامانلرله

وه نه خوش بلدی که بو قدرینی آدمه وفا ۰ شول که انس

حیثیت ایلدی مجنون کبی حیوانلرله ۰ نه بکا صبر میسر و نه خود وصل

دوستک بن شهر نه شیدا اولوب افغانلرله ۰ بو فقیر

داخی عالم صباوتده هنوز کلام قدیمی نصف اتمشدم

بو شعری اول زمانده اکا نظیره دیمشدم **قطعه**

ایتموب مهر و محبت مه تابانلرله ۰ دخی جمع اولمیین زلف

پریشانلرله ۰ تختمز جو بکه سبیه در خط اشعار لبی

عالمی شرح ایده من دفتر و دیوانلرله ۰ قطره

خون جکردن بیشمک ستقاسی ۰ کوزلرم ظاهنی زین ایلدی مرجانلرله

اهل عرفانله ایاک کل و مل صحبتنی ۰ عارف اولن طور زباب

اوتور مبتدانلرله ۰ بلبل طبع لطیفی چمنه قلدی هوس

اتدی کل صحبتنی غنچه خندانلرله **هلاکی قرامانی**

طریق علمدن تقاعد اتمش صاحب فضل و معرفت و شیرین

کلام و خوش طبیعت کمسنه در خصوصا فن قصیده ده غایتده

ماهر و مدونات فرسک علی حده افاده سنه قادر در سایر

معارفندن غیری مدون اشعاری و خوش آینده کفتاری

وار در بو مطلع انک در **بیت** طبیب جود ده ایدوب

فقر و فاقه دن زاری دیدم نه چاره بیوردی شراب دینار

هلالی بورسوی

سلطان بایزید دورنده واقع اولان شعرادندر فن شعرده

ایجاد صنعه دچوق معارفه قادر کمسنه ایدی قصاید و اشعاری

مدون و مسطور در رابین الانام غیر مشهور در بو قافیه ده

شعری بوندن اچین کمسنه دیمیشدر **بیت**

کون کرم اولوب اکینده حسینی انمسون عرض ؛

؛ نسبت یوز کله کوکده بین السماء والارض

عشقاندە سیم اشکە اول دکلو قادرم کە ۔ کعبە فنک طوافی
اولمشدر ربکا فرض ۔ بر قطرە یاش تومادی چشمیمدە شوق لعلک
کرچە کە خون دلدن چوق آلدی کوزلرم قرض مطایبە
منصور نام امام حقندە بو قطعە انکا اسناد اولنور قطعە
اصلمونس جهاندە ای منصور ۔ سنکە کورمن اماستی معقول
اسم مفعول آدین طقندی خون ۔ جایز اولمز امامت مفعول

هلالی استانبولی

ارباب حرفدن و دور شعراسندن ایدی هلال آسا وجودی
ضعیف واندامی نحیف اولدوغی مناسبتلە هلالی تخلص
ایدردی طرز غزلدە مولانا آهی پیرویدر آهی جهت سوزد
کدازدە روم خسرویدر بو مطلع انکدر مطلع
چاهدن چیقدی کریبانی قزل قان لالە ۔ کوییا پیرهن یوسف
کنعان لالە ۔ و بو مطلع دخی انک نتیجە تتبعیدر

نم اول صید فراکندە یارک غرق خون اولمش ؛
سر سمندن اوپمک ایچون سرنکون اولمش
بیت اللرکە قچن کل کبی اول نازک بدن ۔
سینە قت قت قانە کیرمش وای بو ظالم درکورن ۔
دلدە داغ درد هجران دیدە پرخون سینە چاک ۔
دولت عشقکدە ای کلرخ نم اکسک لالەدن ۔
قدبارە اولیکنوب صالندوغیچون نازلە ۔
کلستاندە سرو بالایە طولشدی نارون ۔
سیر باغ ایلر دیو غالب اوقدی نارون ۔ سرو حقیقتمش رسیمانم
یاپشوب هر یاسمن ۔ اوپکنورسن کل اندام سمن سیمایە سیم
خامەدرسن اکە قلما لطف ایت ای نازک بدن ۔ طوتمدن زلفک
اوجن دل کبم زنخدانک دلر ۔ تا شود کلو تشنە درکە اسنمز چاهنە رسنی
قدور خباری غمندن جان ویررسم ای رفیق ؛

سرودن تابوت اتسونلر بکا کلدن کفن • نسبت ایلیه مرقدش
کلامن شعر شکر بارشیله اوزکه قوشدر ای لطیفی طوطی شیرین سخن

همامی رحمة الله علیه

بورسه قربنده ازنیق نام قصبه دن و مراد خان غازی
مادحلرندندر شیخی و احمدی ایله بر عصرده کلمشدر وسنی نامه
نام کتابی خلیل پاشا نامه سی نامه همامی دن ترکیه ترجمه
قلمشدر طالب و مطلوب و محب و محبوب بیننده لازم اولن
احوالی و مناسب اولن حسب حالی نظم ایدوب حسرت
نامه لر و فرقت خامه لر اتمشدر عشاق مشتاق انکله محبوب
و مطلوبنه عرض اشتیاق و شرح افتراق ایدوب حبیب
دلنوازیندن تمنای وصال و توقع مشاهدهٔ جمال ایلر بو
برقاچ ابیات اول کتابدندر **نظم**

الا ای سرو قد لاله پیکر • مبارک طلعت و فرخنده اختر
یکانه گل لالهٔ باغ لطافت • عذاری ورد گلزار طراوت
یدی اقلیم حسنک شهریاری • طقوز میدان چرخک شهسواری
محبت اهلینک روحی حبیبی • دواسی اولمینلردک طبیبی
سلامی چون نسیم سنبل و گل • سلامی چون نوای ساز بلبل
پیام پر فراق و درد و حسرت • که آندن فیض اولور مهر و محبت
کورلدن حسنکی نور بصرده • اسیرک اولدی کوکلم بر نظرده
مه نو قاشکه دیوانه اولدم • جمالک شمعنه پروانه اولدم
یدی طامو فراقکدن عبارت • شکر جنت وصالکدن کنایت

نثر لسان ترکیده قصیدهٔ مصنوعه بوندن مطبوع و مصنوع
نکته دیمشدر بو برنجی بیتی بودر حسن المطلع والترصیع

ای سکندر در سلیمان سطوت و داراب دار •
وی غضنفر فر نریمان رتبت و سهراب دار •

تجنیس تام دشمنک بهرام وش کور اولوب اوله بیری کور •

نوله چون پس خسروه کار ایتمکه یوز دوتدی کار **تجنیس مکرر**

رایتک ثعبانی قاتنده اولور تیمور مور ، مدحتک غیری

شعارنده اولور شعار عار **فی حرف الیاء یاری رحمة الله علیه**

عجم زاده وقیود دنیویه نک اکثرندن آزاده ایدی بو گذرگاه

فانی ده عمری اولدقجه تأهل و توطن و مسافر و اهل سفر کبی بر

یرده براکی کون تمکن اختیار ایتمشدی و دواوین فرسک

ابیات معتبره اکثر یاد ایدنده و مطالع مخیله سی خاطرده نقش

نهاده ایدی اما کندونک تصرف طبعی غایتده کم یاب و نادر

و معناسی جدیده غیر قادر ایدی بو بر قچ بیت انک ابیاتندندر

شعر که خطی حایل اولور رخساره یار و زلفی کاه ، باشمه

کون طوغمدی قلدی سحاب ایچنده ماه ، سیر باغ ایتسم قوتیب

گر قد و خد دلبری ، دکن کلور سرو چمن دل ادز درهر بیر گیاه

پادشاهم کرسنی سومک گناه دکه ، بشدن ایاغه گناهم بشدن ایاغه گناه

نظیره للمؤلف

شب ظلمت ایلیوبدر عالمی چشمک سیاه ::
باد آهمدن پیشنمشدر چراغ مهر و ماه ::

خطک کلدوکنه طوتمشلر ماتم اکثر ::
زلف و خالک لباس چشمک اولمزدی سیاه ::

ملک دلده نجم طور رکن نوله شادی کلمه ::
بر ولایت ایچره زیرا صیغمز ایکی پادشاه ::

سیر ایدردی دون کیجه گوردم مه شب رو کبی ::
اول هلال ابرو قمر گیبی گیوب بر شب کلاه ::

روی زیباسین مقام ایتمش لطیفی چشم یار ::
بکزر اول آهویه که گلزار ایچنده خوابگاه ::

بیتیم علی چلبی رحمة الله علیه

استانبولدن سلحدارلر زمره سندن بوده شعر اسندن

در مرحومی جیرتی نک ٭ عاشقک طفلر قدر ایغزنده باشی وارمش

٭ غزلنه بوندن بیک کیمسه نظیره دیمشدر مطلعی بودر بیت

کوزیاشی کیبی صویی غم کیبی آتشی وارمش ٭ قلبی مجنون دیمکوز

عقل معاشی وارمش

یحیی بیک

استانبولدن پادشاهمز بنده لرندن خدمت کذار سپاهی

ووضع سپاهی کلماتی آلهی در شعرا زمانک ممتازلرندن

واهل اشتهار وصاحب امتیازلرندندر خوب مثنویسی ومخیل

ومصنع ابیات معنویسی وار در اشعارنک بعضی رندانه

وبعضی محققانه واقع اولمشدر بومطلع انک اشعارندندر بیت

صبح صادق کبی ای غافل اغردی صنعلک ٭ غافل اولمه سنی

بینبیله بوغزلرا جالک ٭ دبومطلع دخی دردولتنده

دربان اولن رضوان طوبی قد سروسر رهخرام منتهای همت

حقنده واقع اولمشدر مطلع دربان شاهابلیوب ال سروقامتی

دوران ینه قنوپه کتوردی قیاسیتی ٭ وبوایکی بیت

دخی آنک شاه وکدا نام کتابنده حضرت آدم صفی

ابوالبشر اولوب وحضرت محمد مصطفی صلوات الله

علیهما ابوالارواح اولدوغنه اشارتدر قطعه

آنی خلق ابتدی ابتداده خدا ٭ ابنیا هپ طفیل اولدی اکا

ظاهرا خاتمه اوسرور اولور ٭ مبتدا که اولور مؤخر اولور

دربیان خاتمه کتاب

بحمد الله الملک العلام بوکتاب فصاحت فرجام وبلاغت

انجام تاریخ هجرت سنه ثلث وخمسین وتسعمائه ده

تجاوزاتمدین اتمام واختتام بولدی وسرحله مذکور

اولن اسامی شعرا عدد شمارده تمام اوچیوز نفراولدی

اما نه فایده کثرت قیود دوحزن وحرماندن ونوایب

ومصایب زماندن بردم خلاص اولمدم واکاد

ونتصرفده . اگاکه قوت وقدرت واراده فعله گتورمکه
فرصت ورخصت بولمدم على الخصوص که منازل کبارده
واقع اولان اعیان روزکاردن سخندان بر محفل
برمعین اهل هنر ومعاون مرد هنرپرور بولنمز ایدی
وخلق جهان تزیینات زخارفله صورته ناظر
اولمغین معنی گمینده قلوب معارفه نظر اولنمزدی **بیت**
که دیوان ورساله آلمز اولمشدی اله .
. نکه باقمزدی یوزینه خمسه وشهنامه نک
وبالجمله سایر فنوندن قطع نظر نظم وانشانک دفتری
دورلمش وعدم رغبتندن ایادی جور دورلر افواه
سخنوران زمانه مهر صمت وسکوت اورلمشدی **بیت**
اهل دلی درهمه عالم نماند . معرفتی در کل آدم نماند
نثر نکته سی ثبوت بولوب جمله اهل دنیانک

قاتنده دنیادن غیری برنسنه نک وجودی وطالبان دنیانک
کمال میل ورغبتلرندن غیری پرستش وسجودی یوغیدی لابد
فقیر وغنی وشریف ودنی . فقیرها حیران وغنیها سکران
مفهومنجه حرص وهوای دنیا ایله دامن درمیان ایدوب
شول پک پویانکه دنیای دوننک متصل جست و
جوینده وتکاپوینده مجد وطالب لری ومحب
اولوب نه زهد وتقوایه سویدالرنده میل وسودالری
ونه خوف احوال اخرادن ذره قدر پروالری واردی
بیت بولارک عقلن آلمش فکر دنیا . قوماش دلکرنده خوف عقبا
نثر عجب بودورکه اول تجملات جهان بدمهره آشفته
وشهرت وزینته آلتنه اولنلر حب الدنیا راس کل
خطیئة نکته سنی بلمز . والشهرة آفة حدیثنه نظر قلمز
کبی **بیت** بونه غفلت دررکه جان ودلک .

نا سوا سوکو سیله طیطلودر . گرچه چوق در رکناهک انواع

حب دنیا بو جمله دن اولودر نثر دائی صل حطام دنیا به

زمان خلقی بر مرتبه ده حریص و آلایش و آرایش بونا به

بر درجه ده تحریص ایتمشدی که . شیاتی زمان علی امتی همتهم

بطونهم دینهم دراهمهم . معناسی عالمده ثابت و ظاهر

اولوب هرکسک محبوب القلوبی درهم و دینار و محبوب

و مطلوبی اسباب دنیای غدار اولمشدی شعر

زیرا ایدی خلق دنیانک مرادی . زر اولمشدی بولارک اغزی دادی

دم اورمزدی کیمسنه معرفتدن . اثر یوغیدی روحانی صنعتدن

وداع ایتمشدی خلقه علم و عرفان . معارف دفترین درمشدی دوران

جهان مشغول اولوب مال و مناله . کیمسنه میل ایتمزدی کماله

ایرشدی واربه اشراط ساعت . اکنک آثاری در رهب بو علامت

نثر لاجرم سپهرک بو تاثیر دلگیر ندن عالم بر مرده دل

وافسرده خاطر و اسیر آرایش صورت ظاهر اولوب .

معنی عالم معینده کمونه وارمشدی مصرع

کندی معنی زمان صورتدر . بنداخی عهد و یمین ایتدم

که من نظم و نثردن بر بیت و فقره دیلیم و اشراف

زمانه قصیده و رساله دیوب منافع و مناصب غمین

بیلمیم مصرع چون یوق ایشدر نه لور دیمکدن نثر

بو سببدن طبیعته کلال و کسلان عارض اولوب بو خصوصده

مراد مجه بذل مقدور و سعی مشکور ایده مدم و شول

اسلوب مرغوب که صفحهٔ خیالده ترسیم و تصویر اولنمشدی

اول طور و طرزه کیده مدم لابد کتاب مرقومک سبب

تألیفنده سابق الذکر اولان یار قدیمک الحاح و ابرام

مساله چاره ناچار بو اوراق پریشانی جمع ایدوب مهما

امکن اتمامه و آخر داختتامه ایتشار ایتدم بو امیدکه

نصی

نشه هنرمند خود پیشه در عمر و دنیا و دنیاه

تا به یکی بجز به آن موفقی
یا دیگری بجز به دو یکبار

اخوان عرفانک بو کتاب شیرین خطابه توجه نظر کرمی
دافع اولدوقده وسعت الطاف عمیمه لری موجبنجه
بو عبد ضعیفی یعنی کر عبد اللطیفی حق تعالی رحمتیله
یاد و جان حزینی خیر دعا ایله شاد ایده لر قطعه
دعادن یاد ایدن جان حزینم • جهان دارندن ایمانله گیتسون
دعا اولمزسه باری جان و دلدن
دیه لطف ایلیوب حق رحمت ایتسون

در تاریخ شهر شوال سنه
ستین و تسعمایه در بغداد
نوشته شد کتبه العبد
صادق بغدادی

من نوشتم تا بماند یادگار
من نمانم خط بماند یادگار

هر که خواند دعا طمع دارم
زانکه من بنده گنه کارم

تمت

٩٨٧